

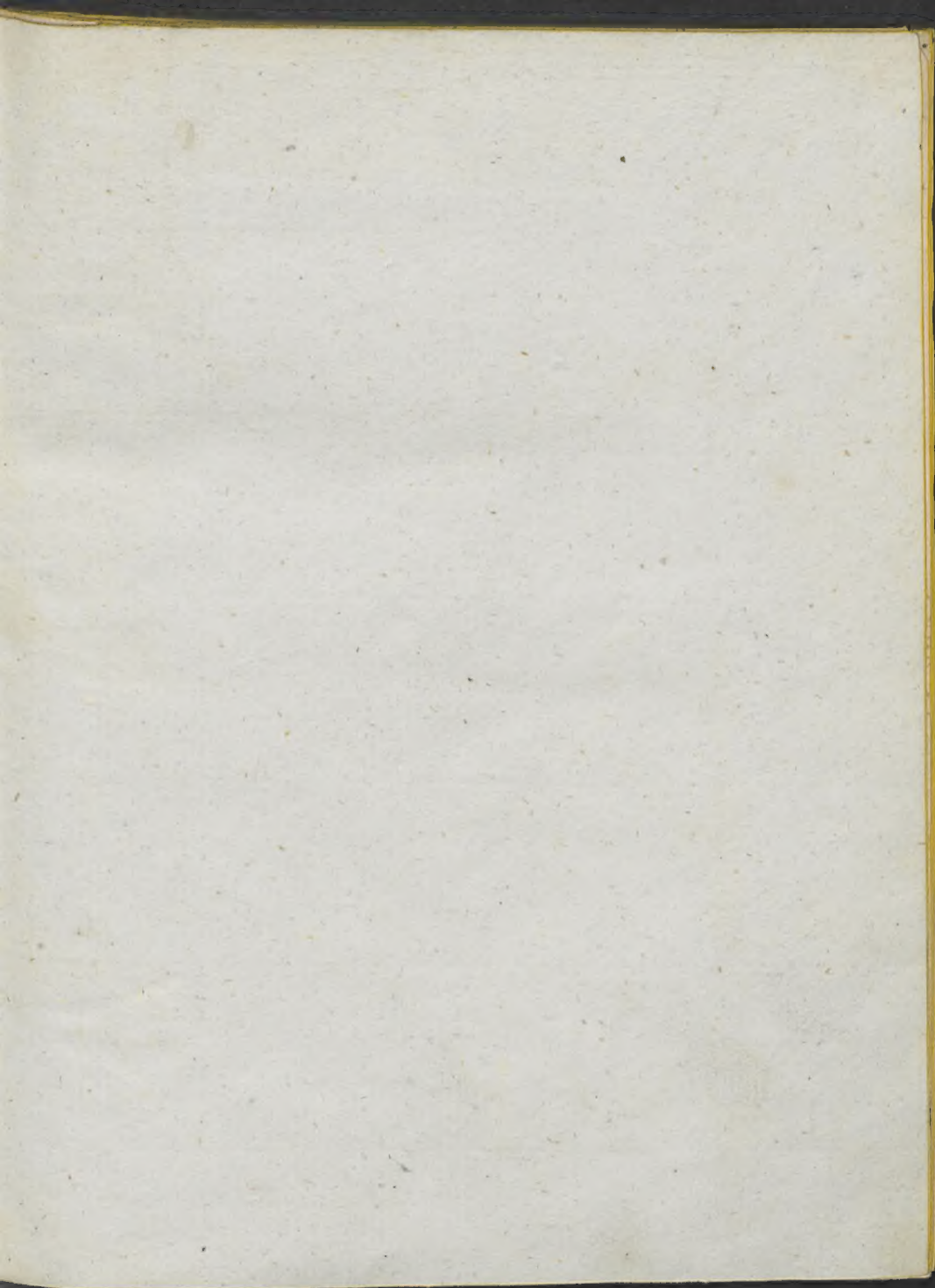
BIBLIOTEKA

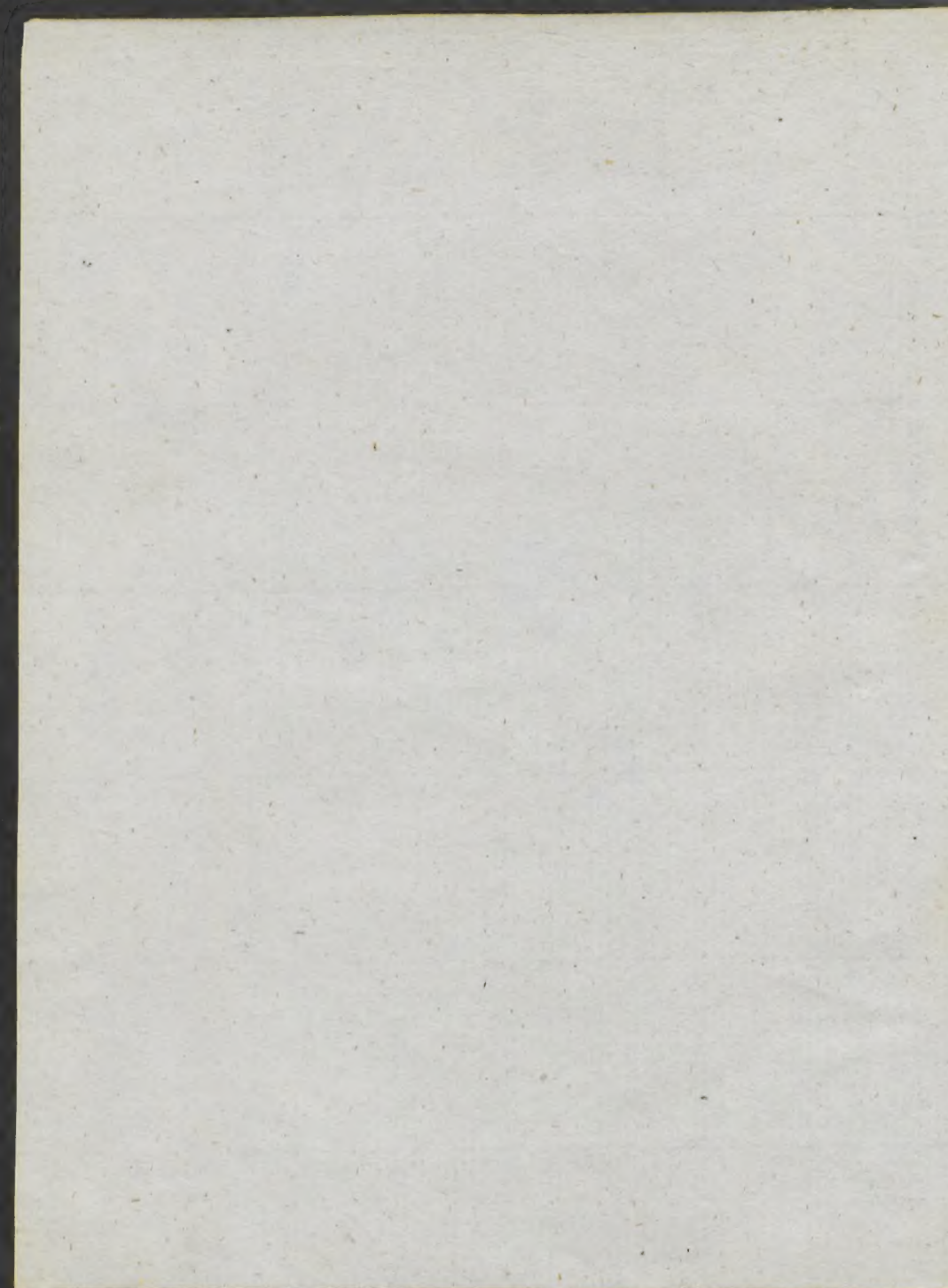
Zakl. Nar. im. Ossolińskich

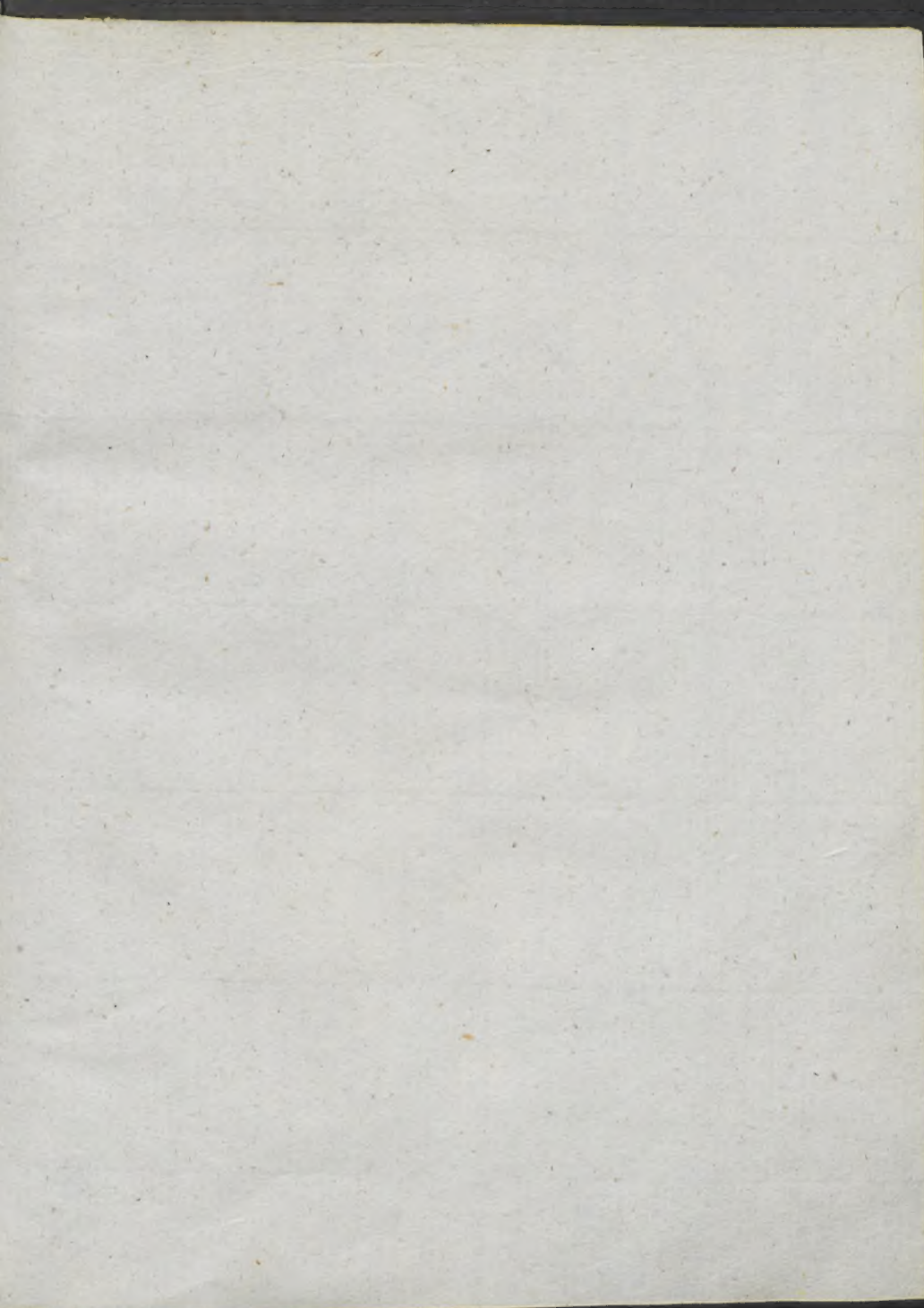
XVI 3499

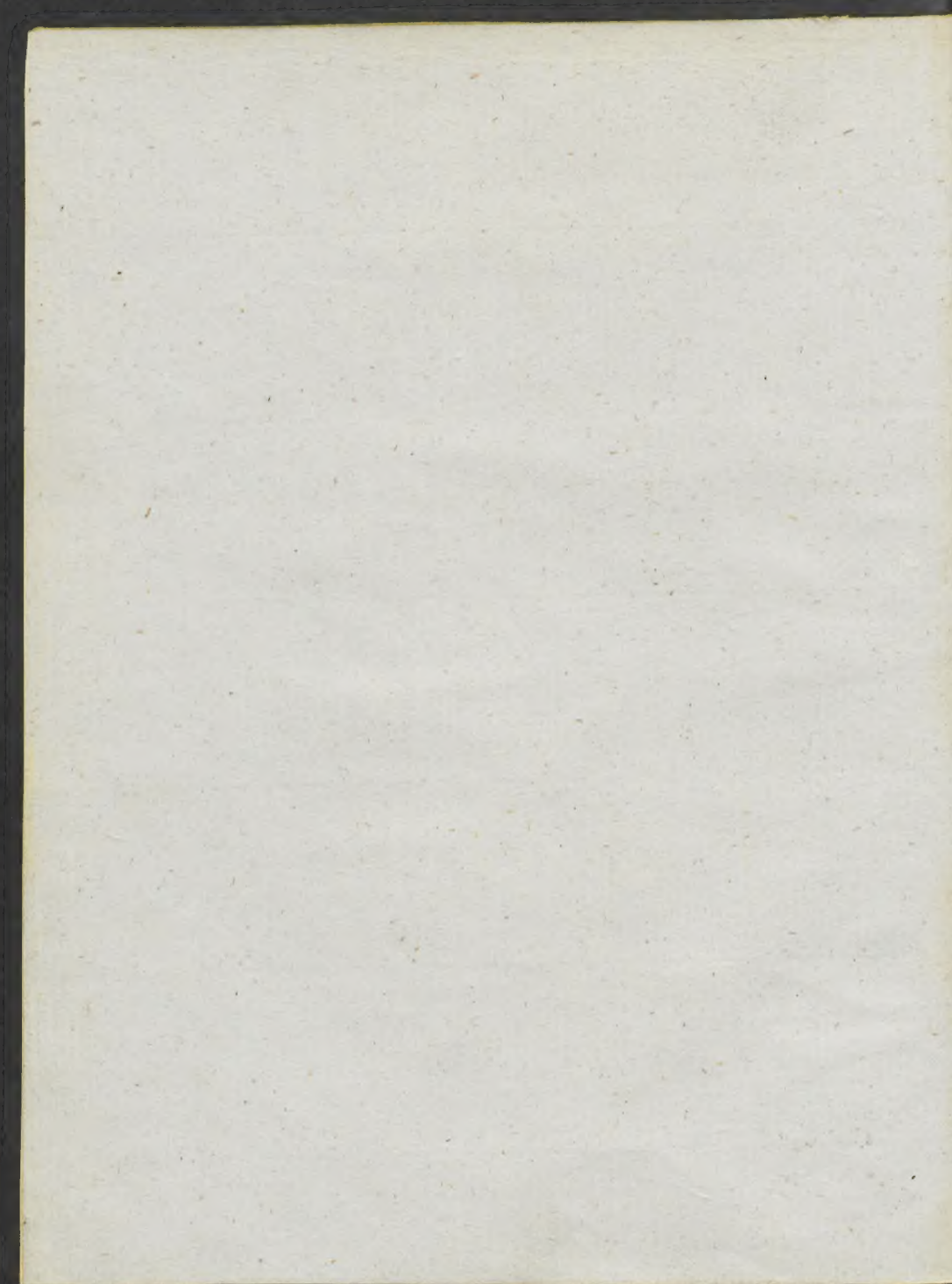
Sublet de sygnons. 6626

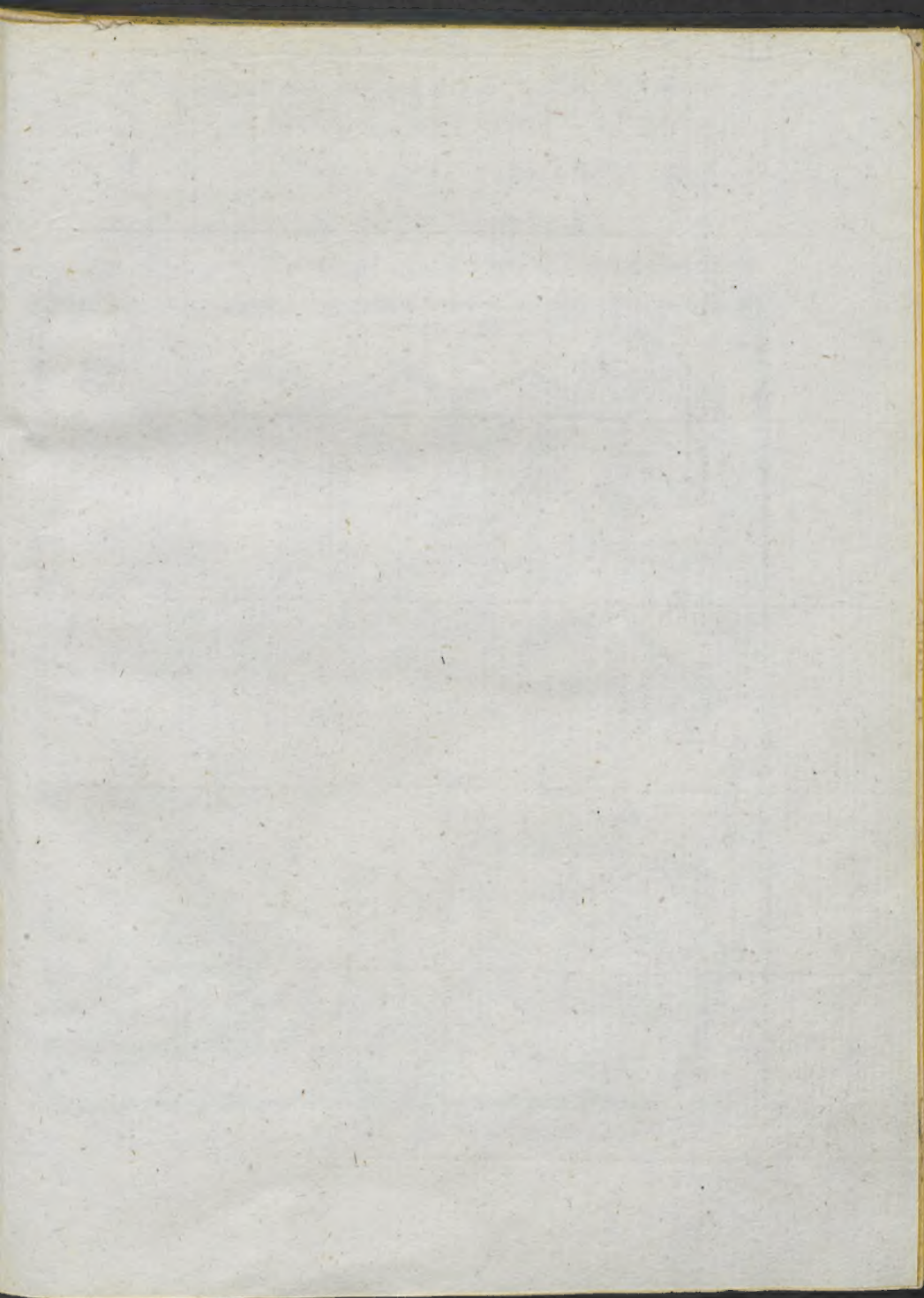
dc

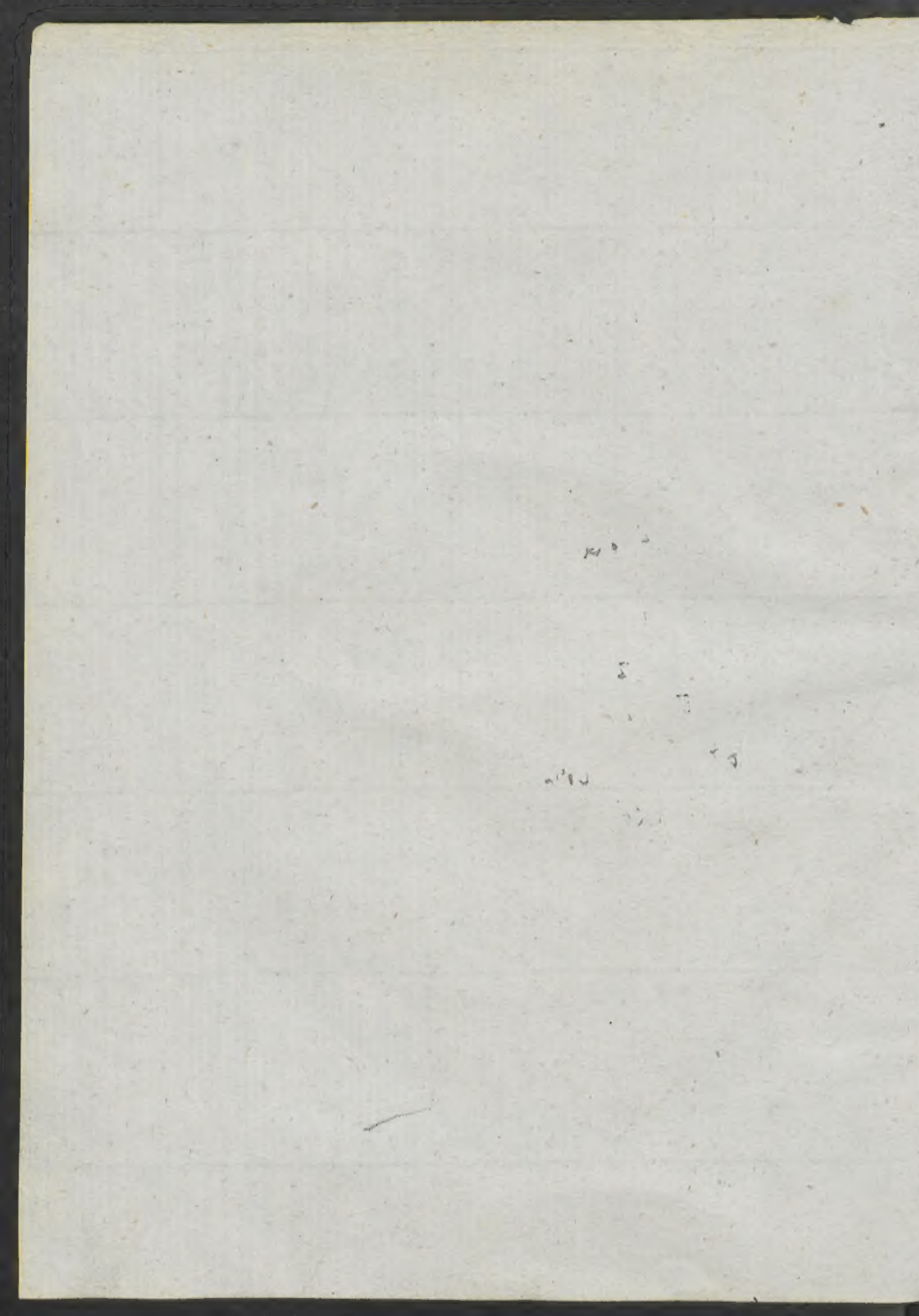

Posseus libri Stanislaus Radwański 1595

Exercitium Mone

Logice Seu Librorū Priorū

Et Elenchorū Aldgri Joannis de Błogonia
p Juniorib⁹ collectū ac nouiter emendatū

W

Handwritten notes in the top right corner, including the number 55 and some illegible script.

XVI. An. 3499

Arca iniciuz Li-
bri Priorū Ana-
leticorum Aristotelis
Queritur Primo

Ut utrum Syllogismus
Simpliciter dictus Sit
Subiectum Sciencie Libri Priorum

In decisione questionis duo principaliter
tractabuntur. Primo premittentur quedā pertinentia ad gene-
ralem noticiā parciū nonelogice. Secundo pertractabitur que-
stio in se. Quantum ad primum

Notandum primo. Quod nonalogica est pars lo-
gice principaliter considerans de tota argumentatione secundum se et
de partibus subiectivis argumentationis vel appetitibus earundem.
In qua diffinitione innuitur, quod nona logica puenit cum veteri in
hoc quod utraque scilicet est pars una logicæ: et non tota logica. Diffe-
rent autem ex parte consideratorum. Argumentatio enim que est subie-
ctum logicæ habet partes duplices, scilicet. Integrales et Subiecti-
nas. Integrales sunt ex quibus integratur argumentatio. Et ta-
les sunt duplices. Proprimque, ut appositiones ex quibus immediate
constituitur argumentatio. Remote, ut termini qui non integrant
argumentationem: nisi mediante appositione ex terminis talibus consti-
tuta. Subiective autem partes sunt inferiora huiusmodi: quod est argumē-
tatio. Et tales sunt duplices. Quedam enim sunt subiective in
modo vel materialiter, ut argumentatio dialectica argumen-
tatio demonstrativa argumentatio sophistica. Aliæ autem sunt sub-
iective formaliter, ut syllogismus, exemplum, enthymema et induc-
tio. Ut utrum itaque logica considerat partes argumentationis inte-
grales. Non vero de ipsa argumentatione secundum se: et de parti-

Hic liber donatus aimpelo D. h. l. g. d. m.
a m. d. l. n. o. d. p. i. e. l. c. o. n. e. l. e. o. d. m.
Ano d. n. 1711

Primi Priorum

bus etiam subiectivis. Et propter hec diversa considerata: hec preter
logice differentes sunt. et una earum merito dicitur nona. alte-
ra vero veritas. Non quod ideo. quia illa per se logice que dicitur veritas sit prius
invenientia: quam illa que dicitur nona. vel quia una esset prius me-
surata tempore quam alia. quia mensurari tempore per se scientie non pervenit
cum quolibet scientia sit accidens spirituale. Sed potius illa per se lo-
gice dicitur vetus: quia est de partibus integralibus argumentationis
onis: que sunt natura priores tota argumentatione et partibus et
his subiectivis: de quibus est nona logica. Omnis enim per se naturali-
ter est prior suo toto

Dividitur autem nona logica per Boetium in Thematicam in invenientiam et
indicativam. Invenientia illa dicitur esse: que docet principaliter mo-
dum inveniendi modum ad quodcumque propositum finaliter ostendendum
sive probabiliter sive apparenter. Indicativa vero que et resolu-
toria alio nomine dicitur est que principaliter docet modum re-
solvendi syllogismum in sua principia: non qualiacumque sed propria. Li-
cet enim invenio peritatis alicuius propositi possit haberi non tamen per
propria principia et intrinseca: sed etiam per accidentia propria per principia ex-
trinseca: per signa et picturas: per communes habitudines communium
sectionum multis applicabilium. cuiusmodi sunt sectiones generis spe-
cies totius et partis et alie ex quibus consistunt loci dialectici. tamen
quia indistinctum secundum Tullium est cognitio rei cum certitudine que non
potest haberi nisi per resolutionem in principia propria et causas. Et ideo
logica indicativa docet resolutionem syllogismi in principia propria

Notandum secundo. Quod libri nove logice ab

Aristotele traditi sunt quatuor. Quorum duo sunt invenientia. scilicet
Thematicorum et Elencorum. In libris Thematicorum docet invenio me-
dium ad quodcumque propositum probandum probabiliter. In Elencorum vero appa-
renter. Uno autem libro scilicet Priorum et posteriorum sunt resolutorii
licet differentes. Est enim resolutio syllogismi duplex. scilicet. Gene-
re et sequens. Resolutio genere est qua resolvitur syllogismus
in sua principia materialia formalia et regulativa: convenientia
sibi ratione illationis. Alia autem est resolutio sequens: sectionum
quam sequens necessarium resolvit in principia et causas necessa-
rias que significantur premissas demonstrationis. Resolutio se-

quentis presupponit resolutionem sequencie et non everso. Et ideo resolutio sequencie vocatur prima. sequentem vero secunda sine posterior. Liber itaque posteriorum resolutioris est: quia docet de resolutione posteriori: puta sequentem. Priorum vero liber dicitur resolutioris ideo: quia tractat de resolutione priori: puta sequencie. Et ex hoc apparet: quoniam recte liber iste intituletur Liber Priorum Analiticorum. Est enim de priorum analitico. i. resolutione. Analitico enim grece: resolutio est latine. Precedit etiam convenienter liber priorum omnes libros nonne logice. et est fundamentum eorum. quia est de communioribus. scilicet de argumentatione secundum se et in generali. sicut et liber Posteriorum fundamentum est omnium librorum philosophie naturalis. Quia vero in titulo questionis dicitur syllogismus simpliciter: Ideo

Notandum tercio. Quod Simpliciter potest capi pluribus modis. Primo ut valet tantum sicut in actu, et sic capitur a Philosopho primo de generatione. cum dicit. quod generatio sic et non ente simpliciter. Secundo simpliciter valet tantum sicut univoce. ut apud Porphyrium dicentem. Videtur autem neque genus neque species simpliciter dici. Tercio ut valet tantum sicut ultimum. ut cum dicimus hoc est simpliciter verum. i. ultimum. Quarto capitur simpliciter ut valet tantum sicut sine addito. ut in secundo Thopico ubi dicitur. Simpliciter dico quod sine addito dico. Quinto ut valet tamen sicut in tractate. Dimissis itaque primis duabus acceptionibus: posteriores tres subsumere possunt presenti proposito. Cum enim dico Similis simpliciter: duplex potest esse sensus. Primus Similis simpliciter. i. ultimum tam in se quam in suis partibus: tam integralibus quam subiectivis considerat. Secundus sensus. Syllogismus simpliciter. i. sine addito vel in tractate considerat. In primo sensu. similis simpliciter est subiectum principalitatem in totalogica. In alio vero sensu: est subiectum scientie libri Priorum. Et hoc considerandum quod similis potest accipi dupliciter. Unomodo absolute et secundum se: quantum ad ea que sibi conveniunt: gratia forme syllogismi in omni materia indifferenter. Et isto modo dicitur similis simpliciter accipi in tractate: et esse subiectum istius scientie. Secundo potest considerari similis ut pertrahitur ad certam materiam vel necessariam vel probabilem vel apparentem. et sic est subiectum in

Primi Priorum

alijs libris nonne logice: iuxta diuersam ei⁹ tractationem. Et
quo sequitur. q^d filius est subiecti in tota logica: in libro Prior^{um}
et in alijs libris noue logice, hoc tamen non est eodē modo vt
patet ex dictis

Notandum Quarto: Subiectum sciencie

est duplex. Cōmunitat⁹ et pncipalitat⁹. Cōmunitat⁹ est cōm-
nissimū in aliqua sciēcia pncipalitat⁹: ad quod omnia in tali sciē-
cia pncipalitat⁹ habēt ordinē et attributionē. Pncipalitat⁹
autē est pncipalior ps pnta sub subiecto cōmunitat⁹. vt pat⁹
de ente et de deo. Ens em̄ est subiectū asserthaphisice cōmū-
tat⁹. s^cd deus pncipalitat⁹. Et tale subiectū sciēcie h³ quatuor
nomia. Primo em̄ dicit⁹ subiectū, in quātū de eo demonstrāt⁹
p⁹ passionē. Secūdo dicit⁹ obiectū p quātō pncipalitez obij-
citur nostro intellectui in aliqua sciēcia. Tercio dicit⁹ causa
materialis p quātō circa ipm vsatur intencio alicui⁹ artificis
Quarto dicit⁹ gen⁹ scibile. quia sub ei⁹ scibilitate omnia in ta-
li sciēcia pncipalitat⁹ sciūt⁹ et intelligūt⁹. Ist⁹ notabilib⁹ licet scitib⁹

est Conclusio responsalis. Argumentacio

pncipalitat⁹ scdm rationes generales tantū et scdm se est subie-
ctum sciēcie libri prior^{um} cōmunitat⁹. Sed filius simpliciter, di-
ctus. i. intracte accept⁹ est subiectū pncipalitat⁹ hui⁹ sciēcie
Prima pars patet. Quia argumentacio pncipalitat⁹ scdm se et
rationes generales: est cōmunitat⁹ in ista sciēcia pncipalitat⁹
Ergo p⁹ p⁹ vera. Secūda ps pat⁹. Quia argumentacio hab³
quatuor species. scz syllogismū. exēplū. enthimema. et inducti-
onem. modus syllogism⁹ inter istas est pncipalior. ex quo exem-
plum. enthimema. et inductio reducūt⁹ ad syllogismū: si ne-
cessit⁹ ad pfectū. scdm Prior^{um}. Passio autē demonstrabilis de
syllogismo simpliciter est esse illatū psequēt⁹ ex antecedere
que demonstrat de subiecto suo mediāte diffinitione syl⁹: inferi-
us ponēda mō cōmuni. Contra ea que dicta sunt in notabilib⁹

Arguitur primo Sciencia libri Prior^{um} nō

pncipalitat⁹ ad nouā logicā s^cd veterem. p⁹atur. Sciēcia pncipalitat⁹ de
p⁹ib⁹ integratib⁹ argumentaciōis est ps veteris logice. s^cd sciēcia
libri prior^{um} est hui⁹ modi. Maior p⁹ ex dictis. Minor. Quia in p⁹

mo por determinat P^hs de p^one de emoyt patebit. hec aut^{em}
sunt pres integrales argumētacionis. Dicoñ. q^{uod} partes in-
tegrales argumētacionis capiūt dupliciter. Uno modo mate-
rialiter: quantū ad id quod sunt. et sic de eis desmiatur in ve-
teri logica. ibi enī dicitur quid sit nomen quid vbi qd p^osicio
Alio mō p^oderatur formaliter: quantū ad esse qd habet in or-
dine ad p^ostitionē alicui^{us} argumētacionis et sic de eis desmi-
natur in libro por: nō absolute s^{ed} respectu tantū. Et ita ex
hoc nō sequitur: q^{uod} liber por ptineat ad veterē logicā

Arguitur Secūdo Liber priorū nō ptinet ad
nouā logicā. Probat^{ur}. Quia omnis logica noua vel est in-
dicatua vel inuentua. s^{ed} sciēcia libri por nullū illo^{rum} est. ergo
maior est Boeciⁱ in suis Thopicis. Al^{io} d^{icitur}. q^{uod} nō sit inuentua
pbat^{ur} auctoritate eiusdē Boeciⁱ ibidē dicent^{is}. dnas tantū par-
tes logice sc^{ilicet} Thopie^s et Elence^s esse inuentuas. Q^{uia} ecia^m nō sit in-
dicatua. pbat^{ur}. Quia docet modū inueniendi mediū. vt p^{ri} in p^{ri}-
mo por. V^{bi} dico. q^{uod} P^hs nō docet talē inuencionē mediⁱ p^{ri}-
cipaliter vt in ea listat. s^{ed} vt eo innēto vlt^{erius} syllogismū in sua
pncipia resoluat. Sciēcia autē debet denominari a pncipaliter
p^oderat^{is}: et non ab his q^{ue} incidēt aliter p^oderantur

Arguitur Tercio Non sunt quatuor libri no-
ue logice. ergo. pbat^{ur} antecedēs. Duo sunt libri veteris logi-
ce. ergo ecia^m duo noue logice. tenet p^osequēcia a simili. Antece-
dens est notū. V^{bi} dico q^{uod} nō est simile. quia libri veteris logice
ptinēt ad p^{ri}ma et scda opacionē intellect^{us}. Sed libri noue lo-
gice ad terciā. modo plus p^otingit intellectū errare in terciā
opacione q^{uam} scda vel p^{ri}ma. ergo ecia^m plures sunt libri necessa-
rii noue logice q^{uam} veteris

Arguitur Quarto Sciēcia libri priorū nō
est p^{ri}ma inter libros noue logice. pbat^{ur}. Digniora sunt p^{ri}ma
Sed sciēcia libri posteriorū est dignior q^{uam} sciēcia libri priorū. ergo
maior. quia honorabilia et digniora dicim^{us} p^{ri}ma. et Aristo.
in p^ostp^odicamēt^{is}. Al^{io} d^{icitur} p^{ri}. q^{uia} sciēcia libri posteriorū est finis
tocins logice. et sciēcia libri priorū ordinatur in sciēciam libri
posteriorū sicut in finem. modo finis est nobilior ordinat^{us} in s^u-

Amj

Primi Priorum

nem ¶ Dico vix argumentū pcludit de ordine dignitatē et
pfectionis: nō autē cōmunitatē. modo sciēcia libri pōr pcedit via
cōmunitatis

Arguitur Quinto Sciencia libri Thopico
rum debet pcedere via cōmunitatē. pbat. Cōmūiora debent
esse pōra via cōmunitatē. Sed sciēcia libri Thopicoꝝ est cōmū
nissima. ergo. alidior nota. alidior est Aristot. pmo posterior.
vbi ostendit q dialectica est sciencia cōmūnis ¶ Dico q Ari.
p dialecticā intellexit totam logicā: et nō sciēciā libri Thopico
rum. modo tota logica est cōmūnis p applicacionē: et sic argu
mentū non concludit

Arguitur Sexto Null⁹ syllus ē simpliciter
dictus. ergo. pbat. antecedēs. Cōpositū nō est simplex. Sed
omīs syllus est cōposit⁹. ergo null⁹ est syllus simpliciter dictus
h pocius cōposite dicit⁹. alidior est nota. alidior est Aristotelē i
pmo hui⁹. vbi dicit. omīs syllus pstat ex trib⁹ terminis et duab⁹
ppōnib⁹ ¶ Dico q syllus dicitur simpliciter ex causis dictis
in notabili tercio: et non ideo quia nō esset cōpositus

Arguitur Septimo Syllus simpliciter nō
est subiectū sciēcie libri pōr. pbat. Quod est instrumentū acq
rendi aliquā sciēciam nō est subiectū illi⁹ sciēcie. Sed syllus
est instrumentū acqrendi hanc sciēciā. ergo alidior. Quia i
dem nō potest esse instrumentū et subiectū alicui⁹ sciēcie. quia
subiectū habet rationē finis: instrumentū vō. est id quo aliqd
deducitur ad finem ¶ Dico q syllus piderat dupliciter. Uno
modo in pcculari. et sic de eo non est sciēcia specialis: nec est
hic subiectū: licet bene sit instrumentū nō solū hui⁹ sciēcie s
eciam omīū aliarū. Alio modo pideratur in vlt abstractendo
ab hoc vel ab illo. et hoc modo syllus simplr ē subiectū h⁹ libri

Arguit Octavo Null⁹ est syllus incontra
ctus. ergo syllus simpliciter valens tantū sicut intract⁹ non
est subiectū hui⁹ sciēcie. Quis pbat. Nihil est ingenere qd non
sit in aliqua spēz. ergo videtur q nō detur aliq⁹ syllus qui nō
sit in aliqua materia speciali et determinata. Quis est Aristot. iij.

Thopicoz ¶ Dico q' et si syllogismus quando constituitur ex terminis significatibus semper fiat in hac vel illa materia tamen non est de ratione ei' q' sic in tali materia puta necessaria aut probabilis s' in omni materia indifferenter fieri potest et ideo dicitur syllogismus incontractus

Arguit nono Argumētatio nō est subiectū hui' sciēcie. pbat. Idem nō est subiectū totius et ptis. s' argumētatio est subiectū totius logice. ergo nō est subiectū hui' sciēcie. Maior p'bat. Quia idē nō potest adequari toti et parti. Minor patet ¶ Dico q' argumētatio tripliciter potest considerari. Uno modo scdm se et ptes suas integres et subiectivas simul: et sic est subiectū totius logice. Secdo considerat scdm se et ptes subiectivas tantū: et sic ē subiectū totius logice. Tercio considerat scdm se et rationes generales tantū: et sic est subiectum huius libri

Utrū diffinitio pponis rei' diuisio' ap'bo in littera sit bene assignata Questio ista duo querit. Primo Utrū diffinitio pponis: illa videlicet. Profectio est oratio affirmativa vel negativa alicui' de aliquo: sit bene assignata. Secundo q'rit. An diuisio ppositionis in vltimam particularem et in definitam: sit sufficiens Pro intellectione questionis

Sciendū Primo Q' pncipalis intencio Aristotelis in libro p'p' est velle determinare de syllo. Et q' p'p' et termin' sunt ptes syllogismi. Ut ergo pfecte notificaret syllogismū: q' nō habet vt totū. diffinit hic pponem et terminum incidentaliter. Sicut enim esse totius dependet ex esse partium sic etiā cognitio totius dependet ex cognitione partium. Aliter autē considerat p'p' hic et in pmo Peribez menias. Ibi enim consideratur p'p' inquantū est signum pcepti mentis et intell' intellectus nostri ad exprimendū pceptū cōpletū: quē intellect' format de reb'. Ap'pter qd Philo ibidē diffinit pponem sub nomine enūciacionis dicens. Enūciacio est oratio in qua est verū vel falsum: scilicet signatū. et isto modo p'p' dicitur quasi verū vel falsū ppositio. In libro 8o p'p' considerat p'p' vt est p'p' p'p'ina syllogismi: materialiter ipm solum constituit. secundū quē modū d'

Primi Prætorum

citatur pro quasi per alio inferendo posicio: et hoc vel actu vel a-
ptitudine. et sic præmissæ et antecedencia conclusionis dicuntur pro-
nes. Conclusio etiam licet actu non ponatur per aliquam conclusionem in-
ferenda. tamen quia habet aptitudinem ad hoc quod ponatur per præ-
missa ad conclusionem inferendam in aliquo syllogismo potest dici pro

Notandum Secundo Quod diffinitio præsentis diffini-

tionis est pro categorica. per quod datur in telligi. quod hic non dif-
finitur pro per potetica. Cuius ratio est. quia hic diffinitur posicio
ut habet ordinem et ingressum ad syllogismum categoricum. de
quo hic principaliter intenditur. Talis enim solus est in modo et fi-
gura. Syllogismus autem categoricus consistit pro categorica et non
per potetica.

Pro genere autem in ista diffinitione ponitur o-
ratio. Debet autem propositio esse oratio congrua perfecta
non equivoce nec interrogativa. et debet esse oratio affirmativa vel
negativa: alicuius predicati et non plurium predicatorum: de aliquo sub-
lecto et non de pluribus. quod dicitur ad osam. propositio per potetica
est: in qua plura predicantur. et etiam ad differentiam propositio in qua
enunciatur plura de uno vel uno de pluribus. vel plura de pluri-
bus in genere. Diffinitur autem Aristoteles. propositio per affirmativam et ne-
gativam: et non per veram et falsam. ut in primo Peribermetas. quia
per variationem affirmationis et negationis variatur syllogismus
et destruitur. eo quod ex partibus negativis non potest fieri syllogismus in a-
liqua figura. Similiter. ex partibus affirmativis in secunda figu-
ra. Sed verum et falsum non variatur syllogismus. eo quod ex præmissis falsis ita
bene fit syllogismus sicut ex veris in omni figura. Quid autem sit pro
affirmativa vel negativa dictum est in summis.

Notandum tercio Quod divisio propositio quæ dat

per in textu accipitur penes quantitatem propositio. Et quo sequitur
Quod hic propositio non dividitur in tota sui complexitate: sed solus propositio ka-
tegorica: quæ etiam prius est diffinita. Illa enim sola est alicuius quan-
titatis. propositio vero per potetica nullius. ut visum est in summis. Per
autem inter ceteras propositioes: hic non enumeratur propositio singularis. quia
quantitas singularis non est quantitas. Ubi advertere. quod Quantitas
propositio accipitur dupliciter. Uno modo propositio ad similitudinem
quantitatis realis. et sic quantitas singularis non est quantitas. Si
ergo est in natura unitas non est quantitas: sed potest per unam quan-

titat? sic? in arte quātitas singular? in qua subiectū supponit
p vno tantū: ppe. est quātitas. et sic Aristot. in I^a cepit quā-
titatem. cū diuise pponem penes quātitatē. Secūdo capitur
quātitas cōmuniter. vt in differēter dicit quātitatez positūz
vel pnatine. et sic quātitas singular? dicitur quantitas. et isto
modo eā cepit Petr^{us} Hispan^{us}: cū pponē penes quātitatē diuis
sit in quatuor mēbra. Vnde sicut in natura triplex reperitur quā-
titas. et aliqd qd est p hactio ei^{us}: sic similiter in arte. Prima est
quātitas realis maxima vocatur corp^{us}: que p^{er}inet oēs dimē-
siones. scz: longitudinē. latitudinē et p^{ro}funditatem. et repit
quātitas media sup^{er}ficies: que p^{er}inet duas dimēssiones. et ter-
cia que est minima vt linea: que p^{er}inet vnā dimēssionē tantū
Ad similitudinē p^{ri}me capitur in arte quātitas v^{er}is. Ad simili-
tudinem scēde: quātitas p^{ar}ticular? Ad similitudinē tercię: quā-
titas indefinita. Et sicut vnitās nō est quātitas s^{ed} p^{ri}ncipio ei^{us}?
Sic similiter quātitas singularis p^{ro}prie non est quantitas.

Notandū quarto Proposicio v^{er}is ē q̄ om̄i
aut nulli inesse significat. i. p^{ro}posicio v^{er}is est p^{ro}p^{ri}a in qua p^{ro}dicat-
um denotatur puenire cuilibet supposito subiecti distributū.
vt om̄is homo est al. s^{ed} vt remoueri a quolibet supposito subie-
cti. vt null^{us} hō est asin^{us}. Dicitur notatē. in qua p^{ro}dicatū deno-
tatur puenire. ppter illā v^{er}is. oēs hō est asin^{us}. In qua: licet p^{ro}-
dicatū nō pueniat. cuilibet supposito subiecti: tamen denotat
puenire. Dicitur vltēri^{us}. subiecti distributi. ppter excludere il-
lam indefinitam. hō est al. in qua p^{ro}dicatū: licet pueniat. cuilibz
supposito subiecti: nō tamē est v^{er}is: quia nō habet subiectū di-
tributū. Illa autē duo adiectiua om̄i et nulli in diffinitione p^{ro}-
posicionis. nō debent determinare hoc quod est enī: s^{ed} hoc qd
est supposito subiecti. quia alias illa nō esset v^{er}is. om̄is hō est
al. Proposicio autē p^{ar}ticular? scdm Aristotēle est que alicui aut
non assenti. aut non omni inesse significat. id est. p^{ro}p^{ri}a p^{ar}ticularis
est que significat p^{ro}dicatū. inesse alicui scz supposito subiecti:
ratione signi p^{ar}ticular? vt qdā hō est al. aut que sūt p^{ro}dicatū nō
in esse alicui scz supposito subiecti: ratione signi p^{ar}ticular?. vt
qdā hō nō est al. Huc p^{ro}p^{ri}a p^{ar}ticular? est. que sūt p^{ro}dicatū inesse nō
omni scz supposito subiecti. vt nō om̄is hō est al. que etiā est p

[Faint handwritten notes at the bottom of the page]

1861
 Jan 19
 Jan 20
 Jan 21
 Jan 22
 Jan 23
 Jan 24
 Jan 25
 Jan 26
 Jan 27
 Jan 28
 Jan 29
 Jan 30
 Jan 31
 Feb 1
 Feb 2
 Feb 3
 Feb 4
 Feb 5
 Feb 6
 Feb 7
 Feb 8
 Feb 9
 Feb 10
 Feb 11
 Feb 12
 Feb 13
 Feb 14
 Feb 15
 Feb 16
 Feb 17
 Feb 18
 Feb 19
 Feb 20
 Feb 21
 Feb 22
 Feb 23
 Feb 24
 Feb 25
 Feb 26
 Feb 27
 Feb 28
 Mar 1
 Mar 2
 Mar 3
 Mar 4
 Mar 5
 Mar 6
 Mar 7
 Mar 8
 Mar 9
 Mar 10
 Mar 11
 Mar 12
 Mar 13
 Mar 14
 Mar 15
 Mar 16
 Mar 17
 Mar 18
 Mar 19
 Mar 20
 Mar 21
 Mar 22
 Mar 23
 Mar 24
 Mar 25
 Mar 26
 Mar 27
 Mar 28
 Mar 29
 Mar 30
 Mar 31
 Apr 1
 Apr 2
 Apr 3
 Apr 4
 Apr 5
 Apr 6
 Apr 7
 Apr 8
 Apr 9
 Apr 10
 Apr 11
 Apr 12
 Apr 13
 Apr 14
 Apr 15
 Apr 16
 Apr 17
 Apr 18
 Apr 19
 Apr 20
 Apr 21
 Apr 22
 Apr 23
 Apr 24
 Apr 25
 Apr 26
 Apr 27
 Apr 28
 Apr 29
 Apr 30
 May 1
 May 2
 May 3
 May 4
 May 5
 May 6
 May 7
 May 8
 May 9
 May 10
 May 11
 May 12
 May 13
 May 14
 May 15
 May 16
 May 17
 May 18
 May 19
 May 20
 May 21
 May 22
 May 23
 May 24
 May 25
 May 26
 May 27
 May 28
 May 29
 May 30
 May 31
 Jun 1
 Jun 2
 Jun 3
 Jun 4
 Jun 5
 Jun 6
 Jun 7
 Jun 8
 Jun 9
 Jun 10
 Jun 11
 Jun 12
 Jun 13
 Jun 14
 Jun 15
 Jun 16
 Jun 17
 Jun 18
 Jun 19
 Jun 20
 Jun 21
 Jun 22
 Jun 23
 Jun 24
 Jun 25
 Jun 26
 Jun 27
 Jun 28
 Jun 29
 Jun 30
 Jul 1
 Jul 2
 Jul 3
 Jul 4
 Jul 5
 Jul 6
 Jul 7
 Jul 8
 Jul 9
 Jul 10
 Jul 11
 Jul 12
 Jul 13
 Jul 14
 Jul 15
 Jul 16
 Jul 17
 Jul 18
 Jul 19
 Jul 20
 Jul 21
 Jul 22
 Jul 23
 Jul 24
 Jul 25
 Jul 26
 Jul 27
 Jul 28
 Jul 29
 Jul 30
 Jul 31
 Aug 1
 Aug 2
 Aug 3
 Aug 4
 Aug 5
 Aug 6
 Aug 7
 Aug 8
 Aug 9
 Aug 10
 Aug 11
 Aug 12
 Aug 13
 Aug 14
 Aug 15
 Aug 16
 Aug 17
 Aug 18
 Aug 19
 Aug 20
 Aug 21
 Aug 22
 Aug 23
 Aug 24
 Aug 25
 Aug 26
 Aug 27
 Aug 28
 Aug 29
 Aug 30
 Aug 31
 Sep 1
 Sep 2
 Sep 3
 Sep 4
 Sep 5
 Sep 6
 Sep 7
 Sep 8
 Sep 9
 Sep 10
 Sep 11
 Sep 12
 Sep 13
 Sep 14
 Sep 15
 Sep 16
 Sep 17
 Sep 18
 Sep 19
 Sep 20
 Sep 21
 Sep 22
 Sep 23
 Sep 24
 Sep 25
 Sep 26
 Sep 27
 Sep 28
 Sep 29
 Sep 30
 Oct 1
 Oct 2
 Oct 3
 Oct 4
 Oct 5
 Oct 6
 Oct 7
 Oct 8
 Oct 9
 Oct 10
 Oct 11
 Oct 12
 Oct 13
 Oct 14
 Oct 15
 Oct 16
 Oct 17
 Oct 18
 Oct 19
 Oct 20
 Oct 21
 Oct 22
 Oct 23
 Oct 24
 Oct 25
 Oct 26
 Oct 27
 Oct 28
 Oct 29
 Oct 30
 Oct 31
 Nov 1
 Nov 2
 Nov 3
 Nov 4
 Nov 5
 Nov 6
 Nov 7
 Nov 8
 Nov 9
 Nov 10
 Nov 11
 Nov 12
 Nov 13
 Nov 14
 Nov 15
 Nov 16
 Nov 17
 Nov 18
 Nov 19
 Nov 20
 Nov 21
 Nov 22
 Nov 23
 Nov 24
 Nov 25
 Nov 26
 Nov 27
 Nov 28
 Nov 29
 Nov 30
 Dec 1
 Dec 2
 Dec 3
 Dec 4
 Dec 5
 Dec 6
 Dec 7
 Dec 8
 Dec 9
 Dec 10
 Dec 11
 Dec 12
 Dec 13
 Dec 14
 Dec 15
 Dec 16
 Dec 17
 Dec 18
 Dec 19
 Dec 20
 Dec 21
 Dec 22
 Dec 23
 Dec 24
 Dec 25
 Dec 26
 Dec 27
 Dec 28
 Dec 29
 Dec 30
 Dec 31

Arguitur pmo Proposicio nō pōt diffiniri p affirmatiuū ⁊ negatiuū. ergo diffinicio pōnis nō valet. p batur. Nullū gen^{us} habet diffiniri p suas spēs. s̄ affirmacio et negacio sunt spēs pōnis vel enunciacionis. ergo. alior. q. a pocius e puerio spēs habz diffiniri p gen^{us}: alias cū esset circulacio in diffinicionib^{us}: quod est p̄ra Aristotelē pmo poster^{iorum}. alior est Aristo. pmo Verbermenias. ¶ Dico q. maior habz veritatem de diffinicione q. dicitur. modo ista est de scriptura tantum

Arguit scdo Propō nō diffinit p vlcptacula re et indefinitum. ergo etiā nō debuit diffiniri p affirmatiuū ⁊ negatiuū. Tenet psequēcia a simili. Quia sicut affirmatiuū ⁊ negatiuū sunt ppetates pōnis. sic etiā p̄ticulare vlc ⁊ indefinitum ¶ Dico q. nō est simile. quia affirmatiuū ⁊ negatiuū tenet se ex p̄te forme pōnis. s̄ vlc p̄ticulare indefinitū ex p̄te materie. mō forma pl^{ur} valz ad explicaciōē esse rei q̄ materia

Arguit tercio Diffinicio cū diffinito p̄stitu it vnā pōnē falsam. ergo nō valet. tenet p̄ia. Quia diffinicio debet vere p̄dicari de diffinito. Nūc patet. Quia valet illā diffiniciōnē falsam. omis pō est oīo affirmatiua alicui^{us} de aliquo. vel. omis pō est oīo negatiua alicui^{us} de aliquo. ¶ Dico verum argumētū p̄cipueret: si vel teneretur hic diffiniciō. modo hic debet teneri diffiniciō: vt scz p̄iungit inter terminos ⁊ non inter proposiciones

Arguitur quarto Diffinicio pōnis est insufficientis. p̄bat. Quia in ea nō additur illa p̄ticula alicui^{us} ab aliquo: que tamen addenda est. vt patet p̄ autoritatē p. 12. et p̄bat racione. Ista pō de importat inherēciam p̄dicati ad subiectū. s̄ illis inherēcia nō significatur in pōne. negatiua s̄ tantū in affirmatiua. ergo nō sufficienter dicitur alicui^{us} de aliquo: s̄ optet addere: alicui^{us} ab aliquo: p̄pter pōnem negatiuā ¶ Dico. q. ista p̄posicio de in dicitur diffiniciōne nō denotat p̄ueniēciā p̄dicati ad subiectū: s̄ solū denotat habitudinē generalē p̄dicati ad subiectū: sicut ⁊ in diffiniciōne subiecti. ⁊ p̄dicati. cū dicitur. q. subiectū est. de quo aliquid dicitur: p̄dicatum

Primi Priorum

verò qđ de alio dicitur, et ita nō oportet in diffinitione pponis a dde
re hanc pcculā: vel negatiua alicui ab aliquo. **De. Dis.** autē
qđ accipit illā pponē de: vt importat circūstanciā affirmaci
onis tantū: et habitudinē specialē: puta pueniencie pccati cū
subiecto: idō addidit in diffinitione, vel alicui ab aliquo

Arguit qnto **Diuisio** quā facit **Aristote.** est
intelligens, pbatur. Quia nō ponit quātitatē singularem: quā
tamen ponit **Petr' Hispan'** **¶** Dico qđ **Aristoteles** cōprehē
dit eā sub pcculari. **¶** Vel melius dicendum est, qđ ideo nō ponit
quātitatē singularem, quia hic diffinitur ppo syllogisabilis syl
logismo ordinabili ad dmonstrationē. ex quo hec sciēcia de syl
logismo simpliciter ordinat ad sciēciā demonstratiuā: modo
pposicio singularis non est sic syllogisabilis: cum singularium
non est demonstratio nisi p acciōes nec sciēcia nec diffinitio

Arguit sexto **Ex hac** solucione data sequere
tur: qđ pponem pccularē et indefinitā nō debuisset etiā enume
rare, pbat. Quia ex pponib' pccularib' et indefinitis nō fit syl
logism' ordinabilis ad demonstratiōē, ex quo demonstratio so
lum fit ex vlib': vt dicit s'mo posterior. **¶** Dico, qđ licet ex ppo
nibus pccularib' et indefinitis nō fit demonstratio ppter qđ et po
tissima, tamen demonstratio quia est: bene potest ex illis fieri.
¶ Vel dicendū, qđ demonstratio pcedit ex vlib' pponib' non quidē
vltimate pcculistica: s; posterioristica: que vltimas puenire potest p
posicionibus indefinite vel pccularis quantitatē

Arguit seprimo **Ex diffinitione** pponis vltis
sequitur falsum, ergo, pbatur. Quia sequitur qđ ista non esset vltis,
omnis hō pter Soc. currit, pbatur, quia in ea pccatū nō signifi
catur inesse omni supposito subiecti, pbat, quia **Sorti** nō signifi
cat inesse act' currendi ex quo est ps extra capta. **¶** Dico, qđ in
ppone vlti pccatū significatur inesse cuiuslibet supposito subiecti
p quo subiectū denotatur accipi, modo hic: hoc subiectū hō nō
denotatur accipi p Sorte: ex quo est ps extra capta. Et simi
liter diceretur de ista vlti imperfecta, vt ergo homo currit

Arguit octauo **Diffinitio** pponis indefinite
qđ est bona, pbat, Quia puenit alteri a diffinito, ergo nō ē bo

na. Nis pbat. Quia puenit huic ppōni singulari: hō est spēs. v. bi pōcatū si significatur inesse subiecto sine signo. Et Dico. q. in omib. diffinitionib. pōict. debet p̄supponi: q. subiectū sit terminus cōmūnis. hō aut. in pōicta ppōne tenetur singulariter. Quia p natura simplici in se accepta p modū vnius discreti. ita diffinitio illa ppōis indefinite sibi non conuenit.

Et tantū tria sunt genera ppōnū. scz. syllogistica-dialectica-et demonstratiua. Pro intellectu q̄stionis.

Horādū pmo. Q̄ gen^o in titulo q̄stionis debet accipi p parte in modo seu min^o cōmūni: vt sit sensus. vtz tantū tria sunt min^o cōmūnia: p̄tenta sub hoc quod est ppō. et nō debet capi gen^o p̄p̄e p genere quod est vlt. quia nullū illorū est gen^o ad ppōnem. Primo itaqz gen^o ppōis est p̄p̄osicio demonstratiua. Cuius diffinitio extertu p̄p̄i talis elicitur. Pro p̄p̄osicio demonstratiua est sumptio alterius p̄p̄is p̄radictionis que est vera: p p̄mas ppōnes sumpta. Pro cui^o diffinitionis intellectu aduertendū. q. ppō demonstratiua dicitur tripliciter. Primo. quia est p̄stituta ex terminis vel termino demonstratiuo. et sic ppō singularis est demonstratiua. Istō mō capite Biligam ppōnem demonstratiua: cū dicit. Nulla ppō demonstratiua p̄batur. Secūdo capitur ppō demonstratiua actiue p p̄p̄ositione que apta nata est demonstrare aliā. et sic p̄misse demonstracionis dicitur ppōnes demonstratiue. Tercio ppō dicitur demonstratiua passiue: quia scz. potest demonstrari. et sic p̄clusio demonstracionis dicit p̄p̄osicio demonstratiua. et sic capitur hic. Et ad eā reguntur tres p̄dicionēs. Prima. q. talis ppō debet esse vera et non falsa. et p hoc excluditur ppō impossibilis: que nō dicitur demonstratiua. Et hec p̄dictio tangitur in diffinitione cū dicitur. que est vera. Secūda p̄dictio. q. sumat sine interrogacione vtriusqz p̄p̄i p̄radictionis. Et p hoc excludit p̄p̄osicio dialectica: que p̄ponitur p modū p̄radictionis. vt. vtrūm mund^o est eternus vel non. Et hoc tangit in diffinitione cum dicitur. sumptio alterius p̄p̄is p̄radictionis. Tercia. q. p̄p̄osicio demonstratiua sit deducta vlt. deducibilis ex p̄mis p̄ncipijs vel ex ppōnib. que samplerūt originē ex p̄ncipijs p̄mis. Et p hoc excluditur ppō p̄tingens: que nō est demonstratiua.

Primi Priorum

Prima enim principia sunt necessarie propositiones, ex necessarijs autem non sequitur contingens. primo por. Et hec propositio tangit in diffinitione cum dicitur, per primas propositiones sumpta. Et aduerte, quod suspicio in diffinitione propositionis demonstrative debet capi passim per propositionem sumptam.

Notandum secundo Quod propositio dialectica in textu diffinitur sic. Est percontanti interrogatio contradictionis. syllogisanti vero suspicio apparentis et probabilis. In qua diffinitione tanguntur tres propositiones requirite ad propositionem dialecticam. Prima, quod ipsa sit propositio per modum contradictionis, sic quod per eam datur electio respondentis: si vult, ad eam respondere affirmative vel negative, vel utrum mundus sit eternus vel non. Et hec propositio tangit in diffinitione cum dicitur, percontanti interrogatio contradictionis. Secunda propositio, quod propositio dialectica debet esse apparentis veritatis. Et per hoc excluditur propositio impossibilis: que est manifeste falsitas. Et hec propositio tangit in diffinitione cum dicitur, Syllogisanti vero suspicio apparentis. Tercia, quod ipsa sit probabilis per utramque partem: sic quod ipsa non sit simpliciter necessaria. Et per hoc excluditur propositio demonstrativa. et hec propositio tangit in diffinitione cum dicitur, probabilis.

Notandum tercio Quod propositio dialectica differt a propositione demonstrativa quatuor modis. Primo quo ad modum proponendi, quia propositio dialectica proponitur respondenti per modum contradictionis, ut, utrum mundus sit eternus vel non. Demonstrativa vero non sic proponitur, cuius ratio est. Quia demonstrator syllogisat ex necessarijs, que necessitas non tenet se ex parte nostri sed rei, et ideo demonstrator non proponit per modum contradictionis, neque que sententiam respondentis. Dialecticus vero quia syllogisat ex probabilibus, que probabilitas tenet se ex parte nostri: ex quo nihil prohibet quedam falsa probabiliora esse quibusdam veris, et ideo querit sententiam respondentis datus electionem ei cuius parti velit sentire. Et aduerte, quod non tota oratio proposita per modum contradictionis demprophico quod sit in eo: est propositio dialectica, quia talis propositio est propositio distinctiva composita ex tribus dicentibus, et omnis talis est necessaria. Si una propositio categorica de illa distinctiva quam respondens assumpsit vel dialecticus syllogisat: dicitur propositio dialectica, ut si aliquis iter roget, est ne mundus eternus vel non, ista tota oratio non est propositio dialectica: sed est questio: que non est propositio: sed una pars quatuor

respondens assumit: dicitur dialectica. vt si diceret. mūd' non ē
etern'. Sed a differēcia. Quia ppositio demonstratiua sp' est
vera. s; dialectica est apparenter vā. eo q' apparet esse vā appo
nenti vel respondēti. cuius hoc tamen stat: q' aliquādo est falsa et
pbabilis. Tercia. Quia ppositio demonstratiua est deducta
ex p'pōib' necessarijs: quē s. m'pserūt originem ex p'is pncipi
is. s; p'pō dialectica deducitur ex eis q' sunt vera vt in plurimjs.
Quarta. q' p'pō demonstratiua causat scēclā. dialectica vō opmōis.

Notandū quarto Aristoteles in lra diffinit
terminū dicens. Termin' est in q' ē resolutio p'pō. v' i dicatū et
de quo p'dicatur. aut appositio. aut se'ato esse vel non esse: hoc ē
affirmacione facta p' v'ū affirmatiuū. aut diuisione facta p' v'ū
negatiuū. esse eū in diuisione dicit copulā affirmatiuā: nō es
se vō copulā negatiuā. p'dicatu itaq; et subiectū dicuntur termi
ni similitudinarij: ad si. m'ltudinē finim mathematice accepti.
Quia sicut termin' mathematice accept': ideo dicit termin'. q'
a terminat aliquā quantitatē: sicut punct' lineam: ita subiectū
et p'dicatu similitudinarij dicūt terminū eo q' termināt p'pōnē.
Resoluere aut in p'pōio est p'p'os formales tam accide'tales q'
essēciales auferre: hoc est resolue. et non est aliud nisi copulam
et sinkathegremata a p'pōne kathegorica auferre. Et licet
hic diffinitur idem p' seipm quo ad vocē: non tamen quo ad mo
dum significandi. Termin' eū vt diffinitur accipitur p'p'ime p'
parte pncipali materiali p'pōis kathegoricē. quo modo subie
ctum et p'dicatu dicūtur termini. Sed vt est gen' diffiniciōis ca
pitur termin' cōmuniter p' omni illo q' od potest esse pars p'pō
is kathegoricē: non curando an essēcialis vel accidentalis
materialis vel formalis. Istā notabilit' ne stantib' est ista

Conclusio respōsal Tantū tria sunt genera
ppositionū: scz syllogistica dialectica et demonstratiua. patet
p' lra et dicta.

Arguit p'mo Nō sunt tria genera p'pōis. pba
tur. Sicut est de syllo demonstratiua et dialectica: nō ē e' p'one de
monstratiua et dialectica: Sed omis syllos demonstratiu' est di
alectic'. ergo omis p'pōio demonstratiua est dialectica. adha
tor ex quēdā similitudine. aduor. Quia syllos dialectic' ē ex

Primi Priorum

probabilis. pmo Thopicoꝝ similiter sylus demonstratin? Ex quo em pabile est quod plurib? ant, maxime sapietib? videt esse vez. sylus demonstratin? pcedit ex pbabilib?. quia procedit ex his que omib? sunt nota: sicut sunt pposiciones necessarie ¶ Dico. qd licet ppō demonstratina et dialectica sint idem materialiter h non formaliter. potest em vna et eadem pposicio scdm rem esse dialectica et demonstratina: h scdm alia et alia racionem

Arguit scdo Plura sunt genera ppōnū q̄ ia Probat. Quia qdā ppō est impossibilis. quedā Ethica. ¶ Phisica. ¶ Mathematica. Logica. zophistica. et tamen nulla eaz ibi e numeratur ¶ Dico. qd sunt plura genera pposicionū: tamē illa sunt reducibilia ad tria enumerata. Unde pposicio impossibilis reducitur ad demonstratinā: sicut oppositum ad oppositū. pposicio vō Ethica. ¶ Phisica. ¶ Mathematica reducitur ad illas tres scdm qd magis z min? picipant racionē vniuersaliūqz. Aliqua enim pposicio Ethica reducitur ad demonstratinā: que est necessaria. Aliqua vō que est pbabilis ad dialecticā. vt. p̄p̄ parentib? sit pl? obediendū q̄ legib?. Sic similiter dicat de ppōne ¶ Phisica et Logica. De zophistica aut dicepō. ¶ Pposicio zophistica pmo accipitur p pposicione apparenti et non existēti. et sic pposicio zophistica est pposicio scdm qd: vt pposicio plures. et talis non reducitur ad aliquā illaz triū. ¶ Scdo capitur pposicio zophistica p pposicione que apta nata est ingredi argumētacionē zophisticā. et sic omis pposicio potest dici zophistica sine demonstratina sine dialectica. quia omis talis potest ingredi argumētacionē zophisticā. Tercio capitur pposicio zophistica p oracione: in qua ex diuersa ordinacione terminoz diuersus generatur sensus. et sic reducitur ad dialecticā aut demonstratinā

Arguit tercio Proposicio demonstratina nō est sumptio alteri? p̄ p̄dictiōis. pbat. Quia est sumptio vtzui q̄ p̄is p̄radictionis. pbat. Quia demonstrator demonstrat vtramqz p̄em p̄radictionis vnā verā et aliā falsam. ex quo se cundū Aristotelē. vj. Thopicoꝝ: p̄razloꝝ est eadē disciplina ¶ Dico. qd demonstrator demonstrat vtrāqz p̄tē p̄radictionis h non eodē modo. quia demonstrat pposicionē verā p se et pncipaliter: falsam vō ex p̄sequenti et minus pncipaliter

Arguit quarto Si diffinicio ppōis demon-

stratine esset bona: sequeretur. qd scda ppō Euclidis pō esset demonstratina. psequens falsuz. seqla pbatur. Quia non demonstratur ex pmissis pncipijs: s; ex ppōe pma immediate pcedēti. ¶ Dico. Qd duplices sunt ppōnes pime. quedā sunt simpliciter pme: qd scilicet pstituitur ex terminis cōmunijsimis. vt omne est vel nō est. nō ptingit idem simul esse et non esse. Quedā vō sunt ppōnes pime respectine. et sic pmissis pclusionis dicuntur ppōnes pime respectu pclusionis pbande. Ad vult ergo illa diffinicio qd pclusio demonstretur p pmas ppōnes simpliciter. quia tales non ingrediuntur formaliter demonstrationē s; tantū ventaliter. vt patet pmo posterior. Sed vult diffinicio. qd pclusio debet demonstrari p pmas ppōnes in respectu: que tamen simpliciter sedem ex pmissis propositionibus simpliciter.

Arguit quinto Si diffinicio ppōnis dialectice esset bona. seqretur: qd dialectic⁹ posset arguere p vtraq; pte contradictionis. psequens falsum. quia sic seqretur: qd respondēs dialectice assentiret duob⁹ ptradictorijs. quod est ptra Aristotelē. iiii. methaphisice. Seqla pbatur. Quia possibile est quod per dialecticū respōdēt i adducāt rationes p vtraq; pte eque fortes et pbabiles. et sic videret assentire ambab⁹ pti⁹. ¶ Dico. qd tūc non assentit alicui pti⁹: s; intellectus tenet iudiciū suū in suspensio: sic qd nulli totaliter assentit: s; expectat rationē fortiorē et supvenientem cui tūc assentit.

Arguit sexto Proposicio dialectica nō est interrogacio. pbatur. Omnis ppō dialectica est ppō. s; nulla interrogacio est ppō. ergo. Maior nota. Minor. Quia ppō est oīo non interrogatina. ¶ Dico. qd interrogacio non debet hic capi p qstione tota vel cōmuni qstionis. sicut cū dicitur vtrū mōd⁹ sit etern⁹. Sed debet capi passim p ppōne interrogata: deposito signo que sitino. talis em̄ interrogacio bñ ē ppō: licet nō pmo mōd⁹ capta.

Arguit septio Plura sunt genera ppōnū qd tria. Probat. Distinctio geney ppōnū capitur penes distinctionem disputacionū. s; quatuor sūt genera disputacionū. ergo. Maior. Quia in disputacione demonstratina syllisatnr ppōsicio necessaria: in dialectica pbabilis. Minor est Arist. pmo Elencor. ¶ Dico. qd maior est falsa. quia genera ppōsicionū sumuntur penes p-

Primi Priorum

bactionem et illacionem: non aut penes genera disputacionum. Vel dico, qd tantum tria sunt genera propositionum secundum gen^{us}: possunt tamen plura esse secundum speciem

Arguit octauo Diffinitio termini non est bene posita, probatur. Quia si bona diffinitio debet dari p^{ri}ora, ista non est huiusmodi: ergo, asinator est Boetii in libro diffinitionum asinator. Quia ista datur p^{ro}positionem, modo propositio est posterior termino. Termin^{us} enim est p^{ri}us ipius propositionis, modo omnis pars p^{re}cedit totum. **Dico**, Licet propositio sit posterior termino: via nature: non tamen via cognitionis, totum enim est notius p^{ar}te

Arguit nono Diffinitio termini p^{ro}uenit alteri a diffinito, ergo non valet. Quia, quia p^{ro}uenit copule v^{er}balis: ex quo p^{ro}positio resoluitur in copulam v^{er}balem. Et copula v^{er}balis non est terminus, ergo, asinator patet p^{ri}mo, quia n^{on} sic sequetur, qd essent plures termini q^{uam} tres in syl^{lo}go. Sed op^{er}atur minor, quia termin^{us} in p^{ro}posito dicitur a terminando: quia scilicet materialiter terminat: p^{ro}ponit sicut vnu extremum, et copula v^{er}balis non terminat sicut extremum: et magis vnit extrema ad invicem. **Dico** p^{re}cedendo: qd copula v^{er}balis non est termin^{us}: et negando v^{er}ter^{ius}: qd in copulam resoluitur p^{ro}positio. Ista enim in que res aliqua resoluitur debent p^{re}stinare ipsam rem materialiter, et debet manere facta resolutione. Copula v^{er}bo enim sit forma p^{ro}posita: non potest manere facta resolutione, p^{ro}posita, et ita diffinitio termini fini non p^{ro}uenit

U^{nde} diffinitio syllogismi in q^{uo} dicitur, Syllogismus est oratio: in qua quibusdam positis: aliud quoddam ab his que posita sunt ex necessitate accidit: eo qd hoc sunt, sic bona. Pro intellectu q^{uestio}nis

Notandum p^{ri}mo Quod Aristoteles p^{ri}mo q^{uestio}ne definiuit de p^{ri}ncipijs materialibus tam p^{ri}ncipijs q^{uam} remotis, li. p^{re}sequenter incipit definire de syllogismo tam diffinitive q^{uam} diuisione. Diffinitio autem syllogismi hic non in sua communitate: vt extendit se ad omnem syllogismum: s^{ed} tantum syllogismum categoricum de medio communi: quia tales solum sunt in modo et in figura. Et aduerte, quia syllogismus potest capi aliquando p^{er} p^{ri}missas tantum, aliquando p^{er} p^{ri}missas et conclusionem simul, ideo quo modo hic debeat capi syllogismus triplex, apud logicos inuenitur opinio. Prima dicit, qd syllogismus debet capi p^{er} p^{ri}missas tantum. Que opinio probatur tripliciter. Primo, ex diffinitio-

one sylli. Dicitur enim Arist. Syllogismus est oratio in qua quibusdam positis ali-
no quod ab his res. Per aliud: ipsam conclusionem intelliges. Quia er-
go aliud: dicitur diversitatem essentialē. Conclusio que sequitur ex premissis
est alia a syllo: et per consequens syllogismus debet capi per premissas tantum.
Secundo probatur hec opinio. Quia dicitur Arist. Quod omnis syllogismus consistit
ex tribus terminis et duabus propositionibus. hoc autem non potest intelligi de
syllo capiēdo syllogismum per premissas et conclusionem simul. Tercio probatur
per Arist. secundo philosophorum dicentē. quod una potestas syllogismi est plura concludere
Constat autem quod conclusio non concludit sed premissas: et per consequens syllogismus de-
bet capi per premissas tantum. Secunda opinio dicit. Quod syllogismus debet capi
per premissas et conclusionem simul. Que opinio probatur primo. Quia
syllogismus hic diffinitur: ut comprehenditur quodlibet argumentum syllogisticum in
subiecto. Sed syllogismus capitur per premissas tantum non est argumentum: ergo
res. Secundo. De quocumque negatur genus speciei: de eodem etiam negatur spe-
cies illius generis. Sed de syllo per premissas tantum capto: negatur ge-
nus syllogismi quod est argumentatio: ex quo premissas sunt partes argumen-
tationis: ergo syllogismus non potest capi per premissas tantum. Tercio. quia
si syllogismus caperetur per premissas tantum: sequeretur quod idem poneretur in se
ipso. patet. quia premissas ponuntur in syllo. et syllogismus capitur per premissas
tantum igitur syllogismus poneretur in syllo. Tercia opinio dicit.
Quod syllogismus potest capi hic utroque modo. Que opinio sic probatur. quia
hic diffinitur syllogismus: sicut postea de eo determinatur. sed postea de-
terminatur de eo utroque modo. Alii tamen dant quod accipiendo syllogismum
per premissas tantum. ut patet per argumenta prime opinionis. Aliquando
vero capiēdo syllogismum per premissas et conclusionem simul. ut in secundo huius. ubi
dicitur quod syllogismus est pars argumentationis. que dicitur a syllo et per consequens si-
mul. Sed hec opinio non videtur esse vera. quia sic sequeretur. quod dif-
finitio presentis diffinitionis esset equecū equecū tentum. ex quo ali-
a esset ratio syllogismi ut capitur per premissas tantum. et alia ratio eius ut ca-
piatur per premissas et conclusionem simul. Item sequeretur. quod diffinitio cuius
diffinitio causarentur actionem plures: quod est contra omnes logi-
cos. Videtur itaque. quod opinio secunda sit verior. et eam tenēdo dicen-
dum ad rationem primam prime opinionis. Quod Arist. in diffinitione
syllogismi dicens aliud: non vult quod conclusio sit aliud a syllo. sed vult quod sit ali-
ud a premissis syllogismi: sicut effectus est aliud a sua causa. Ad secundam
dicitur. Quod Arist. dicens syllogismum consistere ex duabus propositionibus: intelli-
git de inferentibus. non tamen per hoc negatur quin adhuc sic ter-
cia propositio in syllo que dicitur illata. Ad terciā dicitur. Quod potest

Primi Priorum

has sylli est plura concludere ratione antecedet et similis. Item
nam aliqd attribuitur toti: quod tamen nō explet nisi p partes
Notandū scdo. De diffiniciónē sylli ita intelli-
gitur. Syllus est oīo, scēz, vna: non simpliciter s aggregatue, et
est oīo yppotetica psequencialis. In qua positū, i. bñ dispositū
quibusdā, i. pmissis p vnsonē mediū cū extremis: aliqd qdem ab
his que posita sunt, i. ipa pōdo que est alia a pmissis. accidit, i.
sequitur ex necessitate, scēz illacionis, eo q. hec sunt, i. virtute di-
sposicionis pmissarū in modo et figura. In qua diffiniciónē oīo
ponitur p genere, et non argumentatio, quia diffiniciónē debet da-
re p nociora, cū aut oīo iam diffinita sit a pbo pmo Peribeme,
nocior est nobis ipa argumentacione: que nō dicitur a pbo diffini-
ta est. Debet autē sylus esse oīo yppotetica rationalis et psequen-
cialis. Unde oīo psequencialis est oīo cū? copula principalis
est nota illacionis: illatue et affirmatue tenta ppter defectū p-
mi hic non est oīo psequencialis, omne al est substantia, oīs hō
est al, oīs hō est substantia: quia ibi deficit nota illacionis. Simi-
liter ppter defectū scdi nō est oīo psequencialis: sic arguēdo,
omne al est substantia, oīs hō est al, non ergo oīs hō est substantia
quia nota illacionis nō tenetur illatue. Blic autē pticula in diffi-
niciónē sylli ponuntur pro differentiis. Cū enī dicitur, quibusdā,
tangitur dfa sylli ab enthymemate: qd ex vna pmissa pcedit, p
illā vō pticulā, positū, excluditur inductio, exēplū, et omēs cōbi-
naciones invriles. In qb? licet sint plures pponēs: non tamen
sunt debite dispositę in mō et figura. Cū vō dicitur, aliud, excludi-
tur petitio principij: que peccat ptra sylm simplr dictū, pētr vlti-
mam pticulā, eo q. hec sunt, excluditur nō ppter hoc accidere fal-
sum, vnde illa vltima pticula ostendit causam: quare pōdo sequi-
tur ex pmissis. Tenetur enī ibi li eo casualiter: et li hec relati-
ue: ex arte et non ex vsu grāmaticorū, et debet referri ad illā ptic-
culā in diffiniciónē sylli, in qua quibusdā positū. Ex his dicit se-
quūtur aliqua correlaria scdm ordinē. **Primū.** Omis sylus ē
oīo yppotetica. **Scdm.** Omis sylus ē psequēcia formalis. **Ter-
cium.** Omis sylus est ppo affirmativa: licet aliqs sylus sit ne-
gatiu. **Quartū.** Nullū sylus ptradicit alieri syllo: quia sic ne-
garetur forma sylli. **Quintū.** Omis psequēcia sylistica est ne-
cessaria necessitate sequele. **Sextū.** Aliqua psequēcia sylistica

est p^o impossibile. ut hic. omne al^u est al^u. ois hō est al^u. ergo ois hō est al^u. Est p^o rationalis falsa. et est p^o syl^listica. Ad falsitatem em^o rationalis sufficit falsitas ut impossibilitas antecedētis

Notandū tercio Q^uo circa diffinitionē syll^l occurrat hoc dubiū. Atq^{ue} conclusio sit de essentia syll^l: accipiēdo syllogismū p^o p^omissis, et p^olone simul. Pro solucione dubij. Sciendum. Q^uo aliquid est de essentia alicui⁹ dupliciter. Unomodo. Si est de essentia totali: quomodo materia et forma simul sunt de essentia hominis. Secundo sicut de essentia p^ociali: quō materia p^o se: similiter forma dicunt^{ur} esse de essentia totius hominis. Secundo sciendū. p^o tria sunt de essentia cōplexione et p^ofectione syll^l. p^omo unio mediū ad p^omū extremū: et hoc est in maiori p^opōne. Secundo unio mediū ad sedm extremū: et hoc est in minori. Tercio unio extremorū inter se in p^olone. Et his dicendū ad dubiū. Q^uo p^olo est de essentia syll^l p^ociali: licet nō totali. Quia syll^lus ē quedā p^osequēcia: deseri⁹ ratione totali est antecedens et consequens. ut patet per diffinitionem p^osequēcie

Notandū q^uarto Quia p^ob^ous hic diffinit syll^l simpliciter. posset ergo esse dubiū. An talis syll^lus simpl^r sit genus ad syll^lū dialecticū. demonstratiū. et sophisticū. Pro solucione h^o dubij Sciendū q^uo p^oen⁹ descendit in spēs suas p^o d^oas formales. unde. q^uo rō: ma⁹ est de intrinseca natura illi⁹ cui⁹ est forma. Ideo spēs nūq^{uam} debet importare aliqd extrinsece: quod i genere quodāmodo nō esset inclusum. Si igit^{ur} aliqd importatur p^o inferius quod nō est explicatū in supiori. Extranea est p^odictio illa et nō formalis: neq^{ue} t^o inferius est spēs. Eū igit^{ur} syll^lus demonstratiū et dialectic⁹ importāt aliqd: quia p^odictione aliq^u p^omissa: scz^{et} necessitate vel p^ohabilitate: que in ratione syll^l simpliciter non est inclusa. Sequit^{ur} ergo. q^uo Syll^lus simpl^r nō ē genus ad syll^lū dialecticū et demonstratiū. s^{ed} p^oci⁹ erit totū in modo respectu illorū. Dabit tamen nihilomin⁹ syll^lus simpl^r spēs veras respectu quarū est gen⁹. illas vez^{et} in que descendit p^o d^oas formales. hoc est p^osequētes formā syll^l sen dispōnē m^o p^opōnū. Ille spēs possunt vocari Barba⁹ a: Celarēt: Barij⁹ res

His notabilib⁹ sic posuit est ista Concl^o respō^o salis. Diffinitio syll^l est bñ assignata. Concl^o p^otest ex declaratis

Primi Priorum

Arguit pmo Nullus complexus est diffinitio. syllogismus est complexus. ergo et non est alius. nam diffinitio. et salior. quia diffinitio debet esse species. modo species est incomplexus. ex quo est vlt. et minor est nota. quia syllogismus continet tres propositiones. ¶ Dico. quod si syllogismus debet ex pluribus propositionibus. et quia ille due propositiones inferretur una cum conclusionem habeat unam formam videntem: unum dicuntur. Forma enim est que unitatem reificat: ipsam locans in genere et specie.

Arguit scdo Syllus non est oratio: ergo diffinitio mala. ¶ 1. Quia syllogismus non est una oratio sed plures. ergo non est oratio. ¶ 2. Quia. quia idem est oratio et una oratio. quarto et sexta. ¶ Dico. quod licet syllogismus non sit una oratio categorica: tamen est una oratio ypporetica: vel una aggregativa. et quia in syllo sunt plures orationes tamen conveniunt syllogismus dicitur oratio quia orationes triplex ratione. ¶ Primo: propter unitatem modum: quod licet principium formale vinitur in pluribus: cum veritas extremitate. videntem cui? tandem in conclusionem vinitur inter se. Secundo. quia in syllo maior propositio habet se ut vltima: et scdo maior dicitur. scdo habet se ut principalis: coarctans et definitiorem maiorem. modo. ex definitiione et definitiabilis sit vni: sicut ex actu et potencia. Tercio. quia de eis premissis syllogismus ordinatur ad vnum finem. vlt. inferre conclusionem. sed ordinata in vnum finem quodammodo sunt idem. et ideo syllogismus convenienter dicitur oratio.

Arguit tercio Syllus non est oratio ypporetica. ergo declaratio non valet. probatur. ante. quia sequitur bene. aliis syllogismus est categoricus. ergo aliis syllogismus est propositio categorica. ¶ 2. Quia ab inferiori ad superius. ¶ Dis enim syllogismus est propositio. sed non e converso. ideo propositio est syllogismus. ¶ Dico. quod 2. non valet. quia variatur determinatio. Aliter enim categoricus definitur ipsum syllogismus: et aliter propositiorem. Syllogismus enim definitur ratione premissarum: propositio quille syllogismus dicitur categoricus: qui constituitur ex propositionibus categoricis. propositio autem definitur ratione subiecti et predicati. ex eo. quod propositio categorica dicitur: que habet subiectum et predicatum principales presunt. Si militer soluitur hoc argumentum. Aliis syllogismus est negatus. ut in. ¶ Et ardet. ergo aliis syllogismus est propositio negativa.

Arguit quarto Diffinitio syllogismi est incompleta. probatur. quia in illa non additur illa gentina et cessio: quam in addit. ¶ Dico. quod hic non oportet addere illa gentina. quia hic diffinitio

nitor syllogus simpliciter: vt est illatinus. de cuius ratione non est: vt ex
probabilibus patet. Boetius vero diffinit syllogum dialecticum: qui requirit
sensum respondentem: et ideo addidit illam particulam et processum

Arguit quinto Conclusio non sequitur ex necessitate. p
batur. Quod est contingens non sequitur ex necessitate aliud. h. ali
cuius syllogismus conclusio est contingens: imo et aliqua impossibilis. ergo. **¶** Dico
ad maiorem. Illud quod est contingens non sequitur ex necessitate. ve
rum est: necessitate frequenter: h. bene necessitate proprie. Unde D
plex est necessitas. scilicet necessitas proprie: que puenit ex necessaria
habitudine proprie ad alia. Alia est necessitas mixta: que puenit ex
necessaria habitudine finis in conclusione positum. et talis necessi
tas reperitur in conclusione syllogismi demonstratiui et poetali necessitate. non
intelligitur diffinitio syllogismi sed de prima

Arguit sexto Diffinitio syllogismi non est bona. p
batur. Nulla diffinitio est bona ubi est repugnancia parti ad inveni
entem. sed in diffinitione syllogismi est repugnancia parti. ergo. **¶** Ma
ior. Quia talis oratio est in se falsa. quinto assertum. **¶** Minor. quia se
qui ex necessitate et accidere repugnat. **¶** Dico verum argumen
tum concluderet: si accideret in diffinitione diceret contingencia: sed
dicit sequelam

Arguit ultio Conclusio non est aliud a premissis. p
batur. Quod puenit in eodem materiali et formali cum premissis: e
st idem cum eis. h. conclusio est huiusmodi. ergo. **¶** Minor. quia conclusio materiali
ter componitur ex terminis premissarum: et habet eandem copulam et uale
tatem. **¶** Dico. puenit conclusio pueniat secundum premateriale cum utraque p
missarum. non tamen secundum totum. quia in conclusione non ponitur medium: quod
tamen ponitur in premissis. In conclusione etiam vult maior extremitas
minori: quod tamen non fit in aliqua premissarum. et ita conclusio est aliud a
premissis: saltem quo ad officium. Officium enim premissarum est inferre a
et in conclusionem. Conclusio vero inferri passive ex premissis

Arguit diuisio syllogismi in syllogismum perfectum et imperfectum sit
bene assignata. Pro intellectione questionis more

Notandum primo Quod syllogismus dicitur perfectus dupliciter.
Uno modo. ratione compositionis. quia scilicet est complete compositus ex
maiore minore et conclusione: debite dispositus in modo et figura. et

Primi Priorum

Ne quilibz syllus nō trūcat^r dicūt pfect^r. et p oppositū ille syllus est impfect^r: cui aliqd dēficir. quēadmodū scđo pōz Enthiema vocat syllus ipsect^r: quia sibi dēficir vna pmissa. Alio modo dicūt syllus pfect^r: racione manifeste et pfecte regulacionis p pncipia regulatina: que sunt: dici de omni et dici de nullo. Et sic quatuor modi sūt figure dicūt pfecti alij vđ: quia nō manifeste regulantur p dici de omni vel dici de nullo: dicunt ipsecti. Imperfectū ergo in diuisione nō debet capi p pfecto simpliciter: quale est dens. s. p pfecto in genere. Nō quē pfecto quantū ad essentiam tantū. s. p pfecto finaliter sine quo ad bene esse: quod ē manifeste regulari et euidenter concludere

Notandū scđo Syllus pfect^r est q nulli^r alterius indiget pter ea que sumpta sunt: vt appareat necessarius. Pro qua diffinitione intelligēda. Sciendū. q omis syllus indiget pncipaliter duob^r. Primo indiget pmissis et tms positīs in ipso: que sunt de intinsēca ei^r cōpōsitione: et que essentia aliter et materialiter ipm cōpōmūt. Et hec vocant pncipia syllorum materialia. His indiget quibet syllus sine pfect^r sine ipsect^r. Secundo. syllus indiget pncipijs regulatinis: vel aliquo pncipio regulatio. que sunt. dici de omni et dici de nullo. His etiam indiget quibet syllus sine pfect^r sine impfect^r. Et hec vocāt pncipia regulatina. Aliqui vđ sylli vltra hec indigent etiā pncipijs qbusdā extrinsec^r: vt reoncāt ad syllōs pfectos: que sunt. puerisio transposicio pmissaz et reductio p impossibile. Et his indiget tantūm syllus impfect^r. Unde diffinicio sylli pfecti sic intelligit^r. Syllō pfect^r est. scđt. syllō qui nulli^r alteri^r. i. nullo alio pncipio reductiuo extrinsecō indiget. pter ea que sumpta sunt. i. pter pncipia cōmunia sylli. et ea que in diffinitione sylli expmūt. vt sūt pōnes et termini ex qb^r pstituitur syllō vt appareat necessarius. i. euidens psequencia quantū ad illacionem

Notandū tercio Qd vn^r syllus est euidēci^r alio Trib^r modis. Primo racione materie et qua pcedit. Et sic syllō demonstratiu^r est euidēci^r dialectico. Dialectic^r em syllogism^r pcedit ex pprobabilib^r. s. demonstratiu^r et necessarijs. Et sic syllō ipsect^r potest esse euidēci^r syllō pfecto racione materie et qua syllifatur. Scđo vn^r syllō dicitur euidēci^r alio quo ad nos et quo ad vsum. Et sic itēz stat syllū ipsectū esse euidēci^r

re pfecto. stat em aliquē esse magis pfectū i syllō pfecto q̄ pfecto
Tercio. vñ syllā dicit enidēior alio. ragione forme sillibice. Et
sic ille est enidēior qui magis enidērer regulat p pncipia regu
latina sillōz. vt sunt illi. 4. Barbara. Celarent. Darij. Serio

Notandū q̄rto Q̄ syllus imperfectus est q̄ vñ?

aut pluriū indiget que sunt necessaria p sumptos t̄mios: nō aut
p sumptas p̄pōnes. Que diffinitio sic intelligit. Syllus imper
fectus: est sc̄t syllā: qui indiget vñ pncipij: sc̄t reductiuū sillōz
Sicut est sillā in Celare: qui reducitur ad sillū ad Celaret: solū
p vñ pncipiū: sc̄t p p̄uersionē. aut pluriū. sc̄t pncipioz reducti
uoz sillōz: sicut Camēstres. que sc̄t pncipia sunt necessaria. sc̄t
p ip̄is enidēcia. p sumptos t̄mios. i. manētib⁹ eisdē t̄mīs in
eali reductione. nō aut p sumptas p̄pōnes. i. variat⁹ p̄pōnib⁹ vel
vna eaz. In omni em reductione sillōz seruari debet idē t̄mī
nī. quia si acciperet alij t̄mini: esset p̄stinctio noni sillī: et nō p̄f
ectio p̄oz. p̄pōnes vō variāde sunt. vel ambe. vel vna eaz. quia si
nō variarent: tūc sillā nō p̄ficeretur: s̄ simpliciter maneret idē
sillā et eque p̄fect⁹. Et isto patet correlarie p̄mo. Q̄ omēs mo
diolum figuraz: p̄ter q̄ quatuor modi p̄me figure: sunt sillī imper
fecti. Sc̄do sequitur correlarie. Q̄ omīs sillā p̄ dict de omni aut de
nullo occulte regular⁹ est imperfect⁹. Ratio. q̄ indiget vnus aut
pluriū. Correlarie tercio. Q̄ nō omēs sillī om̄m figuraz sunt
ēq̄liter imperfecti. s̄ aliqui pl⁹. alij min⁹. Ist⁹ notabilib⁹ sic statib⁹.

est Conclusio respōsalis. Diuisio syllī in syllm

p̄fectū et imperfectū est bñ assignata. Patet p̄lo ex dictis

Arguit p̄mo Diuisio syllī in syllm p̄fectū et

imperfectū non est bona. p̄bat Dis bona diuisio debet esse generis
in distinctas spēs. s̄ sillā p̄fect⁹ et imperfect⁹ nō distinguuntur specie.
ergo. Maior est Boetij. Minor. Quia p̄fectū et imperfectū nō va
riant spēm. p̄mo Politicoz. Et dico. et si imperfectū imperfectione
sepabilē ēt que orit⁹ ex pncipijs cōplexionalib⁹. nō distinguatur
specie a p̄fecto. vt patet de homine sene et iuue. Tame imperfectū
etum imperfectione que est de essēcia imperfecti et est inseparabilē
ab eo distinguat specie a p̄fecto. vt patet de asino respectu hoīs
Talis aut imperfectio est in sillō imperfecto. q̄ nō sepat ab ipso

Arguit sc̄do Syllus p̄fect⁹ indiget alicuius

Primi Priorum

et in seipso principaliter, ergo, probatur. Quia indiget intellectu simpliciter
rum. Item indiget memoria et sensu. ¶ Dico, quod hoc non est ratio
one simpliciter, quod enim indiget simpliciter intellectu simpliciter; hoc non est ratio
simpliciter; sed ratione rationis simpliciter, qui debet simpliciter intelligere.
quod etiam indiget memoria et sensu, hoc est ratione huius, cui
debet notificari simpliciter

Arguitur tertio Unus syllogismus non est perfectior alio
probat. Vis simpliciter est eque necessarius argumentum cum quolibet alio.
ergo omnis simpliciter est eque perfectior cum alio, tenet prima, quia perfectior ex
diffinitione dicitur necessitate. Sed alius patet ex diffinitione simpliciter.

¶ Dico quod argumentum bene concludit, per unum simpliciter non est perfectior alio;
ratione sequelae vel illacionis, sed bene quo ad evidenciam, et sicut
nam scilicet figura et tertiae necessario inferunt conclusiones suas, sed non
ita evidenter sicut modi me figure, primo ideo, quia non manifeste
regulam per se de omni et per se de nullo, secundo, quia in medio in ipsis
non est via positio de medio, sed in medio autem est super ambas extremitates
ut in secunda figura, aut infra ambas extremitates ut in tertia

Arguitur quarto Baris non est modus perfectior, ergo
dicta in primo notabili non sunt bene posita. Ans. Quia modus redu
cibilis in alium non est perfectior, sed Baris reducitur ad Lamestres per
impossibile, ut per hoc dicitur, ergo non est perfectior, et maior, quia re
ductio per impossibile arguit imperfectionem. ¶ Dico, quod reductio quae
fit propter maiorem evidenciam habendam; ista arguit imperfectionem, sed
reductio quae fit propter mutua habitudinem simpliciter ad invicem ista
non arguit imperfectionem, et sic est hic, quia negatio uno potest redu
ci ad alium; propter permutatam respondenciam reprimendam

Arguitur quinto Si syllogismus imperfectus indigeret v
nius aut plurius ut appareat necessarii, sequeretur, quod non concluderet
eo quod hec sunt, pater, quia eo quod hec sunt valet tantum sicut nullus ex
terioris indigere, ut dicit Aristoteles in tertio. ¶ Dico, quod omnis
simpliciter imperfectus concludit eo quod hec sunt, quia non indiget alicuius ut si
ut necessarii, licet bene indiget alicuius ut appareat necessarii siue
prima evidens. Non enim simpliciter imperfectus indiget alicuius ut dicitur; est
quo ad necessitatem illacionis; sed tantum quo ad evidenciam

Arguitur sexto Alii sunt syllogismi qui nec sunt perfe
cti nec imperfecti, ergo divisio insufficientis, Ans. patet de syllogis

simis yppoteticis et expositorijs. pater. quia tales non regulant
p dici de omni vel p dici de nullo ¶ Dico. q p dō intelligit de
sillogismo kategetico de medio cōmuni: et non de sillogismo
yppotetico vel de medio singulari

Arguit ultimo Syllus fact⁹ in pmo pme fi-
gure nō est pfect⁹. pbatur de isto. Omēm hoīem ptingit nō cur
rere. omē rībile ptingit nō esse hominē. igitur omē rībile p
git non currere. pbatur. quia indiget alicui⁹ extrīnsec⁹: vtz con
uersione in oppositā qualitatē. Neq; in isto sillo est formaliter
dict⁹ de omni. quia sp p dicationē negatur de subiecto ¶ Dico. q p
dictū argumētū non est in Barbara. quia oēs p pōnes sunt ne
gatiue. potest tamen p uersionē in oppositā qualitatez esse in
Barbara

Atz qlibet syllus regulat⁹ p dici de oī vel p di-
ci de nullo Pro intellectu questionis more

Notandū pmo Qd p q Aristoteles dīminat
ut de pncipijs materialib⁹ sylli. pter detmīat de pncipijs re
gulatiuis: que sunt. altez esse in toto altero. sine dici de omni. ⁊
dici de nullo. de qb⁹ p hns determinādo: pmittit. q altez esse in
toto altero. et dici de omni: idē sunt. quod intelligē dū est scdm
rem: quia illa differunt racione. Altez. em esse in toto altero at
tribuitur subiecto in ordine ad p dicationē. sic: q est habitudo sub
iecti in ordine ad p dicationē. Sed dici de omni p oppositū se habz
quia attribuitur p dicationi. et est habitudo ei⁹ in ordine ad sub
iectū. Unde dici de omni: ⁊ altez. esse in toto altero: habēt se si
cut via ab Athenis ad Thebas: et a Thebis ad Athenas: que
est vna. Alij sō dicūt. q ambo illa nomīant habitudinē p dicationi
ad subiectū. quia altez esse in toto altero: dicit p dicationē esse in
toto. hoc est in qualibet pte subiecti in subiecti. Sed dici de oī:
dicit habitudinē p dicationis p dicationi de qualibet pte subiecti.
Et sic illud quod est in qualibet pte p essentiaz: etiā est in quali
bet pte p p dicationē. et habent se sicut pns ⁊ posteri⁹. quia esse
in toto altero est pns scdm naturā: qz dici de omni. quia dici de
p supponit esse in: p m⁹ tamen mod⁹ dicendi est cōmuniōr

Notandū scdo Dici de omni capit dupliciter.
Quomodo materialiter: vt scz supponit p pncipio materiali sil
lū

Primi Priorum

logismi: Et sic dici de omni: est p^o v^ois affirmativa: in qua p^odicatū dicitur de quolibet supposito subiecti, vt ois hō est al^o. Alio modo capitur formaliter. Et sic dici de omni: est ois trunca-
ta et imperfecta: supponēs p^o principio regulatino filloz affirmati-
uorum. Et sic supponit p^o illo principio: q^oq^o affirmat vel affirma-
ri denotat de subiecto distributo maioris: hoc idē affirmat in p^o-
clusionione de quolibz subsumpto in minori. Similiter dici de nullo
capitur dupliciter. Vno modo materialiter: vt scz^o supponit p^o principio materialisilli. Et sic dici de nullo est p^o v^ois negativa
in qua p^odicatū negat de quolibet supposito subiecti, vt null^o hō
est asin^o. Alio modo capit formaliter: vt scz^o supponit p^o princi-
pio formali regulatino filloz negatiuoz. Et sic supponit p^o illo princi-
pio, quicq^o negatur vel negari denotatur de subiecto distri-
buto maioris: hoc idē negat de quolibet subsumpto in minori.
Dici itaq^o de omni et dici de nullo: vt sunt principia regulatina
accipiūt formaliter et non materialiter. Unde Dici de omni a
p^oho sic diffinit. Dici de omni est quādo nihil est sumere subiecti
de quo nō dicat^o alter. Que diffinitio sic intelligit^o, dici de omni
.i. hec ois trunca^o supponēs p^o illo principio, quicq^o affirmatur
zē, est scz^o principū regulatini filloz, categoricoz affirmatiuoz
zum de medio cōmuni solū, et omniū, tunc qū nihil est sumere
subiecti, .i. sub subiecto distributo maioris, de quo non dicatur
et affirmatiue p^odicet^o p^odicatū maioris in p^oclusionione. In ista diffi-
nitione sic intellecta rāgit tot^o p^ocessus fallit^o. In eo enī q^o di-
citur: sumere, tangitur minor. Et in eo q^o dicitur: subiecti, tan-
gitur maior, in eo v^oo q^o dicitur: de quo non dicatur p^odicatū, rā-
gitur p^oho. Similr etiā intelligi poterit diffinitio, dici de nullo.
In qua dicitur, Dici de nullo: est q^o nihil est sumere subiecti
a quo non remouētur p^odicatum

Notandū tercio Syllin regulari p^odici de oī
aut p^odici de nullo: est ipm^o fillm^o p^ose sic se habere sicut exprimit
hoc principū, vel ipsum esse redicibilē ad argumentū bonū vel ad
fillm^o taliter se habentē. Et p^o tanto, dici de omni et dici de nullo:
vocantur principia regulatina, quia exprimūt regulā modū et
ordinem: quo modo debeat formari fill^o affirmatiu^o aut negati-
u^o. In v^obis p^omissis inquitur duplex regulacio filloz: p^o dici de
p^omi aut dici de nullo, vna manifesta, cū dicitur p^ose sic se ha-

bere res. Alia oculta. eū dicitur. vel ipm esse reducibile res. Qua
lis oculta regulacio est in omib' modis omim figuraz: dēpt p
mis quatuor modis pme figure: quoz uno scz Barbara 7 Ba
rij regulantur p dici de omni manifeste. alij uno Celaret 7 Se
zio per dici de nullo manifeste

Notandū q̄rto Quia dici de omni potest ac
cipi materialiter p ppōne vti affirmatiua. Ido nota. q. Dici de
omni acceptū p ppōne vti est duplex. Qdā est poristicū. Qdā pō
sterioristicū. Poristicū est quando pōicatu dicitur affirmati
ue de subiecto distributo. vt omis hō est al. Sed de omni poste
rioristicū est qñ pōicatu affirmatur de subiecto: p quolibet eius
supposito et p quolibet tēpore. sicut ptingit in ppōne i materia
naturalī de pōicatione directa. Differūt autē tripliciter inf
se. Primo. qā dici de omni poristicū repitit tam in ppōnib' ve
ris q̄ falsis. De omni vō posterioristicū solū modo repitit in p
pōicionib' veris 7 necessarijs. Scdo differūt. qā ad dici de oī
poristicū nō requiritur vltas tēpor et suppositoꝝ scdm rē. s̄ suffi
cit vniuersalitas talis scdm modū enūciatiōis. Ad de omni vō po
sterioristicū requiritur vltas tēpor et suppositoꝝ scdm rem. Ter
cio differūt. qā dici de omni poristicū requirit actualē distribucio
nem p signū vlt. et p tanto ppe dicitur dici de omni: et solū re
pitur in ppōne vltis quantitatē. Sed de omni posterioristicū nō
requirit actualē distribucione. et p rāto ppe nō dicitur dici de oī
s̄ absolute de omni. et inueniuntur etiā in ppōne indefinita

Istis notabilib' sic statib' ponit ista Cōclusio
responsalis. Omis illis regulatur p dici de omni. vel p dici de
nullo. et hoc intelligēdo de illis in qh' est p̄sa formalis. 7 quo
rum mediū est termin' cōmuns: nō singulariter tenet. et cum
hoc de regulacione manifesta. vel oculta: mediata. vel imedia
ta: sen directa. vel indirecta. Veritas p̄onis p̄t ex dictis

Arguit pmo Esse in toto nō est p̄dicio subie
eti s̄ p̄dicati. ergo differēcia assignata inter esse in toto altero:
de dici de omni: nō est bona. Ans. Quia illi cui puenit p̄dicari
ei puenit esse in altero. s̄ p̄dicato p̄est dici de altero. ergo. ma
ior. Quia dici sen p̄dicari fundatur sup inesse 7 Dico. q. essi esse
in toto altero eo modo sicut supius est in suo inferiori: sic con
L iij.

Primi Priorum

dicio predicati et fundit modū pōscandi directū, tamen esse in altero sicut partem in suo toto; vel inferius in suo superiori; quoniam ipse subiecto; et sic debet hic accipi

Arguit scdo Dicit de omni et dicit de nullo nō sunt principia syllōz. ergo nō sunt principia regulatina syllōz. **Ans** Quia principū est de pōtione principiatū. hō dicit de omni et dicit de nullo nō sunt de pōtione sylli. ergo nō sunt ei' principia **¶** Dico. q' principia intrinseca: cuiusmodi sunt materia et forma sunt de pōtione principiatū: nō aut' principia regulatina directiua et extrinseca. sicut apparet in realibus in arte carpentatoris gnomon est principū regulatīnū dom' : tamē gnomon nō ingreditur domū factā nisi virtualiter. hec aut' principia dicit de omni et dicit de nullo sunt principia regulatina et non intrinseca ipsius sylli

Arguit tercio Principiū regulatīnū debet esse pmo notū et manifestū. hō dicit de omni et dicit de nullo nō sunt huiusmodi. ergo nō sunt principia regulatina. **Ans** minor. q' sunt oēs imperfecte et truncate. hō o' truncate nō est pmo nota **¶** Dico q' licet dicit de omni et dicit de nullo senāt p' s imperfectas et truncatas. tamē in eis recluduntur d' maxime predicte: quas p' s breuitate vsus dat intelligere in oracionibus predictis

Arguit q'rto Diffinitio dicit de oī nō valet. pbat' sic. q' puenit p' pōm vli affirmatiue. ergo nō valet. tenz p'se quēcia q' dicit de omni debet esse principū. modo p' pō vli est principiatū. **Ans** patz. q' nihil ē sumere sub subiecto distributo vli affirmatiue cui nō pueniat pōcatū. vt patet de ista. oīs hō ē al'. **¶** Dico v' argumentū concludit de dicit de omni. materialiter sumpto. modo hic debet capiformaliter

Arguit q'nto Aliq's ē syllus q' nō regulat p dicit de omni aut p dicit de nullo. pbat' de isto. omēs hoīes sunt centum. Pet' et Paul' sunt oēs hoīes. igit' Pet' et Paul' sunt centū. capiēdo omēs in maiori et minori collectiue. hic ē syllus et tamē nō regulat p dicit de omni. Pro pma pte patet. q' p'lo sequitur g'f' formalis vnionis extremitatū. cū mediū. pro scda pte patet. q' nulla pmissa est vli s **¶** Dico q' p'lo intelligitur dūmodo mediū est distributū: hic aut' nihil distribuitur

Arguit sexto Nō oīs syllus regulat p dicit de

omni aut dicit de nullo. pbat sic. omis syllogus regular p hoc qd ex
opposito pnt cu altera pmissa sequit oppositu an cedet. ergo. te
net p ia. qa hoc noleat dici de omni. Et is e notu. Dico q syllo
bi pbat illa regula pbatine s no regularitue et dispositive

Arguit septio Aliqs syllogus regular p dici de
omni. et tamen in eo no sit subsumptio. pbat de isto in Barba
ra. ois chimera est lapis. ois ho est chimera. ergo ois ho est lap
ibi nihil subsumit: qa ho no e inferi ad chimera. Dico q sub
sumere hic debet accipi pnter pnt in differetier tantu valet sicut
inferius sub superiori sumere vel aliqd p subiecto minoris ponere
et no pnter pnt tantu est inferi sub superiori sumere

Et p syllogus expositori sit pna formalis Pro
intellectione qstiois more Notandu pmo.

Q syllogus expositori est syllogus cuius mediū est terminus singularis, sin
gulariter et vniuerse tenet: a cuius pmissis ad vna de omni vlt de
nullo valet pna. In qua diffinitione tangunt tres dictiones req
site ad syllogismum expositiuū. Prima. q mediū sit terminus singularis
Et p hoc excludit hoc argumentū. qualitas forte est albedo. qua
litas forte est musica. ergo musica est albedo. Secda. q mediū te
neat singulariter et vniuerse. et ergo hic no sequit expositorie. hoc
est asinus. et hoc est fortis. ergo fortis est asinus. Tercia. Q a qli
bet pmissa ad vna de omni pna valeat. quando aut debet argui
a qualibet pmissa ad vna de omni: debet teneri talis modus q
illa pmissa a qua debet argui debet poni p antecedente: et eade
ecia p consequente: addendo omne quod est ad terminum singulare: qui
est mediū. vt hic. Socrates currit. et Socrates est homo. ergo homo currit. sic ar
guendo. Omne quod est Socrates currit

Notandu scdo Q duplex est syllogus exposito
rius. affirmatiuus et negatiuus. Affirmatiuus est cuius pmo est ppo
affirmatiua. et talis valet in omni figura: seruat tribus dicio
nibus specialibus iam enumeratis. et ecia seruat xxiii. generalibus
regulis syllogorum. Exemplum de pma hoc currit. homo est hoc. ergo homo
currit. De secda figura exemplū. vt alius est hoc. homo est hoc. ergo homo est
alius. De tercia. hoc est alius. et hoc est homo. igitur homo est alius. Syllogus ne
gatiuus est: cuius pmo est ppo negatiua: et talis potest valere in ois
figura. Pro quo notande sunt tres regule. Prima. ad maiorem et

Primi Priorum

te affirmativa et minore negativa nō valet syllogismus expositivus in prima figura. et hoc concludendo per se directe et persue: nisi maior extremitas esset terminus singularis. Ratio. quia sic argueretur a nō distributo ad distributum. que prima nō valet. ut hic. Socrates est animal. et aliquis homo nō est socrates. igitur aliquis homo nō est animal. Dicitur notanter minore existere negativa et maiore affirmativa. quia equezso bene sequitur. ut Socrates nō est asinus. et aliquis animal est socrates. igitur aliquis animal nō est asinus. Dicitur concludendo directe. quia indirecte bene sequitur. ut Socrates est animal et aliquis homo nō est socrates. igitur aliquis animal nō est homo. Dicitur concludendo persue. quia in persue concludendo bene sequitur. ut Socrates est homo. et aliquis animal nō est socrates. ergo aliquis animal homo nō est. Dicitur. nisi maior extremitas fuerit terminus singularis. quia sic iterum argueretur a nō distributo ad distributum. que prima nō valet. unde nō sequitur. hoc est animal. et hoc nō est asinus. ergo asinus nō est animal. Tercia regula. In secunda figura nō valet syllogismus expositivus negativus sine maiore sit extremitas fuerit terminus singularis. unde nō sequitur. animal nō est iste homo. et visibile est iste homo. ergo visibile nō est animal: ubi maior est negativa. Similiter cum minore negativa nō sequitur. animal est iste homo. et visibile nō est iste homo. ergo visibile non est animal.

Notandum tercio Syllogismus expositivus habet duo principia regulativa. unum per affirmativum videlicet hoc. Quaecumque vni et eisdem sunt eadem inter se sunt eadem. Et ponit hoc principium primo Philosophorum. primo Platonum. et septimo Topicorum pro negativis syllogismis secundum diversos diversa assignat principia. Secundum aliquos enim hoc. Quaecumque vni et eisdem sunt eadem inter se non sunt eadem. Secundum alios vero hoc. Quaecumque vni et eisdem sunt diversa inter se sunt diversa. Secundum alios vero. Quaecumque sunt eadem a quocumque est diversum vni ab eodem est diversum et reliquum. Syllogismus autem expositivus regulari per aliquod istorum principiorum: est ipsum sic se habere sicut exprimit aliorum principiorum: vel ipsum esse reducibile ad alium syllogismum: quod sic se habet sicut illud principium exprimit. Et hoc patet dupliciter. Uno modo manifeste: sicut syllogismus expositivus tercie figure. Alio modo occulte: sicut syllogismus expositivus secunde et prime figure.

Quia in ipſa figura oportet p̄vertere minorē in ſecūda tam mino-
rem q̄ maiorē. Sequitur corollarie, q̄ ſylli expōſitorij tercię ſig-
nificatio p̄fectiores ſunt ſyllis expōſitorijſ p̄me et ſecūde figure. Racio.
Quia mediū in terciā figurā ſemp̄ ſubijci. mediū autē in ſyllo ex-
pōſitorio eſt t̄min⁹ ſingulari⁹ qui ſp̄nat⁹ eſt ſubijci. Sequitur corol-
larie ſecūdo. Sylli expōſitorij p̄me figure p̄fectiores ſunt ſyllis
expōſitorijſ ſecūde figure, patet corollariū ex dictis

Notandū q̄rto Q̄ duplex eſt bon⁹ ſyll⁹, qui
dam eſt bon⁹ ad intellectū, et eſt ille: q̄ ſi p̄terminis p̄nibus.
Alius autē eſt bon⁹ ad ſenſum, et eſt cui⁹ mediū eſt termin⁹ ſingu-
laris ſingulariter tenet⁹: ſicut eſt ſyll⁹ expōſitori⁹. Dicit autē ta-
lis ſyll⁹ expōſitorius mult⁹ de cauſa. Primo quō ad nos, q̄
certiſſime p̄bat quō ad nos: quia ad ſenſum. Alij autē ſylli ad
intellectū, quāto ergo ſenſus manifeſtior eſt intellectu quō ad
nos: ita ſyll⁹ expōſitorius. Secūdo quō ad alios ſylli: quia ne-
gat⁹ alijs ſyllis ultimo reducim⁹ ad ſylli expōſitorioſ: qui-
bus negat⁹, nō ampli⁹ fit diſputacio, quia negare ſenſu eſt ne-
gare p̄ncipia ſciēdi, modo: p̄tra negant⁹ p̄ncipia nō eſt diſputā-
dum, p̄mo philoſofoꝝ. Tercio, ſyll⁹ expōſitori⁹ dicit quō ad p̄-
poſiciones, et ſi expōnit valet tantū, i. p̄bat: ponendo gen⁹ pro
ſpecie: ut patet in Biligam de indefinita aff̄ ſatma, hō currit:
que ſi expōnit, hō currit, et hoc eſt hō, igit hō currit.

Iſt⁹ notabilib⁹ ſiſtātib⁹ eſt Conclō reſponſa
lis. Syll⁹ expōſitori⁹ eſt p̄nā formalis p̄bat⁹, illa p̄nā eſt for-
malis contra quam ſimili forma retenta nō datur inſtancia.
Sed ſyllogiſmus expōſitorius eſt huiusmodi, ergo et

Arguit p̄mo Syll⁹ expōſitori⁹ nō eſt ſyll⁹,
p̄bat. In quolibet ſyllo oportet alterā p̄miſſā eſſe v̄tem, in ſyllo
expōſitorio nō eſt ſic, ergo. Aſſaior eſt Ariſtoteleſ p̄mo hui⁹. Q̄ Di-
co q̄ maior intelligit de ſyllo de medio cōmuni

Arguit ſcdo Syll⁹ expōſitori⁹ non eſt p̄nā
formalis, ergo et cōtra falſa. Aſſa p̄bat. Illa p̄nā nō eſt formalis p̄-
tra quā ſimili forma retenta dāt inſtancia. ſi ſyll⁹ expōſitorius
dāt inſtancia ſimili forma retenta, ergo. Aſſaior nota p̄ diſtincti-
onem p̄ſeq̄ntie formalis, aſſaior patet, q̄ accipiēdo terminos
cōmunes p̄nā nō valebit, ut al eſt hō, al eſt alim⁹, ergo aſin⁹ eſt hō

Primi Priorum

¶ Dico qd acceptio terminorum tantum non potest dari instancia syllogismi expostitorum. quia terminus prius variat quacumque apponitur cuius tamen ideitas requiritur ad similem formam arguendi

Arguitur tertio Accipiendo iminos singulares datur instancia syllogismi expostitorum. ergo syllogismus expostitorum non est prius formalis. Hic probatur sic arguendo. Ista essentia divina est pater. ista essentia divina est filius. ergo filius est pater. hoc est falsa et heretica propositio existentibus veris. **¶** Dico quod in hoc argumentum non est syllogismus expostitorum. propter defectum tertiae propositionis requirite ad syllogismum expostitorum. non enim potest dici. omne quod est hec essentia divina est pater

Arguitur quarto Hic non sequitur. tua possessio est bos tua possessio est asinus. ergo asinus est bos. **¶** Dico quod non valet quia medium non est terminus singularis: quia tua est propositio designationis quod non singularizat terminum commune. similiter et hic non sequitur. Solus est nomen proprium. Solus est bisyllabum. ergo bisyllabum est nomen proprium: quia medium non est terminus singularis

Arguitur quinto Hic non sequitur. Iste hominis oculi est dexter. et iste hominis oculi est sinister. ergo oculi sinister est oculus dexter. et tamen hic arguitur syllogismus expostitorum. ergo syllogismus expostitorum non est prius formalis. **¶** Dico quod ibi non bene arguitur. quia medium in neutra propositionum est totale extremum

Arguitur sexto Hic non sequitur. Iste est caput. et istius est caput. ergo caput est caput. Similiter hic. in isto lectorio est lignum. et in isto lectorio est respondens. ergo respondens est lignum. ¶ Dico quod non valet: quia promissum de obliquo debet concludere personam de obliquo. unde in primo syllogismo sic debet concludi. cuius est caput illi est caput. In secundo vero sic. in quo lectorio est respondens in eodem lectorio est lignum

Arguitur septimo Contra tertiā propositionē. A quolibet promissa syllogismi expostitorum non valet prius ad unam de omni. probatur. quia hic non sequitur. homo est solus. alius est solus. ergo alius est homo. a maiori. ostenditur quod est homo est solus. ¶ Dico quod non valet: quia non oportet quod secundum prius debet esse propositio: neque oportet quod secundum signum vel ponatur a parte subiecti. sufficit quod ponatur circa terminum singularem. Debet ergo sic concludi. homo est omne quod solus. et hoc est verum. et sic licet nulli termino

lingulari simpliciter additur signū vlc tamen bene complexo

Arguit octauo Aliq̄s est syllus q̄ tenet virtutē illi p̄ncipij. Quēcūq; vni et eidē sunt eadē rēz. et tñ tal̄ syllus nō ē p̄ ia bona. ergo illud p̄ncipiū nō ē p̄ncipiū regulatū sylli expositōrij. Aliq̄s p̄ p̄ma p̄te. p̄bat de isto. al̄ est asin⁹. hō est al̄. ergo hō est ain⁹. q̄a hō et asin⁹ sunt idē al̄. p̄ scda p̄te patet. q̄a p̄misse sunt vere. p̄ lone existēte falsa. **Dico** q̄ hoc nō est dīcta q̄a intelligit illud p̄ncipiū respectu fm̄i singulari singulari et vniroce tenet: secundū eandē ratiōē: et secundū eandē partem. **Et** tantū due sint spēs p̄uersiōis scilicet simplex et per accidens

Notandū p̄mo **De** **Aristo.** p̄ q̄ dēterminauit de p̄ncipijs regulatuis syllorū: p̄ter dēterminat de p̄ncipijs regulatuis syllorū imperfectorū ad p̄fectos. **Et** p̄mo de p̄uersiōe. **Ante** **Conuersio** est duarū p̄pōnū k̄thegoricarū p̄trorū termino participantiū ordine p̄uersio vni⁹ ad alterā formalis p̄ia. In qua diffinitione dat̄ intelligi p̄mo. q̄ p̄uersio est passio p̄pōnū p̄ueniens eis p̄m̄inos. q̄a in p̄uersiōe debet esse ordo terminorū transpositorū. ita q̄ mut. ē subiectū in p̄dicatū: et e p̄uerso. Si termini nō habēt ratiōē subiecti et p̄dicati: nisi simul ponātur et vt stant sub forma enūciacionis. ergo illud q̄ dicit ratiōē hui⁹ sit⁹ debet dici passio p̄pōnū et non terminorū scdm̄ se. Scdō datur intelligi: q̄ in p̄uersiōe debet esse due p̄pōnes **Conuersa**: que dicit̄ as̄s respectu alteri⁹: et p̄uertens: que habet ratiōē nem p̄sequēz. **Tercio** innuitur in diffinitione. q̄ **Conuersio** est p̄sequēcia formalis. Pro quo aduerte q̄ **Conuersio** capitur dupliciter. **Uno** modo materialiter siue quātū ad id a quo nomen imponit. et sic nō importat nisi mutaciōē subiecti in p̄dicatū et e p̄uerso. q̄a dicit̄ **Conuersio**: quasi p̄traria v̄sio p̄dicati in subiectū. Et hec mutacio non est p̄ia. **Alio** modo cap. ē. formaliter et quātū ad id cui nomen imponit: put̄ importat illaciōē vnius p̄pōnis ex alia: scdm̄ certas regulas hic traditas. Et sic conuersio est consequēcia formalis

Notandū scdō **P̄bs** in textu anteq̄ ponat regulas p̄uersiōis p̄mittit tres diuisiones. quarū **P̄.** una est. **P̄o** posicio est triplex. quedā **De** inesse. quedā **De** necessario. et que

Primi Priorum

dam de contingenti. Proposicio de inesse est in qua predicatum inest
 subiecto mediante copula non modificata. Propo de necessario est
 in qua ponitur ille modus necessarius. Propo de contingenti est in
 qua ponitur ille modus contingens. Secunda diuisio. Propositiua ka-
 thegorica: alia est negatiua alia affirmatiua. Tercia diuisio est
 Propositiua affirmatiua et negatiua: alie sunt viles alie pricu-
 lares alie indefinite. Et secundum multiplicatam harum propositi-
 um. Unde Primo ponit
 4. regulas de questione propositiui de inesse. Prima regula. Propo-
 sitiu negatiua peritibilis est simpliciter in terminis. ut nulla vo-
 luptas est bona. ergo nullum bonum est voluptas. Et intelligit re-
 gula de propositiua vili negatiua de inesse simpliciter dicta: de predi-
 cato communi distributo. Dicitur primo: de inesse: non ideo: quia moda-
 lis non esset sic peritibilis: sed quia per ea de ea dicitur. Dicitur. sim-
 pliciter dicta: propter vltimam exclusiua que perit per accidens. ut non
 tantum homo est alius: perit sic. aliquid alius non est homo. quia predicatum prime sup-
 ponit determinate propter duos signa se impedientia. ergo etiam scde
 Dicitur: de predicato communi: propter istam. nullus homo est solus: que per-
 titur per accidens. ergo solus non est homo. Dicitur: de predicato communi
 distributo. propter istam. omnis homo alius non est. que perit per accidens in il-
 la. aliquid alius non est homo. Secunda regula. Vili affirmatiua perit non
 simpliciter et in vili: sed in parte sine per accidens: in particulari affirmati-
 nam. ut omnis voluptas est bona. ergo quoddam bonum est voluptas. Et
 intelligit regula de propositiua vili affirmatiua de inesse. non exclusiua:
 de predicato communi: et quod sic formaliter perit. quia materialiter
 potest perit etiam simpliciter. ut omnis homo est risibilis. ergo omne ri-
 sibile est homo. Tercia regula. Propositio particulari affirmatiua est con-
 peritibilis simpliciter in particulari affirmatiua. ut quoddam voluptas est
 bonum. ergo quoddam bonum est voluptas. Quarta regula. Propositio
 particulari negatiua vel indefinita negatiua: non est peritibilis
 formaliter in vna de modo loquendi perit. ut non sequitur. aliquid alius non
 est homo. igitur homo non est alius. quia arguitur a non distributo ad distribu-
 tum. Probat autem plures has quatuor regulas ex tribus suppositis.
 Prima suppositio. De quolibet dicitur altera dictoria et de
 nullo ambo simul. vel. Duo dictoria non possunt simul ambo esse
 vera. Secunda suppositio. Syllus expositio est prima formalis. Ter-
 cia suppositio. Quandoque ex opposito sequitur sequitur oppositum an-
 tece dicitur: prima est bona. Primo itaque probatur. Conuenit vili ne-

De 4
or

factus in vlem negatiua esse bona et foialis pna, qa bñ sequitur.
null' hō est alin', ergo null' alin' est hō, quia si nō iter e ppositu;
aliqs alin' est hō, p pma ergo suppositione: duo pdictoria non
possunt simul esse va, qa ergo pma negatur: ergo scda pceditur.
Tūc vltra, aliqs alin' est hō, ergo brunell'. Tūc arguitur sic, brun
nell' est alin', brunell' est hō, ergo hō est alin', modo ista, hō est
alin' est pdictoria aīcedēt' pme pñe, ergo pma pñā est bona, q
a ex opposito pdictorio pñē sequitur oppositū aīcedēt'. Scdo p
batur puerlio vlis affirmatiue in picularē affirmatiuā esse bona, vt
ols hō est al, ergo qdā al est hō, qa si nō, ergo nullū al est hō, q
a de quolibet dicitur aliter pdictorioz. Tūc vltra, nullū al ē hō,
ergo null' hō est al, Tūc vltra, null' hō est al, ergo qdā hō nō est
al, que est pdictoria aīcedēt' pme pñe: et sic, ex opposito pdicto
rio pñē: sequitur oppositū pdictoriū aīcedēt'. Tercio pbat: p
uerlio picularē affirmatiue in picularē affirmatiuā esse bona et p
sequēcia foialis, qa sequitur bñ, qdā hō est al, ergo qdā al est hō,
quia si nō: iter oppositū, nullū al ē hō, ergo null' hō est al, a cō
uersa ad puerterē p pma regulā, s q pñs illatū est oppositū;
pdictoriū pñē pñē aīcedēt', et sic pñ psequēcia fuit bona

Notandū tercio **Q**pbus in textu ponit aliqs
regulas de puerfione et omū modalū. Pro quaz intelligēcia
sunt aliqua pideranda. Primo, q hic docet de puerfione mo
dalū cōpositaz et non diuisaz. Scdo, q ppositiones modales
possunt dupliciter pueri. Vno modo ratiōe dicti: sic q solū
sit transposicio parciū dicti modo similiter se habente, vt hōie;
esse al est possibile, ergo al esse hōie; est possibile. Alio modo pos
sunt pueri ppositiones modales scdm se totas: sic q fiat total
transposicio extrinsecus, et hoc ptingit potissime: quādo mod' ca
pitur nominaliter, vt sō currere est possibile: ergo possibile est sō
currere. Si enī mod' accipere; aduerbiallyter: non possent puer
ri scdm se totas, qa aduerbiū nō potest esse subiectū enūciacio
nis, pñus itaq; nō docet hic puertere pñones modales scd; se to
tas: s ratiōe dicti. Tercio piderandū, q et si affirmacio et
negacio in modalib' possit attendi: et ex pte dicti: et ex pte mo
di, tamē in pposito pñones negatiue dicuntur: quādo negacio
fertur ad cōpōsitiōē dicti: et nō qñ fertur ad modū, qñ et si ne
gacio fertur ad modū aliqñ: illa pñ nō est ampl' de illo mo
do s de alio, vt patet p ppolēcias, Quarto piderandū, q in 16

Primi Priorum

gallis quando fit mencio de vlti, vt pteculari pponne modali: intel-
 ligenon est de quantitate ex pte subiecti dicti: et no ex pte tocins
 dicti, neq ex pte modi: vt illa dicat esse in pposito vlti: vbi subie-
 ctus dicti determinat signo vlti, illa pteculari: vbi signo pteculari.
 Quinto piderandū, q scdm phm Contingens est triplex, scilicet
 ptingens alitū ptingēs necessariū et ptingēs nō necessariū, qd
 vltreū dīuiditur in ptingēs natū rax et ad vrūlibet, de qb' ac-
 ceptonib' ptingēs clari' dicetur inferi'. His pmissis, Prima
 regula de pnerfione pponū modalīū, apbo posita hec est. Pro-
 positiones modales de necessario: eodē modo pueritū: sicut po-
 sitiones de inesse, ita: q vltis negatīua pueritur in vltm ne-
 gatīuā, et vltis affīratīua p accīdēs in ptecularē affīratīuā, et pte-
 culari affīratīua, eciā simpliciter in ptecularē affīratīuā. Exēplū
 pmi, necesse est nullū homīem esse aīuū, ergo necesse est nullū aī-
 uū esse hōlez. Exēplū scdi, necesse est oēm hōlez esse aī, ergo ne-
 cesse est qdā aī esse homīem. Exēplū terciū, necesse est quēdam
 homīem esse aī, ergo necesse est qdā aī esse hōlez. Secūda re-
 gula. Propōnes modales affīratīue de ptingētī quocūq mo-
 do capro: pueritū eodē modo sicut ille de fesse vel de necessario.
 vt oēm hōiem vlt aliqū hōlez ptingit currere, ergo qdā currēs
 ptingit esse hōlez. In hac aut pnerfione optet qūq variare mo-
 dos ptingētī: ita: q in pti accipiat p alio modo q in aīcedē
 te accipiebat, vt oīe aī ptingit esse sanū, ergo qdā sanū ptingit
 esse aī. In aīcedēte ptingit accipit p ptingēte ad vrūlibet
 In psequēte vō p ptingēte possibili sen alio, et ita potest accipi
 p necessario: oīe em sanū necessario est aī. Tercia regula. Pro-
 positiones negatīue de ptingenti necessario pnter dicto: con-
 uertunt eodē modo sicut ille de inesse, vt nullū hōlez ptingit esse
 equū, ergo nullū equū ptingit esse hōlez, nullā tunicā ptingit esse
 albā, ergo nullū albū ptingit esse tunicā. Quarta regula. Pro-
 positiones negatīue de ptingenti tercio modo nō pueritū eodē
 modo sicut ille de inesse, patet, qā vltis negatīua de tali ptingē-
 ti pueritū in oppositā qualitatē, particulari vō negatīua, bñ po-
 test pueri in terminis. Exēplū pmi, nullū hōlez ptingit currere
 ergo oēm hōlez ptingit currere, pex quo em tale ptingēs nō ē ne-
 cessariū potest nō esse: qā eciā nō est impossibile, potest esse ergo
 qd sic est ptingens: potest esse et potest nō esse, et sic, ad negatī-
 uam hōis sequitur affīratīuā.

Notadū q̄rto Qz in p̄uersione p̄pōnū siue de
 inesse siue modalitū: attēdēde sunt ille sede regule que t̄gunt
 in his v̄sib⁹. Longinuit. amplificat. stat. si p̄plet. soluit. et artat.
 Appōnit signa: sic fit p̄uersio digna. Si enī aliqua illaz p̄osicio-
 num defuerit: p̄uersio nō valebit. cui⁹ pr̄aris studiosis relinq̄tur
 Et q̄b⁹ sequitur. q̄ scdm p̄bim: tantū due sunt sp̄s p̄uersionū. scilicet
 simplex et p̄ accidēs. q̄a he due tenēt in om̄i materia: et sunt
 p̄sequencie formales. Est autē p̄uersio simplex mutacio subiecti
 in p̄dicatū et e p̄ra: manēre eadē qualitate et quātitate. et vo-
 catur simplex: q̄a ibi simpliciter subiectū mutatur in p̄dicatū
 nulla mutacione accidētis p̄pōnalis facta. Conuersio v̄o p̄ acci-
 dens est quādo de subiecto fit p̄dicatū et e p̄ra: manente eade
 qualitate: s̄ mutata quantitate. Et dicunt p̄ accidēs. q̄a in ipsa
 fit mutacio alicui⁹ accidētis p̄pōnalis scilicet quātitatis. Et vocatur
 ecclā p̄uersio in p̄re: q̄a scdm eā nō p̄uertit v̄lis quo ad se totam:
 s̄ solū p̄ p̄p̄s siue p̄ p̄cularis. Conuersio autē p̄ p̄posicionē hic
 a p̄bō nō enumerat. tum quia ibi nō est p̄cipacio eorūdem ter-
 minorū: tum q̄a hic p̄bim determinat de p̄uersione que ē p̄ia for-
 malis: et que tenet in om̄i materia. Conuersio autē p̄ p̄posicio-
 nem nō est hui⁹ modi: q̄a nō valet in p̄pōne aff̄ratina vbi p̄pō-
 tur termin⁹ transcendēs. neq̄ valet in terminis licet. vnde nō seq̄r
 ois hō ē ens. ergo om̄is nō ens est nō hō. q̄a scdm logicos p̄iēs:
 p̄is est falsum. q̄a in eo subiectū p̄ nullo supponit. Dant tamen
 logici tres regulas: q̄b⁹ seruat⁹ p̄uersio p̄ p̄posicionē est bona et
 formalis. P̄. im̄a regula. Conuertēdo v̄lem aff̄ratinā p̄ p̄posicio-
 nem: debet poni p̄iācia et remorū p̄iā. v̄t. v̄t. hō est al. et non
 al. et nō hō est. ergo nō al. est nō hō. Scda regula. Conuertē-
 do p̄pōne negatiuā p̄icularē vel indefinitā: debet poni p̄iācia
 amboꝝ et remorū. v̄t. Chimera nō est al. et chimera est et al. est.
 ergo non al. nō est nō chimera. Tercia. In negatiuis canētū est
 ne arguat a non distributū ad distributū. ergo debet p̄uerti p̄i-
 cularis negatiua in v̄nā de inconsuetū modo loquendi

Sit notabilib⁹ sic positt est Cōclō respōsalis.

Tantum due sunt species p̄uersionis: scilicet simplex et p̄ acci-
 dens. Veritas hui⁹ conclusiōnis patet ex dictis

Arguit p̄mo Conuersio nō est possibil. pbat.

Primi Priorum

In questione de predicato debet fieri subiectum et expressio. Et hoc non potest fieri. probatur. subiectum et predicatum sunt opposita et disparata. Et que sunt disparata et opposita: unum non potest mutari in aliud. ut homo in animal: nec equus in asinus. ergo. et maior quia subiectum et predicatum habent rationes disparatas. Subiectum enim habet rationem materie. predicatum vero rationem forme. Et dico. quod subiectum et predicatum dupliciter accipiuntur. Alio modo formaliter: ut subiectum sub ratione subiectibilitatis: et predicatum sub ratione predicabilitatis. et sic unum non potest mutari in aliud. Alio modo accipiuntur materialiter: ut subiectum pro illo quod est subiectum: et predicatum pro illo quod est predicatum. et sic ille terminus qui est subiectum: potest fieri predicatum et contra.

Arguit secundo Convertens non potest sequi ex puer

ta. igitur puerio non est possibilis. probatur auctoritate. Ex uno in lege. Et pueria est una. ergo. et maior est. Et sic. primo per. et minor est nota. Dico. quod per uno nihil legitur: verum est syllogismus: et enim bene entimematur.

Arguit tercio Plures sunt species puerionis quam

tres. probatur auctoritate. Perri. Dispar. qui ponit questionem per propositionem. Et dico. quod tantum due sunt species puerionis: capiendum puerionem per primam formalem modo. Per. Hic. cepit puerionem per primam bonam: non curando an sit materialis vel formalis.

Arguit quarto Plures sunt species puerionum quam

due. probatur. quia aliqua est puerio in opposita qualitate ut patet. Et dico. quod prolo intelligitur de puerione in terminis.

Arguit quinto Homo et risibile pueriuntur et non aliquid

istarum species puerionis. ergo videtur quod plures sunt species puerionis quam due. Et dico. quod licet homo et risibile dicantur pueribiliter: tamen inter ea non est puerio. Nam non est idem puerio. pueribilitas. et convertencia: ut alibi dictum est.

Arguit sexto Nulla est puerio simplex. probatur

In omni puerione fit mutatio accidentis: et sic. et omnis. igitur nulla est puerio simplex. tenet prima. quia puerio ideo dicitur simplex. quia nullum accidens ibi mutatur. Aliis patet. quia in omni puerione fit mutatio sit. et finis et ordinationis. modo ordinatio et sit. termini non est accidens proprium. Et dico. quod puerio non dicitur ideo simplex quia absolute nullum accidens in ea mutaretur: sed quia non mutatur accidens quod est qualitas vel quantitas.

Arguit septimo Cōuersio est p̄ncipiū syll̄i ex
ponctorij. ergo cōuersio p̄uersio nō potest p̄bati p̄ syl̄i m̄ exposito-
riū. et ita dicta in notabili sc̄do nō sunt vera. tenet p̄na. quia
idem nō est p̄ncipiū et p̄ncipiātū. B̄ns patet. q̄a syl̄i m̄ exposito-
riū imp̄fec̄t reducitur ad syl̄i m̄ exposito-riū p̄fectū p̄ p̄uersionem
¶ Dico. q̄ nō est incor̄nem̄. idē esse p̄ncipiū et p̄ncipiātū respe-
ctu diuersorū. Syl̄i m̄ cū est p̄ncipiū p̄uersionis p̄batiū. s̄ p̄uer-
sio syl̄i exposito-rii est p̄ncipiūm reductiūm

Utr̄ q̄libet syll̄us syll̄is̄et ex p̄iugacione vtili

Pro intellectuē q̄stiois more Notādū p̄mo

Q̄ p̄iugacio v̄t ad p̄positū requiritur: d̄ffinitur sic. Est figuralis
p̄missay cōbinacio. Et est duplex. vtilis et inutilis. Inutilis est
figuralis p̄missay cōbinacio: ex qua nō est aptū aliqd̄ seq̄ syl̄i m̄
ec̄e s̄oaliter. v̄t arguendo et p̄uiz negatimis in qualibet figura
Sed p̄iugacio vtilis est figuralis p̄missay cōbinacio: ex qua sa-
p̄um est aliqd̄ sequi syl̄i m̄lice et s̄oaliter. v̄t arguendo in Barba-
ra vel Barij. Et est duplex. Aliqua est figuralis sic q̄ nō modal.
v̄t in syl̄i exposito-rio. Et hec potest fieri trib̄ modis: secundū
q̄ syl̄i m̄ exposito-ria potest formari in p̄ma figura. sc̄c̄da et ter-
cia. Alia aut̄ est p̄iugacio vtilis: figuralis et modalis simul. quē
est in modo et figura simul. Et hoc potest esse trib̄ modis: sc̄c̄m
quod tres sunt figure syl̄i m̄lice. v̄t patebit in seq̄entib̄. Et ē hic
sciēdū. q̄ p̄iugacio nō dicit̄ ē inutilis simpl̄r: sic q̄ nullo mō esse
vtilis: etiā quāntū ad illationē. quia ex quo est copulatiua vna
tunc ad min̄ potest inferre al̄i etā p̄tem. s̄ dicitur inutilis: q̄
nō potest p̄cludere vna extrematē de altera directe et p̄uere

Notādū sc̄do Q̄ tres p̄diciones requirūt ad p̄-
iugacionē vtilē. Prima. Q̄ sit in modo et figura. et ergo Et
p̄uiz p̄tentiārib̄ vel indefinit̄ nihil seq̄t. Sc̄da. Q̄ ad min̄ in
vna p̄missay modū distribuat̄ ergo In sc̄da figura et p̄uiz affir-
matimis nihil seq̄t. Tercia. q̄ p̄missay ita debent p̄iungi: q̄ ex
eis potest inferri p̄cto: in qua nihil distribuit̄: nisi ipsum fuerit ot-
tribuitū in al̄ia p̄missay. Et ergo: in quatuor modis p̄me fi-
gure directe p̄cludētib̄ minore exiſtente negatiua nihil sequit̄
¶ Alia argueret̄ a nō distributō ad distributū. Sciēdū est etiā
q̄ Quatuor sunt genera p̄pōnū. v̄lis affirmatiua. v̄lis negatiua.

Primi Priorum

prictar? affirmativa. et prictar? negativa. Et ista quatuor genera
 pponū designantur p quatuor lras. a. e. i. o. Vnus. Affirm. a. ne
 gat e. sunt vtr ambe. Affirm. i. negat o. sunt piculariter am-
 be. Et penes cōbinationē illar? quatuor vocaliū pūgaciōes ca-
 piunt. Et qā sedecies possunt pūngi iste lre. Sedecim ergo in q
 libet figura erūt pūgaciones. aliqne vtilis: et aliqne inutilis.
 Vtilis: vbi inueniuntur pmissa ita disposita: sicut cōbinationio illar?
 vocaliū erigit. vt aa in Barbara. Inutilis: vbi nō est sic sicut
 ille vocales pūctate designat. vt e ē in omni figura. vt pat. e in
 figura sequenti.

aa	ae	ai	ao
ee	ea	ei	eo
ii	ia	ie	io
oo	oa	oe	oi

Notandū tercio Quatuor modis possum? p-
 bare aliquid pūgacionē esse inutilem. Primo. Quia dat ē tmi-
 ni in qb? sic: et dant terminū in qb? nō. ergo est pūgacio inutilis.
 tenet pūa. qā si esset vtilis: nūq? daret instantia: vt ex pūis ne-
 gativis arguendo est pūgacio inutilis. qā dant finim vbi valet.
 vt null? lapis est afin?. null? hō est lapis. ergo null? hō est afin?.
 Et dant terminū vbi nō valet. vt null? afin? est risibilis. null? hō
 est afin?. ergo null? hō est risibilis. Unde dare tminos in qb? sic
 est ex acceptis terminis formare argumentū vel cōbinationē fi-
 guralē: vbi pmissa sunt vere et pto vera. Si dare tminos i qb? nō
 est ex acceptis tminis facere argumentū vel cōbinationē figuralē: vbi
 pmissa sūt vere et pto falsa. Secūda pbacio. Dat ē terminū in q-
 bus omni: et dant finim in qb? nulli. ergo est pūgacio inutilis.
 tenet pūa. qā si esset vtilis: nūq? daret instantia. Terminū in q
 b? omni. vt ois afin? est risibilis. null? hō est afin?. ergo ois hō ē
 risibilis. Terminū in qb? nulli. vt null? hō est afin?. null? lapis
 est hō. ergo ois lapis est afin?. Unde dare tminos in qb? omi: ē
 ex acceptis tminis formare argumentū vel cōbinationē: ex qb? sequit
 pto vltis affirmativa. Sed dare tminos in qb? nulli: est ex acce-
 ptis tminis formare argumentū vel cōbinationē ex qb? non sequit
 tur conclusio vniuersalis affirmativa

Notandū qarto et vltio Tercia pbacio. pban

Primi Priorum

nica sunt kathegreumata. igitur maior est nota. minor similiter
¶ Dico quod hic non attendit coniugatio penes compositionem sed kathegreumatem: sed quantitatis et qualitatem

Arguitur quarto a a est coniugatio inutilis. probatur
a a est coniugatio inutilis in secunda figura. ergo est coniugatio inutilis.
tenet prima ab inferiori ad superiorem. Quia. quia ex puris affirmatiuis in
secunda figura non fit syllogismus ¶ Dico quod sequentia non valet: quia
arguitur cum dictione includente negacionem

Arguitur quinto Ex dictis sequitur. quod Barbara est coniu-
gatio inutilis. probatur. quia datur termini in quibus sic: et datur termini in quibus
non. ut patet in terminis singularibus ¶ Dico quod peto intelligi
tur de terminis susceptiblebus illi forme. modo datur termini quocumque et
singulares non possunt suscipere formam illi in Barbara

Arguitur sexto In Barri est coniugatio inutilis.
probatur. dantur termini in quibus sic ut hic. omne a est substantia. quod
homo est a. ergo quod homo non est substantia. et etiam datur termini in quibus
non ut hic. omne mortuum est cadaver. homo est mortuum. ergo homo est ca-
daver ¶ Dico quod argumentum non concludit: quia non tenetur similis
forma que debet attendi in Barri: quia hic arguitur ab amplo ad non
ampulum. quia homo in minori amplatur: et in petitione non

Exstant tres sunt figure syllogistice Propter
lectionem questionis motu. Sciendum primo. Quod figura
secunda. id est. est ordinatio trium terminorum: secundum debitam subiectionem
et predicationem. In qua diffinitione ordinatio ponitur per se: et de-
bet capi passim per tribus terminis ordinatis. ordinati autem tales sunt
nos secundum debitam subiectionem et predicationem: est ipso sic ordinati:
quod ex eis componatur omnia materialia dicitur ponitur kathegoricarum
Et hoc non potest fieri: nisi in illorum terminorum summatibus. quia
ex quo debet esse due propositiones kathegorice: requiritur ibi quatuor
materialia. Debet etiam huiusmodi ordinatio secundum debitam subie-
ctionem et predicationem esse in premissis. quia si variaretur subiecto et pre-
dicatio in petitione: non operetur quod aptetur hoc ponatur alia figura. cum
sic syllogismus in Celarent et in Celantes essent in diversis figuris. In
Celarent enim concluditur directe. in Celantes vero indirecte. Consi-
deretur itaque debita subiectionis et predicationis in hoc. quod modum autem subij-
citur in maiori et predicatur in minori aut predicatur in ambobus

ant subiectur in ambab⁹. Et dicitur huiusmodi ordinatio signa: ad similitudinem cū figura mathematica et reali. quia sicut in pma figura rectilinea quę est triaxularis sunt tres anguli: et in ea due extremitates cum vna tertia pūgiūt. Ita in syllo. iunt tres termini et due extremitates coniunguntur cum vno medio.

Notandū scđo In omni syllo debet esse tres termini syllogistici: licet termini pponales sint quatuor: q sunt: duo subiecta et duo pōcata. Et qm distinguuntur isti tres termini numeraliter solū. qā sic essent quatuor. s distinguuntur specificē et accidentēliter: quātū ad officia et ad denominationē. ē. vt hic patet in syllo ex opposit⁹: vbi quo ad vocē it ē est mediū: maior extremitas: et minor extremitas. vt hic. ois disciplina est bona. nulla disciplina est bona. ergo nulla disciplina est disciplina. Illor aut triū terminor: duo ponuntur in p. bone. terer⁹ aut terminus solū ponitur in a. sic dēte. et solū vniur cū duab⁹ extremitatib⁹. vel vniur cū vna et ab alia sepatur. et vocatur mediū: et respectu illius alij termini vocantur extremitates: a qb⁹ extremitatib⁹ denominantur pmissi syllo. Nam illa pmissa dicitur maior in qua ponitur maior extremitas cū medio. et illa vocatur miōr in qua ponitur minor extremitas cum medio.

Notandū tercio Q pbs docet in pcessu suo q scđm debitā subiectionē et pōcationē in pmissis factā: tres sunt figure syllogistice. Quay sufficiens sic accipitur. Quia. in omni figura syllogistica mediū habet se vniformiter aut difformiter. Si difformiter: sic est pma figura. qā mediū in pma subiecitur in maiori: et pōcatur in minori. Si aut vniformiter: hoc est dupliciter. Aut pōcatur in ambab⁹: si: est secunda. Aut subiecitur in ambabus sic est tertia. Versus Prima pns subiecit mediū post pōcat ipm. Altera bis dicit Tercia bis subiecit. Figura vō illa in qua mediū subiecit in maiori pōne: et pōcat in minori: puenit enter vocat pma. qā m. diū in syllo est tmin⁹ pncipalior. et ideo puenit enter figura ē ordinat scđm ordinē et pfectionē sui mediij. Ad cōpletā aut ratiōē mediij duo req. ūt. Primū est. q sit mediij pōsitione scđm subiectionē et pōcationē: ē. sic: q pōdicet in vna et subieciat in altera. Scđm. q ipm mediū sit vniūm extremorū. Sed ambe he pōsitiones simul conueniunt medio prime figure. Medio vō aliarū figurarū solū puenit scđa pōcio. Et qā adhuc pfectus mediū est quod pōcat in vtraq. qā valet ad pcludendū

Primi Priorum

Utrūq; mediū quod subij. iſt in vtraq; q. hoc valet ſolū ad p̄cln-
dendum particulariter. ergo commententer prima figura prece-
dit ſecunda. ii. et ſecunda. t̄rciam

Notandū q̄rto Occurrit dubiū. An q̄rta fi-

gura ut ponenda. et videt̄ p̄mo q̄ nō. q̄a quinta et ſexta figura non
ponitur. ergo neq; quarta. tenet q̄ i. a. ſimili. Et itē. nulla eſt ne-
ceſſitas ponendi quartā figurā. ergo nō eſt ponenda. tenet q̄ i. a.
quia nō eſt ponēda pluralitas ſine neceſſitate. Itē. ois figura h̄
modū. ſ. quarta figurā nullū habet modū. p̄bat q̄a ſi aliquē: ma-
xime Rabara. ſ. hoc nō eſt. q̄a alias ex v̄o ſeq̄ret̄ falſum. et hic.
ois aſin' eſt al. om̄e al eſt ſubſtācia. ergo ois ſubſtācia eſt aſinus.
Item ſi quarta figura eſſet. ſeq̄ret̄ q̄ Axiſto. inſufficienter locu-
tus eſſet de ſyllab. ſyllabice: ex quo eā nō ponit. et p̄ hic p̄mo p̄o.

In oppoſitū Arguit̄ Figure ſyllabice. diſtin-

guuntur penes ordinacionē d̄m̄etiam ſiminoz. ſ. mediū pot eſt p̄-
dicari in p̄ma et ſubij. iſt in ſcda. ergo quarta figura eſt ponenda.
Item. S̄ctus facit̄ ſc̄dm p̄mā r̄zūlā aū predicamētalē ē ſyl. ſ.
et nō in p̄ma figura neq; in ſcda neq; in t̄rcia. ergo in q̄rta. p̄-
ma p̄ p̄. q̄a ubi ē ordinacio p̄miſſay ad ſerzēōū aliq̄d ex ip̄is ut p̄

Pro ſolucione dubij p̄mittēda eſt diſtinctio.

Q̄ p̄ma figura ſumit̄ dupliciter. Uno modo p̄nter: ut ſc̄z dicit̄
ordinacionē ſyllabice: in qua mediū ſubijcitur in vna p̄miſſay
et p̄dicatur in alia ſine hoc ſit in maiore. ſine ſi minore. Alio mo-
do capit̄ p̄ma figura p̄p̄: ut ſc̄z dicit̄ ordinacionē ſyllabice. in
qua mediū ſubijcitur in maiori et p̄dicatur in minori. ¶ Hac di-
ſtinctione p̄miſſa Reſpōdetur ad dubiū. capiēdo p̄mā figuram
large: quarta figurā nō eſt diſtincta a prima ſ. p̄tinetur ſub ea.
Capiēdo v̄o p̄mā figurā ſpecialiter: ponēda eſt quarta figura di-
ſtincta a p̄ma. Unde. Quarta figura eſt quādo mediū p̄dicatur
in maiori et ſubijcitur in minori. ut om̄s hō eſt al. om̄e al eſt
ſubſtācia. ergo ois hō eſt ſubſtācia. Et ſūt̄ q̄r quatuor modi. ſc̄z
Rabara. Lacerent. Ridari. Riſero. qui r̄ducuntur ad modos p̄-
me figure p̄ ſolā trāſpoſicionē p̄miſſay. ¶ Preter hos aut̄ q̄r nor-
modos ſc̄z q̄ ſc̄z ſūt̄ adhuc aūj uno modi diſt̄ce p̄cludētes. ſc̄z
Rabari et Laceron. Et alii ſex in directe p̄cludētes. ſc̄z. Raba-
liron. Laceron. Dibatis. Sepalmo. Streſmoy. Calenton. Et
ſic ſc̄z. o ſunt̄ duodecim modi quarte figure ¶ Ad p̄mū aut̄ oppo-

hæc dicatur. q. nō est simile. Quia figura syllistica p̄tingit ex di
uersa ordinacione terminoy syllisticoy. h̄ tal ordinacio solū fit qua
tuor modis. ergo etiā tantū quatuor sunt figure. ¶ Ad scdm̄ quar
tatur. q. necessitas et vtilitas quartæ figure: est scire dilatare et
ampliare for̄am syllisticā ¶ Ad terciū patet ex notabili: quor̄ sūt
et qui sunt modi quartæ figure ¶ Ad quartū dicat. q. ois syllus
est p̄ia foalis: explicite vel implicite. Et sic dicat. q. quarta fi
gura reducitur ad p̄mā: que est p̄ia foalis explicite. et dicat. Ar
gumenta adducta sūt bene in quarta figura h̄ in nullo modo.
vt patet examinanti. Dicūt tamen aliqui: si in p̄mo modo quar
te figure vtz in Rabara p̄cluditur directe: nō debet p̄cludi vti
ter h̄pticulariter. et sic p̄m̄ mod⁹ scdm̄ eos erit Rabari. si tamē
p̄cluditur indirecte: p̄m̄ mod⁹ est Rabara. Ratio. q. alias argu
eretur a nō distributo ad distributū: que p̄ia nō valet ¶ Ad vl
imū patet ex dictis. q. Aristot. cōprehendit quartā sub t̄ma. et
cepit p̄mā p̄riter. Istis notabilibus sic stantibus est

Concl̄o respōsalis Tantū tres sūt figure syl
lozice. Veritas p̄lons p̄t p̄a que dicta sunt in notabilib⁹

Arguit p̄mo Figura nō est ordinacio triū ter
minoy: capiendō ordinacionē passine. p̄batur. q. si sic: r̄gretur
q. syllus nō esset in figura. p̄batur. q. syllus nō est in trib⁹ t̄mis
h̄ p̄neris tres termini sūt in syllo. tenet p̄ia. q. circulacio est
p̄hibita ¶ Dico. q. syllus est in trib⁹ t̄mis. integratiue passine
capiendō in p̄ ex. h̄ tres t̄mini sūt in syllo integratiue actine.
et sic hoc fit diuersis modis eissendi in: eodem modo etiam totū
est in partibus et ecomerso

Arguit scdo Ex p̄lone seq̄ret q. enthimeina
esset ly. las. p̄batur. q. ibi sūt tres t̄mini ordinati. vt patet h̄c.
h̄o currit. ergo al currit ¶ Dico. q. talis ordinacio debet esse in
p̄missis: modo hic non est sic

Arguit tercio Mediu nō ē t̄m̄n⁹. ergo nō sūt
tres termini in syllo. H̄is. q. illud quod mediat nō terminat.
h̄ mediu mediat. ergo nō terminat ¶ Dico. q. nō est inueniens
tōē esse mediu et terminū respectu diuersoy. Nā mediu sylli lo
dine ad extremitates habet rationē medij et nō terminū. h̄ lo
dine ad p̄pones quā ē subiectū vel p̄dicatū h̄z rationē terminū.

Primi Priorum

Arguit quarto Tantū una est figura, ergo non tres. *A.* s. q. peccatū est fieri p. plura quod potest esse p. pauciora. s. p. p. m. a. figurā potest fieri esse id qd. p. cluditur in alijs figuris ergo nō est necesse ponere alias. *R.* minor. q. p. m. a. figura p. cludit oīs genera p. bleumati. *¶* Dico. q. licet oīs genera p. bleumati p. cludantur in p. m. a. figura: nō tamen oīs modis qb. p. cludi possunt. s. q. nō oīs p. uentenci. aliq. p. tones in scda aut in tercia p. cluduntur figura q. in p. m. a. ergo scda et tercia nō sup. s. nōt.

Arguit quinto Plures sunt figure syllabice q. tres. p. batur sic. Figure syllabice distinguuntur penes diuersas ordinacionē terminor. s. talis ordinacio potest fieri quatuor modis igitur quatuor sunt figure. *R.* maior est nota. *R.* minor similiter. q. mediū aut subiicitur in p. m. a. et p. dicatur in scda. aut e. p. uerso. p. dicatur in p. m. a. et subiicitur in scda. aut p. dicatur in ambabus aut subiicitur in ambabus. *¶* Dico. verum argumentum p. cludit q. quarta figura est ponenda: sed non distincta a prima

Arguit sexto Aliq. s. syllus et in nulla h. a. figurā. ergo. p. batur a. s. q. syllus fact. scdm. illā regulā a. n. p. predicamētalē: quādo alter de altero p. dicatur vt de subiecto: est syllus. eo q. p. lo. seq. tur debite ex p. missis et nō est in aliqua figura. vt patet de isto. oīs hō est al. et oīs al. est substantia. ergo oīs hō est substantia. Si dicitur q. est in p. m. a. *Cōtra.* Syllogism. fact. in p. m. a. figura est p. m. a. fo. talis. s. syllus factus in p. m. a. regulā a. n. p. predicamētalē nō est p. m. a. fo. talis. p. batur. q. fin. datur sup. illa regula arguendo ab inferiori ad sup. ius est p. m. a. material. vt dicunt logici. *¶* Dico. q. oīs syllus debet esse p. m. a. fo. talis mediate vel imediate. mō. licet ille syllus nō est p. m. a. fo. tal. imediate tñ mediate. q. reducitur ad p. m. a. figurā que est p. m. a. fo. talis

Arguit septimo Aristoteles est diminut. p. batur. q. nō ponit quartā figurā. Si diceret. q. ideo nō ponit. q. a quarta figura differt a p. m. a. solū penes trāsposicionē p. missarum. *Cōtra.* Si sic: seq. retur q. ecclā nō deberet ponere et scda et tercia. p. batur. q. illaz aliqui modis se habent: q. solū differt a modis p. m. a. figure penes trāsposicionē extremor. vt patet de Celate. *¶* Dico. q. nō est simile de trāsposicionē terminor. s. si

ent de trāspōsitione pmissar. qā trāspōsicio terminor. sine siens terminor. tene: se et pce forme. psequēcie. Et trāspōsicio pmissar non. Et ideo sola pōsicio puerrens p puerla et cōuerso: variat bonitatē pñe: s; sola trāspōsicio pmissar nō variat bonā pñam.

Uix qñq; regule generales pueniētes modis oīm si iuray hnt bene assignate. P: o intellectuione qñstiois more

Notandū pmo Sicut añdictū est. **Duplex ē** materia sylli. scz Remota: vt termini. et ppinqua: vt pñones. Ita pporcionabiliter dicendū est de forma. q; forma sylli est duplex. scz Remota: correspondens materie remote. Et illa est figura: cuius diffinicio habita est in pcedenti qñstione. et forma ppi qua: quē est modus. Unde aristod' accipitur dupliciter. Uno modo p pmissis tantū. et sic est ordinacio duar pñonū in debita qñtitate et quāritate: nō curando de pñone: an inferatur pñō in qua pñnditur directe vel indirecte. vltiter vel pñculariter. Et sic Barbara et Baralipson nō sunt modi distincti. similiter Celarent et Celantes. et sic nō capitur hic. Alio modo capitur p pmissis et pñone simul. Et sic est ordinacio duar pñonū et pñonis in debita qualitate et quāritate. et sic Barbara et Baralipson nō est idē modus. qā licet pmissa in istis eodē modo ordināentamen pñones non. qā in Barbara pñndit vltiter et directe. s; in Baralipson pñculariter et indirecte. Dicitur notanter: in debita qualitate et quāritate. ppter sylm. pñpōteticū et expositoriū: um: quor null' est in modo: licet in figura. **Notandū est ecia;** q; ordinare duas pñones in debita quāritate: est ipsas sic ordinare: q; ad mīn' vna ear sit vltis. Et ergo. Pure pñculares non faciūt modum: s; inuicē pñgacionē. Sed ordinare duas pñones in debita qualitate: est eas sic ordinare: q; ad mīn' vna sit affirma. et ergo. pure negatine nō faciūt modū: s; pñgacionē inuicē

Notandū scdo Q; ex pcessu pbi possunt colligi quāz regule generales pueniētes oīm figure. Prima. Et pñis pñcularib' vel indefinit' in oīsi figura nihil sequit. Intelligit autē regula sic. Et pñis pñcularib' vel indefinit' nihil seqt syllogistice: kathegorice. in syllo de medio cōmuni: nō restrictio p re laciū idēcat: pñndēs pñonē de modo loquēdi pñcto: et dū modo nō sit subpñptio sub subiecto distributo. Dicit pmo: syllogistice. qā entbimematice alq; seqt vt hic. alq; hō ē at. et aff

Primi Priorum

nus currit. igitur hō est al. hic arguitur. At tota copulativa ad al-
terā pāte. Dicitur categorice. quia hypothetice sequitur. ut si hō cur-
rit al currit: h. hō currit. ergo al currit. Dicitur in syllo. de medio
communis: propter syllogismum expositivum. q. hic b. i. q. h. hō est sol. et rati-
onale est sol. ergo rationale est hō. Dicitur non restricto per relationem ideli-
tatis. q. b. i. hic sequitur. al currit. et hō ē idē al. ergo hō currit. Di-
citur perinde de consuetudine. q. in consuetudine perinde de aliquid sequitur. ut
hic. hō non est animus. et impossibile est animus. ergo impossibile hō. non est
Dicitur dummodo non sit subsumptio subsumptio est subsumptio. q. si
aliquid est animus in maiori distribuitur et a premissis: et sub eo fuerit
subsumptio: itez aliquid sequitur syllogismum. et ex puris indefinitis. ut sic ar-
guendo. videtur oēs homines ē animus. impossibile est hō. ergo videtur impossibile ē
animus. Et ratio regule est. q. oportet oēm syllogismum re. maius vel dicti de
omni vel dicti de nullo. si si ambe premissae est. ne particulae aut idē
finite in nulla earum posset esse dicti de omni vel dicti de nullo.

Notandum tercio Quod secunda regula est ista. Ex pu-
ris negativis nihil sequitur. unde oportet alterā premissam esse affirmati-
vam. Et intelligitur regula sic. Ex puris negativis nihil sequitur syllo-
stice: categorice: et dummodo medium non variat penes finitū et in-
finitū: et dummodo premissae non fuerint de contingenti: nec appōnes im-
possibiles. Dicitur syllogistice. q. enthymematice aliquid sequitur. ut sic
arguendo. nullus hō est animus. et nullus hō est lapis. ergo nullus hō ē
lapis. tenet quia At tota copulativa ad alterā ei premissam. Dicitur ka-
thegorice. q. hypothetice aliquid sequitur. ut sic. si nullus hō movetur. nul-
lus hō currit. si nullus hō movetur. ergo nullus hō currit. Dicitur dū-
modo medium non variat penes finitū et infinitū. q. si variat mediū
per penes finitū et infinitū: itez bene sequitur. ut sic arguendo. nullus
nō rationale est hō. nullus animus est rationalis. ergo nullus animus est
hō. Dicitur dummodo premissae non fuerint de contingenti: tūc sequitur. ex puris negativis ut hic. omne
lac pringit nō esse dulce. omne albu pringit nō esse lac. ergo omne
albu pringit nō esse dulce. Dicitur nec appōnes impossibiles: q. si
si ambe premissae fuerint appōnes impossibiles itez sequitur: q. ad im-
possibile sequitur quodlibet. ut hic. nullus hō est substantia. nullum rati-
onale est hō. ergo nullum ratiabile est substantia. et sic hic solū sequitur ma-
terialiter. q. hic nō valet. nullus animus est hō. nullum ratiabile ē ani-
mas. ergo nullum ratiabile est homo. Et ratio regule est ista. q. ad
syllogismum requiritur debita qualitas. modo arguendo ex puris negativis

Notandū q̄rto et vltimo Q̄ tertia regula est

ista. Si aliq̄ p̄missa ē p̄dicta: p̄lo d̄z esse p̄dicta. q̄a effec̄ sp̄
seq̄ debili v̄t p̄t̄ sue cause: et ei assimilā. Et intelligit̄ regula sic.
q̄n arguit̄ sy. l̄tice kathegorice ⁊ p̄cludit̄ p̄sue: ⁊ dūmō mediū
nō t̄neat̄ t̄c̄in? singulari: ⁊ dūmō n̄lla extrematū distibuit ⁊ dū
modo p̄iculari nō fuerit p̄p̄ exclusiua. Dicit̄ p̄mo: syl̄stice: q̄
a enthimeinaticē bene seq̄tur. vt ois hō est al. et aliqua substāci-
a est lapis. ergo ois hō est al. tenet p̄ia A tota copulatiua ad al
terā ei p̄t̄. Dico: kathegorice: q̄a p̄p̄otice aliq̄ seq̄tur vt h̄
Si ois hō est risibilis aliq̄ hō est rationalis. h̄ aliq̄ hō est rati-
onalis. ergo ois hō est risibilis. Dicit̄ur: dūmodo mediū nō fue-
rit termin⁹ singulari. q̄a in syl̄lo expositio: stat vnā p̄missa: ⁊
esse p̄iculari et p̄clonē v̄lem: vt sic arguēdo. aliq̄ al est sc̄i. ois
hō est sc̄i. igitur ois hō est al. Dicit̄ur: dūmodo nulla extremi-
tatū distibuitur. q̄a si aliqua extremitatū distibuitur: tūc seq̄-
tur p̄lo v̄lis. vt aliq̄ planeta est ois sol. Titan⁹ ē planeta. ergo
ois sol est titan⁹. Dicit̄ur dūmodo p̄iculari nō fuerit p̄p̄ exclu-
siua. q̄a si sic: tūc b̄n seq̄tur p̄lo v̄lis vt hic. ois hō est al. tantū ri-
sibile est hō. igitur om̄e risibile est al. Racio aut̄ regule est ista. q̄
a alias argueretur a non distibuto ad distibutū: que p̄ia non
valet. ¶ Quarta regula est ista. Si aliqua p̄missa est negatiua
p̄lo est negatiua. Et intelligitur ista regula: dūmodo arguitur
syl̄stice: et kathegorice. Dico kathegorice. q̄a arguēdo p̄p̄ote-
rice bene seq̄tur. vt null⁹ hō currit vel ois hō q̄escit. h̄ null⁹ hō
currit. ergo ois hō q̄escit. Dicit̄ur. syl̄stice. q̄a nō syl̄stice b̄n se-
q̄tur. vt arguēdo A tota copulatiua ad alterā ei p̄t̄ bene seq̄t̄.
vt ois hō est al et null⁹ hō est asin⁹. ergo ois hō est al. Racio re-
gule est eadē cū p̄ia. ¶ Quinta ⁊ vltima regula est ista. Q̄ me-
diū nūq̄ debet poni in p̄clonē. Et intelligitur sub ea ratione
qua est mediū: p̄pter syl̄lō ex opposit⁹. vt ois disciplina est bona
nulla disciplina est bona. ergo nullū bonū est bonū. Licet mediū
sej̄t bonū intrat p̄clonē: nō tamē sub ea ratione qua est mediū
h̄ sub ratione maior⁹ et minor⁹ extremitat⁹. Intelligitur ec̄iā
regula. Q̄ mediū nō debet intrare p̄clonē in quātū totalis ex-
tremitas. q̄a mediū vt p̄cialis extremitas bene intrat p̄clonem
vt hic. cuiuslibet hois man⁹ est dextra. cuiuslibet hois man⁹ ē si-
nistra. ergo cui⁹ man⁹ est dextra: illi⁹ man⁹ est sinistra. vbi licet
man⁹ intrat p̄clonē nō tamen totalis extremitas. Racio regule.

¶ Alij

Primi Priorum

ga alias p̄cto nō differret a p̄missis. Isti notablib' sic statib' 2

Conclusio responsalis. Diffinicio modi cum
q̄nq; regulis generalib' est hū assignata. Patet p̄cto ex dictis

Arguit p̄mo Admod' nō potest capi p̄p̄missis
tantū. p̄batur. Dis mod' est p̄na foialis. h̄nuc p̄misse sunt 2
sequēcie foiales. ergo. m̄sator est nota. m̄sinor patet. foial p̄na
requit aīis 7 p̄is. modo: p̄misse sunt solū aīis. ¶ Dico ad maio
rem. oīs mod' est p̄na foialis. v̄ez est capiēdo modū p̄p̄missis 7
p̄ctone simul. modo: p̄misse sunt mod': capēdo modū p̄p̄missis

Arguit scdo In modo nō sunt tantū due p̄p̄o-
nes ordinate. p̄batur sic. In modo debent esse tres p̄p̄ones ordi-
nate. p̄batur sic. Dis mod' est syllus. h̄ oīs syllus p̄tinet tres p̄-
posiciones. ergo in modo debēt esse tres p̄p̄ones. m̄sator est no-
ta. q̄a mod' est p̄na foialis. et ergo mod' debet esse syllus. m̄s-
ator similiter est nota: et patet ex p̄cedētib'. ¶ Dico ad maiore
q̄ oīs mod' est syllus: capiēdo modū p̄p̄missis 7 p̄ctone simul. 7
sic etiā mod' requit tres p̄p̄ones. ¶ Vel dico. q̄ in modo debēt esse
dre p̄p̄ones inferētes: sed bene ad h̄nc est tertia illata

Arguit tercio Ex p̄p̄ticularib' aliqd seq̄t.
p̄batur. Ex vero aliqd seq̄tur. h̄ pure p̄ticularēs possunt esse ve-
re. ergo ex p̄p̄ticularib' aliqd seq̄tur. m̄sator est Aristo. scdo
hui'. m̄sinor est nota. ¶ Dico. q̄ ex vero aliqd seq̄tur. v̄ez est in
modo et figura. modo ex p̄p̄ticularib' arguēdo: nō arguētur
in modo 7 figura. ¶ Vel ex vero aliqd seq̄tur nō sp̄yllistice: h̄ suffi-
cit q̄ enthymematice: et hoc nō est contra conclusionem

Arguit q̄rto Si aliq̄p̄missaz est p̄ticularis 2
clusio potest esse v̄is. p̄batur hic. aliqd al' ē h̄o. c̄ m̄e risibile ē r̄ez
al'. ergo oīne risibile ē h̄o. ¶ Dico q̄ regula intelligitur dū modo
mediū in minori nō sumitur cū relatio idētitatē. modo hic ē sic

Arguit q̄nto Ex p̄p̄negatiuis aliqd seq̄t. p̄-
batur. Ex p̄p̄affirmatiuis aliqd seq̄tur: ergo etiā ex p̄p̄negati-
uis. tenet p̄na. q̄a nō videtur maior ratio de illis q̄ de illis. ¶ Vi-
co. q̄ nō ē simile de duab' affirmatiuis et duab' negatiuis. q̄a p̄p̄se-
pacionē aliquoz duoz ab vno tercio: nō seq̄t se p̄tio eoz iter se

Arguit sexto Una negatiua potest inferre 2.

elusione negatiua. ergo etiam due negatiue possunt hoc facere. tenet. p. i. a. q. a. plura possunt uno. *¶* vñ *¶* Dico. q. nō est simile: q. a. pmissa negatiua nō infert psonē negatiuā: nūi habeat sibi pūctam affirmatiuā. nō em̄ potest esse vno extremitatū in p̄loa: nī si prius aliqua sit illarū vñō in p̄missis cum medio

Arguit septimo Mediu potest intrare p̄loz

Probat. r̄. Mediu ē causa p̄lonis: sicut p̄lo ē effect⁹. Effect⁹ aut̄ et causa sunt relatiua. Sed relatiua sic se habēt: q. posito vno ponitur ⁊ alter: et p̄ sequeṣ mediu potest intrare p̄lone. Maior ē nota. q. vñte ipi⁹ medij p̄cluditur vna extremitatū de alia in p̄lone. *¶* Dico. vñ ē q. relatiua sūt simul natura quo ad respectum: non autem quo ad ponē et esse: sic q. vbi ponitur vnum ponitur et reliquum

Arguit octauo Mediu intrat p̄lonē. pbat.

His medij ponitur in p̄lone: ergo ⁊ mediu. tenet p̄ia autoritate Ba nascens. vbi ē vñ alie⁹ ibi ē ⁊ illud. His aut̄ patz. q. vñte medij vna extremitatū p̄cluditur de alia in p̄lone. *¶* Dico. q. maior ē p̄ticulariter va ⁊ nō vñ. q. in hōe ē calor ⁊ vñ ignis tamen in homine non ē ignis formaliter. sic etiam in p̄lusione ē mediu secundum vñtem et non scdm esse ⁊ substantiā sal

Etz Nouem modi prime figure sint p̄sequen

cie formales Pro intellēctione questionis more

Notandū p̄mo Qz p̄bs defmiando de for̄aci

one sylloz in unguis figur⁹. primo hoc ostendit in p̄ma figura quā sic in textu diffinit. Prima figura ē quādo tres termini sic se habēt ad inuicē: q. postrem⁹ ē in toto medio: et mediu in toto p̄mo. hoc est. vbi minor extremitas est in medio: sicut p̄a subiectiua in suo toto: et mediu in maiori extremitate. Mediu vñ p̄me figure: est termin⁹: q. qd ē est in alio: et alius est in ip̄o: et qui positione est mediu. Extremitū vñ p̄me figure scdm p̄bū in textu est qd est in alio tantū vel in quo est aliud tantū. Per p̄mū dat̄ intelligi minor extremitas. p̄ scdm: maior extremitas. Et quia p̄bū in libris p̄oz docet for̄acionē sylloz scdm simplicē formā sylli nō dēti ad aliquā materiā. Et ideo in toto suo p̄cisu exēmplificat in terminis cuilibet materie applicabilib⁹. tamen in alia et alia figura: alijs et alijs vñis terminis. In p̄ma em̄ figura vñis

Primi Priorum

¶ In terminis a b c. p. a intelligit maiorem extremitatem. p. b mediam. p. c vero minorem extremitatem

Notandum scdo Quod aliqui modi prime figure pcluduntur directe. ut primi quatuor modi scilicet Barbara. Celarent. Darii. Ferio. alii vero indirecte. ut Baralipson. Dabitur. Sapientino. Celantes. Friesismox. Unde Directe pcludere: est maiorem extremitatem predicari de minori in pcone. Sed Indirecte pcludere: est e converso maiorem extremitatem predicari de maiori in pcone.

Ratio autem ista: quare quando maior extremitas pcluditur in pcone de minori: quod ibi pcluditur directe. et quando opposito modo fit: quod ibi pcluditur indirecte. quia maior extremitas habet se ut totum. minor extremitas: ut pars. modo in predicacione directa: maior debet predicari de minori. ut dicit Porphyrius. Notandum est etiam. ut dictum est assendo capitur dupliciter. Uno modo p pmissis tantum. Alio modo p pmissis et pcone simul. Et similiter. prima figura capitur dupliciter. Uno modo ppe. Alio modo pnter: ut comprehendit sub se quartam. Et secundum hoc de numero modorum prime figure diversimode dicendum est. Quia capiendo modum p pmissis tantum: sex sunt modi prime figure. scilicet. Barbara. Celarent. Darii. Ferio. Sapientino. et Friesismox. Unde et plures non possunt hos modos. Baralipson. Celantes. Dabitur. Ideo. quia pcone que pcluditur in Baralipson: indirecte potest pcludi in Barbara directe. Vis enim modus pcludens vlt: potest etiam pcludere piculariter. et sic de alijs. Capiendo autem modum p pmissis et pcone simul: sex sunt modi directe pcludentes: et sex indirecte. et sic duodecim sunt modi prime figure. quia modi pcludentes vltim possunt etiam pcludere piculariter. ad Petrum autem Hispanum ponentem tantum non est modos dicatur: quod possunt modos pnter visitatos. Capiendo autem modum p pmissis tantum: et primam figuram pnter ut extendit se ad quartam: duodecim sunt modi prime figure scilicet. Barbara. Celarent. Darii. Ferio. Sapientino. Friesismox: et sex etiam pponendo pmissas. Capiendo autem modum p pmissis et pcone simul et figuram primam pnter sunt modi prime figure. xiiij. Et nota. quod secundum plures in littera Sapientino et Friesismox sunt modi generales omnium figurarum. quod non est sic intelligendum. quod Sapientino et Friesismox sunt modi omnium figurarum. Quia videlicet idem syllogismus esset in qualibet figura. Repugnat enim vniuersali: quod impossibile dispositio omnium figurarum. Sed sic dicuntur generales. quia in illis duobus modis possunt induci dispositiones

omnibus figurarum. et ita illi modi sunt communes omnibus figuris: non secundum speciem sed secundum genus. Unde etiam propter diversam dispositionem mediorum illi duo modi non equaliter perficiuntur in qualibet figura. In prima enim figura perficiuntur per permutationem et transpositionem primarum. In secunda autem figura per permutationem minorum et transpositionem primarum. In tertia vero figura per permutationem maiorum et transpositionem primarum.

Notandum tertio Quod omnis syllabus facit in nouem modis per figure et per inaequalitatem. Unde Consequenter sonantis est per quatuor similitudinem retentam non datur instantia. Ad primum est autem forma quam requirit. scilicet. idem numerus terminorum. idem scilicet terminorum. eadem qualitas per se. eadem quantitas. et eadem copula. Quicquid itaque per na istarum per rationem deficit: tunc illa perna deficit in forma. Et nota. quod cum dicitur: quod Barbara est primus modus: ibi lii Barbara est dictio substantialis: supponens per syllo: notando primas et perclones sic se habere sicut denotant tres vocales in illa dictione posite. sic quod: prima designat maiorem: secunda minorem: tertia perclonem. Syllogismus ergo esse in Barbara est ipsum sic sonantem: scilicet quod iste tres vocales in his tribus syllabis posite designant.

Notandum quarto Quod ex textu perbi colliguntur duae regule speciales per primam figuram. Prima. maior existere periculari in prima figura non potest sequi. Conuenit autem ista regula per figure: quo ad quatuor modos directe perclones. et secundum figure quo ad omnes modos. Intelligitur autem ista regula primo: dummodo arguitur syllogistica: quia enim memoratite aliquid sequitur. ut hic. aliquid hoc est al. et risibile est hoc. ergo substantia est al. Intelligitur secundo: dummodo perclonem directe. quia in his terminis maior existere periculari aliquid sequitur. Intelligitur tertio. perclonem aliquid sequitur. ut hic. aliquid hoc est substantia. nullus lapis est hoc ergo lapis substantia non est. Intelligitur quarto. quoniam maior extremitas non distribuitur. quia si distribuitur bene sequitur ut hic. aliquid sol est omnis lucidissimus planetarum. nullus saturnus est sol. ergo nullus saturnus est lucidissimus planetarum. Intelligitur quinto regula. quando medium non capit cum signo ut ipsum distribuitur. quia si sic: bene sequitur ut hic. qui dam sol lucet. omnis phobus est omnis sol. ergo phobus lucet. Intelligitur sexto regula. quando medium non sumitur cum relativo id est peritatur. quia si sic: aliquid sequitur ut hic. aliquid hoc est al. cum risibile est idem hoc. ergo omne risibile est al. Intelligitur septimo regula. quando maior ex

subiectū: ubi ens nō dist. ibi. et celo valet tantū. nulli? pōnis
kathegorice ens est pōicati. ubi in celone eps distribuitur

Arguitur tercio Nō seqt in Bari. oia vlia sunt
enclia. tantū qnq sunt vlia: ergo tantū qnq sunt enclia. ¶ Dico
q nō valet. qā maior nō ē vlia s̄ indefinita. vel etiā qā arguit a
nō distributo ad distributū: que p̄na nō valet. qā in maiori enclia
non distribuntur: et in celusione distribuntur

Arguitur qarto Serio non est p̄na fozalis. q̄a hic
nō sequitur. nulla civitas est in domo. respōdens est in civitate. er
go respōdens nō ē in domo ¶ Dico q nō valet. qā pl? est pōicati
minor: q̄ subie. tū distributū maior. qā pōicati minor est hoc
totū ens in civitate. et subiectū maior: distributū ē solū civitas

Arguitur quinto Nō seqt in Baraliptron. ois hō
est rimbilis. omne flebile est hō. ergo rimbile est omne flebile ¶ Di
co q nō valet. qā est regula. quādo aliq̄s t̄min? in maiori stat p
fusse tantū: falsū etiā in celone debet stare p̄fusse tantū vel dter
minare: sic q a pte pōicati nō ponat alter t̄min? stans p̄fusse di
stributū. mō hic ē sic. et sic arguit a suppone p̄fusa: t̄m ad deter
minatā respectu ei? dē m̄l? itndinis: que p̄sequēcia nō valet

Arguitur sexto Celātes nō est p̄na fozalis. quia
hic nō sequitur. nullū curēs gescit. cur? libet homis afin? ē curēs
ergo nullū gescēs est homis afin? ¶ Dico q nō valet. qā arguit
a nō distributo ad distributū: ratione illi? quod est afinus. quia
afin? in minori stat p̄fusse tantū: et in celone p̄fusse distributū

Arguitur septimo Babit nō est p̄na fozalis. q̄a
hic nō sequitur. ois hō est totū in quātitate. s̄ respōdens ē hō. er
go respōdens est totū in qualitate. p̄ns falsum. qā totū in quan
titate est t̄min? p̄ns distributū. mō r̄ndēs nō ē t̄min? distributū
¶ Dico distiguēdo: vel em̄ ois hō in maiori t̄p̄nēti p̄sonaliter
et sic dico q maior est falsa. vel materialiter: et sic dico q maior
non est p̄nterfalis sed indefinita. et sic non erit in Babit

Arguitur octavo Sapelino nō est p̄na fozal. q̄a
hic nō seqt. ois studēs est in Eraconia. null? lapis est studēs. er
go in Eraconia nō est lapis. r̄ndator pater p̄cafin? ¶ Dico q be
ne valet: quādo bene celndit. qā debet ita celndi. ens in Eraco

Primi Priorum

alia nō est lapis. Racio, qā in Tracoria est obliquus, modo obli-
quus p se nō pot est esse subiectū: s̄ cū illo subintellecto sc̄t ens
Arguit nono **Suselinor** nō est p̄na foral. qā
hic nō seq̄r. aliq̄s pisc̄ est in Uila. nulla aqua est piscis. igit in
Uila nō est aqua. **Dico** q̄ bene valet: si bene pcludit. qā sic de-
bet pcludi. ens in Uila non est aqua.

Utz modi sede et tercie figure sunt sufficienter
assignati. Pro intellectu prime partis questionis

Notandū pmo Qz scda figura scdm p̄m in
textu sic diffinitur. Scda figura est quādo idē alteri qd ē om̄i al-
teri vō nulli inest: vel vtriq; om̄i vel nulli. hoc est. Scda figura ē
quādo mediū p̄dicatur de vtrq; extremitate. sine vlt. sine p̄icu-
lariter. sine affirmatine. sine negatine. **U**bi dicit vō in scda figura ē
q̄ de vtrq; extremorū p̄dicat. et est p̄m p̄sione et foras extre-
mitatū. qā cū ubi dicit in scda figura semp p̄dicat. **P**redicatum
vō scdm naturā ē ordinē p̄m est respectu subiecti. **I**deo p̄ueni-
ter mediū sede figure dicitur p̄m p̄sione. **D**icit etiā mediū fo-
ras extremitatū: ideo: qā p̄dicatū quātū ad ei⁹ ambitū. non p̄ti-
netur intra subiectū s̄ extra ip̄m. **E**ū itaq; mediū in scda figura
p̄dicat. de vtrq; extremorū: ideo dicit foras extremitatū. **E**t e-
ciam ideo: qā nō mediat inter ex. remitates scdm subiectionē
et p̄dicacionē. **U**bi maior vō extremitas in scda figura: est que in-
ta mediū sita ē. s̄ **U**bi minor extremitas: est que remoti⁹ a medio
posita est. **E**ū dū mediū in scda figura semp p̄dicat. illud est ap-
p̄us medio: quod aliquādo p̄dicat. et illud remoti⁹: quod nūq; p̄-
dicat. **U**bi maior aut extremitas aliquādo p̄dicat: qā in conelone
ubi minor vō extremitas nūq; ideo maior extremitas dicit esse in-
ta mediū. minor vō remotius a medio. **P**er hoc patet. q̄ in hac
figura mediū habet rationē p̄dicabilis: ideo est s̄m p̄sione. et
minor extremitas habet rationē subiectionis: et ideo est p̄ima
p̄sione. **S**ed maior extremitas aliquādo subiectionē. **A**liquādo p̄-
dicatur. **I**deo maior extremitas magis h̄ rationē mediū t̄m
m̄. **E**t p̄pter hoc p̄s exēplificando in t̄m̄is nō significatū: sc̄t
m̄. **E**t p̄ueniēter p̄m t̄m̄is sc̄t m̄: intelligit mediū. p̄ scdm
sc̄t n. maior em extremitatē. p̄ x. minorem extremitatem

Notandū scdo Qz ex textu p̄bi colligūt tres re:

Questio Tredecima Sol. 31

gule speciales p scda figura. Prima. si maiore existere pricula
si sine affirmativa sine negativa in scda figura nihil sequitur. Et scilicet
ligit. qd nihil sequitur syllogistice: pcludendo directe et pfecte: et si sit
syllogismus de medio communi non restricto p relationem tunc est atq. Ratio
huius regule est. Quia si maior in scda figura esset particularis: tunc
minor de necessitate deberet esse vltima negativa: cum ex puris affir
mativis in scda figura nihil sequitur. Sic similiter p se debere
esse negativa ex vna regula generali. et sic argueret a non distri
buto ad distributum: respectu maioris extremis atq. que in maiori
non distribueretur: et tamen distribueret in pcone. Scda regula
Ex puris affirmativis in scda figura nihil sequitur syllogistice. Et intelli
gitur regula: quando est syllogismus de medio pui in terminis non puer
tibilibus. et oimodo in nulla pmissa addatur signum distributivum
vel dictio exclusiva. Ratio regule est ista. Quia in omni syllo de
medio pui ad minus vna pmissa mediu debet distribui. alia psta
lis syllogismus non regularetur p dici de omni vel p dici de nullo. Sed
si ambe pmissae in scda figura essent affirmativae: tunc mediu in nul
la pmissa distribueretur: cum mediu scde figure pducatur in am
bab. et sic supponit vel determinat. vel pfecte tantu. Tercia re
gula. In scda figura solus pcluditur negativus. Et ista regula intel
ligitur p scdam. Habet aut scda figura quatuor modos pl' vti
tatos directe et pfecte pcludentes. Dico pnter vltimos: ppter
Cesaro et Camestot: qui etiam sunt modi scde figure: si non ita co
muniter vti. Vis enim modus pcludens vltim negativus: potest p
cludere particulari negativam. Dico. quatuor modos habet scda fi
gura directe pcludentes. qd indirecte pcludentes sunt plures: ve
l p pismo et p pismo. Dico. consuevit pcludentes. quia in
consuevit pcludentes tot sunt quot consuevit concludentes.

Pro intellectu scde p qstiois Notandum ter
cio. Q. Tercia figura scdm p h'm est. quando eide hoc qd omni in
est: illud vo nulli. aut ambo omni aut nulli hoc est. quando mediu
subiicitur p riaz extremis atq. ita q ambe extremitates. in fine
eius medio sine affirmativa sine negativa. Et ex hoc patet. qd scde
diuina tercie figure est de quo ambe extremitates pducantur. et
est foris extremis atq. et vltimam positione. qd licet mediu p rine
atur in ambitu cuiuslibet extremis: sicut subiectu in ambitu p
dicati. tamen scdm positionem non ponitur inter duo extrema: et i
deo dicitur esse foris extremis atq. Positione vo dicitur esse vltimam

Primi Priorum

eo q in utraq pmissa p subijcitur. et subiectū est qd vltimū respe-
ctu pōcatur: via pfectionis: cū subiectū habeat rationē materie.
pōcatur vō rationē forme. Et in hoc mediū tercię figure recedit
a vā et pfecta rationē mediū. Aliaior autē extremitas in terciā fi-
gura est qnē longius sita est a medio. Aliaior vō extremitas est
que ptingas sita est ad mediū. et hec maior vel minor ptingas
ad mediū intelligēda est: penes maiore vel minore pueniēciam
extremi alicui cū medio. vt dictū est circa scđam figurā. Ter-
mi nos autē tercię figure pōs exēplificādo intelligit in his istis p.
r. s. p. p. intelligit maiore extremitatē. p. r. miōrē. p. s. p. s. mediū

Notandū q̄rto Q ex textu pbi elici possunt

due regule p terciā figurā. Prima. In terciā figurā minore exi-
stente negatīa nihil sequitur. et intelligitur hec regula: q nō se-
quitur syllogistice directe et p̄sue pcludendo. et dūmodo maior ex-
tremitas nō distribuitur. et sit syllogismus de medio p̄i: nō restricto
p̄relatiū idēstatis. Racio regule. qā aliter argueretur. q nō di-
tribuitur ad distributū: que p̄ia nō valet. patet. qā si minor ē ne-
gatīa: tūc oportet q maior sit affirmatīa et p̄sco negatīa: et v-
na regula generalis. Et qā maior extremitas esset pōcatur p̄pōs
affirmatīa: nō distribuitur in maiori. et tamen distribueretur in
p̄scone: qā esset pōcatur p̄pōs negatīa: vt hic. *hō ē qd* *est al.*
null' eq' ē hō. ergo hō nō ē al'. Scđa causa. qā sic ē vō sequit
falsum. Scđa regula. In terciā figurā solū pcluditur p̄culā-
riter. Et hoc intelligēdū ē fōzāliter: et arguēdo syllogistice: dire-
cte et p̄sue pcludēdo: et dūmō nō sit syllogismus de medio p̄i: cui
nulla pmissa sit exclusīa. Racio regule. qā aliter argueretur
q nō distribuitur ad distributū. qā ex p̄ma regula minor debz esse
affirmatīa: et ita minor extremitas in ea nō distribuitur: et t-
amen distribueretur in p̄scone: si pcluderetur vtr. ex quo esset sub-
iectū p̄pōs vtr vt hic. *ōs hō ē al.* *ōs hō ē substantia.* igit omis
substantia ē al'. Et habet terciā figurā sex modos p̄iter v̄scatos
et directe pcludētes: quod additur p̄pter fapelinō et f̄r̄iselmō-
rnm. q ecclā sunt modi tercię figure: s̄ indirecte concludunt

Conclusio responsalis Modi secūde et tercię

figure sunt sufficienter assignati. Patet conclusio ex dictis

Arguit p̄mo Cesare nō est p̄ia fōzālis. pbat.

qā hic nō sequitur. nullā generatōē al. *ōs hō ē al.* ergo null' hō ē

hō is p̄s
no hō p̄s
p̄s hō p̄s

generatio. ¶ Dico qd nō valet. qā arguitur a nō amplo ad āplūz que p̄a nō v̄. ī mōri eī hō nō ampliat: ⁊ ī p̄lone ampliatur

Arguit scdo Carneſtres nō est p̄a fōialis. p̄batur. qā nō ſeq̄ur hic. *Qui libet p̄dictionis altera ps est va. n̄ lnm falluz ē v̄z. ergo nullū falluz ē p̄dictionis altera ps* ¶ Dico qd nō valet. qā arguitur a nō distributo ad distributū: q̄ p̄a nō valet. qā altera ps ī maiori nō distribuitur et ī p̄lone. dī ſtribuit. debz ergo ſic p̄cludi. ergo falluz p̄dictionis altera ps nō ē

Arguit tercio Feſtino nō est p̄a fōialis. nūl-
la ſubitācia corporea eī ſpēs. qā v̄l ē forma. tantū hō ē ſpēs. er-
go hō nō ē ſubitācia corporea ¶ Dico qd nō valet. qā variat ſup
poſicio ī ḡ. qā hō ī minōri ſupponit ſimplr ⁊ ī p̄lone p̄ſonatr.

Arguit q̄rto Baroco nō est p̄a fōialis. p̄ba-
tur. qā hic nō ſeq̄. cui libet hōis ocul? ē dexter: alicui? hōis ocul-
lus nō eī dexter. ergo alicui? hōis nō ē ocul? ¶ Dico qd nō valz
qā ibi arguit a nō distributo ad distributū. quia ocul? ī p̄lone
distribuit a p̄e p̄dicari. et ī nulla p̄miſſaz distribuit. debet er-
go ſic p̄cludi: ſic qd ocul? ī p̄lone ſtabit ſicut ī p̄miſſis ī p̄ſe-
te p̄cludēdo vt ſic. ergo alicuius hominis oculus non eī

Arguit q̄nto Nō ſeq̄ ī Barap̄i. Cui libet
p̄dictionis altera ps est va. cui libet p̄dictionis altera ps est fal-
ſa: igit falluz eī v̄z ¶ Dico qd nō valet. qā fōale mediū non dī-
ſtribuit: et ecia male p̄cludit. qā p̄lō dīeſſe de obliquo. debz er-
go ſic p̄cludi. cui altera ps est va ei? altera pars est falſa

Arguit ſexto Bisamis nō est p̄a fōalis. pa-
ret ſic arguēdo. Ruſtici ſunt aſini. oēs ruſtici ſunt boles. ergo ho-
mies ſunt aſini. ¶ Maior qā aſini poſſidēt a ruſtici ¶ Dico qd nō
valet. qā ſit variacio mediū penos rectum et obliquum. In ma-
iori eī ruſtici capitur ī obliquo: ī minōri ī nominatio

Arguit ſeptimo Nō ſeq̄ ī Barati. Omeri-
dens habet os. aliq̄ ridens ē prātū. ergo prātū hz os ¶ Dico
ſi ridēs ī ambab? capif? p̄. tunc minor eī falſa: ſi aut ī vna p̄-
p̄le et ī alia tranſumptive: tunc eī equivoacio. Tranſumpti-
ne autem capitur ridere pro florere

Arguit octavo Nō ſeq̄ ī Bocardo. Aliqui

Primi Priorum

appti dei non sunt duodecim. oēs appti dei sunt duodecim. igit. xij
nō sunt. xij. ¶ Dico q. si oēs in minori capite distributivē tūc mi
nor est falsa et nō mix q. p. lo. si aut capite collectivē: tūc est vera
sed non est in Boetio: quia minor est indefinita

Arguit nono Hō seqt in Selapton. Null^o hō
est gen^o. oīs hō est al. ergo al nō ē gen^o ¶ Dico q. nō valet. qā
variatur suppositio in genere. quia animal in minoribus supponit
personaliter: et in conclusione simpliciter vel materialiter

Arguit decimo Hō seqt in ferison. null^o hō ē
p. um. qdā hō ē possibilis. ergo qdā risibue nō est p. um ¶ Dico
q. nō valet. qā eguocat minor extremitas. quia in minoribus suppo
nit personaliter et in conclusione materialiter

Arum quilibet syllogism^o imperfectus redu
cibilis sit ad syllogism^o perfectū Pro intellectione questionis mote

Notandū pmo Q. reductio ut hic capit. capi

tur p. reductione syllogistica. et diffinit sic. Est vni^o sylli in altera
causa enidēcie p. bacionis vel declaracionis dñctio. In qua diffi
nitione tangūt tres cause: quare syllogismus vn^o reducit ad alium.

Primo. causa enidēcie. et sic syllogismus imperfectus reducit ad syllogism^o p.
fectos. Syllogismus enī imperfectus nō manifeste regulat p. dñcti de omī et

p. dñcti de nullo sicut p. fecti. Secūdo causa notificacionis. et sic itez
syllogismus imperfectus sunt min^o notū q. p. fecti: quo ad forā syllogistica: q.

p. fecti in p. fectis regulativis syllogism^o. Tercio: causa declaraciōis
ut seqt vn^o syllogismus declaret esse p. a forālis p. aliū ad quē reducit

forāliter. et ito modo syllogismus p. fecti possunt reduci ad syllogism^o imp.
fectos. Tria aut sunt p. ncia talia q. b^o syllogismus imperfectus reduci ha
bent ad syllogism^o p. fectos. Prīmū ē p. nctio. et hec designat p. istas

duas lras s et p. p. designat p. nctio p. accidēs. et p. s p. nctio
simplex. Ad capit aut hic p. nctio ita p. p. sicut antea capiebatur

Quia hic dicit. q. p. nctio affirmit p. nctio p. accidēs in vtem
Et hec est p. nctio p. nctio sumpta. Secūdo p. nctio reductiū syl

logism^o imperfectorū ad p. fectos: est trāspōsicio p. nctio. Unde
Trāspōsicio p. nctio est quādo de maiori fit minor: et de mino

ri fit maior. Tercū aut p. nctio reductiū syllogism^o imperfectorū ad
p. fectos: est reductio p. impossibile. Unde Reducere p. impossi

le est ex opposito p. nctio cū altera p. nctio inferre oppositū al

derina pmissa. Per oppositū autē p̄clonis nō debet intelligi sem-
per oppositū dictionū: s̄ dictionū vel p̄clonū. q̄a Barap̄ti et Sela-
pton reducūt p̄ impossibile ad Celarēt. et tamen de opposito d̄-
dictorio maioris nō fit p̄elo s̄ p̄rio. Similiter Selapton reducitur
ad Barbara. et contrarium maioris fit p̄clūio et non p̄radictio-
rim: sed bene p̄radictorium p̄clonis semp̄ debet fieri maior

Notandū scđo Quid si volum⁹ reducere modos

scđe figure et tercię figure: et quinqz modos prime figure indire-
cte p̄cludētes ad quatuor modos p̄me figure directe p̄cludētes
debet hoc attendi. q̄ illi modi imperfecti q̄incipiūt a b reducūt
ad Barbara illiq̄ incipiūt a c ad Celarēt. illi q̄ a d ad Barij:
illi qui ab f ad Sario. vt Sestino et Sario. Et etiā hic scđdū
q̄ Decēnonē sunt dictiones designātes decēnonē modos oīm si-
gurarū. et in qualibet dictione ponūt tres syllabe. et si in aliqua
ponūt quatuor syllabe: quarta nō est de necessitate: s̄ ponit p̄p̄
cōplecionē metri. vt in Suiselmo: et Baralip̄ton. et p̄ma sylla-
ba deseruit maiori: scđa minori: et terciā p̄cloni. Vocales autē
posite in illis syllabis designāt: quomodo debet forari ille p̄p̄s
maior minor et p̄elo. Si ponit a: designāt q̄ talis p̄p̄ debz esse
v̄lis affirmatiua. si e: designāt q̄ talis p̄p̄ debz esse v̄lis negatiua
Si i: designāt q̄ talis p̄p̄ debz esse p̄ricularis affirmatiua. si o: de-
signāt q̄ talis p̄p̄ debz esse p̄ricularis negatiua. Quatuor ergo sūt
regule cōmunes. q̄b⁹ sylli imperfecti reducūt ad syllas p̄fectos. P̄ri-
ma est ista. Quādoqz in aliquo modo imperfecto post aliquam
vocalē ponit s: tūc reducēdo illū modū imperfectū ad p̄fectū. p̄p̄
cui subseruit illa vocalis p̄obz p̄uerti simpliciter. vt in Babit̄s
post vocalē p̄clonionis ponitur s. si ergo reducūt Babit̄s ad Ba-
rij: d̄ p̄elo p̄uerti simplr. Similr in Disamis p̄uertitur maior
simpliciter cū reducūt ad Barij: s̄ p̄elo cū trāsp̄ositione p̄missa-
rum vt patebit. Scđa regula. Quādoqz in aliquo modo im-
perfecto post aliquā vocalē ponit p: tūc reducēdo illū modū im-
perfectū ad p̄fectū: p̄p̄ cui illa vocalis deseruit: debet p̄uerti p̄ ac-
ciōis. vt Barap̄ti reducūt ad Barij p̄ p̄uersionē minoris per acci-
dens. Tercia regula. Quādoqz in aliquo modo imperfecto post
aliquā vocalē ponit m: siue hoc fuerit post vocalē maioris: mino-
ris vel p̄clonis. tūc reducēdo istū modū imperfectū ad p̄fectū: p̄-
misse isti⁹ sylli imperfecti debet trāsp̄oni. vt reducēdo Sestino
ad Sario. Unde sequit̄. q̄ aliquādo in reductione vni⁹ sylli imp-

Primi Priorum

fecti ad perfectos: oportet uti pluribus principiis reductis: scilicet p-
nitione et transpositione. ut patet in Sapelmo: ubi maior p-
nitione et minor simplicitate: et cum hoc sit transpositio p-
nitionis. Quarta regula. Quicquid post aliquam vocalem in aliquo modo im-
perfecto ponitur c: tunc reducendo illum modum imperfectum ad perfectum de-
bet fieri reductio per impossibile. ut reducendo Baroco ad Barba-
ra: debet sumi oppositum dictorum p-
nitionis loco minoris: et opposi-
tum dictorum minoris p-
nitione. Similiter reducendo Baroco ad
Barbara: debet sumi oppositum dictorum p-
nitionis p-
maioris et op-
positum dictorum maioris p-
nitione: iuxta illa metra De Hispani-
Sernat maiorem variatque secunda minorem. Tercia maiorem
variatur: sernaturque minorem

Notandum tercio Quod adhuc est alter modus quo

modo omnes in quibus scilicet et tercie figure reducuntur ad quatuor mo-
dos prime figure directe p-
cludentes per impossibile. Antequam ergo mo-
dum reduci ad alium est ostendere unum argumentum esse bonum argu-
mentum: in aliquo modo: per alium modum. Et si quis negaret Celare
esse primam bonam: reducatur ad Celaret: qui syllabus facit in Ce-
laret est modus per se manifestus. Et antequam habeatur perfecta cognitio i-
stius reductionis: notanda sunt due regule. Prima. Si aliquis
modus tercie figure debet reduci per impossibile ad modum aliquem pri-
me figure. debet videri quod modus prime figure p-
cludat dictorum minoris: isti modi in secunda figura: et ad tale reducitur. ut Celare
ad Ferio. Secunda regula. Reducendo modos tercie figure per impossi-
bile ad modos prime figure. debet videri quod modus prime figure p-
fectus p-
cludat dictorum maioris in tercia. ut Disamis ad Celare-
rent: p-
teris in primis quod modis: ubi debet videri: quod p-
cludat
dictum maioris: et hoc habetur in his dictionibus. Dicebam: leuare
Romanus. Pro cuius intellectione lacioni est sciendum. quod prima di-
ctio scilicet Dicebam. deservit modis quatuor scilicet figure. et signifi-
cat. quod prima modus tercie figure debet reduci ad modum perfectum prime
figure. cuius p-
nitionis est o. et sic Celare reducitur per impossibile ad Fe-
rio. Lamestres ad Baras: sernando illud quod exprimitur in me-
tro generali. Sernat maiorem variatque secunda minoris. Sic similiter
dicitur de alijs. Sed alie due dictiones p-
nitionis scilicet vocales: et
respective sex modos tercie figure. scilicet. quod Barapti debet reduci per
impossibile ad Celaret. Felapton ad Barbara. Disamis ad ce-
larent: sernando tamen hoc metrum. Tercia maior est variatur et c.

Questio Quartadecima Fol. 34

Exempla horum possunt videri in istis ordinibus. Et primo. Ubi modi secundae figure reducuntur ad quatuor prime figure et e converso

Cesare	Serio	Barbara	Baroco
Lamestres	Darii reuerso	Celarent ad	Festino
Festino	ad Celarent	Darii	Lamestres
Baroco	Barbara	Serio	Cesare

In ordine sequenti modi tertiae figure reducuntur ad quatuor modos prime figure Et e converso

Darapti	Celarent	Barbara	Bocardo
Celapton	Barbara	Celarent	Disamis
Disamis	ad Celarent reuerso	Darii	ad Serison
Datissi	Serio	Serio	Datissi
Bocardo	Barbara		
Serison	Darii		

In ordine sequenti Reducuntur modi secundae figure ad modos tertiae figure et e converso

Cesare	Datissi	Darapti	Cesare
Lamestres ad	Serison reuerso	Celapton	Lamestres
Festino	Disamis	Disamis ad	Festino
Baroco	Bocardo	Datissi	Cesare
		Bocardo	Baroco
		Serison	Lamestres

Notandum quarto et ultimo Pro reductione quar-
te figure et modorum eius ad modos prime figure notandum sunt due re-
gule. Prima. Reducendo quatuor primos modos quarte figure ad
modos quatuor prime figure. solum primum debet transponi. Secunda re-
gula. Reducendo ultimos quatuor modos quarte figure ad aliquem
modum perfectum prime figure: debet fieri transpositio primis ante o-
stia et postea fieri secundum illas litteras s p m. Correlarie sequitur. quod in a-
liquo modo quarte figure ante conversionem ad modum perfectum prime
figure: primum debet transponi. ut in Sapientia et Silesia

Sic notabilis sic statim est Conclusio responsalis
Quilibet syllogismus imperfectus reducibilis est ad aliquem modum
perfectum. Patet conclusio ex dictis

Primi Priorum

Arguit primo Tantū duo sunt principiā reducti-
ua sylloz imperfectoꝝ ad pfectos. pbat. qā dīctū ē et p impossibī
le. vt dicit Aristoteles in littera **Q** Dico q Aristoteles sub ostē
suo comprehendit conuersionem et transpositionem

Arguit scdo Baralipton nō reducit ad Bar-
barā pbat. qā sic ē: maxime p conuersionē p̄lōnis p accidēs. s hoc
non. pbat. qā p̄lō ē p̄ticularis affirmatiua: et illa nō p̄uertit p ac-
cidēs: s poci⁹ simpliciter **Q** Dico v̄x argumētū p̄cludit: q p̄-
ticularis affirmatiua nō p̄uertit p accidēs: p̄p̄e conuersionē accipien-
do. s debet hic accipi p̄riter. Vult ergo Aristot. q particularis
affirmatiua p̄uertitur p accidēs in v̄l̄z. i. trāspōnitur in v̄l̄m

Arguit tercio Nō om̄e argumētū factū i mo-
do imperfecto est reducibile ad modū pfectū. pbat de isto argumē-
to in Baroco. oīs hō est al. et hō nō est al. ergo hō nō est hō. non
potest reduci ad Barbarā. pbat. qā capiēdo oppositū p̄dictoꝝ
p̄lōnis p̄ minorē. et p̄dictoꝝ minoris p̄ p̄lōne: erit tale argu-
mentū. oīs hō est al. et oīs hō est hō. ergo oīs hō est al. et hic nō
est syl̄lus. p̄ter. qā p̄lō ē synonyma vni p̄missay **Q** Dico. licet
est synonyma vni p̄missay quo ad vocē: nō tamen quo ad officīū
et denominationē. vnde et aliqui dicūt: q nō requit: q oīs syl̄lus
imperfectus reducatur ad syllogismū pfectū: s sufficit q red-
catur ad argumētum quod est ita enidens sicut syllogismus. et
sic arguitur hic a tota copulatiua ad alteram eius partem

Arguit q̄rto Baroco non reducit ad Barba-
ra. pbat sic. specificē distincta vni nō reducūt ad aliud. s Barba-
ra et Baroco sunt modi specificē distincti. igit vni nō reducitur
ad aliū. et maior est nota. et minor similiter. qā modi vnius figure
distingunt specificē. ergo a forciori aliaꝝ figuray **Q** Dico. q spe-
cificē distincta nō reducūt ad se ratione forme: s ratione ma-
terię. vel dico. Licet modi syllogistici distinguuntur specificē: sed
non essentialiter: sed accidentaliter tantum

Arguit q̄nto Barbara non potest reduci ad
baroco p impossibile dicta falsa. pbatur an s. qā sic ē: seq̄retur q
toē syl̄lus regularetur p dici de om̄i et p dici de nullo. pbatur.
Syl̄lus em̄ in Barbara regularetur p dici de om̄i. et in Baroco p
dici de nullo **Q** Dico. q argumētū bene p̄cludit. q idē syl̄lus quo

ad materiam regulatur per dici de omni et per dici de nullo: non autem quo ad formam: hoc est sub eadem figura

Arguit sexto Adhuc Barbara non potest reduci ad Baroco. probatur. Barbara est modus evidencior quam Baroco. igitur non debet reduci ad eum. tenet prima. quia omnis reductio fit causa evidencie. si assis patet. quia Barbara est modus affirmativus. et Baroco est modus negativus. modo affirmativus est potior quam negativus. quia dicitur primo posteriorum. Demonstratio affirmativa potior est negativa. Et dico verum argumentum concludit. quia Barbara non reducitur ad Baroco causa evidencie. quia Barbara est evidencior. sed ratione mutue habitudinis et declaracionis

Utr ex una propositione de necessario et alia de iesse sequitur conclusio de necessario in prima figura secunda et tertia. Postquam prius definivit de formatione syllogorum de inesse. sequenter determinat de generatione syllogorum ex propositionibus mixtis et differenter se habentibus. Antequam autem id ostendatur. quoniam videtur primo ostendere. Utrum eodem modo valeat arguere ex propositionibus modalibus de sensu composito: sicut in illis de inesse. Pro quo

Notandum primo Quod dupliciter contingit syllogisticè arguere: ex modalibus de sensu composito in modo et figura. Uno modo: attendendo modum et figuram penes totalia extrema propositionis. Alio modo penes partes dicti solum. Attendendo ergo modum et figuram penes totalia extrema propositionis: eodem modo valet syllogizare ex modalibus de sensu composito: sicut ex illis de inesse. Ratio. Quia tales sunt vere de inesse. Unde bene sequitur. omne possibile est a esse b. si c esse d est possibile. igitur c esse d est a esse b. Ratio. quia regulatur per dici de omni. Sed attendendo modum et figuram penes partes dicti solum: tunc in duobus modis sequitur necessario et vero syllogizandum est: similiter sicut ex illis de inesse. In alijs autem sequitur possibile imple contingens et falso: non. Verbis gratia: bene sequitur. necesse est omnem hominem esse al. necesse est omne risibile esse hominem. igitur necesse est omne risibile esse al. Sic etiam bene sequitur in illo modo verum. verum est omne corpus esse substantia. verum est omne al esse corpus. igitur verum est omne al esse substantia. De possibili autem non sequitur. possibile est omne album esse hominem. possibile est omnes equi esse album. igitur possibile est omnes equi esse hominem. Similiter cum contingens non sequitur. contingens est omnis currere esse hominem. contingens est omne al esse

Handwritten notes and diagrams at the bottom of the page, including a large 'S' and various scribbles.

Primi Priorum

currentē. igitur ptingens est omne al' esse hoīem. Similiter: ō se
quitur cū falsum. falsus est omēm asinū esse hoīem. falsus est omne
risibile esse asinū. igitur falsus est omne risibile esse hoīem. Similit
de impossibili nō sequitur. Impossibile est cēm equū nē esse hominem
Imp^{le} est omne risibile esse equū. igitur imp^{le} est omne risibile
esse hominem. P^o in intellectu principalis questionis

Notandū scđo Quia mixtio in pposito diffinit
sic: est ppositio de inesse cū modali aut modalitū dīuersorū modorū
syllistica cōbinacia. Et fit trib⁹ modis. Primo ex ppositio de inesse
se et modali de necessario. Secūdo ex ppositio de inesse et moda
li de ptingenti. Tercio ex ppositio modali de necessario et moda
li ptingenti. Utz ergo ex ppositio de necessario et alia de inesse se
quitur p^o de necessario in p^{ma} figura Arist. ponit in textu dū
as regulas. Prima. Ex mixtione maioris de necessario: et mino
ris de inesse: foīaliter sequitur p^o de necessario. vel etiā de inesse
se indifferēter. et hoc seruādo p^oetates logicales. ampliacionez
apellacionē rez. p^oludēdo directe. nā bene sequitur. oīs hō de ne
cessitate est al'. et omne risibile est hō. ergo omne quod est risibile de
necessitate est al'. Et notāter additur ista restrictio quod est in
p^olone. qā alias argueretur a non amplo ad amplū. Et debz in
telligi si minor sit de inesse simplr. p^o cū de inesse siue de copu
la non modificata duplex est. Quodā est de inesse simplr. vbi p^o
dicatū p se et immobiliter inest subiecto. sicut sunt p^oposiciones ve
re affīratiue ī materia nāali. Alia autē ē de inesse vt nūc. in q^o p^odi
catū qñqz inest. qñqz nō inest subiecto. et ideo quādoqz est vā qñ
doqz falsa. vt sunt p^oposiciones de materia ptingētī. Si itaqz maiore
exūtēte de necessario: minor sit de inesse. vt nūc. nō sequitur p^olō
de necessario: hō de inesse tantū. vt nō sequitur. oīs hō de necessita
te est al'. qđdā albū est hō. ergo qđdā albū de necessitate est al'.
Si vō sit minor de inesse simplr: tūc foīaliter sequitur de necessa
rio et etiā de inesse. qā oīs disposicio valēs ad p^olōnē de necessa
rio: valet etiā ad p^olōnē de inesse. qā ad p^olōnē de necessario
sequitur p^olō de inesse. et q^o qđ sequitur ad p^osequēs bonē p^onc: sequi
tur ad aīa eiusdē. Scđa regula. Ex mixtione maioris de inesse et
minoris de necessario: nō sequitur foīaliter p^olō et syllistice de ne
cessario. Unde nō sequitur. oīs hō est currēs. omne risibile de neces
sitate est hō. igitur omne risibile de necessitate est currēs. p^olō est
falsa. qā risibile nō de necessitate hō ptingenter est currēs. Dico

notanter q. nō sequitur p̄lo de necessario. q̄a bene sequitur p̄lo de inesse. vt oīs hō est currēs. om̄e risibile de necessitate est hō. igitur omne risibile est currens

Notandū tercio Ut ex vna p̄pōe de necessario et alia de inesse in sc̄da figura: sequitur p̄lo de necessario. notande sunt tres regule. Prima. In negativa existēte de necessario et alia de inesse: seq̄t for̄aliter p̄lo de necessario in sc̄da figura. vt in Cesare et i. sc̄tino. et hoc seruat̄ p̄p̄etatiōe logica libus. q̄a bene seq̄t. null⁹ lapis de necessitate est al. et oīs hō est al. igit̄ null⁹ hō de necessitate est lapis. Sc̄da regula. In modis vltib⁹ sc̄de figure: ex maiori vlt affir̄atiua et minore de necessario nō seq̄t for̄aliter p̄lo de necessario. q̄a nō sequitur. oīs hō est currēs. nullū al de necessitate est currēs. ergo nullū al de necessitate est hō. p̄lo falsa. eo q̄ al rationale de necessitate est hō. Tercia regula. In modis p̄ticularib⁹ sc̄de figure: p̄ticulari existēti de necessario vt in sc̄tino et Baroco nō sequitur p̄lo. vt non sequitur. oīs hō est currēs. aliquod al de necessitate nō est currēs igit̄ aliq̄s al de necessitate nō est hō. Ex quo seq̄t corollarie. q̄ in Bocardo nō ē i. mixtio: siue maior fuerit de necio siue minor

Notanduz q̄rto et vltimo Ut ex vna p̄pōe de necessario et alia de inesse: seq̄t p̄lo de necessario i. tercia figura. notande sunt due regule. Prima. In oib⁹ modis tercie figure: si maior est vltis affir̄atiua de necessario: for̄aliter sequitur p̄clusio de necessario vel de inesse. vt in Barisi vel Barap̄ti. qui a bene sequitur oīs hō de necessitate est al. et oīs hō est substantia igit̄ aliqua substantia de necessitate est al. Dico notāter. si maior fuerit de necessario. q̄a si minor nō seq̄retur vt in Disamis. Secunda regula. In tercia figura p̄ticulari existente de necessario et vlti de inesse: nō seq̄t p̄lo for̄aliter de necessario. vt nō sequitur in Disamis. aliq̄s al de necessitate est hō. om̄e al est currēs. igit̄ aliq̄s currēs de necessitate ē hō. Ist⁹ notab⁹ sic statib⁹ ē

Conclusio respōsalis. Ex vna de necessario et alia de inesse: seq̄t p̄lo de necessario in sc̄ma sc̄da. et tercia figura: iuxta regulas predictas. Patet p̄clusio ex dictis

Arguit p̄mo Ex p̄pōib⁹ modalib⁹ de sensu cōposito nō valet eodē modo syllisare sicut de illis de inesse: attendendo modū et figurā penes totalia extrema. p̄bat̄. q̄a nō se

Primi Priorum

quitur. nullū al' esse asinū est p^{le}. asinū esse al' est al' esse asinū: ergo asinū esse al' nō est p^{le}. p^{lo} est falsa. q^a valet tantū. q^a asinū esse al' nō est p^{le}: ymmo asinū esse al' est p^{le}. et maior est va. quia valet tantū hoc p^o. nullū al' est asinū est possibilis. et hoc est vez
¶ Dico si nullū capīt in maiori materialiter et etiā dictū: tunc argumētū bene valet: sⁱ est ex puris pticularib⁹. si aut capīt psona liter et dictū materialiter: tūc p^{ia} est bona. sⁱ maior ē falsa: nō mix q^a et p^{lo}. q^a maior valet tantū. nulla talis p^o al' est asinū est possibilis: quod est falsum

Arguit scdo Nō seq^r cū illo modo vez. pbat
 Quia nō seq^r. oīa alia esse rationalia vel irrationalia ē vez. hominē et asinū esse alia est vez. ergo bosem et asinū esse rationalia vel irrationalia est vez. tenet p^{ia} in Barij
¶ Dico distinguendo maiore. vel em oīa capīt collectivē: et sic maior est va. et est in definita: et nō in Barij. vel oīa capīt distributivē: tunc maior ē falsa. q^a aliqua sunt alia que nec sunt rationalia nec irrationalia vt homo et bos

Arguit tercio Abūc cū necessario non valet
 Quia nō seq^r. Omēm p^{ia} causāz necesse est esse. deū. oēm createm necesse est esse p^{ia} causam. ergo oēm deū necesse ē esse createm: quod est falsū. q^a de⁹ libere creat
¶ Dico q^a male p^{lo} dicitur. sed sic debet p^{lo}ndi. ergo oēm creatē necesse est esse deum.

Arguit q^rto Admixtio nō est possibilis. ergo conclusio falsa. pbat aīis. Oīa miscibilia manēt in mixto vtualiter tantū. sⁱ p^o de necessario et de inesse manent formaliter in syllo. ergo mixtio logicalis nō est possibilis. et maior est nota. ex ratione mixtionis. q^a elemēta nō manēt in mixto formaliter. et dīor patet de se
¶ Dico q^a maior veritatē hⁱ de mixtione reali. et prope dicta: non autem de mixtione transamprina

Arguit q^{nto} Ex vna de necessario et alia de inesse nō seq^r p^{lo}. de necessario ergo dicta in regulis nō sunt vera. pbat. ex vna vli et alia pticulari solū modo seq^r p^{lo} pticulari et nō vli. q^a p^{lo} semp seq^r debiliore p^{re} p^{ia}mixtaz. ergo ex vna de necessario et alia de inesse semp seq^r p^{lo} de inesse et nō de necessario. Tenet p^{ia} a simili
¶ Dico q^a nō est simile: de vltate et necessitate. q^a distributio tenet se ex p^{re} subiecti p^ontis

Ideo ad hoc q sequat vltis p'lo: requit: q' ambe extremitates
vltis n. i. at cū medio: et q' vtraz sit vltis. Sed necessitas est de-
terminatio p'dicari. et ergo quādo solū ponit ad maiorem extre-
mitate que dicitur in p'ima figura de medio: et minore exte-
mitate p'ea ita sub eo: inde potest inferri p' lūsis de necessitate

Arguit sexto Dixitio in p'ima figura vt regu-

la docuit nō valet. qā nō seqt. oīa p'ntia a deo de necessitate eue-
nunt. oīa enīa sunt p'ntia a deo. ergo oīa enīa de necessitate
eveniunt. quod falsū est. qā nībū fieret a casu et fortuna: quod ē
falsū. ¶ Dico q' p'lo intelligit: quādo maior est necessaria ne-
cessitate absolutā: et est quā res habet ex causis p'imis. vt ho-
minē esse rationalē. modo: maior est necessaria necessitate p'or-
tionatā: quā et contingēcia necessaria sunt. et est necessitas
ita quā nō habet res ex causis remotis

Arguit septimo In scda figura non valet mi-

ris iuxta p'm i regu. i. p'bat. qā nō seqt in Cesare. oīs luna de
necessitate nō est sol. oīs lucēs sup n'f m' hemispheriū ē sol. igitur
oīs lucēs sup n'f m' hemispheriū de necessitate nō est luna. ¶ Di-
co q' nō valet. q' i arguit a min' amplo ad magis ampliū. qā mi-
nor ex: remitas in minori nō ampliā. s' in p'elone ampliā. de-
bet ergo sic p'cludi: ergo oīs quod est tam lucens super nostrū e-
misso r'um: de necessitate non est luna

¶ diffinitio p'ingēt sit bene assignata. Et

¶ Etiam p'positio de contingenti convertibilis sit in opposita
quantitatem ¶ Pro intellectu p'ime p'is questionis

Notandū p'mo Qd dīa ē inter p'ponē p'ingē-

tem et p'ponē de p'ingenti. Propō em p'ingēs est que nō ē ne-
cessaria nec imp'ria. et cui' subiectū sit p'ponit p' corruptibili.
v: sōi currit. Sed p'pō de p'ingēti est in qua ponit ille mod' p'
tingens. Et est notandū. q' Contingēs capis tripliciter. Uno
modo generaliter: p' oīi eo quod nō est imposs- ile: et vt sic ex-
tendit se ad necess. iū et nō necessariū. Et tale p'ingēs: apter
sui cōita: ē vocat' p'ingēs altū. Scdo modo capis p'ingēs p' eo
quod est necess. iū: secundu quod dicim'. q' ad necesse est sequi-
tur p'ingens esse. Tercio capitur p'ingēs p' p'ingēti nō neces-
sario: quod nō est necessariū neq' impossibile. Et tale p'ingens

Primi Priorum

omnino in ptingēs. natū. ray. et ad vtrūlibet. Cōtingēs natū
est quod est magis determinatū ad esse q̄ ad nō esse. Et dicit alio mo
do ptingēs: vt in plurib⁹. Cōtingēs ray. est quod est magis de
terminatū ad nō esse q̄ ad esse. Et dicit ptingēs. vt in pauciorib⁹
bus. Cōtingēs ad vtrūlibet est quod equaliter se habet ad esse
et ad nō esse. Et tale dicit infinitū. q̄a nō est magis determinatū
ad esse q̄ ad nō esse. s̄ habet se indifferēter ad vtrūq̄. P̄his ita
q̄ hic nō diffinit ptingēs in p̄mis duab⁹ acceptionib⁹: s̄ in ter
cia: scdm quā ptingēs est cōmune ad ptingens natū. ray. et ad
vtrūlibet. Tale em̄ ptingēs opponit necio: quod semp̄ est. et im
p̄li: quod semp̄ nō est. Et idē o pueniēter diffinit p negacionem
necessarij et imp̄lis. In hoc em̄ quod dicit. ptingēs est quo nō
existēre necio. tangit d̄f a ei⁹ quā habet ad necio. Et per hoc qd
dicit. si ponit inesse nō ppter accidit imp̄le: innuit diffēcia ei⁹
quā habet ad imp̄le. Et quo seq̄. q̄ p̄pō de tali ptingēti si sit af
firmatiua dno requit ad sui veritatē. sc̄t q̄ nec sit necessaria nec im
p̄lis. Si vō fuerit negatiua: tūc causam sine veritatē habet. vel
quia sua opposita erit necia vel impossiblis

Notandū sc̄do **Qz ex lra Aristo. ⁊ diffiniciōe**
ptingēs habet. q̄ p̄li posito inesse: nullū seq̄ imp̄le. Et intel
ligit p̄nter sic. Si p̄pō de p̄li posita fuerit inesse. i. mutata in v
nam de inesse. ex tali posicione et mutacione nō seq̄ imp̄le. vt
pater de ista. sōz p̄t currere. pono eā sic inesse. ergo sōz currit. Et
ratio. q̄ oīs potēcia si nō est frustra: d̄z reduci ad actū. Si ergo
aliqua p̄pō significat aliquid posse fieri: si illud posse nō ē frustra:
aliquādo erit in actu. Ad veritatē aut̄ hui⁹ debēt attendi tres
p̄diones. Prima. Si extrema p̄pōis de p̄li vel potest: fue
rit tria. sic q̄ vnū nō potest p̄dicari de alio: mediante simplici
copula. tūc ponēdo illā de inesse: loco subiecti debet poni pronō
men demonstratiuū: demonstrās illā rem p qua subiectū p̄pōis
inponit. et nō rationē formalem scdm quā subiectū p̄riatur p̄dica
to. vt albū potest esse nigrū. sic ponitur in esse. hoc est nigrū. quod
est vel potest esse albū. albū aut̄ potest esse nigrū. vel eueris: nō
scdm rationē formalem suā. q̄a illa differūt spec̄fice. s̄ illa res que
est subiectū albedinis: postea poterit subiectū esse nigredinis.
Secda. Quādo fuerit aliqua p̄pō vlis p̄lis: cū qua nō potest sta
re sua vlis de inesse. tūc ista debet poni in vnā de inesse p̄ remo
cionē signi vlis. et p singularia illi⁹ p̄pōis de inesse in p̄dictū.

sumpta, vt patet de ista ois grad⁹ iodiaci potest esse sup nostro hemisperio, nō sic ponitur inesse, ois grad⁹ iodiaci est sup nro hemisperio, qā iodiaci⁹ successiue est sup nro hemisperio: et nō totus sit. h sic, iste grad⁹ iodiaci ē sup nro hemisperio, et p⁹ ea, iste grad⁹ iodiaci ē sup nro hemisperio. Similit^r ista, ois hō p⁹ mori: nō sic ponitur inesse, ois hō moritur, h sic, iste hō morit^r, et postea, iste hō moritur. Item, ista materia potest esse sine forma: nō sic ponitur inesse, materia est sine forma, qā forma stat⁹ p⁹ se distribute, et sic materia deberet esse sine omni forma, quod est falsu^m, implicat enī materia esse sine forma, h sic ponitur inesse, materia est sine ista forma, et postea sine ista forma. Tercia. Quādo in aliqua p⁹ne p⁹li ponitur, determinacio que repugnat p⁹dicato illi⁹ p⁹no: mediante copula simplicis, tūc, ponēdo illā de inesse: determinacio debet deponi, vt hō potest cras currere, ponitur sic inesse, hō currit, dimittēdo illā determinacionē cras, quia ipsa repugnat verbo presentis temporis, scilicet currit

Notandū tercio Conuersio in oppositā q⁹lita
tem: vt elicitur ex ista Aristo. Est mutacio p⁹nois de p⁹tingenti ad p⁹teritū libet affirmatiue, in apparēter negatiuā et euerſo, terminis manētib⁹ eis dē: et scdm eundē ordinē capris, vt sōi p⁹tingit currere, ergo sōi p⁹tingit nō currere. Et est notandū: q⁹ ista p⁹ne non dicitur p⁹teritio, Cōuersio enī p⁹ne dicta requirit, q⁹ illud qd est subiectū in p⁹na: sit p⁹dicatū in scda, et euerſo, quod est p⁹dicatū in p⁹na sic subiectū in scda, vt antea patuit. Sed hic loquimur de p⁹uerſione cōmuniter dicta. Et sic patet, q⁹ Aristo, non dicit sibi ipſi. Et est notandū etiā, q⁹ p⁹no affirmatiua de p⁹tingenti ad p⁹teritū libet p⁹uerſetur in p⁹ponē: p⁹ponēte qualitatē: nō vere h apparēter solū. Hec enī, p⁹no, sōi p⁹tingit currere: est, vere affirmatiua: et p⁹uerſetur in illā, sōi p⁹tingit nō currere, et hec est apparēter negatiua quia resoluitur sic, sōi est p⁹tingēs nō currere: que nō est negatiua vere, eo q⁹ copula in ipsa non negatur

Notandū q⁹rto Quia ista, p⁹no sōi p⁹tingit nō currere: nō est negatiua vt dicit aliqui, et pbat p⁹mo sic, nulla negatiua se sola infert affirmatiuā, h ex ista, sōi p⁹tingit nō currere: sequitur affirmatiua, ergo p⁹no nō est negatiua, alioquin est nota, qā vnus oppositorū p⁹ se nō infert reliquū, alioquin patet, qā sequitur bene, Sōi p⁹tingit nō esse, igitur sōi potest esse et sōi potest nō esse, re-

Primi Priorum

net p^{ri}a ab eodē ad soē. mō ista equalēs que ē vna copulatiua
est affirmatiua. ergo ⁊ por. pbatur scdo. ista p^o est affirmatiua: in q̄
copula p^{ri}ncipalis affir^{ma}tur. hoc est ista. soē p^{ri}ngit non esse. ergo.
Al^{ia} maior est nota. Al^{ia} minor patet p^{er} resoluciōē. q^ua resoluit sic. soē ē
p^{ri}ngēs nō esse. vbi hoc vbi est quod est copula nō negatur. pbat^{ur}
tercio. nulla negatiua aliq^uo ponit. s^{ed} ista. soē p^{ri}ngit non esse al^{ia}
q^uo ponit. ergo. Al^{ia} maior est nota. q^ua negatio totū remouet. Al^{ia} d^{ic}tor
patet de se. q^ua ponit soē est p^{ri}ngēs nō esse. et nō ē simile de ista
Soē p^{ri}le est nō esse: que est negatiua. Et de ista. soē p^{ri}ngit non
esse. q^ua in p^{ri}ma iste infinitu^s esse: est p^{ri}ncipalior p^{er} copule: ⁊ ne
gatur. s^{ed} in ista. soē p^{ri}ngit nō esse: p^{ri}ncipalior p^{er} copule affir^{ma}t
tur. et ergo p^{ri}ma est negatiua et alia affirmatiua

Concl^{us}o responsalis **Diffinicio p^{ri}ngentis a**
p^{ri}mo est bⁱ assignata. et p^{ri}mo de p^{ri}ngētē ad v^{er}itib^{us} p^{er}uerib^{us} ē in
oppositā q^uitatē. Veritas p^{ri}onis p^{er} p^{ri}ngēte pat^{et} et notab^{ile} bⁱ

Arguit p^{ri}mo **Cōtingēs nō est diffinibile.** pba
tur. Omne diffinibile est necessariū. s^{ed} p^{ri}ngēs nō est nec^{ess}ariū. ergo
Al^{ia} maior est Aristo. p^{ri}mo p^{ri}nter^{ior}. Al^{ia} minor patet. **¶** Dico ad ma
iorem. q^u omne diffinibile p^{ri}mo est nec^{ess}ariū: nō aut^{em} diffinibile p^{ri}nter
sen diffinitione p^{ri}nter dicta. quale diffinibile est p^{ri}ngēs. Vel di
ci potest. q^u Cōtingēs cap^{it} dupliciter. Vno modo materialiter
Et sic nō potest dari aliqua diffinicio demonstratiua de p^{ri}ngētē
Eo q^u nō habet causam nec^{ess}ariā determinatā. Alio modo cap^{it}ur
formaliter sine p^{ri}ngētē: vt stat sub aliqua intencionē. et sic po
test notificari p^{er} causam nec^{ess}ariā explicantē essenciam eius

Arguit scdo **Nulla bona diffinicio deb^{et} dari**
p^{er} negacionē. s^{ed} ista est bⁱ mod^{us}. ergo. Al^{ia} maior ē Aristo. sexto Tho
pico^{rum}. Al^{ia} minor patet. **¶** Dico q^u negacōes p^{ri}nter in diffiniciōe p^{ri}
tingētis dant intelligere duas affirmaciones scilicet potēciam
ad esse et potēciam ad non esse

Arguit tercio **Aliq^uo necessariū est p^{ri}ngens.**
ergo male dicitur. q^u p^{ri}ngēs opponit^{ur} necessariū. pbat^{ur} ass^{er}ti
Soē currit vel for^{ma} currit: est p^{ri}mo nec^{ess}aria ⁊ tamē est p^{ri}ngēs
Al^{ia} p^{ri}nter p^{ri}ma p^{ri}te patet. q^ua est vna diffiniciua cōposita ex duab^{us}
p^{ri}nt^{er} d^{ic}tionib^{us}: et ois talis est nec^{ess}aria. p^{ri}mo p^{ri}nter p^{ri}nter: q^ua am
be p^{ri}ntes sunt p^{ri}ngētes. ergo tota. tenet p^{ri}ma. q^ua totū nō ē aliud

Questio Decimaseptima Fol. 39

¶ Suespes ¶ Dico. ver est q totū nō est aliud q̄ sūe pres simul
supre. mō. q̄ ābe ille pres sū sumū tūc p̄sticūit p̄pōez necāria

Arguit q̄rto Aliquo possibili posito inesse
seq̄t imp'le. ergo diffinicio p̄tingēt nō est bona. A is patet de i-
sta p̄pōne. om̄e p̄tinuū potest diuidi in infinitū. que si p̄ponat inef-
se sic. om̄e p̄tinuū est diuisū in infinitū erit falsa et imp'lis ¶ Dī-
co q̄ male ponitur inesse. p̄pō em̄ p'lis ita debet poni inesse sicut
fuit p'lis et in potencia. Quā itaqz p̄tinuū nō est in potencia ad
actū cōpletū diuisionis infinite: s̄ tantū ad actū cōpletū et in fig-
zī. ergo illa sic debet poni inesse p̄tinuū diuiditur in aliquas ptes
viterius diuisibiles. et in hīs partes etiam recetura

Arguit q̄nto Nō seq̄t. Chimerā p̄tingit non
esse. ergo chimerā p̄tingit esse. et p̄ p̄is p̄pō de p̄tingēti nō puer-
tatur in oppositam qualitatem ¶ Dico negando q̄ non sequat̄.
quia sicut vna est falsa ita et alia

Arguit sexto In om̄i bona p̄uersiōe p̄uersa in-
ferre p̄uertentē. s̄ ille qu: sunt oppositae qualitatē nō inferūt se in-
uicem. ergo videtur q̄ p̄pō de p̄tingēti nō potest sic p̄uerti in op-
positā qualitatem. Maior ex diffinitione p̄uersionis. z̄ minor. qui-
a vniū oppositorū nō inferit reliquū. s̄ due oppositae qualitatē sūt
oppositae. vt om̄em hōiem p̄tingit esse. oēm hōiez p̄tingit nō esse
¶ Dico q̄ vniū oppositorū nō inferit aliud formaliter: s̄ bene mate-
rialiter. Vel dico. q̄ nō sunt oppositae nisi apparenter. q̄a negati-
ua illa non est negatiua nisi apparenter

Arguit septimo Propō negatiua de p̄tingen-
ti est vere negatiua. p̄batur. iste due differūt. sōi p̄tingit nō esse
aliud. et sōi p̄tingit esse nō aliud. et nō videtur penes quid ali-
ud nisi penes qualitatem. sic q̄ vna est affirmatiua et alia negati-
ua ¶ Dico q̄ iste due differūt sicut due affirmatiue: sic q̄ in v-
na distribuitur aliquid quod in alia nō distribuitur. quia in vna di-
stribuitur esse quod in altera non distribuitur

Utrum Dictiones quas Aristoteles ostendit
in littera s̄ ita bene assignate. Pro intellectu questionis

Notandū p̄mo ¶ Arist. in textu docet de for-
matione. 1. 1. ex p̄pōibz de p̄tingēti vniiformiter sumptis.
¶ uij

Primi Priorum

Pro cuius intellectione notande sunt tres regule: quarum Prima est ista. In omnibus modis prime figure et in omnibus modis tunc figure cetera ab ab? permissis de contingenti: sequitur scilicet per se de contingenti: disponendo approposito in modo et figura: et directe concludendo. ut bene sequitur: omnes homines contingit currere. aliquid videns contingit esse hominem. igitur aliquid videns contingit currere. Et eodem modo potest explicari in alijs modis. Et ratio est. quia animus non potest sic esse verum sine mente. Secunda regula. In secunda figura ex ambabus de contingenti ad utrumlibet nihil sequitur. ut non sequitur in Cesare. omnem hominem contingit non currere. omnes animi contingit currere. igitur omnem animi contingit non esse hominem. per se tantum valet. quod animus indifferenter se habet ad esse hominem et ad non esse hominem: quod est falsum. quia impossibile est animi esse hominem. Tercia regula. Quicunque per se aptanata est sequi ex ambabus negativis de contingenti illarum affirmativarum: et etiam quicunque per se aptanata est sequi ex affirmativa de contingenti: etiam aptanata est sequi ex eius negativa: solum ponendo loco affirmatione negationem et e converso.

Notandum secundo Quod Aristoteles docet per hoc in littera quomodo valeat mixtio ex una de contingenti et alia de inesse in omnibus figuris. Pro quo intelligendo Notande sunt quatuor regule. Prima. In prima figura quando maior est de contingenti ad utrumlibet: et minor de inesse: sequitur per se de contingenti ad utrumlibet. ut bene sequitur. omne currens contingit esse aliquid. omnis homo est currens. ergo omnem hominem contingit esse aliquid. Secunda regula. Maiore existere de inesse et minore de contingenti: non sequitur per se de contingenti in prima figura. ut non sequitur. omnis homo est aliquid. omne videns contingit esse hominem. igitur omne videns contingit esse aliquid. Tercia regula. In secunda figura si negativa existente de contingenti: et affirmativa de inesse: non sequitur per se de contingenti. ut non sequitur. nullum risibile contingit esse animi. omne currens est animi. igitur nullum currens contingit esse risibile. Quarta regula. In tertia figura in modis in quibus maior est universalis: valet syllogismus ex maiori de contingenti et minore de inesse. ut bene sequitur in Baris. omne currens contingit esse aliquid. quod currens est homo. ergo aliqui homines contingit esse aliquid. patet ergo quod in Disamis et in Bocardo talis modus arguendi non valet. Quinta regula. In tertia figura ex maiori de contingenti et minore de inesse sequitur per se de contingenti: capiēdo contingens per possibile.

Questio Decimaseptima Fol. 40

Notandū tercio Quod Arist. p^o ea in l^{ra} ostēdit quomō valet mixtio in omī figura ex vna de p^oingenti et alia de necāzio. Notāde ergo sūt sex regle. Prima regula. In p^{ma} figura ex maiore de p^oingēti et miōre de necāzio: et quēso: seq^r p^olo de p^oingēti ad vtrūlibz: et nō de inesse. vt hic. omīe al^o p^oingit esse currens oēz hoīez necē est esse al^o. igitur omīez hoīem p^oingit esse currentem. Secūda regula. Ex maiore de necessāzio negatīna: et minore de p^oingenti: seq^rur p^olo de contingentī. vt null^o hō necāzio est currens. omīe rīfibile contingit esse hoīez: igitur aliq^d rīfibile p^oingit esse currens. Tercia regula. In scōda figura vlti negatīna exiūtē de necessāzio: maiore et minore de p^oingēti: seq^r p^olo de p^oingēti et etiā de inesse. vt bene seq^r. null^o hō necāzio ē currens. aliq^d albū p^oingit esse currens. igit^r aliq^d albū p^oingit non esse hoīez. Vel sic. igit^r aliq^d albū nō ē hō. Quarta regula. Ex maiore affīratīna de necessāzio: et minori negatīna de p^oingēti: nō hūi seq^r in scōda figura. Et nō seq^r: omīe currens necāzio mouet. oēm hoīez p^oingit nō moueri. ergo nullū hoīez p^oingit currere. Quinta regula. Et exiūtē de necāzio et alia de p^oingēti: seq^rur p^olo de p^oingēti. Et bene seq^r. oīs hō necāzio est al^o. oēm hominē p^oingit esse currentē. igit^r currentē p^oingit esse al^o. Sexta regula. In tertia figura p^oiculari exiūtē de necāzio et alia de p^oingenti: nō valet mixtio. Et non seq^r. aliq^d solē necesse ē esse planetā. oēz solez p^oingit esse lucidissimū planetay. igit^r aliq^d lucidissimū planetarum contingit esse planetam

Notandū q^orto et vltimo Quod ex duab^{us} p^ooib^{us} de p^oti. in omī figura valet syllog^{us}: sicut in illis de inesse. Et hoc intelligēdū est: dūmodo mod^o negat^{us} in negatīnis de p^oti. et seruata eadē ampliacione. et quādo totale subiectū maior^{is}: sit totale p^oicātū minor^{is} in p^{ma} figura. Et bene seq^r. omīe al^o p^ole est esse substāciā. oēm hoīem p^ole est esse al^o. igit^r oēm hoīem p^ole est esse substāciā. Dicī^t notanter. dūmodo mod^o negat^{us} in negatīnis. q^ua si nō negat^{us}: nō seq^r. vt nō seq^r in Cesare. oēm lunā p^ole est nō splēdere: omēm infimū planetay p^ole est splēdere. igit^r oēz infimū planetay p^ole est nō esse lunā. Dicī^t etiā. seruata eadē ampliacione. q^ua si non: nō valet. vt hic. omīe q^d est p^{ma} causa potest esse de^{us}. omīe q^d est p^{ma} causa potest esse creans. igit^r creans potest esse de^{us}. In Barap^{ti}. Creans in p^olōnē ampliāt^{us}: et in m^o

Primi Priorum

noxi non. si si deberet valere: tunc sic debet concludi. igitur quod est creas
potest esse deus: restringendo creas per hoc quod est. Dicit etiam. ultimo
do totale subiectum maioris est totale predicatum minoris. quia si sic non
fuerit: non sequitur in prima figura. ut hic. omne quod est curres. potest esse
asinus. et omnis homo potest esse curres. igitur omnis homo potest esse asinus

Notabilibus sic statibus est Conclusio responsa
lis. Additiones quas Aristoteles in littera ostendit: sunt bene
assignate Patet conclusio ex regulis

Arguit primo Ex propositionibus de contingenti non fit syl
logismus. probatur. quia nec syllogismus demonstrativus. nec ostensivus. nec ulla
talis. Quod non demonstrativus: patet. quia syllogismus demonstrativus causat
scientiam. sed propositiones de contingenti causant opinionem. si autem ex eis non
fit demonstrativus: tunc et eadem ratione etiam ex ipsis non fit syllogismus
ostensivus. quia ille est demonstrativus: ut dicitur in 1a. Nec etiam ex ipsis
fit syllogismus illativus: patet per Aristotem in textu. Dico quod Aristoteles in te
xtu vult. quod ex contingenti fit syllogismus demonstrativus. Propter dictum
sed non ipse dicit. Quia ex propositionibus de contingenti innato: et ut in
pluribus fit syllogismus ostensivus probatur. et ille est quodammodo demonstrativus

Arguit secundo Non sequitur in Barbara. omne dormi
ens contingit currere. omne alium pedibus contingit dormire. ergo omne
alium quod est sine pedibus contingit currere. conclusio falsa. Dico quod non
valet. quia plura est predicatum minoris: quam subiectum distributum maioris. quia
a subiectum maioris est solum dormire: et predicatum minoris
est hoc totum contingens dormire

Arguit tercio Non sequitur in prima figura ex ma
iore de contingenti et minore de inesse. probatur. quia hic non sequitur. ceterum
luna contingit lucere. infimum planetarum est luna. igitur omne lucens con
tingit esse infimum planetarum. Dico quod non bene arguitur. quia debet ar
gui in modis directe concludentibus. modo hic arguitur in Barbara
ubi concluditur indirecte

Arguit quarto Adhuc non sequitur. probatur. quia hic non
sequitur. omne hominem contingit videre. omne album est homo. ergo omne al
bum contingit videre. Dico quod non valet. quia arguitur a minori am
plo ad magis amplum. quia album ampliatur in actione et in minori
non. debet ergo sic concludi. omne album quod est contingit videre:

Arguit quinto Ex maiori de inesse et minore de
 triz. i. seqt pto de triz. pbat. qd tal mixto e syllo. ipsect?
 s syllo ipsecto pto seqt ex pmissis. igit bñ valet. maior e Ar.
 in lsa. minor est nota ¶ Dico q Aristo. dicēs q tal mixto est
 syllos impsect? capie syllo in impsectu p malo syllo et non bono.
 et sic non capie syllo in impsectum eo dē modo sicut antea capiebat

Arguit sexto Ex vna de ptingenti z alia de ne
 cessario pñ a nō valet. ergo. pbat. hic nō seqtur in Baraliptron.
 omēm deū ptingit creare. oīs pñ a causa de necessitate est dens
 igitur creantem contingit esse primam causam ¶ Dico. q debz
 concludi directe. modo hic concluditur indirecte

Arguit septimo Ex vna de ptingenti z alia de
 necessario in tercia figura ecia nō seqt. qd hic nō seqt. oēm denz
 ptingit creare. oēs deū necesse est esse pñ a causas. igit creantes
 ptingit esse pñ a causas ¶ Dico similr q nō valz. qd pcludit in
 directe. s sic dz pcludi. ergo pñ a causam contingit esse creantes

Arguit octauo Nō seqt in Barij ex ambab?
 de pñ. qd hic nō seqt. omē curēs potest esse asin? alqs hō po
 test esse curēs. ergo aliqs hō potest esse asin? ¶ Dico q bene va
 let. s maior est falsa. qd valet tantū. omē qd est vl potest esse cur
 rēs. potest esse asin? modo. hoc est suple. et si dicitur. tamē bñ
 seqt. omē curēs est asin? ergo omē curēs potest esse asinus. ab
 esse ad posse ¶ Dico q non valet distributine

Utz quilibz syllos in aliqua triū figuraz exñs
 tres tños z duas pñes sit resoluibil. Pro stel tñiōe qñtōis

Notādū pmo Qp q Arist. ostēdebat in pre
 cedētibz syllo cōponi ex tribz terminis et duabz pñibz. psequē
 ter ostendit similiter omēz syllo esse resoluibile in tres tños
 et duas pñes. Et hoc facit duabz de causis. Primo. qd cadet
 scdm Aristo. pmo de generatione sunt pñcia resolutionis z cō
 positionis. ex illis em ex qb res cōponitur: in illa z resoluit. et
 qd syllos cōponitur ex tribz terminis et duabz pñibz: vt dictū
 est pñ. ergo ecia syllos resoluitur in tres tños z duas pñes.
 Secūda. qd Aristo. definit in tractatu septimo de syllo occu
 to: qui nō est manifeste in modo et in figura. Et similr ostendit.

Primi Priorum

quomodo syllogismus occultus reducendus sit ad syllogismum manifestum. Ista autem reductio non potest fieri nisi syllogismus resoluator, in tres terminos et duas propositiones

Notandum secundo Quod syllogismus est duplex. scilicet manifestus et occultus. Manifestus est: qui manifeste est in modo et figura: si fuerit de medio communi. vel qui est in figura tantum: si fuerit de medio singulari. Et talis est duplex: ut ostensus est ante: scilicet perfectus et imperfectus. Sed occultus est: qui non est manifeste in modo et in figura. Et hoc est dupliciter. Unum: quia ratio est modi. ut est ille: cui aliquid deficit ex parte modi: vel quod est requisitum ad modum. ut scilicet: quod praecedit ex parte particularibus. Et sic iste dicitur syllogismus occultus. Cui libet hominis asinus currit. brunellus est asinus hominis. ergo brunellus currit. supponendo quod maior sit indefinita: ut dicitur per litteras. Et sic in isto syllogismo syllogizatur ex parte indefinitae. Secundo hoc potest fieri ratione figure: ubi scilicet deficit aliquid: quod requiritur ad figuram syllogisticam. Ad debitam autem figuram syllogisticam: requiritur debita ordinatio terminorum: secundum debitam subiectionem et praedicationem. et sic ubi illa deficiunt vel etiam superflua sunt: est syllogismus occultus: sicut hic. videtur omnem hominem esse asinum. sed est hominem. ergo videtur fortis esse asinus. hic enim sunt plures termini quam tres. Aristoteles ergo in ista ponit tria documenta quibus venatur reductio syllogismorum occultorum ad syllogismos manifestos. Primum. quod syllogismus talis occultus debet reduci in tres terminos et duas propositiones. Secundum. quod debet videri quod illorum terminorum competenter potest poni per medium: quis per maiorem extremitate quis per minorem extremitate. et secundum hoc debet fieri dispositio in aliqua terminum figurarum. Tercium documentum quod videatur: an sit aliquid superfluum non requisitum ad formam syllogisticam: hoc debet removeri. si autem diminutum: hoc debet suppleri

Notandum tertio Quod respondendo ad primam partem questionis innotest dicendum. Quod omnis syllogismus categoricus ostensus: cuius medium non variatur penes finitum et infinitum: non auctus est in aliqua terminum figurarum. Dico primo categoricus: ad excludendum hypotheticum: Dico ostensus: ad excludendum syllogismum ad impossibile. Dico cuius medium non variatur penes finitum et infinitum: ad excludendum syllogismum: cuius medium variatur penes finitum et infinitum. ut nullum non rationale est asinus. omnis hominem est rationalis. igitur nullus hominem est asinus. Dico non auctus: ad excludendum syllogismum auctum. qui etiam non est in aliqua terminum figurarum. Quo autem ad secundam partem questionis

res termini pmo modo possunt habere rationē vni? sūm scdo mō.
Definiatio eūz et determinabile habet rationē vnus termini

Arguit qnto Quando pplura media inferit v-
na pco: ibi est vn? syllus. s. ibi eūz plures termini q̄ tres. q̄a pre-
ter illas duas extremitates sunt multa media. ergo videtur q̄ v-
nus syllus p̄ter et plurib? terminis q̄ trib? et maior. q̄a ad hoc q̄
sit vn? syllus: sufficit q̄ habeat vnā p̄conē. sicut ad vnitatē mō-
tus videtur sufficere vnitās sūmī ad quē ¶ Dico q̄ sicut ad v-
nitatē mō? realis licet requiritur vnitās sūmī ad quē. tamen il-
la nō sufficit. s. etiā requirit vnitās mediū. ex pmo Celi et qnto pbl
sicoz. ita etiā ad vnitatē syllogismi nō sufficit vnitās p̄clusionis.
scd requiritur etiā vnitās mediū

Arguit sexto Null? ē syllus occult? ergo di-
cta in notabili nō sunt vera. p̄batur aīa. q̄a si sic: marie in Bar-
bara vel in Celaret. vel in aliquo alio modo. s. hoc nō. p̄batur. q̄
a omne argumētū in modo est enidēs. s. syllus occult? nō est eni-
dens ¶ dico. licet syllus occult? non est enidēs scdm se: sufficit
eūz q̄ reducit ad aliquē modū q̄ ē enidēs. sic etiā syllus occult? nō ē
in mō scd se: s. sufficit q̄ reducit ad talē sylm q̄ est in modo.

Arguit septimo Null? est syllus occult?. p̄ba-
tur. null? syllus in aliquo deficit nec supabūdat. ergo null? ē syl-
logism? occult?. tenet p̄a. quia ideo syllus dicitur occult?. Aīa
patet. q̄a tunc nō esset syllus si aliquo deficeret vel supabūdaret.
¶ Dico. q̄ in syllō occulto nil deficit: quantū ad illud quod ē
de rationē et essentia sylli. Tamen potest deficere in aliquo: qd ē
ins formā syllogisticā p̄moneret enidēter. et potest supfluere in ali-
quo quod eius formā syllogisticā euidenter impediret

Arguit octauo Quelibz p̄pō est eq̄liter syl-
labus. ergo nō aliqua facili? altera. Aīa p̄batur. q̄a quelibz p̄pō
syllificatur ex duab? p̄missis et trib? terminis et aliter nō ¶ Dico
q̄ duo ad numerū terminoz et p̄pōnū: vnaqueqz p̄pō equaliter syl-
logificatur. nō tamen quo ad inuencionē mediū et p̄stitutionē p̄pō-
nū ex qb? debet syllificari aliqua p̄posicio saltim vera

Arumars de inuencionē mediū sit sufficien-
ter ab Aristotele tradita Pro inlectione questionis more

Primi Duorum

Notandū pmo Qd phus hic tractat de inuen

cione mediij m^o pncipaliter. q^a Arist^o pncipaliter in sciēcia li-
br^o p^o intendit definire de syl^o. lo et de ei^o p^oib^o. Cōstat autē
q^d inq^o mediij nō est syl^o: s^{ed} r^oncitur ad syl^om: sicut pars
remota ei^o. In q^o em ē p^os remota syl^oli. Ponit aut Arist. unde
cim p^oideraciones: que debēt attēdē circa artē de inq^ocione me-
diij quiq^z generales: et sex speciales. Prima generalis ē. Ad p-
cludendū aliquā p^olōnē optet syl^olantes p^oiderare diffinitiones
et p^oterates rei vel rex s^{ed} h^{ic} catinay p^o terminos s^{ed} omis. Secūda
Optet p^oiderare antecēdēcia et p^osequēcia termin^o in p^olōne p-
banda p^olitor. Tercia. Optet p^oiderare ex^o p^oanea ad terminos
p^olonis. Quarta Optet distinguere p^oia. Nam q^oda sunt que se
quūtur rem in cōp^o q^o est. vt sunt p^odicata essēcialia. Alia vero
nō. vt accēdēcia. Quinta Optet distinguere p^odicata p^oia ab ac-
cēdēciis. et similiter p^odicata scdm v^oitatē: a p^odicat^o scdm op^oni-
onem. Et subiūgit Arist. in textu causas istay p^oideracionum di-
cens. Quāto q^o plurā talia que p^oimilia sunt p^oiderauēz. tanp^o-
cicius inueniet mediū: ad p^ocludēdū z demōstrādū sūū p^opositū. et
si hōm: tūc diffici^ol^o syl^olabit. Prima aut p^oideracio specialis ē
Q^o volens eligerē mediū: nō debet eligere illud quod solū p^odicat^o
tur p^oncipaliter. s^{ed} illud quod p^odicatur p^ol^o. Secūda. Q^u p^oia p^odicat^o
tur: tūc signū p^ole nō debet poni ad p^ois. q^a si h^{ic}: p^ostituit^o r^oet p^oo
falsa et imp^olis. vt dicēdo. Iusticia est omē bonū. Tercia. Q^u p^oia
debent accipi p^oia vel extranea subiecti: nō debent eligi p^oia vt
extranea p^odicati. s^{ed} illa que sunt p^oia subiecti. Quarta Si debz
eligi a^ois p^odicati: nō debet accipi a^ois subiecti: s^{ed} aliquā a^ois p^oia
ad p^odicatū. ita q^d nō ad subiectū. Quinta. Aliquādo sumēda sūt
antecēdēcia et p^osequēcia. vt in plurib^o. Sexta. Eligēdo p^osequē
subiecti vel p^odicati: nō est eligēdū p^oia trāscēdēns. q^a tali cō-
se quēntē accepto: non fit syllogismus ad p^oclusionēz p^opositam

Notandū scdo Qd regule q^os Arist^o. ponit in
textu de inuencione mediij sunt nonē. sex ex eis sunt v^oiles: et
tres inuiles. Et iste nonē regule intelligūt^o p^ophas dictiones.
nonem positas in his metris. Secūda. Lageti. Sēp^o p^ois. Meda-
re. Bedaco. Velbat stant: s^{ed} nō stāt. Sēbas. Medas. et Medas.
In qualibet dictione p^ont v^ois sunt tres syllabe. et semp^o v^oltima
designat p^olonem ad quā debet inueniri mediū iuxta istos v^ois

Dixerit a. negat e. sunt vtrambe. Dixerit i. negat o. sunt p[er]ticulariter ambe. Et sic Secana ostendit: quomodo debet inueniri mediū: ad cludendū vlem affirmatiuā. h. Lageri oñ dicit: quomodo debet inueniri mediū: ad cludendū p[er]ticularem affirmatiuam. et debet: ad cludendū vlem negatiuā. In p[ri]mis autē duab[us] syllabis ponitur due vocales: sczr e et a: que significant extremitates p[er]sonis p[ro]bade: scdm hūc vsum. Predicat a subicit e et eplum sic trahis inde. Similiter in p[ri]mis duab[us] syllabis ante p[er]dictas vocales ponitur iste p[er]sonātes H. D. B. L. S. B. que designat quomodo debet habere medium ad extremitates p[er]sonis. Unde quādo h d p[re]cedit a: tūc designat: q[ui] mediū debz esse extraneū ad p[ro]dicatū. Sed si ante e: designat q[ui] mediū debet esse extraneū ad subiectū. Sed g et c designat: q[ui] mediū debet esse a[nt]s ad subiectū vel p[ro]dicatū. Sed f et b designat: q[ui] debz esse p[ri]s ad subiectū vel p[ro]dicatū. Versus ad d sunt extra. g c p[re]cedit f b sequit. Unde p[er]cedēs in p[ro]posito: debet intelligi termin[us] inferior vel etiā p[er]uertibilis. Inferi[us] em̄ p[re]cedit sup[er]ius in p[ri]ma subsistendū. similiter suū p[er]uertibile. Sed p[ri]s intelligit termin[us] superior vel etiā p[er]uertibilis. sup[er]ius em̄ seq[ui]t ad suū inferi[us]. similiter p[er]uertibile ad suū conuertibile. Per extraneum intelligitur illud quod vniuersaliter potest negari de alio.

Notādū terciū Q[ui] in p[ri]mo versu ponūt sex dictiones: p[er] quas designat sex regule p[er]stantes. i. vtilēs ad inueniendū mediū. h. in secdo vsu ponūt tres dictiōes: que exp[re]ssunt tres regulas in p[er]stantes. i. inutiles: quib[us] nō potest inueniri mediū. Prima regula tangit in ista dictione Secana. Et est ista. Ad cludendū vlem affirmatiuā directe. Inere et p[ro]batine: inueniendum est mediū secundū hāc dictionē Secana. sic q[ui] tale mediū sit p[re]cedēs ad subiectū et a[nt]s ad p[ro]dicatū. Et si q[ui]s vult cludere illā p[er]sonē p[ro]batine. ois hō est substācia: debet sumere mediū q[uo]d est p[ri]s ad subiectū et a[nt]s. i. inferi[us] ad p[ro]dicatū. et hoc est al. sic arguēdo. ois al est substācia. ois hō est al. ergo ois hō est substācia. Secūda regula. Ad cludendū p[ro]batine et directe p[er]ticulare affirmatiuā: vbi ambe omisse sunt vles: sumendū est mediū secundū hāc dictionē Lageri. q[ui] sczr tale mediū est a[nt]s ad vlem extremū. Et si q[ui]s vult cludere illā p[er]ticularem al est substācia in Darapri: debet sumere mediū. hō: q[uo]d est a[nt]s ad vlem extremū sic arguendo in terciā figura. ois hō est substācia. ois hō est al. et

Primi Priorum

go qd dicitur al est substantia. Dico notanter. ubi ambe pmissae sunt v
 mulieres. qd pcludendo picular est affirmativa. ubi vna pmissa est
 vltia: non est necesse capere medium ad vtriusq; extremum. quod sit qd
 s sufficit q. sit a n s ad vnu extremum. Et si qd p dicitur pcludere qd
 substantia: vult pcludere in Darij: potest capere corp⁹: qd est
 sequens. i. sup⁹ ad subiectu. Et al. Quid tamen est qd possit capi
 medium cu. Lagetis: ut est h⁹: sic syllabando in Darij. ut ois l. o est
 substantia. al est h⁹. ergo al est substantia. Dico directe. qd ad inue
 niendu medium ad picular est affirmativa indirecte: tunc n. e. dicitur d⁹
 sumi p. Belbat. Tercia regula. Ad pcludendu vlem negativam
 pbat: nec directe: ubi maior est vltia negativa: si mendo est me
 dium p. Sedan⁹: quod est h⁹. i. sup⁹ et pvertit ille ad si licet
 et extraneu ad p dicitur. Et ad pcludendu illa. null⁹ h⁹ est asin⁹.
 In Tercia: sumendu est hoc medium: risibile: quod est p. s. pvertit
 bilitat⁹ ad h⁹ et extraneu ad an⁹. sic arguendo. null⁹ asin⁹ est ri
 sibilis. ois h⁹ est risibilis. ergo null⁹ h⁹ est asin⁹. Quarta regu
 la. Ad pcludendu vlem negativam pbat: nec directe nec indi
 recte: ubi maior est vltia affirmativa: ut in Cameltes: si mendo est
 medium p. Debare: quod est extraneu ad subiectu. et p. s. ad p dicitur
 tum. ut syllabando ista in Cameltes. null⁹ h⁹ est asin⁹: sumendu
 est p. m. dio: risibile: quod est p. s. ad p dicitur p. et ibi. at: et
 extraneu ad subiectu: sic arguendo. ois asin⁹ est risibilis. null⁹ h⁹
 est risibilis. ergo null⁹ h⁹ est asin⁹. similiter etiam in Cameltes.
 Quinta regula. Ad pcludendu picular negativam pbat: nec directe
 nec indirecte: sumendu est medium p. Sedaco: quod est a n s
 ad subiectu et extraneu ad p dicitur. Et ad pcludendu illa. al non
 est lapis in Festino: capiat p. medio: h⁹. sic arguendo. null⁹ lapis
 est h⁹. aliqd al est h⁹. ergo al non est lapis. Et ista regula in telli
 gatur vtr. p. t. q. in Baroco: ubi sumit medium scilicet in hac dictione
 Debare. Sexta regula. Ad pcludendu picular affirmativa in
 directe: debet sumi medium p. Belbat. quod scit medium: est a n s ad
 subiectu et p. s. ad p dicitur. ut pcludendo illa. substantia est al: in
 directe. in Habit⁹: debet sumi medium: corp⁹. sic arguendo. ut omne
 corp⁹ est substantia. al est corpus. igitur substantia est animal

Notandu qd quarto Quae regule in pstat hoc est in
 ntes: ad inveniendu medium pbatu sunt tres. Et dicitur n. in ri
 les p. tanto qd p. eas non potest sumi medium: mediante quo p. clo
 po: et inter pbatu. Et tanguntur istae tres regule in trib⁹ di

B

Consequencia

F

Inconstans. Quia Ex partibus affirmativis in secunda figura nihil sequitur

Habituones

Habituones

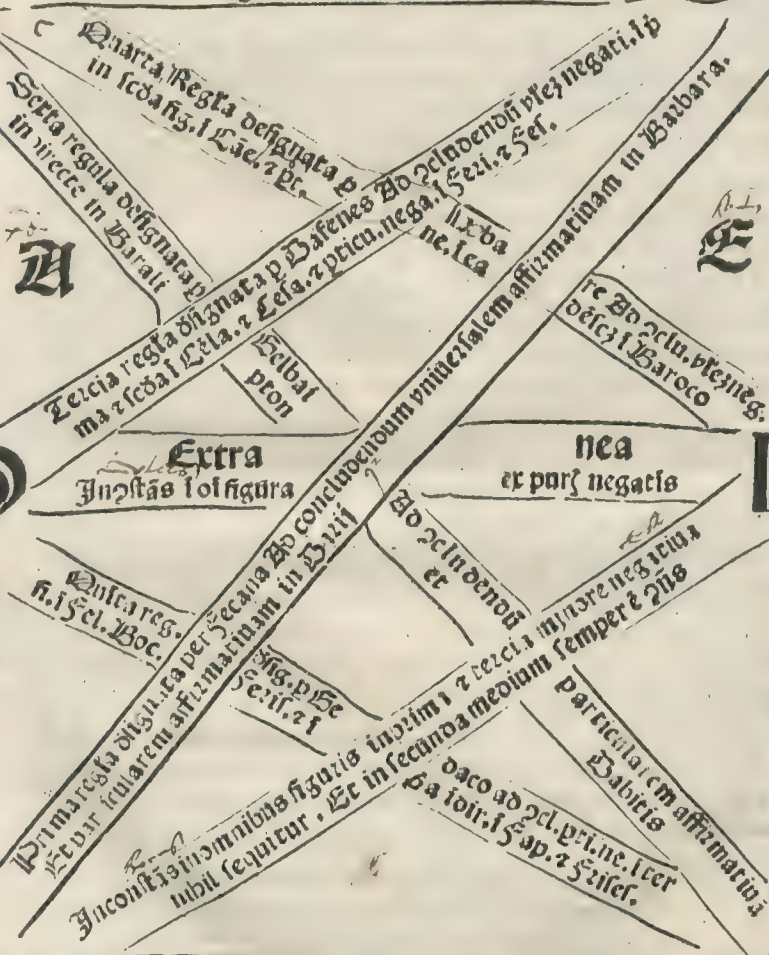
D**b**

Predicari

Subiecti

L**B**

Antecedencia

Notandū vltari⁹ Q Arist. in fine re pbat v-
nam opinionez erroneā aliquoz logicorū : qui dicebāt. q Ars de
inuencione mediū nō esset necessaria et vtilis: s̄ sup̄uacua. et di-
cebāt. q Vnū gen⁹ p̄ctois posset sufficienter syllisari demōstra-
tue et dyaletice p viā diuisionis. sicut nec p̄ctois esset pbāda. ois
hō est rationalis. dicebāt q illa pbacio deberet fieri p viā diui-
sionis: et nō p mediū: qd esset p̄ns subiectet ass̄ p̄dicati. sic ar-
guendo. omē al est rationale v̄l irrationale. s̄ ois hō est al. ergo ois
est rationalis vel irrationalis. Tūc vltia. s̄ null⁹ hō est irrationat.
ergo ois hō est rationalis. Alhodo. p̄tra istā antiquorū falsā op̄i-
nionem p̄ns ostendit: q ars diuidendi modicū inuat ad demō-
strādū. Et pbat sic: Dignū est sicut syllus infirm⁹. igit. Vnū patet
Quia diuio p̄ctis illud quod op̄et ostendere: aut p̄ eaz syllisat
aligo cōmuni⁹. eo q debz syllisari. vt patet in exemplo adducto.

Conclusio respōsalis Ars de inuencione mediū
est sufficienter assignata. Patet p̄ctois. Quia scdm hāc artez in-
uentū potest mediū tā in syllo et p̄p̄tēsi q̄ ostensino. siue sit ex p̄-
posicionibus de inesse. siue ex p̄posicionibus modalibus: vt pba-
ti potest inducine. ergo hec ars est sufficiens

Arguit p̄mo Nulla est ars de inuencione mediū.
Probat. vel ergo hoc est in syllo illatino. et pbatino. Nō illati-
no. qā sic nō esset necēss: tradere artez de isto. Quia ois termi-
nus potest esse mediū in syllo illatino. Nō etiā in sy. lo pbatino.
qā de isto hic nō defm̄iat Arist. ¶ Dico q Ari. hic docet inuen-
re mediū ad sy. lūm pbatinū. et decerlat hic de syllo pbatino non
p̄ncipaliter: tamen quodāmodo etiā docet inuenire mediū
ad syllisimū illatinnū: inquantū pbatinnū est illatinnū

Arguit scdo Nulla est ars de inuencione mediū
Probat. nulla est ars de inuencione extremorū. igit nec mediū. re-
net p̄na. qā mediū dic̄it respectu extremorū. modo. quēcūqz scien-
cia p̄siderat vñū extremorū p̄siderat etiā et aliud. Ari est notū.
¶ Dico q nō op̄et aliqz sciēciā esse de extremis. quia quacūqz
lusione p̄posita statim habet extrema: s̄ non medium. et ergo

Arguit tercio Si ista p̄ctois esset vera. seq̄ret.
q aliqz sciēs istū tractatū sciret oēm p̄ctōnē mūdi. demōstrare.
Nō falsū: qā nō statim sciret demōstrare p̄ctōnes in as̄arhēar.
12 ij

Primi Priorum

rica. pbat seq̃la. q̃a sciēs istū tractatū: sciret mediū ad om̃ez ꝓ-
clusionem pbandā ¶ Dico q̃ aliqs sciēs istū tractatū non scit
mediū ad om̃ez ꝓclonē: s̃ bene scit qualiter se debet habere me-
diū ad oēs ꝓclōz. tamen cum hoc stat: q̃ nesciat ista media

Arguit q̃rto Ars de inuēcioe mediū nō ē suffi-
cienter assignata. pbat. q̃a ip̃a est tradita ꝓt̃m̃os illos a b c d
s̃ isti t̃m̃i nō possunt trahi ad om̃em sciēciā. q̃a nō q̃libz scien-
cia fõiat ex ip̃is suas syl̃laciones ¶ Dico ṽez argumētū ꝓclu-
deret: si Arist. ostenderet de istz terminis aliquis secundum se.
s̃ circūloq̃ Arist. ꝓ istos t̃m̃os mediū et extrema ꝓclusionis

Arguit q̃nto Si sufficiēter sciēcia esset tradi-
ta ad om̃e mediū pbatū. tūc sciēcia libri Posterior̃ et Thop̃i-
cor̃ suffuēter. p̃ter. q̃a ista sciēcia docet inuenire mediū p̃bati-
uum ad oēm ꝓclonē ¶ Dico q̃ nō: q̃a ista sciēcia est de medio ꝓ-
batiuo in genere. sciēcia ṽo libri posterior̃ et thop̃icor̃ in specie

Arguit sexto Ad syl̃līsandū ṽlem affīzatiuaꝝ
potest capi mediū quod est ꝓ̃s ad ṽrūq̃. pbat de ista. ois hō ē
rīlībilis. Similr potest capi ãs ad ṽrūq̃ ꝓ medio. vt est ratio-
nale Dico ṽez argumētū ꝓcludit ī ꝓuertibilibz. s̃ n̄ ī subordiatz

Arguit septimo Nullū est mediū quod potest
esse ãs et ꝓ̃s ad ṽrūq̃. ergo L̃geti male ponit. Ãs p̃ter.
q̃a nullū mediū potest esse ꝓp̃o inferēs et illat̃ ad aliquā ꝓclonē
ergo nō potest mediū esse ãs et ꝓ̃s ad ṽrūq̃ ¶ Dico ṽez ar-
gumētū ꝓcludit. cū ãs et ꝓ̃s capiūt vt s̃nt ꝓssiones ꝓp̃ōis.
modo hic debēt capi vt s̃nt ꝓssiones t̃m̃or̃ ꝓ sup̃iori et īferiori.

Arguit octauo Pro inuēcioe mediū ad ꝓticu-
larē negatiuā debēt esse plures regule q̃ vna. ergo dicta sunt in
sufficiēter posita. pbat ꝓticulaz negatiua est facillime syl̃līfabi-
lis quo ad pluralitatē figurālē et modālē. ergo debet habere
plura media. et ꝓ ꝓ̃s debet poni ꝓ eiꝝ syl̃līfacione plures regu-
le q̃ vna que designat ꝓ Bedaco ¶ Dico ṽez argumētū ꝓcludit
q̃ ad syl̃līsandū ꝓticulārē negatiuā: ponit vna regula speciat̃
Licet ad eandē ecclā syl̃līsandū ꝓcurāt plures alie regule. q̃a de
mediū quod valz ad ꝓcludēdū ṽlem negatiuā: hoc idē valz ad ꝓ-
cludendū ꝓticulārē negatiuā. quia. ex quocūq̃ medio ar-
guimus in L̃amestres: ex illo ecclā ꝓssumꝝ arguere in Baroco

Arguitur nono Habitudo mediij ad extrema de
figura p illā dictionē fēbas nō facit coniugacionē inutilē. ergo
regula septima nō est vera. **Ans.** qā si sic: sequi et q in scda figura
nulla esset coniugacio utilis. pns falsū. Seq̃la patet. qā in scda fi
gura mediū est posicione pmi: et debz bis pōicari. h̃ hoc nō pos
set esse: nisi esset pns ad ambas extremitates. **I** dico q esse p
sequēs ad ambas extremitates potest intelligi dupliciter. **Uno**
modo scdm rem et modū enūciādi simul. et sic nō op̃et mediū
in scda figura esse pns ad ambas extremitates. qā sic argueret
ex purz affirmatis. **Alio** modo hoc intelligit scdm modū enūciā
di. Et sic mediū in scda figura est pns ad ambas extremitates

Utr Eodē mō valeat syllisare i abstracti sicut
i concretis: i obliqs sicut i rectis. **Pro** intellectu p̃me p̃t̃ questionis

Notandū p̃mo Qd̃ concretū est quod significaci

ōne sua forali significat aliquā naturā vel foram cū p̃recone ta
men ad sua supposita vel ad suū subiectū. vt hō qd̃ est concretū sub
stantialē: significat naturā humanā p̃ncipaliter: p̃notando fa
men supposita in qb̃ est talis natura. **Alb̃** vo qd̃ est concretū acci
dentalē et albedinem foraliter: p̃notādo subiectū illud in quo ta
lis est albedo. **Abstractū** vo est quod forali sua significaciōe natu
ram vel formā aliquā accidentalē cū p̃sione suppositi vel subie
cti facit. vt hūanitas: albedo. Et aduerte. q̃ dupliciter potest
intelligi eodē modo valere syllm in abstractis sicut in concretis. **U**
no modo. q̃ sicut ex p̃missis de t̃m̃is concretis inferi p̃lo de t̃m̃is co
cretis: ita indifferēter possit inferri p̃lo de t̃m̃is abstractis vel e
converso. Et hoc videt̃ posse p̃tingere p̃pter idēitatē eorū. **C**oncre
tum est et abstractū idē sūt foraliter: licet sub alio modo p̃ndi.
et sic nō debz intelligi eodē modo valere syllm in concretis et in ab
stractis. Et hoc vult p̃phs in l̃fa: vbi inter cetera impedimēta ex
pte t̃m̃ioz impedimētū aliquā oīom esse syllogisticā: ponit hoc v
num impedimētū. **Q**uādo nō tenet̃ eodē mō t̃mini in p̃missis et
in p̃cone: h̃ variāt scdm p̃reconē et abstractionē: p̃tingit in syl
logizando decipi. ita. q̃ credi p̃o esse syllogistica: et tamen nō est.
vt sic arguendo. nulla sanitas ē egritudo. oīi homi p̃igit leſse
sanitatē. ergo null̃ hō ē eger. hec p̃na nō valz p̃pter mutacionē
terminoz scdm abstractionem et p̃reconē. **Alio** mō potest in

Primi Priorum

telligi. q̄ sicut ex f̄missis de terminis peret? sc̄m artē? iā datam
p̄t? eludi p̄lo de t̄mis peret? ita sc̄o? eāde artē syllifandi ex p̄-
missis de t̄mis abstract? p̄t? iferri p̄lo de t̄mis abstract? et sic p̄-
cedēdū ē: q̄ eodē mō valz syllifare i abstract? sicut i peret? sicut
tamen regul? generalib? sylloz. Unde sicut bene seq̄t. om̄e colo-
ratū est quale. om̄e albū est coloratū ergo om̄e albū est quale. sic
eciā bene seq̄t. ois color est qualitas. ois albedo est color. ergo o-
mnis albedo est qualitas. Pro sc̄da p̄f̄sitionis intelligenda.

Notandū sc̄do Qz quavis rect? et obliqu? idē
significāt: tamen nō sub eodē modo f̄ndi. q̄a obliqu? vltra f̄niz
recti p̄ncipalē addit aliquā obligatez: p̄nta possessionis vel acq-
sitionis. et p̄ tanto rect? et obliqu? nō sunt termini synonymi ym-
mo sc̄dm aliquos obliqu? plura sūt q̄ rect?. et q̄ q̄libz obliqu? est
termin? p̄notatū. vt h̄i h̄ols de f̄atō materiali: significat om̄em
rem possēsam ab h̄ole. et p̄ illa supponit. et de f̄ozali f̄at h̄olem
quēz p̄notat tanq̄ possēsores. Et ideo p̄pter hāc dīversitatez quā
rect? et obliqu? habent in modo f̄ndi: vel sc̄dm quosdā eciā in si-
gnificato. nō q̄c̄q̄ p̄uenit recto: p̄uenit eciā obliquo. et p̄ p̄ns. si
ex rectis sit bonus syllogismus: non videtur esse inconueniens:
si ex obliquis non posset fieri syllogismus

Notandū tercio Qz q̄a ex om̄i p̄pōne de imio-
distributo cum vna alia in qua ponit? aliq̄s t̄min? subsumptus
sub illo termino distributo: est bon? sylus. Ideo. cū ex obliq̄s po-
test fieri talis disposicio: potest eciā ex obliq̄s fieri bon? sylus: ser-
uat? tamen om̄ib? p̄dicionib? requirit? ad formā sylisticā. videlicet
ne sit pl? p̄dicatū minor? q̄ subiectū distributū maior?. et sic de
alijs. xxiij. p̄dicionib? in. xxiij. regulis sylloz exp̄ssis. quod de-
clarat Arist. p̄ oēs figuras. Cū q̄ntū ad p̄mā figurā ponit tres re-
gulas. P̄ria r̄s̄a iore de recto et miōre ex̄ te de obliquo: seq̄t? p̄-
lo de obliquo. vt ois sophia ē disciplina. h̄i ē sophia. g? boni ē di-
sciplina. Sc̄da regula r̄s̄a iore de obliquo et miōre existente de
recto in p̄ma figura: seq̄tur p̄lo de obliquo. vt cūlibz qual ant
h̄i est disciplina h̄ bonū est quale ant h̄iū. ergo boni est discipli-
na. Tercia regula Ex ambab? de obliquo in p̄ma figura sit bo-
nus sylus: ad inferendū p̄lonez de obliquo: et quādoq̄ de re-
cto. Disposicio aut? p̄loris cognoscit? ex relatiuo posito in ma-
iore. Si em̄ relatiuū est obliqui casus: p̄lo erit de obliquo. Si

¶ *Deo* relatiuū ponat in recto: p̄lo erit de recto. Exēplū p̄mi. cui⁹
cūq; est disciplina illi⁹ est gen⁹. boni est disciplina. igit boni ē ge
nus. Exēplūz scđi. cui⁹ cūq; est disciplina hoc est gen⁹. boni est
disciplina. ergo bonū est gen⁹. Et est sciendū: q; tales sylli q̄
sic fiunt ex obliquis: dicūt esse in aliquo modo vel figura nō p̄
prie et directē: capiēdo figurā eodez mō q̄no ante diffinita est.
S; solū reductiue: in quantū sezt p̄misse de terminis obliqs habent
resolui in p̄missas de terminis rectis. Vel eciam dicuntur esse in fi
gura vt in mō aliquo. q̄a habent similitudinē tal' modi vt figure

Notandū q̄rto Quia i sylis de obliqs aliqñ
signū distributiū addit subiecto cōposito, ex recto ⁊ obliquo. p̄
deo ad cognoscendū quid ibi distribuāt. Notande sunt tres re
gule. Prima Signū v̄le affirmatiū oblig casus additū aggre
gato ex recto et obliquo solū distribuit obliquū: cū quo p̄uenit in
accidentib⁹ et nō rectū. Secda regula. Signū v̄le affirmatiū
nomlatiue casus: additū aggregato, ex recto ⁊ obliquo: distribu
it vtzq;. Racio hāz duaz regulaz est. Quia ad motū subiecti
mouent oīa ei⁹ accidentia. nō tamen eꝑuerso, necesse ē in substantiā
moueri: moto aliquo accidente. Sed rect⁹ se habet vt substan
cia. obliq⁹ v̄o vt accidens. ergo distributo sine multo multiplicato re
cto: oportet distribui et multiplicari obliquos et nō eꝑuerso
Tercia regula Signū v̄le negatiū: etiā si ponat in obliquo: di
stribuit rectū. Racio. Quia tale signū includit negacionem: que
omniā sequencia distributiua confuse distribuitue negat

Conclusio responsalis Eodemodo valet syl
logizare in abstractis sicut in p̄cretis: in obliqs sicut in rectis. in
p̄ta. intellectū dictum in p̄notabilib⁹ Patet p̄lo ex dictis

Arguit p̄mo Non valet eodē modo syllogizare
in abstractis sicut in p̄cretis. q̄a hic nō seq̄. nulli egritudine p̄tingit
inesse sanitatem. omī homini p̄tingit inesse egritudinez. ergo nul
li homini p̄tingit inesse sanitatem. Et tamen in p̄cretis seq̄. nul
lum al' p̄tingit esse egr. omī sanū p̄tingit esse al'. ergo nullū sanū
p̄tingit esse egr. ¶ Dico q; nō valet. q̄a pl⁹ est p̄dicatū minoris
q̄ subiectū maioris. q̄a in minori hoc totū est p̄dicatū p̄tingens
inesse egritudine. S; in maiori solum subiicitur egritudo

Arguit scdo In p̄cretis nō valet arguere syl

Primi Priorum

stice, ergo nec in abstractis. Hñs patet, qā nō seq̃. oīs alb⁹ ē co-
lorat⁹, niger est alb⁹, ergo niger est colorat⁹, pbat. qā p̃misse ⁊ c
clausio nō sūt p̃pōnes, eo q̃ adiectiua nō possunt esse extrema p
posicionis ¶ Dico q̃ adiectiua et p̃creta sc̃dm se in masculino
et feminino genere non possunt esse extrema p̃posicionis, tamē
bene cum addito vel in neutro genere

Arguit̃ tercio Nō valet eodē modo syllisare
in abtractis sicut in p̃cretis, pbat. qā alia ē habitudo abstractorū
et p̃cretorū, igit̃ in eis nō valet eodē modo syllisare, Hñs, qā ab-
tracta sūt dispersa adinuicē: ita q̃ vnū nō potest p̃dicari de
alio vere et affirmatiue, p̃creta vō possunt, Cōsequēcia vō patet
Quia in t̃mīs diuersarū habitudinū: nō eodē modo syl-
lisamus, ¶ Dico, q̃ etsi in terminis p̃cretis ⁊ abtractis nō sit eodē mō syl-
logisandū: quo ad syl̃m p̃tractū ad certā materiā: puta dē mō-
stratiuā et p̃babilē, tamen in syl̃lo simplr dicto bñ valet, qā ita
bene syllisat̃ ex falsis: in syl̃lo simpliciter dicto: sicut ex veris

Arguit̃ q̃rto Ex obliq̃s nō potest fieri syl̃lus
Probat̃, oīs sy. lus debet esse ex p̃pōnib⁹, s̃ obliqui nō causant
p̃pōnē, ergo, Hñs patet auctoritate Arist. 1. mo p̃terliberentias
¶ Dico, q̃ obliqui nō p̃stituent̃ p̃pōnē sc̃dm se et raciōe sui, tamē
in ordine ad eorū rectū bene p̃stituent̃, Et ideo syllogismus de o-
bliquis est syllogismus occult⁹, et debz resolui in syl̃m de rectis

Arguit̃ q̃nto Ille syl̃lus nō est bon⁹ in quo cō-
micitur fallacia accidēt̃, s̃ in syl̃lo cui⁹ vna p̃missa est de recto
et alia de obliquo: cōmittit̃ fallacia accidēt̃: p̃pter variacionē
medij penes rectū et obliquū, ergo ¶ Dico, q̃ variatio recti in
obliquū nō causat fallaciā accidēt̃: nisi variet̃ habitudo locucio-
nis: que solū est in modo significādi grāmaticali, potest tñ ibi
fallacia acciderē indebite arguēdo, vt si sic arguat̃, hōis ē ge-
nitrici casus, Ioannes est hō, ergo Ioannes est genitrici casus

Arguit̃ sexto In syl̃lo ex obliq̃s ex vō seq̃tur
falsum, ergo nō est bon⁹ syl̃lus, Hñs patz sic arguēdo, null⁹ equ⁹
est asin⁹, cui⁹ libet hōis ē equ⁹, ergo nulli⁹ hōis ē asinus, vbi añs
potest esse vep̃ p̃te ex t̃e falso ¶ Dico q̃ nō bene p̃cluditur, sed
sic debet p̃cludi, ergo aliquid quod est cui⁹libet hōis nō ē asin⁹,
Et sic, ergo nihil quod est cui⁹libet hominis est asinus

Arguit septimo In omni syllo optet sumere aliquo de aliquo. Sed hoc non potest fieri in propositionibus de terminis obligatis. ergo ex terminis obligatis non potest fieri syllogismus. **¶** Dico quod non oportet in omni syllo sumere aliquo de aliquo in recto. quia non omnis predicatio est in recto: dicentes hoc esse: hoc. Sed sunt etiam alie predicationes secundum diversas habitudines obliquoarum.

¶ **Utrum modus arguendi ex reduplicatiuis et terminis infinitis per primum sit inueniendus assignatus.** Pro prima parte questionis.

¶ **Notandum primo** Quod pro reduplicatiua est propositio in qua ponitur signum reduplicatiuis reduplicatiue tenetur: tenens se ad predicatum. Et cuius descriptionis ultima pericula dant intelligi. quod in reduplicatiua proponitur: ipsa reduplicatio ponenda est ad predicatum. ita quod est predicatio ipsius predicati et non subiecti. Quia reduplicatio denotat causam inherencie predicati ad subiectum. Est enim secundum Albertum reduplicatio iterata enunciacio super extremum propositionis denotans causam inherencie predicati ad subiectum. Inherencia autem est quedam relatio: que ad subiectum terminatur et a predicato inchoatur. Liberere enim est ipsius predicati et non subiecti. Et ita reduplicatio predicatio ipsius predicati dicenda est esse et non subiecti. Et quo sequitur quod distributio et reduplicatio opposito modo se habet. Distributio enim est ipsius subiecti in comparatione ad predicatum. et habitudo per distributionem designata incipit a subiecto. diuidens partes subiecti tendit ad predicatum. Et ideo addit ad subiectum. Reduplicatio autem quia signat causam inherencie: que quod inherencia incipit a predicato et terminatur ad subiectum. ideo prope addit predicato tanquam eius determinatio: et non tanquam illi quod reduplicatur. Pro enim quod reduplicatur est ipsum subiectum: per quantum accipit aliquo ipsius subiecti: quod est causa inherencie ipsius predicati ad subiectum. Si enim predicatum esset illud quod reduplicatur: pro illa esset falsa et intelligibilis. Reduplicatio enim prope dicta importat et vtilitatem et causalitatem. Et ita addita predicato denotaret ipsum predicatum accipi vltra. et ipsum esse causam quare inest subiecto. Propter primum: pro illa esset falsa. quia omnis pro est falsa: in qua predicatur vltra vltra sumptum. Propter secundum enim esset pro intelligibilis. quia non est intelligibile: quod totum sit causa sui ipsius et per se. Locum autem in proponere reduplicatiua quatuor. Primum est nota reduplicacionis: que est pro enim cum suo casuali. ut secundum quod in eo quod inquantum vel aliquo simile. Secundum

Primi Priorum

est terminus reduplicatus. Tercium est subiectum principale.
Quartum est predicatum principale

Notandum secundo Quod ex textu eliciuntur due regule
ad syllisandum et reduplicandum. Prima. Adcludendum p[ri]mo
nem reduplicatam cum reduplicacione medij in p[ri]mis illa. edu
plicacio debet poni ad maiorem extremitatem et non ad mediu[m]. q[ui]a
aliter syllisaret in p[ri]ma figura ex minore falsa. vt boni est disci
plina inquantu[m] bonum. Iusticia est bonu[m]. ergo iusticie est disci
plina inquantu[m] bonu[m]. Secunda regula. Adcludendum maiorem extre
mitatem de minori: cum reduplicacione minoris extremitatis in p[ri]mo
missa: reduplicacio minoris; et eciam poni ad mediu[m]. q[ui]a aliter syllisaret
p[ri]mo simpliciter sine reduplicacione. vt ens est quantu[m] bonu[m] est discipula quantu[m]
bonu[m]. s[ed] bonu[m] est ens quantu[m] bonu[m]. ergo bonu[m] est discipula quantu[m]
bonu[m]. Ad dat autem aliquam reglam adcludendu[m] p[ri]mo: cum reduplicacione maio
ris extremitatis. q[ui]a falsu[m] in nulla figura potest syllisari. In omni
enim figura p[re]dicat maior extremitas in p[ri]mo. Si ergo sumere
tur cum reduplicacione: reduplicaret p[re]dicatu[m] si p[ri]mo subiectu[m]. quod e
st p[ri]ma natura reduplicacionis. Et aduerte. q[uod] tantu[m] in p[ri]ma figu
ra potest syllisari cum veraq[ue] reduplicacione. scilicet medij et minoris
Et patet in exemplis regularum. in alijs autem figuris non. Unde. in se
cunda figura non potest syllisari cum reduplicacione medij. aut e
nim illa reduplicacio in p[ri]mis ponere ad mediu[m]: quod ibi p[re]
dicat. Et sic illa p[ro]positio esset falsa. aut poneret ad maiorem extre
mitatem que subicit medio. vt dicendo. nullu[m] malum inquantu[m] elige
du[m] est eligendu[m]. et sic p[ro]positio illa eciam esset falsa: q[ui]a signat oppositu[m] esse
causam oppositi. Not: si tamen in secunda figura syllisari cum red
uplicacione minoris extremitatis: ponendo in minori p[ro]pone et in
p[ri]mo sic. nullu[m] malum est eligendu[m]. s[ed] omne bonu[m] est eugeniu[m] inq[ui]an
tu[m] bonu[m]. ergo nullu[m] bonu[m] est malum inquantu[m] bonu[m]. In tertia fi
gura opposito modo non potest syllisari cum reduplicacione mino
ris s[ed] tantu[m] medij. q[ui]a aut illa reduplicacio minoris poneret ad
maiorem extremitatem: que p[re]dicatur. aut ad subiectu[m] scilicet ad me
diu[m]. et vero p[er] modo p[ro]positio erit falsa. sicut patet p[ro]cedenti in p[ri]o
ris terminis. Pro secunda parte questionis

Notandum tercio Quod terminus infinitus est aggrega
rum ex termino finito: et negacione non infiniti. statet circa. Et di
citur infinitus. q[ui]a infinitus et indeterminate s[ed] sui s[ed] non. sicut non

Questio Vigesimaprima Fol. 50

homo: significat omne ens quod non est homo. Sed et min^{us} iste dicitur
finitus: qui capit sine negatione non infinitanter centum. ut. homo. et.
Et dicitur finitus. quia determinata res ratione terminatur sicut habitatio
et importat. Ponit autem philosophus tres regulas in textu: ex quibus po-
test haberi modus syllabisandi ex terminis infinitis. Prima. Pro-
positio affirmativa de predicato infinito: et negativa de predicato fi-
nito: non equaliter. Et iste dicitur. homo est non bonus. et homo non est bonus. tum
primo. quia aliquod sequitur ad unum: quod non sequitur ad aliam. quia ad hanc.
homo est non bonus: sequitur: hominem esse. quod non sequitur ad istam. homo non est
bonus. modo. propter tribula debet se sic habere. quod quod sequitur ad unum
nihil: sequitur etiam ad aliud. Tum secundo. quia stat una esse vera et alia
am falsam. quia ista potest esse vera. homo non est bonus: sine secunda. ut possi-
to: quod homo non est. Tum tercio. quia una aliquid ponit et alia nihil.
Secunda regula. Ad affirmativam de predicato infinito: sequitur negati-
va de predicato finito et non e converso. Exemplum primum. ut homo est non
bonus. igitur homo non est bonus. Exemplum secundum. quia non sequitur. homo non est bo-
nus ergo homo est non bonus. Tercia regula. Ad affirmativam de predi-
cato finito: sequitur negativa de predicato infinito non e converso. ex-
emplum primum. homo est bonus. ergo homo non est non bonus. Exemplum secundum. ut hic
non sequitur. homo non est non bonus. ergo homo est bonus. Ex quibus philosophus rati-
onem inferre. quod affirmativa de predicato infinito non est eodem modo syllabi-
sanda: sicut negativa de predicato finito. Ratio. quia pro affirmativa
syllabisatur in modo affirmativo. negativa vero in modo negativo. Et
quia idem modus non est affirmativus et negativus. igitur nec pro affirmati-
va et negativa eodem modo possunt syllabisari. Sed affirmativa de pre-
dicato infinito est syllabisanda eodem modo: sicut affirmativa de predi-
cato finito. quia in eodem modo et in eadem figura. Nam sicut bene se-
quitur. omnis homo est studiosus. omne risibile est homo. ergo omne risibile est
studiosum. Sic etiam sequitur eodem modo. omnis homo est non studiosus.
et omne risibile est homo. igitur omne risibile est non studiosum. Simili-
ter negativa de predicato infinito est eodem modo syllabisanda: sicut
negativa de predicato finito. Nam sicut bene sequitur. nullus homo est af-
finitus. omne risibile est homo. ergo nullum risibile est affinitus. sic sequitur in eo-
dem modo. nullus homo est non affinitus. omne risibile est homo. ergo nullum risi-
bile est non affinitus. Et eodem modo ex veris potest syllabisari. ut nullus
homo est non affinitus omne risibile est homo. ergo nullum risibile est non affinitus. Ad cogno-
scendum autem generaliter. an ex terminis infinitis eodem modo syllabi-
sandum est sicut ex terminis finitis

Primi Priorum

Notandū q̄rto Q̄ dupliciter p̄tingit syllisare
ex terminis infinitis. Uno modo, quādo oēs termini syllisati sunt
infiniti. Et sic eodē modo syllisatur ex ip̄is sicut ex terminis fini-
tis, ut om̄e nō al ē nō hō, om̄e nō sensitiuū nō ē al, ergo om̄e non
sensitiuū ē nō hō. Alio modo syllisatur ex ip̄is: quādo alig fini-
ti sunt finiti, et alig infiniti, et sic dupliciter. Uno modo, quādo
yn^o termin^o infinit^o nō variatur in terminū finitū nec euerſo: Et
sic bene valet. Secūdo, quādo termin^o infinit^o mutatur in fini-
tum finitū. Et sic nō valet eodē modo. Unde nō sequitur, om̄e non
accidens ē substantia, oīs albedo ē accidens, ergo om̄is albedo ē
substantia. Et hoc ē v̄x q̄ nō valet: variando finitū infinitum in
terminū finitū in p̄pōnib^o affirmatiuis, q̄a in negatiuis bene valz.
Et bene sequitur, nullum non rationale ē homo, nullus asinus est
rationalis, igitur nullus asinus est homo

Concl̄oreſpōſalis Adod^o arguēdi ex reduplica-
tione et om̄is finit^o a nō p̄ueniēter ē assignat^o, p̄z p̄lo ex dictis

Arguit p̄mo Reduplicatio ē p̄dictio subiecti.
ergo in ale dictū ē l p̄mo notab^o q̄ sit p̄dictio p̄dicati. Hīs p̄bat
dicēdo, ens inq̄ntū ens ē subiectū merbar hīce, finitū sc̄z qd in
finitū ēignotū: ibi reduplicatio p̄mit ad subiectū: sic q̄ ip̄m sub-
iectū reduplicet. ¶ Dico q̄ dictio reduplicatiua capit duplicē,
Uno modo specificatiue: ut sc̄z specificat rationē: sc̄m quā pre-
dicatum inest subiecto, et sic capitur in exēplis adductis in ar-
gum^o t̄o et in aliis locutiōib^o nostris cōmunib^o. Et isto modo nō
capit hic reduplicatio. Ad em̄ facit p̄p̄e p̄pōnē reduplicatiuā: s̄
p̄nā simplicē categoricā: de reduplicato extremo. Et hec redou-
plicatio apud alios vocat^o reduplicatio modi inherēdi. Secun-
do, signū reduplicatiuū tenet reduplicatiue inq̄ntū importat
causalitatē et v̄ritatē, et apud alios vocat^o reduplicatio rei sc̄z
inherētiā alteri^o rei ad ip̄az. Et tal^o ut dictū ē, est p̄dictio p̄dicati

Arguit sc̄do Si reduplicatiō nō posset se tene-
re ad subiectū: sequerē, q̄ nulla p̄pō reduplicatiua esset p̄uerſi-
bilis, p̄nā p̄bat q̄a si p̄uerterē in p̄uertere signū reduplicatiuū
teneret se ad subiectū: cū in p̄uerſa tenuit se ad p̄dicatū. ¶ Di-
co q̄ p̄pō reduplicatiua nō ē p̄uertibilis fozaliter sc̄m se totam
in aliā reduplicatiuā: s̄ in non reduplicatiuā: capiēdo subie-

Questio Vigesima prima Sol. 51

et reduplicatiue p̄dicato p̄uertit̄ et p̄ subiecto aggregat̄ et
p̄dicato p̄p̄ns reduplicatiue et t̄ nō: eduplica. in oī hoc p̄no
mine quod. vel cū hoc toto aliqd quod. vt oīs hō inq̄atū rational̄
natis est r̄sibilis: p̄uertit̄ sic. ergo aliq̄ quod inq̄atū rational̄
et r̄sibilis ē hō. Et nō? vō hic dicit. q̄ talis p̄p̄ debz p̄uertit̄: de
ponēdo reduplicatiō. ē. vt sic. ergo q̄dā r̄sibilis ē hō. Et si obij
citur In p̄uisione faciēda obseruādū ē: q̄ t̄mini stent sub eis dē
definiaciōibz in p̄uisione et p̄u: t̄ere. Respondet. q̄ hoc ē v̄p̄ de
determiaciōibz que disponūt id quod ē subiectū vel id qd ē p̄dī
catū. cui? modi sunt. alb⁹. niger. nō aut̄ de definiaciōibz: que
disponūt subiectū inq̄atū subiectū. vt sunt. oīs. m. ll⁹. vel que dī
sponūt p̄dicatū inq̄atū p̄dicatū. cui? modi ē reduplicatiō: que ē
p̄dicati p̄dicati in ordine ad subiectū. vel in inquantū p̄dicatū est

Arguit̄ tercio Cōtra id qd dictū ē. q̄ redupli
catō ad p̄dicatū p̄dicato: sicut illi qd reduplicat̄ facit p̄p̄nē t̄an am
Hoc em̄ nō videt̄ al: v̄p̄. p̄bat̄ de ista. sōi inq̄atū al nō ē al
que est vera. p̄bat̄ sua p̄dictoria est falsa. ergo ip̄a vera. tenz p̄ia
ple. ē et nat̄rā p̄dicto iay. Al: s̄ q̄a hec est s̄na p̄dictoria sōi in
quantū animal: ē animal. que est falsa ¶ Dico. q̄ illud dictū
intelligitur de affirmatiuis: modo ista est negatiua

Arguit̄ q̄rto Reduplicatiō mediū potest poni
ad mediū in minori p̄p̄ne. ergo p̄ma regula falsa. q̄a si nō: ma
xime p̄pter hoc: q̄ minor fieret falsa. s̄ hoc nō. p̄bat̄. q̄a ex ad
ditiōe reduplicatiōis in maiori p̄p̄ne ad mediū nō causat̄ p̄
positiōe falsa. vt dicēdo. boni inq̄atū boni ē disciplina. ergo etiā
ex additiōe ei⁹ in minori p̄p̄ne ad mediū nō falsificabit̄ miōr
p̄p̄. tenet p̄ia. q̄a nō videt̄ ratio diuersitat̄ ¶ Dico q̄ ratio dī
uersitat̄ ē. q̄a in maiori addit̄ illa reduplicatiō mediū: vt ē sub
iectū. in miōri vō: vt ē p̄dicatū. vñ nō solū additiō reduplicatiōis
ad mediū causat̄ falsitatē. s̄ additiō ei⁹ ad mediū etiā s̄ p̄dicatū.

Arguit̄ q̄nto Reduplicatiō sp̄ addēda est p̄di
catō. s̄ in aliqua figura mediū semp̄ p̄dicat̄. ergo reduplicatiō po
test addi ad mediū ¶ Dico. q̄ p̄h̄s dīc̄ ē: q̄ reduplicatiō nō po
test poni ad mediū: intelligit̄ de reduplicatiōe mediū: cui⁹ qua
nō vō est aq̄m in sēda figura. vt dīc̄tū est in notabili secundo

Arguit̄ sexto Sicut potest syllabisari affirmatiue

Secundi Priorum Questio Prima fol. 52.

eo modo syllogisantur quales non sunt: affirmatina de predica
to infinito: et negatina de predicato finito

Et tantum de P.imo Libro Prior

Circa incipitum secū-
di Libri Priorum Queritur.

Quid tantū sex sint pote-
states syllogistice. et an pme
ex sint sufficienter assignate Pro
intellectione questionis more

Notandū pmo Quod Aristo.

in pmo libro: postq̃ ostēdēbat et def-
minavit de simplici syllo ostēdēdo. nūc in isto libro de insiat de syl-
logismo ex p̃pothēsi: qui ē cōposicio. Dicitur pmo in dethaphi-
sice. Simpliciora p̃ora sunt his que sunt ex addicione. P̃pothē-
sis autē est diccio greca. Et dicit ab p̃pos q̃ ē sub et thēsis posi-
cio. Unde sylus ex p̃pothēsi tantū valet: sicut sylus ex si p̃posici-
one. unde Sylus ostēdū est q̃ ex duab⁹ p̃missis in modo et figu-
ra disposit⁹: ostēdit p̃conē p̃ncipaliter intentā sine aliqua p̃po-
thēsi. s̃ sylus ex p̃pothēsi est q̃ infert p̃conē p̃ncipaliter intentā
ex aliqua sup̃posicione. Notandū ē etiā. q̃ Potestas syllogistica
diffinit sic. Est p̃petas syllogi gracia forme ei attributa ratione al-
cui⁹ p̃pothēsis valēs ad falsitatē ostensionē: et veritatē evidēci-
am. Dicit. ad veritatē evidēciā et falsitatē ostensionē. in ist⁹ p̃scen-
tis innuit finis istar⁹ potestatu. nā Alique valēt ad falsitatē ostē-
sionē ut syllogizare ex opposit⁹ syllogizare ad impossibile. Alique valēt
ad evidēciā veritatis. ut syllogizare ex falsis vey: p̃cludere plures
p̃clusiones. Et iste potestates nō p̃veniūt syllo eodē modo. quia
iste tres. scilicet Plura p̃cludere. Ex falso syllogizare vey. Ex opposi-
tis syllogizare. p̃veniūt syllo ratione p̃missar⁹. s̃ alie tres racioe ro-
cuis syllogi. Dicit ergo. q̃ Tantū sex sunt potestates syllogi: spe-
cifice distince et formaliter: que tangūt in hoc vsu. Plu falsum.
Circum conuersum. Impos. et oppo.

Secundi Priorum

Notandū scđo Qz pma potestas syllistica ē.

plura pcludere. vnde Pura pcludere est ipm sylm ratione añcedē? esse illatū pluriū psonū syllistice. Scđm Arist. in textu hoc potest fieri quattuor modis. scz q sylus manēs in eadem figura: licet nō modo pcludat plura. Primo p puerionem Quia ois sylus pcludēs pueriam eque: pmo 2 lmediate etiā pē puertere ei? puerrent ē. pillā regulā. Quicqd seqt ad pns alicuius pñe: hoc etiā seqt ad añs. Et sic scđm pñz. qlibz sylis potest pcludere plura. pter illū q pcludit picularē negatīnā. eo q tal nō est pueribilis in vnā de modo loquēdi pñeto. Secūdo hoc potest fieri p subalternationē. et sic Ois sylus qui pcludit vlem etiā potest pcludere ei? picularē. Tercio hoc fit p egpolēciā qa Quicqz pmissē possunt inferre vnā egpolentē: etiā potest inferre aliā. Quarto hoc fit p subsumptionē. Et de isto modo Arist. in textu ponit regulas. Prima. Omnes syli vles in pma figura possunt pcludere plura p subsumptioē. ē sub medio vel minore extremitate. Exēplū pmi sic ponendo maiorez. omne al ē substācia. al ē mediū. possinz sic subsumere. ois hō ē al. ois leo ē al. ois bos est al. et pcludendo. ergo ois hō ē substācia. ois leo ē substācia. omnis bos est substācia. Exēplū scđi sic arguendo. omne corpus est quātū. omne al ē corp⁹. al ē minor extremitas. et sub ea substūmī sic. ois hō est al. ois equ⁹ ē al. ois hirc⁹ ē al. et pcludendo. ergo ois hō est quāt⁹. et hirc⁹ est quāt⁹. Secūda regula. In oibz modis picularibz pme figure: solum possunt plura pcludē p subsumptionē sub medio et nō miori extremitate. Tercia regula. In oibz modis scđe figure: sine sint vles sine picularē: solū potest fieri subsumptio sub aliqua extremitatē que distribuit: et non sub medio. Quarta regula. In tertia figura solū fit subsumptio in ista pmissā: vbi mediū distribuit: et sub nulla extremitatē. quia tales ibi pōicā ē. Stant ergo iste regule in isto. q Sylus potest plura pcludere p subsumptionē sub termino distributo a presubiecti pñeto sine fuerit maior extremitas sine mediū sine minor extremitas. Utilitas aut hui⁹ potestatis est: vt sciam⁹ multiplicare pñones alicui⁹ syli: sine multiplicaciōe pmissāz. Sed yrobelis in qua fundat. in cui⁹ scz vtute sylus pcludit plura: est ista regula generalis. Quicqd seqt ad pns alicui⁹ pñe: etiā anñm est sequi ad antecedens eiusdem consequentiē

Notandū tercio Secūda potestas syllistica ē

Ex falso syllificare vex. Unde Ex falso syllificare vex est et pmissis
ambab⁹ falsis vel vna eay falsa: inferre psonem verā syllificā.
nō qdē apte: qd et ex necessitate. s̄ tātū qā est. et nō grācia for-
me falsitatis: s̄ gsa materie false: et disposite in modo et figura
Cui⁹ ē simile scdm Albertū. Nam duo numeri impares: p̄stitu-
unt numerū parē. nō p̄ quāto sunt impares: s̄ p̄ quāto est in eis
materie numeri paris. sic etiā in pposito. Duob⁹ aut modis p̄ti-
git ex falsis syllificare vex. Primo. Ex ambab⁹ falsis. vt nullus
hō ē al. ois lapis ē al. ergo null⁹ lapis ē hō. Secundo. Et vna
falsa. Et hoc dupliciter. Vno modo. Quādo maior ē falsa: tam
in modis affirmatiuis q̄ negatiuis. Exēplū de modis affirmatiuis.
ois albu ē al. ois cign⁹ ē alb⁹. ergo ois cign⁹ ē al. Exēplū de ne-
gatiuis. nullū albu ē al. ois nix ē alba. igit nulla nix est al. Alio
modo. Quādo maior ē vā et minor falsa in modis affirmatiuis. vt
hic. ois equ⁹ ē al. ois hō ē equ⁹. ergo ois hō ē al. In negatis. nul-
la medi. ina ē al. ois musica ē medicina. igit nulla musica ē al.
Et illas aut bui⁹ potestatz est. vt sciam⁹ cogi. osere naturā p̄se-
quēcie bone. Quia ois p̄ia ē bona: cui⁹ aīa nō p̄ esse vex sine p̄
sequēte. p̄p̄thesis aut bui⁹ potestatz ē ista regula cōmunis. ois
p̄ia ē bona cui⁹ aīa nō potest esse vex sine p̄te. Sed diceret⁹
Ex falso seq̄t vex. quare equezo: ex vero nō seq̄t falsuz. Dico. q̄
ratio diuersitat⁹ ē ista. qā Quādo ex ver⁹ infer⁹ ē falsuz. tūc c̄p̄posi-
tūm p̄tē nō repugnat aīcedēti. qā tūc c̄p̄positū p̄tē est vex: et
aīcedēs etiā ē vex. Al. modo. vex vero p̄sonat et nō repugnat. S̄
quādo ex falsis syllificat vex. tūc c̄p̄positū p̄tē repugnat aīcedē-
ti. sic q̄ nō possunt s̄t stare in vitate. Vno em falsa nūq̄ possūt s̄t
stare i vitate. Et quūis i p̄ia bona et necāria: ex p̄lib⁹ seq̄t ip̄le
vt sic arguēdo. oē currēs ē equ⁹. ois hō ē currēs. g⁹ ois hō ē equ⁹
Tamen ex ver⁹ nō seq̄t falsuz. Et ratio diuersitat⁹ est. Quia due
possibiles possunt p̄stituere vnā copulatiuā impossibilē. s̄ nūq̄
due p̄p̄ositiones vere possunt constitūere vnā falsam

Notandū q̄rto Tercia potestas syllistica est
circulariter syllificare. Unde Circulariter syllificare: est ex p̄lōe
et p̄uertēte vni⁹ p̄misse inferre aliā p̄missā. vt capiēdo istū syl-
lism⁹ Ois hō ē al⁹ rationale. oīe r̄isibile ē hō. ergo oīe r̄isibile ē al⁹ ra-
tionale. ex p̄lōne et p̄uertēte maior⁹ inferri potest minor: sic syl-
logisando. oīe r̄isibile ē al⁹ rationale. oīe al⁹ rationale ē hō. ergo
oē r̄isibile ē hō. quod ē argumētū in p̄ma figura de p̄missis trāspo-

Secundi Priorum

stis. Et nō debet hic puerſio capi ppe p pñā ſoſali: ſ; p ſimpliſ
 trāſpoſitione extremorū pponis: manēte eadē qualitate ⁊ quāti
 tate. Et ſic vltis aſſiatiua puerſit ſimplr in aliā vlez aſſiatiua;
 de ſimlis trāſpoſit. Et licet talis puerſio nō ſit formalis pñā. ta
 men ſyllus puerſiū eſt ſoſalis pñā. et nō tenet vtute illi puerſi
 onis: ſ; gracta ſoſalis illacionis pñt ex aſſedēte. Et totum ag
 gregatū nō ē ppe ſylls circular; ſ; quib; illoz; vn⁹ i reſpectu ad
 altez potest dici circular;. Scōus tamē pceſſus ratiōe ſmi: ma
 gis dicit circular;. eo q in ipſo ſoſaliter ſit circulario: a pſone ⁊
 puerſtēte maior;. Et ſyllificatio iſta circular; pbatine ſolū ſit in p
 nertibilib⁹. licet illatiue eciā potest fieri in alijs. Quattuor au
 tem modi ſunt qb⁹ ſyllificat circulariter. Prim⁹. Quādo ex con
 cluſione et puerſtēte minor; ſeqt maior. vt capiēdo iſtū ſylliſmū
 Ois hō ē al rōnale. omne riſibile ē hō. ergo omne riſibile ē al rōna
 le. Et vlti⁹ capiēdo pſones et puerſtētes minor; inferſ ma
 ior ſic. omne riſibile ē al rationale. ois hō ē riſibilis. ergo ois hō ē
 al rationale. Scōus mod⁹. Quādo ex puerſtēte maior; ⁊ pſo
 ne ſeqt minor; vt patet in exēplo dicto in pncipio hui⁹ notabilis
 Terci⁹ mod⁹. Quādo ex puerſtēte pſonis et minori; inferſ p
 nertēns maior;. Quart⁹. Quādo ex puerſtēte pſonis et ma
 iore; inferſ puerſtēns minor;. Utilitas hui⁹ poteſtat; eſt. vt ſcia
 mus mutare demōſtracionez ppter qd: in demōſtracionez qā ē ⁊
 rēuerſo. ⁊ potheſis autē iſti⁹ poteſtat; eſt iſta regula. Ab vno puer
 tibilium ad reliquum eſt bona conſequentia

Concluſio reſpōſalis Prime tres poteſtates

ſyllorū ſunt ſufficienter assignate Patet concluſio ex dictis

Arguit pmo Plures ſunt poteſtates q; ſex. er

go. pbat. aſſ. qā ſyllificare ad falſū. ſyllificare ad ſopibile. ſyllifica
 re ad nugacōez ſyllificare ad redarguſionez. Si dicit. qd cōprehen
 dunt ſub qnta. Contra ſi ſic. ſeqret q omnes mete reducerent ad
 qntā poteſtatez. et p pñs omes alie poteſtates reducerēt ad qn
 tam. tenet pñā. qā ois poteſtas ſit in ordine ad aliquā metam.
 ¶ Dico ad pñū. q iſte cōprehendūt ſub qnta. qā in omib⁹ me
 tis pcludit aliqd imp⁹le: hoc ē inueniens. Sed ad impaciōez
 dicendū negādo pñā. q nō omes poteſtates p ſe pmo reducūt
 ad aliquā metam: ſed ſolum quandoq; per accidens

Arguit ſecūdo Plura pcludere nō eſt pma po

restas sylli. pbat. qd noll' syls potest plura pcludere. pbat. offi-
ciū pmissaz ē pcludere. s' sylus accipit p pmissis et pcone sunt
ergo sylus nō pcludit. Adior nota. Adior patet ex his que di-
ce a sunt circa diffinitiones syli. Dico q syls puenit pcludere
gracia sue partis. scilicet gracia premissarum

Arguit tercio Ide inquantū idē solū facit idē
ergo eodez pmissis inferūt tantū vna pcone. ergo male dic' ē q
idez sylus qd a pmissaz potest plura pcludere. A. s ē Arist. scdo
de generatione. Dico q maior intelligit de causa efficiētia. mō
pmissis sūt cause effectiue pconis s' illasle et quo ad cognosci tū

Arguit qto In pma figura nō valet plura p-
cludere p sublimptione. sub meo. pbat. qd nec in ipso affia-
tūo nec negatūo nō affiatūo. patet. qd tūc sic et argumentū
in scda figura. ex pur' affiatūis: et qd' n. il seq' pbat seq'la sic
argu. mō. oīne al' ē substantia. subūmo. oīs alīn' est substantia. oīs
hō ē substantia. oīs hōc' est substantia. igit' q sic in scda figura. pa-
ter. qd mediū pducit in ambab' pmissis. Dico. licet mediū p-
dicatur in ambabus pmissis minus principalibus: tamen in
pmissa principali mediū subijcit. vel dico. q subūmo. mō sub meo
de substantiis: debet predicari in pmissis ip' m mediū
in pcone vō maior extēstas. et sic si erit dispō scde figure s' pme

Arguit qnto Ex falsis nō seq' pco vera. pbat
Sicut se habz ens ad nō ens ita vez ad falsum: s' ei. s nō potest
esse effect' nō entis. qd nō ens nihil causat. ergo vez non potest
esse effect' falsi. Sed pco est effect' pmissaz. ergo pco vā non
potest sequi ex pmissis falsis. Adior ex puenienti similitudine.
Sicut enī ens et vez pueri ē: sic etiā falsum et nō ens. Dico
vez argumentū pcludit. q pmissis falsis nō inferunt verum inquā-
tum falsis sunt: sed solū m gracia materie vt dicti m est

Arguit sexto Ex falso nō seq' vez. pbat. In o-
mni p a bona oppositiū pncis repugnat aīcedenti. s' vbi ex fal-
so seq' vez: oppositiū pncis nō repugnat aīcedenti. ergo. Adior
Quia oppositiū veri est falsum et aīc etiā est falsum. modo vñz
falsus nō repugnat alteri falso. qd idez stat cū seipso. Dico q
positio itare vñcū altero debet capi p eo quod est aliā in vī-
tare precipare sic aīc due pposiciones falsae non simul stant

Secundi Priorum

Arguit septimo Ex tertia potestate sequitur quod circum iuter syllogizare esset possibile quod est falsum: ut patet per 24. primo posteriorum: ubi ostenditur quod circulo demonstrare est impossibile. Et eo quod circulo demonstrare est impossibile in eodem genere demonstrationis omni modo: hic unum genus demonstrationis mutat in aliud: quia demonstratio propter quod in demonstrationem quia est.

Arguit octavo Syllogismus circularis non est bonus syllogismus: probatur bonum syllogismus est contra totalem. sicut et contra totalem non est unum modum. ergo syllogismus qui solum tenet in finis pervertibilis: ut dicitur in textu et sic datur conclusio. Et dico quod iuter quo ad syllogizationem per baculum tenet. omni in certis pervertibilis: tamen quo ad illam nam tenet etiam in alijs.

Utrumque ultime tres potestates syllogistice sunt bene assignare Pro intellectione questione. is more

Notandum primo Quod per se syllogizare est quarta potestas syllogistica. Et ostenditur sic. Concedimus syllogizare est et oppositum per se cum altera premissarum inferre oppositum alteri premissae. Et per se syllogizare capit dupliciter. Uno modo per se. Et sic solum ordinatur ad probandum per se quodam esse bonum: Et sic solum tunc: quando ex opposito per dictorio per se cum altera premissarum: inferitur oppositum alteri premissae. Alio modo capit per se. Et sic fit quando assumitur oppositum per se vel per dictorium per se. et inferitur oppositum per se vel per dictorium alteri premissae: Et non valet per se syllogizare cum opposito per se per se: nisi quando per se est verum: quia per se per se vel indefinita non habet per se: Et illa potestas essentialiter est eadem cum reductione per se: de qua dictum est ante. Et est notandum quod Syllogismus per se non est totum aggregatum ex illis duobus syllogismis: sed quilibet illorum in ordine ad alium dicitur per se. Et illas autem ista potestas est: ut possimus unum syllogismum reducere ad alium: et probare unum per alium: quod sit contra bona et necessaria. Sed hypothetis est ista regula generalis. Omnis consequentia est bona: in qua et oppositum consequentis sequitur oppositum maius antecedentis.

Notandum secundo Quinta potestas syllogistica est ad impossibile syllogizare. Unde ad impossibile syllogizare est et oppositum per se conclusionis probatur: dato et per se a respondere: cum uno vero manifeste coassumptio syllogistica inferre manifeste falsum. Et si quod ne

garet illa p[ro]p[ri]etate. ois h[om]o ē al[ter] tūc arguens vel opponens deb[et] ol[er]
cere: do p[ro]dictoriū. h[om]o nō ē al[ter]: et tūc assumo v[er]u[m] manifeste v[er]u[m]:
et infero manifeste falsu[m]. v[er]u[m] sic arguendo in Bocardo. h[om]o nō ē
al[ter]. ois h[om]o ē al[ter] rationale. ergo al[ter] rationale nō ē al[ter]: p[ro]p[ri]etate ē falsa: t[er]m[inu]s
g[ra]t[is] aliqua p[ro]missa: et nō minor: ergo maior: tūc sic maior ē fal[sa]:
ergo ei[us] p[ro]dictoria ē v[er]a: s[ed] ei[us] p[ro]dictoria est p[ro]p[ri]etate p[ri]ncipaliter in
tenta: igit[ur] ista p[ri]ma. ois h[om]o ē al[ter]: est v[er]a. Utilitas e[st] istius pote[statis]
est ad ostendendū p[ro]dictoriū p[ro]p[ri]etatis p[ro]bando siue p[ri]ncipaliter
intente: esse falsu[m] imp[er]le vel inopinabile: et ex p[ar]ti p[ro]p[ri]etatis p[ri]n
cipaliter intentā esse v[er]ā. Et dicit ista potestas ad imp[er]le: quia
dicitur ad ip[s]e: s[ed] p[ro]p[ri]etate d[icitur] v[er]u[m] negā d[icitur] duo p[ro]dictoria q[uo]d ē ip[s]e

Notandū tercio Q[uo]d aliqui dicūt q[uo]d syl[logis]mus ad
imp[er]le cap[er]it p[er] trib[us] p[ro]cessibus. alij dicūt: q[uo]d p[er] q[uo]d: s[ed] p[er] p[ro]p[ri]etate
et. Notā d[icitur]. dupliciter p[ro]p[ri]etate intenta p[ri]ncipaliter potest p[ro]bari p[er]
syl[logis]m ad imp[er]le. Uno modo fo[rm]aliter et desin[er]e. Alio mō nec
fo[rm]al[iter] nec desin[er]e: s[ed] p[er] s[ol]o mō: p[ro]bando p[ro]p[ri]etatis p[ri]ncipal[iter] li[ber]ā p[er]
syl[logis]m fo[rm]aliter et desin[er]e: tūc ad syl[logis]m ad imp[er]le requir[er]it quāq[ue] p[ro]
cessus. p[ro]bando v[er]o tale: p[ro]p[ri]etatis p[ro]p[ri]etatis et indeter[er]minate: sufficiunt
tres. Prim[us] p[ro]cessus ē syl[logis]tic[us]: p[ro]p[ri]etatis p[ro]p[ri]etatis manifeste fal
sam. Sec[un]dus entimemetic[us]. et est. p[ro]p[ri]etatis illi[us] syl[logis]tic[us] ē falsa: igit[ur] al[ter]
qua p[ro]missa. Terc[us] al[ter]. aliqua p[ro]missa est falsa: et nō maior: ergo
minor: vel p[ro]p[ri]etatis. Quart[us]. maior vel minor est falsa: igit[ur] ei[us] p[ro]
dictoria ē v[er]a. Quint[us]. p[ro]dictoria ē v[er]a: et ē p[ro]p[ri]etate p[ri]ncipaliter inten
ta. igit[ur] p[ro]p[ri]etate p[ri]ncipaliter intenta ē v[er]a. Sed illi q[ui] ponūt tres: po
nunt p[ri]mū. sc[ilicet]m. et terc[us]. Syl[logis]m ergo ad imp[er]le sc[ilicet]m q[uo]d habet
plures p[ro]cessus: etiā habet plures ypotheses. Prima. si p[ro]p[ri]etate est
falsa: altera p[ro]missa ē falsa. Et ista ypothesis respicit tres p[ro]
cessus. Sec[un]da. s[ol]u[m] due p[ro]missa p[ri]ncipales sunt in syl[logis]m: Et ista re
spicit terc[us] p[ro]cessus. Tercia. si v[er]u[m] p[ro]dictoriū est falsu[m]: al[ter] est
v[er]u[m]. Et respicit quartū et q[ui]ntū p[ro]cessus. Et sc[ilicet]m Arist[ote]l[is]. in textu
ois p[ro]p[ri]etate cui[us]cūq[ue] qualitat[is] vel quatitat[is] fuerit: poterit p[er] imp[er]le
ostēdi in quib[us] figura p[re]ter v[er]u[m] affir[er]at[is] que nō syl[logis]tic[us] p[er] imp[er]le
in p[ri]ma figura. Cui[us] ratio est. q[uia] in syl[logis]ticatione ad imp[er]le: v[er]u[m] a
liqua p[ro]p[ri]etate deb[et] syl[logis]tic[us] est: ei[us] p[ro]dictoriū debet esse v[er]a p[ro]missa m[od]o:
m[od]o: p[ro]dictoriū v[er]u[m] affir[er]at[is] est p[er]icul[ar] negat[is]ua: que non
potest esse v[er]a p[ro]missa in p[ri]ma figura: nō maior: q[uia] maiore exi
stente p[er]icul[ar]i in p[ri]ma figura nihil seq[ui]t[ur]. nō minor. q[uia] minore ex
istente p[er]icul[ar]i negat[is]ua in p[ri]ma figura nihil sequitur.

Secundi Priorum

Notandum quarto Quod sexta potestas syllogistica est
ex oppositis syllogizare. Unde Ex oppositis syllogizare est ex pmissis
premissis vel dictorie oppositis inferre conclusionem: in qua idem negatur de se
ipso. ut homo non est animal. ergo animal non est animal: et hoc tertia
figura: sed in secunda sic procedit. ergo homo non est homo. Non potest autem
syllogismus ex oppositis fieri in prima figura. Quia ratio est. quia si minus vel
dictorie vel opposites: non possunt retinere dispositiones premissarum
quare quia premissis premissis vel dictorie opposites: debent precipari vero
quod terminis: eodem ordine: sic quod subiectum premissarum sit subiectum sedes: et pre
dicatum premissarum sit predicatum sedes. modo. Subiectum maiorem premissarum
esse predicatum maiorem. ergo syllogismus solus est secundus et tertia
figure. Ad premissas etiam syllogismus ex oppositis fieri ex premissis successibus vel sub
alternis. quia ex duobus successibus vel subalternis non potest inferri conclusio: in
qua idem negatur de seipso. Sequitur ergo corollarie. quod in nullo syllo
gismo affirmativo potest fieri syllogismus ex oppositis. quia opposites premissas non sunt
ambae affirmatives: etiam conclusio debet esse negativa: quod non recipit
in syllogismo affirmativo. Sequitur etiam. quod in tali syllogismo per conclusionem est falsa. Et hoc
testatur Boetius in textu. ubi ponit de am inter syllogismum ex oppositis. et
secundam potestatem: que est ex falso vel falsis syllogizare verum. quia in se
cunda potestate per conclusionem debet esse verum. sed in ista potestate sexta: per
conclusionem semper debet esse falsa. et hoc est verum syllogizando ex oppositis
in modo et figura. quia non syllogizando in modo et in figura: potest
inferri conclusio vera. ut syllogizando. Et nota distinctio cum destructione
ne unus premissarum ad alteram est premissarum. Et in premissis de inesse. quia syllogiza
do ex modalibus: conclusio aliquando potest esse vera. ut omnis homo de necessitate
est animal. nullus homo de necessitate est animal. ergo nullus homo de necessitate est
homo. Intelligitur etiam hoc in terminis supponentibus. quia syllogizando
in terminis per nullo supponentibus ex oppositis: conclusio quandoque potest
esse vera. ut hic. omnis chimera est vacuum. nullus chimera est vacuum
ergo nulla chimera est chimera. Intelligitur etiam procedendo per
re. quia procedendo in premissis: conclusio tunc potest esse vera. ut omnis homo
est animal. nullus homo est animal. igitur omnis homo homo non est. Et
utilitas autem istius potestatis est: propter repugnare perennitatem respon
dencium. ut si respondens cederit duo dictoria vel premissa per hanc
potestatem cogere ad maiorem inveniendum procedendum. Hypothesis est
sententia Aristotelis secundo de generatione cum dicit. Oppositorum
opposites sunt cause. Et est notandum. quod Omnis propositio est falsa: in qua
idem negatur de seipso: exceptis tribus causis. Primus: in propositione

de modo loquendi insueto. vt illa est vera. homo hō non ē. Secundus. quādo pōcato addit signū vlc. vt homo non est oīs hōmo. Tercius. quādo subiectū pōcatis p nullo supponit. vt chimera non est chimera

Conclusio respōsalis Ultime tres potestates syllabice sunt sufficienter assignate. Patet conclusio ex dictis

Arguit pmo Nullus est syllabus puerius. pbat

Q. i. si aliter aliter: vel ergo differet a syllogismo ad imp'le vel non. non p'mū. pbat. illa que sunt idē numero non differūt. h syllogism' puerius' et ad imp'le sunt bñi modi. ergo. aliaior. quia idē p'tas numeralis est maxima idē p'tatū. aliaior parz de syllogismo in Barbara: cerniāto ad sylm in Baroco: qñ ambo forant ex eis dē t'mis. q nō sedz: qā sunt dīuerse p'tates specificē diffiere: et ergo vna nō est alia. tenet p'ia qā illa que differunt specie vnū nō est aliud ¶ Dico v'z argumētū p'cludit p'ticulariter h nō v'r. vnde sylbus puerius' et ad imp'le pueniūt et differūt Cōueniūt interib'. Primo. qā possunt fieri ex eis dē t'mis in oib' modis et figuris. Secdo pueniūt qā idē syllus in numero: quādoqz ē puerius': quādoqz ad imp'le. Tercio pueniūt. qā oīs syllus ad imp'le est vel potest esse puerius' h nō e' puerio. Sed differunt p'mo in hoc. qā syllus puerius' p'supponit altū sylm: ratione cui' dicit puerius'. h ad imp'le non. qā potest esse nullo alio syllo preexistēte. Secdo. qā in syllo ad imp'le ad min' semp vna p'missaz est falsa et alia va. Sed in syllo puerio stat quādoqz ambas p'missas esse falsas: q'qz veras abas. Tercio differūt. qā i syllo ad imp'le semp p'elo ē falsa. h in syllo puerio quādoqz p'elo ē va et aliquādo falsa. Quarto. qā syllus puerius' quādoqz ē ostēsiu': h syllus ad imp'le nūqz. Quinto differūt in vtilitate. qā syllus puerius' valet ad p'batō: q' p'or p'ia fuit bona. Sed syllus ad imp'le possibile non ordinatur ad hoc. sed valet ad probandum conclusiōem principaliter intentam esse veram

Arguit scdo Conuersiue syllabare nō est pote-

tas syllabica. pbat. qā vel pueniret oīs syllo vel nō oīs. Si nō oī: nō videt maior ratio dīuerficari de vno qz de alio Si dicit o'mni. Contra. Nō puenit Barij patet de isto. oīs al est substantia. hō ē at. ergo hō ē substantia. qā nō seqz. hō nō ē substantia. hō ē at. igit hō nō ē substantia. pbat. qā arguit ex purz indefinīs.

Secundi Dictionum

ex q^b nihil seq^r ¶ Dico q^d non bene arguit^r: q^a assumit^r oppositū
succontrarium: modo debet sumi oppositum q^d adictori in vel
contrarium. Debet ergo sic argui. nullus hō est substantia. homo
est alⁱ ergo animal non est substantia. Et sic seq^r in serison

Arguitur tercio Si syllus puerisus esset bonus

syllus: hoc esset v^ent^e n^ui^u regule. q^d Dis p^{ri}a ē bona in qua ex
opposito p^{ri}ter infer^r oppositū aⁱ cedet^r. h^{oc} non. igit^r. 2° id^e p^{ri}
bat. q^a in syllo puerisus ex opposito p^{ri}teris cū vna p^{ri}missa: so
lūmodo infer^r oppositū alteri^u p^{ri}missa et nō toti^u aⁱ cedet^r. ¶
Dico q^a ass^u sylli ponit ambas p^{ri}missas: sicut tota copulatio po
nit ambas p^{ri}tes ei^u. ideo: destructa altera p^{ri}missa^u destruit totū
aⁱ s. sicut tota copulatio fit falsa: p^{ri}ter falsitatem vnius p^{ri}teris

Arguitur quarto Syllus ad impossibile non est

syllus. p^{ri}bat. nullū agg^{re}gatiū ex syllo et enthimemate est syl^{lus}
Syllus ad imp^{le} ē h^{oc} modi. ergo 2° id^e p^{ri}ter. q^a syllus et enthime
ma sunt sp^{eci}es argumētacionis specificē distincte. modo: specificē
distincta nō faciūt vnu. 2° id^e p^{ri}ter patet ex declaratione p^{ri}teris
¶ Dico v^ez argumētū p^{ri}teris claudit: capiēdo syllū ad imp^{le} p^{ri}ter
p^{ri}teris. sed capiēdo p^{ri}teris tantū: sic est syllogismus vnius

Arguitur quinto Diffinitio sylli ad imp^{le} pueris

nit alteri a diffinitio. p^{ri}bat. q^a puenit syllo puerisus. p^{ri}bat. q^a in
syllo puerisus ex opposito p^{ri}teris cū altera p^{ri}missa: infer^r op
positū alteri^u p^{ri}missa. modo stat q^d p^{ri}teris p^{ri}teris: sit p^{ri}teris
um p^{ri}teris negare a respondēte. et simil^{it} stat. q^d p^{ri}missa assūpta
fit v^ez: et oppositū alteri^u p^{ri}missa quod infer^r sit falsum ¶ Dico.
v^ez argumētū p^{ri}teris claudit. q^d syllus ad imp^{le} et puerisus indefini
te vel particulariter sunt idem sed non vniuersaliter

Arguitur sexto Videt^r q^d v^elis affixari uapote

syllari p^{ri}ter imp^{le} in p^{ri}ma figura. ergo dictū finale terci^u notabit^r
nō est v^ez. 2° id^e p^{ri}ter p^{ri}bat. q^a potest syllari in terci^a et scda figura. ex
go eti^a et in p^{ri}ma. tenet p^{ri}teris auctoritate p^{ri}ter p^{ri}teris p^{ri}teris dⁱcⁱt^r.
tis. quēctis p^{ri}ter syllat p^{ri}teris figuras a p^{ri}ma: potest eti^a syllari
2° p^{ri}ter p^{ri}ter p^{ri}ter dⁱcⁱt^r. q^d p^{ri}ma figura p^{ri}teris cūma genera p^{ri}
blematū ¶ Dico q^d auctoritas p^{ri}ter intelligit^r: quo ad syllificationē
omni^a z nō quo ad ip^{le}. q^a quo ad hoc: alie figure sunt p^{ri}teris

Arguitur septimo Syllus ex opposito nō ē syl

logismus. patet. In nullo syllo mediū debet intrare p̄conem. h̄
hoc est in syllo ex opposit̄. ergo. Aliaior ē nota. Aliaior patet de
isto. ois disciplina ē bona. nulla disciplina ē bona. ergo nullū bo
num ē bonū. ¶ Dico. licet mediū sc̄t bonū intrat p̄conē. non ta
men sub ea racioe qua ē mediū: h̄ maior extremitas vel minor

Arguit octauo Syllus ex opposit̄ nō est syl
logum. pbat̄. null⁹ paralogism⁹ ē syllus. h̄ syll⁹ ex opposit̄ est
paralogism⁹. ergo. Aliaior ē nota. Aliaior patet. q̄a syll⁹ ex oppo
sit̄is peccat in materia: ex quo assumit vnā p̄missam falsam. ¶
Dico q̄ paralogism⁹ qui peccat in forma nō ē syll⁹: et talis. nō
est syll⁹ ex opposit̄: h̄ paralogism⁹ peccās in materia bene ē syl
logismus. patet ergo conclusio. sequitur questio

Utrum tres defectus syllogismorum ab Arist.

in textu sint sufficiēter assignati Pro intellectu istius mote

Notandū p̄mo ¶ **Aristo. in textu in tractatu**

secundo: sc̄d̄i p̄p̄: ponit tres defect⁹ syllōy. Prim⁹ est: peticio
p̄ncipij. Sc̄d⁹: nō p̄pter hoc accidere falsum. Terci⁹ ē: fallacia
p̄ie op̄inionis. Cōtingit aut̄ isti tres defect⁹ in syllis: racione
p̄conū. Unde p̄co tripl̄iter seq̄t ex p̄missis. P̄co em̄ p̄co de
bet esse alia a p̄missis. Sc̄do p̄co debet seq̄t ex p̄missis. sic: q̄a si
p̄co est v̄a: p̄mis̄e debent esse vere. et si p̄co falsa: p̄mis̄e debēt
esse falsē. licet etiā dictū est: q̄ ex falsis seq̄t ver⁹. h̄ hoc ē pac̄is
Tercio: q̄ ex eis dē p̄missis eodē modo sumpt⁹: nō debem⁹ opina
ri sequi opposita. Contra p̄mū peccat peticio p̄ncipij. Cōtra secū
dū peccat: nō p̄pter hoc accidere falsū. Cōtra terciū peccat: fal
lacia p̄ie op̄inionis. Prim⁹ defect⁹ accidit: circa terciā potestā
tem: que est: circulariter syllāre. Sc̄d⁹: circa gntā potestātē: q̄ ē
ad ip̄le syllāre. Terci⁹: circa sextā p̄fatē. q̄ ē ex opposit̄ syllāre

Notandū sc̄do ¶ **Q̄ p̄mus defect⁹ est. peticio**

p̄ncipij. Unde Peticio p̄ncipij est sumere p̄conē p̄bādā tanq̄
pbatā vel minus notū. vel eque ignotū: ad p̄bādū magis notū
vel eque ignotū. Et ista ergo diffin̄ione seq̄t. q̄ peticio p̄ncipij:
est idē cū supponere p̄iū. Nā p̄bs docet octauo thopicor. Sup
ponere p̄iū: est sumere p̄conē p̄bādā: sine ei⁹ p̄bacione. modo
hoc fit in peticione p̄ncipij. Nā dicit text⁹. Petere p̄ncipiū: est
sumere in eo q̄ nō demonstrat̄ p̄positū. i. sine ei⁹ p̄bacione. Unde.

Secundi Priorum

Notandū vltēr⁹. q^d Peticio pncipij est duplex. Quedā est: sta-
tim et est. Quādo idē sumit ad pbacionē directē superius. vt hō
currit. igit^r hō currit. Similiter. oīs hō ē hō. et oīs hō est hō. igit^r
oīs hō ē hō. Et pūter dicit^r: q^d talis peticio pncipij: peccat p^{ra}
syllm simpliciter dictū. eo q^d p^{elo} nō ē alia a pmissis. Tamē aliq^d
dicūt. licet p^{elo} nō est alia a pmissis quo ad vocē: tamē quo ad
officiū. q^a Officiū pmissaz: est inferre. officiū vō p^{elōis}: est infer-
ri. Et dicūt. q^d tal^r p^{cessus} peccat solū p^{syllm} pbatū: et nō p^{syll}
logismū simpliciter dictū. Alia est peticio pncipij non statim.
et est. Quādo mag^s notū infer^r ex min⁹ noto. vel eque ignotū
ex eque ignoto. Et hoc potest p^{ringere} dupliciter. Uno modo.
Quādo min⁹ notū sumit ad pbādū magis notū. Et si q^s volens
pbare illā. albedo est color: argueret sic. omne multiplicans de se
spēs visibiles ē color. albedo multiplicat de se spēs visibiles. er-
go albedo ē color. p^{elo} ē magis nota pmissis. quia multiplicare
de se spēs visibiles ad sui cognitionē plura requirit. quoniam co-
gnoscere q^d albedo sit color: q^a hoc est notū sensui visus: p^{min}
aut nō. Secūdo. quādo eque ignotū pbat^r p^{eque} ignotū. Et si a-
liq^s pbaret illā. hō ē susceptibilis discipline: p^{istā}. et visibile ē susce-
ptū discipline. Duplex ergo potest assignari petitionis pnci-
piū nō statim para logismus. Un⁹ est q^d deficit in illac one. et est
Qui infer^r p^{elōis} in mala p^{ra} nō curādo: an p^{missis} sunt mi-
nus note p^{elone}: vel eque ignote. Et talis peccat p^{syllm} sim-
pliciter dictū. vt sic arguēdo. q^dq^d heri emisti hoc ie comedisti. sⁱ
carnes crudas heri emisti. ergo carnes crudas hodie comedisti.
Ali⁹ est q^d deficit in pbacionē vel notioritate. vt patet in exem-
plis prioribus. Et talis non peccat contra syllogismum simpli-
citer: sⁱ p^{ra} syllm pbatū. q^a maior deficit in probacione

Notandū tercio Q^{uod} scōus defect⁹ sylloz ē. nō
ppter hoc accidere falsum. et est sumptio p^{missis} sup^{ra} dūc in tyto
ad imp^{le}. qua posita vel amota nō min⁹ seq^r falsum. i. occide-
re falsum. non ppter hoc fit: quando in syllo ad imp^{le} assumi-
tur vna pmissa sup^{ra}na: ppter quā credis seq^r p^{elo} falsa. ppter quā
tamen non seq^r talis p^{elo} falsa. Et talis fallacia accidit quādo
pliciter. Primo. quādo illa pmissa sup^{ra}na cū nulla pmissaz p^{ra}
cat in terminis. vt imp^{le} ē infinitū p^{ra}fire. sⁱ in quolibet spacio
sunt infinita et dyameter est cōmensuratio colte. igit^r imp^{le} est
aliquod spaciū p^{ra}fire. Secūdo⁹ modo. Quādo. talis pmissa sup^{ra}

finis p̄t̄eat cū vna p̄missa in subiecto. vt om̄e quod ē p̄riū coru-
ptioni est generacio. vita ē p̄ria corruptioni et vita est idē q̄ alia
igit̄ vita est generacio. Terci⁹ est. Quādo talis p̄missa sup̄ sua cō-
municat cū vna p̄missa in p̄dicato. vt om̄e p̄riū corruptioni est
generacio. vita ē p̄ria corruptioni et aliq̄s mor⁹ p̄riat corruptio-
ni igit̄ vita ē generacio. Quare⁹ mod⁹. Quādo talis p̄missa su-
p̄ sua p̄t̄eat cū vna p̄missa in subiecto et cū alia in p̄dicato. e-
xemplū. vt om̄e sensitīuū ē al' rationale. om̄e al' ē sensitīuū et o' ē
al' rationale ē al'. igit̄ om̄e al' ē al' rationale. Et ista fallacia soluz
habz̄ fieri circa syllogismū ad imp'le. Racio. q̄ ista fallacia habz̄ fieri
circa syllogismū cui⁹ p̄cō ē falsa. p̄pter aliquā ypothesim. h̄ hoc soluz
est in syllo ad imp'le et nō o. lino. p̄ ista ergo fallaciā q̄s potest
deci- i in syllo ad imp'le. q̄ aliq̄s potest credere q̄ p̄pter istā p̄-
missam sup̄ sua seq̄t̄ falsū. m: et non potest discernere an maior
vel minor ē falsa. Quide⁹ 2 alij sic diffiniūt hāc fallaciā: Est dece-
ptio anime p̄ueniēs ex eo q̄ p̄cō falsa alicui⁹ syllogismū credit̄ esse fal-
sa: p̄pter p̄missam preter necessariam coassumptam. que tamen
non est causa falsitatis eiusdem

Horandū q̄rto Q̄ terci⁹ defect⁹ syllogiz ē fal-
lacia p̄rie opiniois. Et diffinit̄ sic. Est deceptō aie p̄ueniēs ex eo
q̄ aliq̄s opiat̄ duo p̄ria vt duo p̄dictoria sit esse vā. Et dicit̄ notat̄
duo p̄ria. vel p̄dictoria. q̄ si aliq̄s opiat̄ duo p̄dictoria vel sabal-
na esse simul vā: nō sit fallacia p̄rie opiniois. Et ista fallacia re-
ducit̄ ad ignoraciā elenchī. q̄ in hoc aliq̄s opiat̄ duo p̄ria vel
p̄dictoria simul esse vā: ignorat p̄dictiones requisitas ad v̄x elen-
chum. Pro cui⁹ lacioz cognitione est notandū: q̄ Opinari duo
p̄dictoria vel p̄ria: est assentire duob⁹ p̄rijs vel p̄dictorijs cū for-
mōine de opposito. Et hoc potest p̄tingere quāq̄ modis. P̄rio.
v̄ualiter in suis p̄ncipijs. Et sic aliq̄s opinādo illas. hō currit.
nullū al' currit: opiat̄ duo p̄dictoria. Quia licet iste due nō p̄-
dicūt for̄aliter: tamē ad ipas sequit̄ p̄dictoria. vt ista. hō currit
null⁹ hō currit. In ista enī. nullū al' currit: includit̄ ista. null⁹ hō
currit. que p̄dicat hūc. hō currit. Sectio. vñ in vli et aliud in
p̄sentari. vt aliq̄s opiat̄ illā. ois mūla ē sterilis. et tamē eciam
cū videt mūlā ventrosam: opiat̄ illā. aliqua mūla nō ē sterilis.
Tercio. vñ in actu et aliud in habitu. Ostēdit̄ enī sexto Ethico-
rum. q̄ in p̄tēs in habitu opiat̄: q̄ nullū fornicari sit bonū. et
tamen in actu indicat aliq̄d fornicari esse bonū. Quarto. vñ in

Secundus Priorum

formaliter et aliud virtualiter. ut rustice opinatur illa formaliter, nullus
homo est alius, et virtualiter opinatur, quod aliquis homo est alius. quia in hoc quod opinatur
se esse hominem: etiam opinatur se esse animal. Quinto, in sensibus
his in quibus non habetur vel dicitur, ut istas, homo est, i. dicitur, et nullus
homo est, i. comedit, posset tamen addi adhuc sextus modus: secundum di-
versas potencias, ut secundum sensum indicantur solem esse bipedalis
quantitas: sed secundum intellectum esse maiorem tota terra

Conclusio responsalis Tantum tres sunt defectus

accidentis circa potestates dictas Patet conclusio ex dictis

Arguit primo De fallacijs definiere non potest
ad presentem librum, probatur, dicitur enim artifices et scientes habere considerare
de diversis, sed scientia ista est diversa a scientia libri, elenchorum: in qua
definitur de fallacijs, ergo non hic. ¶ Dico, quod diverse scientie non
habent considerare idem eodem modo: sed bene diverso modo, et sic est hic,
quia hic definitur de fallacijs: ut peccat syllogismus illatus aut probatus
in genere, sed in libro elenchorum ut peccat contra verum elenchum.

Arguit secundo Diffinitio petitionis principij
non valet, probatur, quia petere principium est sumere rationem et, sed ratio
non est principium, ergo, et maior est diffinitio huius quod est petere principium
et minor patet, omne principium debet esse impossibile demonstrabile, sed
conclusio demonstrat per premissas, et maior et minor sunt Aristoteles, primo po-
steriorum. ¶ Dico quod argumentum procedit: quod ratio est principium non exe-
cutionis sed intencionis: eo quod finis est primum in intencionem et ultimum
in executionem et principium simpliciter primum est indemonstrabile

Arguit tertio Dis peticio principij peccat contra
syllogismum in forma, igitur syllogismus simpliciter, probatur autem per Aristotelem, pri-
mo elenchorum cum dicit, omnes modi fallaciarum sunt immodificati, non
sunt in modis et figuris, et si sic: tunc peccat in forma. ¶ Dico quod
Aristoteles non vult quod fallacie non sunt, in modis syllogisticis, sed vult, quod omnis
fallacia deficit a aliquo modo, aut in modo illationis, aut probationis.

Arguit quarto Dis peticio principij peccat contra
syllogismum simpliciter, probatur, quia omnis peticio principij peccat contra argumen-
tationem, ergo syllogismus simpliciter dictus, tenet contra a superiori distri-
buto ad inferius. Huius patet, quia peticio principij peccat contra argumen-
tationem, ergo contra argumentationem. Tenet contra a eodem ad idem, quia
argumentatio est ratio rei dubie faciens fidem. ¶ Dico verum argu-

mentū pelndit de argumētacione ppe dicta. h̄ ista non ē genus
ad syllo gisinnz simpliciter: sed tamen argumētacio p̄iter dicta

Arguit q̄nto **Nō ppter hoc accidere falsuz nō**
ē defect⁹. pbat. supabūdācia nō ē defect⁹. h̄ nō ppter hoc accide
re falsuz sic ex supabūdācia vni⁹ p̄pōnis. ergo **¶ Dico q̄ defect⁹**
dicitur dupliciter. Uno mō p̄cāencia alieni⁹ necessario: requiriti
ad p̄titionē alieni⁹ effect⁹. et sic nō capī h̄ic. Alio modo accipi
tur defectus p̄iter p̄uacūq; deformitate que accidit in pro
ductione alicuius effectus: et sic capitur in proposito

Arguit sexto **Ista fallacia nō puenit syllo ad**
imp⁹le. pbat. q̄a aliq; ē syllo ad imp⁹le in quo nō est ita falla
cia. patet de syllo ad imp⁹le. vbi nulla p̄missaz assumit s̄ p̄stua
¶ Dico q̄ p̄lo non intelligit de quolibet syllo ad imp⁹le sim
pliciter: h̄ de syllo ad imp⁹le vbi assumit vna p̄missaz sup̄na

Arguit septimo **Quelibz fallacia est opinio**
nis: et tamen nō quelibet puenit ex eo: q̄ aliq; opinat̄ duo p̄ria
vel p̄dictoria simul esse vā. pbat. añs. q̄a quelibet fallacia puenit
ex opinione. q̄a quelibet puenit ex eo q̄ aliq; opinat̄ argumētū
esse tale: quale ipsum non est **¶ Dico** v̄z argumētū pelndit: q̄
circa quēlibet fallaciā est fallacia opinionis p̄iter sumpta. mō
ita p̄iter nō capī h̄ic. q̄a h̄ic capī vt puenit ex eo q̄ q̄s opinat̄
duo contraria vel contradictoria esse simul vera

Arguit octauo **Possibile est aliquē siml̄ ⁊ se**
mel habere iudicia p̄traria vel p̄dictoria de eadē re. igitur p̄le ē
opinari duo p̄ria vel p̄dictoria. Añs patz. q̄a q̄s vidēs baculū in
aqua indicat ipm esse fractū scđm sensū: et indicat eū esse inte
grum scđm intellectū. Itē. sensus indicat solē esse bipedalis q̄n
titatē. h̄ intellect⁹ indicat eū esse maiorez tora terra **¶ Dico q̄**
hoc est scđm diuersas potēcias. et sic ibi potencia superior corri
git iudiciū potencie inferioris

Etz tantū q̄tuor sunt spēs argumētaciōis. scz
syllo. exēplū. enthymēma. ⁊ ionctio. Pro intellectuē q̄stionis more

Notandū p̄mo **Qz argumētacio accipitur du**
pliciter. Uno modo p̄p̄. et sic argumētacio est ratio rei dubie fa
ciens fidem. hoc est. ratio. i. p̄cessus demōstrati⁹. faciēs fidez. i.

Secundi Priorum

assensui rei dubie. i. personi que est dubia antequam demonstratur per
 similes. et sic non capitur hic. Alio modo capitur per iter ut con
 nectitur cum prima. et sic Argumentatio est oio habens alios et prius cum
 nota illacionis illatiue tertia. Et sic argumentatio est gen⁹ ad syllogismum
 exempli: enthymema: et inductio. Capit autem sufficientia illarum quatuor
 species sic. Vis argumentatio vel est syllogistica vel non syllogistica. Si prima:
 hoc est demonstratio. Vel est syllogistica perfect⁹ vel imperfect⁹. Si prima: sic est
 prima species argumentationis quod dicitur syllogismus. Si secundum: sic est enthym
 ema. Si secundum. vel est inductio completa vel incompleta. Si comple
 ta: sic est inductio. Si incompleta: sic est exemplum. Prima itaque spe
 cies argumentationis: est syllogismus. quem prius hic non diffinit: eo quod in
 primo libro sufficienter tam diffinitive quam diffinitive de terminis de syl
 logismo. Secunda species argumentationis est inductio. Et diffi
 nitur secundum Aristotem in textu sic. Est species argumentationis per alter
 ram extremitatem: alteram de medio syllogisans. Non debent autem
 hic medium et extremitas capitulomodo sicut capiebantur in primo bu
 tus. Sed per medium in proposito intelligitur subiectum personis. et per
 alteram extremitatem: intelligitur predicatum personis. Sed per alteram
 extremitatem: intelligitur singularia que inducuntur. Intelligi
 tur ergo diffinitio sic. Inductio est argumentatio syllogisans. i. per
 cludens alteram extremitatem. i. predicatum personis inducens per alter
 ram extremitatem. i. per singularia de medio. i. de subiecto conclusi
 onis inducens. Et exemplificat Aristoteles. hoc autem non habens coleram est longum. et sic de singul
 igitur enim autem non habens coleram est longum. Sed Boetius in
 ductionem diffinit sic. Inductio est processus ex singularibus sufficienter
 enumeratis ad eam universalem. Non possunt autem omnia singularia enu
 merari explicate et formaliter. quia talia sunt infinita modo infinitum
 non potest numerari et praesentari. Sufficit tamen quod enumerantur
 simpliciter in ista pericula: et sic de singulis. Et inductio potest fieri
 dupliciter: Quandoque per singularia: et hoc dupliciter: Quomodo
 per singularia vagari: ut sic: iste homo currit: et iste homo currit: et sic de
 singulis. ergo omnis homo currit. Aliomodo fit per singularia determinata: ut
 fortis currit per: fortis currit: et hoc: ergo omnis homo currit. Aliomodo fit per mi
 nus communia: et hoc dupliciter: Quomodo per minus prima acce
 pta distributive: et talis potest fieri sub termino generifico distri
 buto. per individua: ut hic: omnis homo currit: omnis alius currit: ergo omne
 autem currit. Secundo potest fieri per minus prima accepta sine distribu

clone. Et talis habet fieri sub termino generifico distributo p
specieb'. vt hic. bos fuit in archa Noe. hō fuit in archa Noe. et
go oīe al' fuit in archa Noe. Inductio ergo que fit p indiuidua
vaga: est p ia foīalis. et alii tres modi non. Et potest inductio
reduci ad sylm dupliciter. Uno modo foīaliter. videlicet quan
do oīa que sunt in inductione: exp'sse ponunt in syllo. Et hoc fit:
quādo aggregat' et subiect' oīm singulariū cū ista clausula et
sic de alijs: cap' p medio: et pōcatū pōnis inducēde p maiori
extremitate: et subiectum p minori. Verbi g'a. ista inductio. iste
hō currit. et iste hō currit et ijs. igit' oīs hō currit: sic reducit'. oē
quod est iste hō et iste hō et ijs currit. s' oīs hō ē iste hō et iste hō
et ijs. ergo oīs hō currit. Alio modo v'ualiter. et est quādo loco
singulariū cap' t'min' trāscendēs cū pnomie demonstratiue in o
bi. quo de mō. trāte oīa singlaria p medio: et p maiori extremita
te pōcatū monēt: s' p minori subiectū. vt sic arguēdo. quod li
bet istoz currit. oīs hō est aliq' istoz. igit' oīs hō currit. hic in liq'
quodlibet includit' ens. sic etiā ista. oīs asin' currit. oīs leo cur
rit. igit' oīs al' currit. sic reducit'. oīs q' ē hō et asin' et ijs currit
oīs al' ē hō et asin' et sic de alijs: igit' oīs animal currit

Notandū scōdo Q' scōm p'm in tertia spēs argu
mentacionis est exēplū. Et diffinit' sic. Exēplū est quando medio
extremū ostēdit' inesse p id quod est simile tercio. Que diffinitio i
telligit' sic. Exēplū est scz argumētatio: quādo. i. dū: extremū
.i. pōcatū psequēz: ostēdit' inesse medio. i. subiecto p'nt': p id q' ē
est simile. i. pōtōne importāre similitudinē: tercio. i. subiecto an
cedēz. Exēplū g'a sic arguēdo. Iannēses sunt dimites q'a habēt
portū mar'. igit' Venerēses sūt dimites: q'a habēt portū mar'. in
quo exēplo: extremū. i. pōcatū p'nt': scz dimites: ostēdit' fesse sub
iecto p'nt' scz venerēses: pōtōz iprātē similitudine: scz h'el' portū
mar': q' ē simile tercio. i. subiecto antecedēz: scz Iannēses. quia
tam Iannēses q' Venerēses habent portum mar': ppter q' ē
sunt similes in dicitis. Boeci' aut' in Thopie sic diffinit' exēplū
Est quādo vñ p'iculare ostēdit' p aliud p'iculare: ppter simili
tudine reptā in v'risq'. Et aduerte. q' Argumēta exēplaria p'nt'
ter sunt p'nt' rethorice: que solū sunt p'nt': vt nūc bonē q'a simili
tudo nō potest esse sufficiēs mediū: ad p'ādū vñ p'iculare per
aliud: ppter multa impedimēta. que possunt istā similitudinē im
peoire. Et ergo tale argumētū nūq' est bonū simpliciter: nisi ar

Secundi Priorum

gnator: cū p̄stācia vtriusq; subiecti: et cū rēmocione oīm causaz
que possunt impedire talem similitudinē. vt Jannēses sunt diui-
tes ppter bonū portū maris: et Venetēses habēt etiā bonū por-
tum maris. et nō ē aliqua alia causa impediēs eos. ergo Venetē-
ses etiā sunt diuites. Et reducit exēplū ad sylm dupliciter. Pri-
mo reductione cōpleta. vtz quando omnes tmini pōnti in ipso
exēplo ingrediūt in ipm sylm. vt sic arguēdo. omēs habētes bo-
nū portū maris sicut Jannēses sunt diuites. h̄ Venetenses ha-
bent bonū portū maris sicut Jannēses. ergo res. Secūdo redu-
ctione incōpleta. vtz quādo solū aliqui tmini pōnti in sylloqui
pōnti in exēplo: h̄ nō omēs. vt sic arguēdo. omēs habētes bonū
portū maris sunt diuites. Venetēses sunt habētes bonū portum
maris. ergo Venetēses sunt diuites: vbi omittunt Jannēses. et
oracio importans similitudinem debet poni pro medio

Notandū tercio Differēcia est inter exēplū
et sylm. Primo enī differūt fōraliter. Nā exēplū est instrumen-
tum rethorū p̄suadentū populo: ideo non assumit nisi singularia
sensibilia et populo nota. Sed sylus est instrumentū logicū ar-
guentū et inuestigantū veritatē in scienciis speculativis. Secūdo
differūt. Nā in syllo vna pars vt aīo: habet se vt totū. i. magis cō-
mune. scda vō: puta p̄is: vt pars. i. min⁹ cōmune. h̄ sic nō est de
p̄tib⁹ exēpli. Nā p̄tes ei⁹ habent se vt pars ad partē: qā in exē-
plo ostendit vnū p̄ticulare p̄ aliud. Tercio differūt. Quia sylus
semp̄ p̄cedit ex duab⁹ p̄pōnib⁹. exemplum vō ex vna tantū: puta
singulari: quāuis potest assumere plura singularia. Sic similiter
inter exēplū et inductionē triplex est differēcia. Prima. qā
Inductio fit ex oīb⁹ singularib⁹ fōraliter vel vtraher. exēplū
vō ex vna singulari. Scda differēcia. qā in inductione aīo ⁊ p̄-
sequens habent se vt pars et totū: siue min⁹ cōmune ad magis
cōmune. h̄ in exēplo: vt pars ad p̄tē. Tercia differēcia. qā in-
ductio nō copulat sylm ad extremū h̄ ad mediū. Sed exēplū
copulat sylm ad extremū. Et aduerte. q̄ Aristō. in textu ponit
duo que habent accidere circa spēs argumentacionis. sc̄t de con-
tritione et instanciā. Reductio est sylus cui⁹ p̄missio nō faciūt si-
dem de p̄cone: sunt tamen p̄p̄ngoris fidei h̄ p̄clo. Et sunt eius
duo modi. Prim⁹. quādo maior est manifesta ⁊ minor dubia. i-
ta tamen: q̄ minor sit credibilior p̄cone. hoc est. q̄ sit p̄ p̄ncipiora
media syllisabilis h̄ p̄clo. vt sic arguendo. oīs disciplina est do-

est. Iusticia est disciplina. Igitur iusticia est doctus. hic maior est et se nota: quia ratio predicati inclinat in ratione subiecti. Si minor est ita dubia sicut p[ro]lo: tamen est p[ro]p[ri]us sciencie quā p[ro]lo: eo quod magis est p[ro]p[ri]us noticie maioris p[ro]p[ri]us: que est p[ro] se nota. Secundus modus. quādo ambe p[ro]missae sunt dubie, sic tamen quindigent paucioribus mediis q[uam] p[ro]lo, ut o[mn]is figura linearum equalium lineis rectis est quadrabilis. Si triangulus est p[ro]lo, ut o[mn]is figura linearum equalium lineis rectis est quadrabilis. Ambe p[ro]missae sunt dubie: tamen p[ro]p[ri]a pauciora media p[ro]bant et deducunt q[uam] p[ro]lo: ut patet in mathematica. Aliquis ponit tercium modum scilicet: quādo minor est p[ro] se manifesta: et maior eque dubia: sicut p[ro]lo: p[ro]p[ri]us tamen fidei q[uam] p[ro]lo. Si ite deducit ad p[ro]m[iss]am. Instancia vero est p[ro]p[ri]us p[ro]p[ri]a: hoc est: p[ro]p[ri]us p[ro]p[ri]a vel p[ro]dictoria p[ro]p[ri]us respondens. Et illa diffinitio datur de instancia p[ro]p[ri]a: que non est p[ro]p[ri]a. Si vero velim[us] eā intelligere de instancia argumentationis: tunc diffinitio sic est exponenda. Instancia est argumentatio: in qua argumentatione p[ro]ludit p[ro]p[ri]a vel p[ro]dictoria p[ro]p[ri]us p[ro]esse a respondente. Et est duplex instancia: scilicet vltis et p[ro]p[ri]a. Instancia vltis est argumentatio: in qua p[ro]ludit vltis p[ro]p[ri]a vel p[ro]dictoria p[ro]p[ri]us dare a respondente. Verbi gratia: si respondens p[ro]poneret illā, nullor[um] p[ro]p[ri]or[um] est eade[m] disciplina. et argueretur p[ro]p[ri]us opponente oppositū sic. o[mn]is oppositor[um] eade[m] est disciplina: si o[mn]ia p[ro]p[ri]a sunt opposita, ergo o[mn]is p[ro]p[ri]or[um] eade[m] est disciplina: hic daret instancia vltis. Sed instancia p[ro]p[ri]a est in qua p[ro]ludit p[ro]p[ri]a vel p[ro]dictoria p[ro]p[ri]us dare a respondente, ut sic. o[mn]is oppositor[um] eade[m] est disciplina. si p[ro]p[ri]a sunt opposita, ergo p[ro]p[ri]or[um] eade[m] est disciplina. Et sic instancia solū in p[ri]ma et tercia figuris differenter tamen, quia in p[ri]ma p[ro]ludit vltis et p[ro]p[ri]a, in tercia p[ro]p[ri]a solū: si nō sit in secunda figura: quia instancia habet fieri in p[ro]dictoria vel p[ro]p[ri]a: que aliquādo sunt affirmativa. Secunda autem figura solū p[ro]ludit negative. Ex quo patet: quod instancia differt a p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a quā sit: quia p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a quā sit: debet semper esse vniuersalis, si instancia potest esse vniuersalis aut particularis.

Notandum quarto et ultimo. Quod vltima spēs argumentationis est enthymema. Et diffinitio est in hanc. Enthymema est scilicet ex p[ro]p[ri]is et signis. Unde p[ro]p[ri]a diffinitio est in hanc. Sciendum: quod ista est inter p[ro]p[ri]as signū et p[ro]p[ri]um. quia p[ro]p[ri]a est p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a ut in p[ro]p[ri]is va[ri]et ut o[mn]is hō diligit diligere in se. o[mn]is hō odit odente[m] se. Sed p[ro]p[ri]um est p[ro]p[ri]a vel signū quod odit.

Secundi Priorum

est scire: ut ista p^o. so^o est bon^o argumentator: dicit^r esse signū si
 ne p^odigū illi^o: so^o est bon^o logic^o. Similiter p^omiss^o: de monstraci
 omis dicit^r p^odigū: quia facit scire. Sed signū dicit^r p^oo. vel pro
 babilis. vel necessaria: significās aliqd esse fore. vel fuisse: p qd
 scit aliqua alia res esse. fuisse. vel fore: ut illa p^oo. hodie est rube
 do serotina: est signū vitat^r isti^o. cras erit dies serena. Similiter
 ista. mulier habet lac: est signū isti^o: ergo mulier peperit. In diffi
 nitione ergo enthimemat^r syl^lus deb^z capi p^oster p^osylo trūca
 to et imperfecto. Unde et Arist^o p^omo posterior^o dicit^r. Enthimema ē
 fere syl^lus: hoc est quasi imperfect^o syl^lus: eo q^o in enthimemate
 vna p^omissaz obtinet^r. Dicit^r em̄ enthimema ab eo qd est in: et tibi
 mos mens. quasi argumentū tenens vnā p^omissaz in mente. In
 diffinitione etiā enthimemat^r: et: debet capi p vel. qā aliqd est
 enthimema quod pcedit ex ycotib^o et nō signis. Diffinitur autē
 hic enthimema p^ote sumptū. Unde Enthimema cap^ote duplici^o.
 Vno modo p^ote: acut hic diffinit^r. Alio modo p^oster. et sic enthie
 ma est argumentū non inductiū nec exemplare: pcedens et v
 no simplici ante ad vnū simplex p^ois. vel ex plurib^o p^omissis non
 syl^listice cōbinat^r. In p^oma ergo diffinitione Aristotelis Enthie
 ma diffinit^r solū p enthimemate pbatino. s^z ista scda datur de en
 thimemate. siue pbatino. siue illatino. Enthimema autē reduc^o
 ad syl^l. in dupliciter. Vno modo. q^o aū^o enthimemat^r maneat in
 p^o a forma p^omissa pncipali et alia que subintelligitur: exp^oma
 tur. Ad cognoscendū autē que p^omissaz deficiat an maior vel mi
 nor: respiciendū est p^omo ad p^olonem: in qua ponitur maior ex
 tremitas a parte p^odicati et minor a pte subiecti. Scdo respiciē
 dum est ad aū^o. qā si in aūcedente ponitur subiectū p^olonis: tūc
 ponitur minor p^omissa et deficit maior. Sed si in aūcedēte ponit^r
 tur p^odicatū p^olonis. tūc ponitur maior et deficit minor. Et ita il
 lud enthimema. omne al^o currit. ergo ois hō currit: reducitur ad
 syl^l in sic. omne al^o currit. ois hō est al^o. igitur ois hō currit. Scdo en
 thimema potest reduci ad syl^l in ypotheticū: aū^o enthimema
 tis ponendo p vna p^omissa vel pte p^omissa. Et sic hoc argumētum
 enthimematicū a tota copulativa ad alterā ei^o p^ore^o. So^o cur
 rit et plato currit. ergo so^o currit. reducitur sic ad syl^lum ypo
 theticū p^oditionalē. Si so^o currit et plato currit. sed So^o currit
 et plato currit. ergo so^o currit

Conclusio responsalis Tātū q^ottuor sūt. spēs argu

mētacōis. Meritas pōis p̄ ex sufficiēcia dicta in s̄mo notabll

Arguit p̄mo Plures sunt spēs argumentacio-
nis. pbat̄ q̄a deductio et instācia etiā sunt spēs argumētacōis.
ex quo Arist. definit hic de ist̄: et nō alia de causa. vt videt̄. nisi
q̄a sunt spēs argumētacōis: s̄ bene p̄tignē circa argumētacōē sic
q̄ aliquādo argumētū deducit̄ exēplariter. aliquādo enthimēat̄
et. aliquādo inductine. Et sic deductio et instācia nō cōprehēdū-
tur sub aliqua specie vna: s̄ aliquādo sub syllo: aliquādo sub
enthimēate: secundum quod diuersimode formantur

Arguit sc̄do Deductio nō habz fieri circa ar-
gumētacōem. pbat̄. nec circa argumētacōem dyalecticā neq̄e
mōstratīuā. q̄a de ist̄ hic nō definit̄. ¶ Dico q̄ habz fieri circa
argumētacōē demonstratiuā et etiā dyalecticā. et hic de
terminatur de deductione vniuersaliter et absolute

Arguit tercio Inductio nō ē syllogus. ergo diffi-
nicio inductionis nō valet. pbat̄ aīa. specificē distinctōz vnam
non ē aliud. s̄ inductio et syllogus sunt specificē distincta. et maior
est nota. minor similiter. ¶ Dico q̄ cū dicit̄ inductio ē syllogus vel
enthimēma ē syllogus: capīt̄ ibi spēs p̄ genere. vt ē syllogus p̄ argu-
ment. actione. Et ponit̄ syllogus in diffinitione inductionis potius
q̄ alie species: quia est perfectior alijs

Arguit q̄rto Inductio nō est p̄cessus a singu-
laribz ad ex̄ vlem. pbat̄. q̄a inductio est p̄cessus ad indefinitam
p̄pōnem. vt iste hō currit. et iste hō currit. et sic de singlis. ergo hō
currit. ¶ Dico q̄ v̄t hic nō debet capi p̄ p̄pōne v̄l s̄ p̄ maḡ cō-
muni. similr singulare hic nō debet capi p̄ inductionē s̄ p̄ min⁹ p̄nē

Arguit q̄nto Inductio nō est p̄nā forālis. p-
bat̄. Inductio est p̄cessus ab inferiori ad sup̄. sed ab inferiori
ad sup̄ ē p̄nā materialis: vt omnes p̄cedūt logici. ergo. ¶ Dico
q̄ inductio nō ē p̄cessus ab inferiori ad sup̄: s̄ ab eodē ad idē
q̄a iste singulares simul sumpti conuertuntur cum vniue. salī

Arguit sexto Diffinitio exēpli non valet. p-
bat̄. q̄a non in omni exēplo extremū ostendit̄ inesse medio: im-
mo aliquādo ostēdit̄ nō inesse. vt hic. Ungaros pugnare s̄ polo-
Lij

Secundi Priorum

nos non est boni: quia sunt vicini. ergo propter nos pugnare est lythma.
nos non est boni: quia sunt vicini ¶ Dico quod per se intelligit de ex-
plo posuimus: pro hoc tamen non negat quod aliqua ei est pla essent negativa

Arguit septimo Diffinitio enthimemati non
valet. probat. aliquid est enthimema quod non est ex rationibus et signis. pro-
bat de isto. homo est asinus. ergo homo est al. quod sit enthimema patet. quia est
argumentum non syllogisticum nec inductivum nec exemplare. ergo est en-
thimematicum. tenet prima ex sufficienti divisione. Sed quod non probat
ex rationibus et signis patet. quia alius est impletio. modo rationes et signa
non sunt propositiones impletiones ¶ Dico quod hic est enthimema prout sunt
proptum et non propter. et tamen enthimemati communiter sumpto non op-
tet puenire diffinitionem hic positam. Vel dicendum. quod licet ibi non po-
natur expressse aliqua propositionem necessaria aut probabilem. tamen ibi propter quod
in mente tenetur est necessaria. ideo est signum: et habet ratio-
nem signi: illa videlicet. omnis asinus est animal

Arguit octavo Inductio. exemplum. et enthie-
ma non reducitur ad syllogismum. probat. si esset oppositum non possunt ad se in-
vicem reduci. sed inductio. exemplum et enthimema sunt species argu-
mentacionis distincte a syllogismo. ergo et contra maiorem. quia facta reductio
ne opposita essent in eodem: vel una species esset alia: quod est impossibile
¶ Dico quod una species quo ad suum formale non potest reduci ad aliam.
tamen bene quo ad suum materiale. vel quo ad aliquod commune
speciei. Et hoc modo inductio quantum ad suum materiale reducitur
ad syllogismum et etiam quantum ad virtutem inferendi personam: licet non
quo ad suam formam arguendi: vel quo ad virtutem probatiuam
eius. Et tantum de libro Priorum

irca incipium libri

Elenchorum Querit primo.

Etenim de elencho sophi-

stico qui sciencie librielen-

chorum est subiectus attri-

bucōis: sit sciēcia specialis ab alijs

partibus logice distincta. Pro in-

telligencia questionis mote

Notandū pmo **Q**uod Elenchus scdm Aristotele

pmo Elenchorum diffinit sic. Elench⁹ est syllogismus contradictionis. Quam

diffinitionē Egidius declarās dicit. qd Elenchū requirunt tria.

Primo requirit bonitas illacionis. Et hoc querit ei inquantū est

syllogismus. Secdo requirit nocivitas antecedētis. Ols em̄ elench⁹ debz

esse pbativ⁹. Probacio aut̄ debet esse ex nociviorib⁹. Et ista p̄dictio

venit elēcho inquantū est dyalectice. Tercio requirit qd sit p̄dictio

zium p̄ctonis p̄esse a respōdente vel negate. Et hec p̄dictio que

nit elencho: inquantū elench⁹ est. ita qd p̄dictio est ultima dīsa cō

stitutiva sp̄is elenchi. Elenchū aut̄ esse syllogismus contradictionis potest

intelligi quattuor modis. Primo. qd sc̄z p̄cludit aliquā p̄pōnē

que potest esse p̄s p̄dictiōis. Et isto modo nō capit hic. sic em̄ ols

syllogismus esset elench⁹. ols em̄ syllogismus aut̄ p̄cludit p̄pōnē affīrativā

aut negatīvā. ols aut̄ p̄pō tam affīrativā q̄z negatīvā potest esse

pars p̄dictiōis. Secdo. Elench⁹ dicit syllogismus contradictionis: qd p̄clu

dit p̄pōnē cui est p̄dictū ab adversario. et hoc p̄pō venit elēcho

Tercio elench⁹ dicit syllogismus contradictionis: p̄tanto. qd pbat. vtrāqz

p̄tem p̄dictiōis. Et sic duo syllogismi sunt vn⁹ elench⁹. Nō est em̄ in

veniens vtrāqz p̄tē p̄ contradictionis esse p̄babilē: aliter et aīr acce

ptam. Probabile est em̄ m̄sedeā dilexisse filios: qd mater: et nō

dilexisse: qd eos interfecit. Quarto. Elench⁹ dicit syllogismus p̄tra

ditionis: qd p̄cludit negatīvā p̄pōnē: in qua magis videt̄ refutatio

ri et salvatio ratio p̄tradictionis. Istoz aut̄ quattuor modoz.

Primus et quartus non sunt ita ad p̄positum sicut secūdo

et tercius. et maxime secūdo

Notandū scdo **Q**uod elench⁹ sophistic⁹ est defe

Primi Elenchorum

gratiosus elench⁹ apparens et nō existēs, et hoc: vel qā non syll⁹lar: vel qā nō pbat p⁹sonā p⁹radicentē p⁹fectioni respōdēt: v⁹troq; modo. Et scdm hoc Triplex est elench⁹ sophistic⁹. Quidā est peccās in materia, et est qui assumit p⁹ponēs falsas, vt omne nomen fat vnū, s; canis est nomē, igit canis fat vnū. Iste syl⁹lus habet ea que requiūt ad soālitatē syl⁹li, tamen accipit maiore falsam. Ali⁹ est elench⁹ sophistic⁹ peccās in forma tantū. Et ē ille q nō tenet soā; syl⁹listicā: vt arguēdo in scda figura ex pur⁹ affirmatiuis sic, oīs mater diligit, asde dea diligit, igit asde dea ē mater. Terci⁹ est elench⁹ sophistic⁹ peccās in materia et forma simul. Et est q assumit aliq⁹ falsum, et tūc hoc nō seruat soā; syl⁹logisticā, vt omē nomē fat vnū, canis fat vnū, igit canis ē nomen. Hos elenchos sophisticos tangit p⁹h⁹s in diffinitione syllogismi sophisticī sive litigiosi cū dicit, Litigiosus autē est syl⁹lus qui ex his que vidēt p⁹abilia nō sunt autē, et q⁹er p⁹abilibus aut ex his que vidēt p⁹abilia: est apparēs. Et iste apparēs elench⁹ vocat paralench⁹ line paralogism⁹. Paralene⁹ em̄ dicit⁹ a para, i. iuxta: et elench⁹: quasi iuxta elenchū qā in eo sunt apparencia et non existēcia, qā vidēt habere p⁹ditiones veri elench⁹; tamē deficit in eis et eas nō seruat. Paralogism⁹ autē dicitur a para quod est iuxta: et syl⁹lism⁹: quasi iuxta syl⁹lū, qā vidēt seruare ea que requiūt ad ver⁹ syl⁹lū: licet ea nō seruat. Ex q⁹ colligi potest Primo, q mal⁹ syl⁹lus et paralench⁹ nō sunt quertib⁹iter: omnino idē, qā Paralēch⁹ dicit apparenciā p⁹actionis, s; malus syl⁹lus nō dicit illā apparenciā. Secūdo seq⁹ ex dictis, q nō oīs paralench⁹ peccat p⁹ra syl⁹lū simpliciter: vt patet de paralēcho qui peccat in materia tantū. Tercio seq⁹, q oīs paralench⁹ peccat p⁹ra syl⁹lū p⁹batimū, patet hoc t⁹m de illo qui peccat in materia: tam de illo qui peccat in forma

Notandū tercio Quidē Egid⁹ circa p⁹sentē q⁹stio nem tenet p⁹tem negatiuā, Pro cui⁹ opinionis declaraciōe tria aduerenda sunt. Primo, q Elench⁹ dupliciter p⁹siderat⁹. Vno modo simpliciter et absolute: inquātū est syl⁹lus p⁹batim⁹ q dicit⁹ syl⁹lus dyalectic⁹. Vnde p⁹mo Thopie⁹ dicit⁹, Syl⁹lus dyalecticus est q⁹er p⁹abilib⁹ est syl⁹lar⁹. Secūdo p⁹siderat⁹ elench⁹ nō simpliciter et absolute: s; p⁹ut est rectitudo quedā: cui opponit⁹ syl⁹lus sophistic⁹, qui est quedā obligas deceptina. Secūdo p⁹siderandū est, q sciēcia p⁹siderat nō solū recta: s; etiā obligates rectos, Rē

etiam enim est canon et index sui obliqui. Et grammatica non solum
 considerat primum sed etiam incongruum. Et naturalis philosophia non solum
 considerat formam: sed etiam praedicationes formarum. Oppositorum enim est eadem di-
 sciplina. Tercio considerandum est secundum intentionem Egidij. Quod licet
 in aliqua scientia considerentur aliquae obliquitates et praedicationes. tamen
 illa non sunt principaliter intentata. Illud enim quod est principaliter in-
 tentum in aliqua arte: est de genere bonorum. cum ergo praedicationes et
 obliquitates habeant rationem mali. si cum hoc essent per se intentata in
 aliqua scientia. malum secundum quod huiusmodi esset de genere bono-
 rum: quod est inveniendum. Sed quia: ut dictum est. eadem scientia est op-
 positum. ideo scientia considerat de aliquo recto: habet etiam conside-
 rare de obliquo: ut opponit illi recto. Ex quo inferuntur tria ad in-
 tentionem Egidij. Primo. Quod etiam in libro Theophrasti definitur de e-
 lencho primo modo. tamen de elencho ut ei opponit obliquitas: non
 quelibet sed apparens et deceptiva: prout determinare ad librum
 elenchorum. ita quod ibi sit subiectum et principaliter intentum. Nec est in-
 veniendum idem materiale sub diversis rationibus considerare in diver-
 sis scientiis. sicut nec inveniendum est: idem obiectum materiale esse plu-
 rimam potentiam. Et patet de alimentis quod est subiectum potentie
 nutritivae. augmentativae. et generativae. Secundo inferuntur. quod etiam in li-
 bro elenchorum definitur de Elencho sophistico. non tamen est sub-
 iectum in libro elenchorum. Non enim omne quod consideratur in aliqua sci-
 entia est subiectum: licet bene possit dici materia eius. Est enim diffe-
 rentia inter subiectum et materiam. Subiectum enim alicuius scientie est
 de quo principaliter in tali scientia intenditur. Sed materia potest di-
 ci. omne illud de quo intenditur in scientia. siue principaliter. siue ex
 sequenti. quale etiam est illud de quo in scientia tali non consideratur: nisi
 si in comparatione ad aliud. Quia itaque elenchus sophisticus sit obliquitas
 syllogismi. et de eo non consideratur hic: nisi in quantum deficit a vero elencho.
 Et reducitur ad ignorantiam veri elenchi: non potest esse principaliter
 consideratum in hac scientia: et ita neque subiectum. Ex quo inferuntur ter-
 cio. Quod nulla scientia specialis potest esse de elencho sophistico
 Quia si aliquid esset. maxime scientia sophistica. Talis autem sophistica
 scientia non est vera scientia: sed apparens tantum: non generans scientiam
 vel opinionem. sed tantum deceptionem. Sed hec opinio Egidij
 licet sit probabilis. tamen quia non tenet prout per oppositores. ideo res
Notandum quarto Quod paralenchus siue elenchus so-
 phisticus consideratur dupliciter. Uno modo in quantum est quedam

Primi Elenchorum

Obligatio vel defectus veri elenchis inquantum non servat adiciendum re-
quirit ad verum elenchum. Et sic paralenchus copatur ad verum elen-
chum: sicut puerio ad habitum. Et isto modo de ipso non est sciencia
specialis et distincta; ab illa que est de vero elenchis. Secundo pside-
ratur in quantum est quoddam ens speciale habens propria principia et
proprias causas facientes ipsum apparere verum elenchum. et inquantum ha-
bet defectum et causam defectus sub causis apparencie latentibus. et
sic nominatur quod positivum. Et isto modo assignatur pro genere
scibilibus sciencie: ut dicetur in conclusione

Conclusio prima Elenchus sophisticus est subiectum
attribucionis huius sciencie. probatur primo. Primum est subiectum scien-
cie quod est primum consideratum in illa sciencia: ad quod omnia pside-
ra in illa sciencia habent ordinem et attribucionem. et quod ha-
bet principia propria: passionem propriam que ei ostenditur inesse. Et elen-
chus sophisticus est huiusmodi. ergo elenchus sophisticus convenienter
assignatur pro subiecto attribucionis. Maior est Aristoteles primo posteri-
orum. Minor est Aristoteles in tertio. cum dicit. De sophisticis autem elen-
chis et de his qui videntur elenchis. sunt autem paralogismi et non
elenchis dicemus. Sequitur corollarie. Conveniens pro subiecto huius
sciencie ponitur elenchus sophisticus quam syllabus sophisticus. quia
si syllabus sophisticus poneretur hic pro subiecto. daretur intelligi. quod
hic solum ageretur de syllo peccante in forma: qui impedit illacio-
nem et formam syllogisticam. Constat autem quod generaliter hic definitur
tur de omnibus elenchis sophisticis sive peccantibus in mate-
ria sive in forma tantum sive in utroque

Conclusio secunda De elenchis sophisticis secundo
modo considerato inquantum est quoddam ens speciale positivum: habens
causas apparencie positivas. est sciencia specialis ab omnibus alijs
tribus logicis distincta. Prima pars conclusionis patet. Illius est scien-
cia quod dicit aliquam naturam specialem. et quod est eius intelligibile
habens propria principia et causas et passionem que de ipso sunt de-
monstrabiles: et suis tribus subiectis. Et elenchus sophisticus secundo
modo consideratus est huiusmodi. igitur de ipso est sciencia. Maior
patet. quia he sunt condiciones illius quod est scibile. Minor pa-
tebit in sequentibus. Secunda autem pars conclusionis sic probatur. Sciencie
secantur quemadmodum et res. tertio de anima. Et elenchus sophis-
ticus est ens speciale distinctum a subiectis omnium aliarum scienciarum. et
est ens scibile. ergo et sciencia est sciencia specialis et distincta

a sciencia omnium aliarum parciū logice

Arguit pmo Elench⁹ sophistic⁹ nō ē subiectū
hui⁹ sciencie. ergo pma p^olo falsa. pbat. de quolibz subiecto sciē-
cie p^oponit quid sit et q^a est. s⁹ de elench⁹ sophistico non p^oponit
hic q^a est. ergo nō est subiectū. **Ad maior ē** Arist. pmo poster⁹
Ad minor. q^a Arist. pbat a pncipio hui⁹ libri elench⁹ sophistici esse
¶ Dico q^a nulla sciencia pbat suū subiectū esse p sua p^oa pncipia
s⁹ bene p aliqua pncipia p^ota potest pbari tale subiectū esse: an-
teq^{uam} de ipso passionēs demonstrēt. et sic ptingit in pposito vt pa-
tebit inferi⁹. **Aristo. ecia nō pbat directe elench⁹ sophistici esse.**
s⁹ pbat q^a aliqui elench⁹ vel syst⁹ ē sophisticus et apparens

Arguit scdo Elench⁹ sophistic⁹ nō ē subiectū
hui⁹ sciencie. igit. pbat. **Via sciencia capit denominacionē a suo**
subiecto. s⁹ sciencia p^osent⁹ libri nō denominat⁹ a sophistic⁹ elench⁹
igit. **Ad minor. q^a a digniori debet fieri denominacio. modo si bie-**
ctū ē digni⁹ in sciencia. **Ad minor. q^a sciencia hui⁹ libri dicit⁹ elen-**
ch⁹: et nō elench⁹ sophistico⁹. **Dicere em̄ elench⁹ sophisti-**
tico⁹: est vim vbi ignorare vt dicit **Egidi⁹ ¶ Dico q^a sciencia ca-**
pit denominacionē a subiecto. vez ē vt in plurimū: nō opret autē
q^a semper. Aliquādo em̄ sciencia capit denominacionē a causa effi-
ciente: vt sciencia quqz p^odicabilū: vocat⁹ sciencia **Porphyrij. Ali-**
quādo autē a discipulo. aliquādo. a causa finali

Arguit tercio Omne subiectū sciencie debz esse
ens p^osentū. s⁹ elench⁹ sophistic ē ens p^onatū. igit nō ē subiectū
Ad maior ē Arist. pmo poste. Subiectū em̄ ē ens intelligibile. p^o-
nacio autē nō intelligit⁹ directe. vt dicit⁹ tercio de anima. **Ad minor**
nora. q^a elench⁹ sophistic⁹ p^onat vez elenchū **¶ Dico q^a nulla p-**
nacio pura potest esse subiectū sciencie. modo elench⁹ sophistic⁹
non capitur hic pure p^onatue. vt dictum est

Arguit q^oto Elench⁹ sophistic⁹ nō ē subiectū
hui⁹ sciencie. igit. pbat. fallacia ē subiectū hui⁹ sciencie. igit nō ē
lench⁹ sophistic⁹. ten⁹ p^oia. q^a vna sciencia debet habere vnu sub-
iectū. pmo poster. **Ad minor. Arist⁹ ē subiectū in sciencia de quo sciencia**
talit⁹ p^oderat. s⁹ sciencia libri elench⁹ p^oderat de fallacijs
Ad minor. q^a subiectū sciencie est p^omū p^oderatū in sciencia. Ad minor
parz ex p^ocessu Arist. **¶ Dico q^a nō omne p^oderatū in sciencia est**
subiectū sciencie. q^a Aliqua sunt. que p^oderant⁹ vt p^ores subiecti.

Secundi Elenchorum

quodam vt pncipia vel passiones subiecti. fallacie itaqz hic pñdera-
tur inquantū sunt loci seu pncipia in qb? fundat sylli sophisticū
Arguit qnto De elencho sophistico nō ē sciē-
tia. igit scda pto falsa. Añ s. qā de non ente nō ē sciencia. s. sylli
elench? sophistic? ē nō ens. igit. aīdaior. qā nō ens non scit pmo
posterioz. aīdaior ē Arist. sexto aīdethaphi. vbi dicit. nō male se-
cit Plato q locauit syllm sophisticū sub nō ente ¶ Dico q de nō
ente simpliciter nō ē sciencia. Elench? aut sine syllus sophistic?
est nō ens nō simpliciter: s. ē nō ens tale quale apparet. appa-
ret enim esse verus elenchus: cum tamen non sit

Arguit sexto De elencho sophistico nō est sci-
encia. pbat. de ente p accidens nō ē sciencia. s. elench? sophisti-
cus ē ens p accidens. igit. aīdaior ē Arist. sexto aīdethap. et pmo
posterioz. aīdaior ē Arist. qā elench? sophistic? ē pñcio veri elenchi. mō p
natio ē ens p accidēs. vt dicit pmo phisic. ¶ Dico q argumentū
arguit de elencho sophistico pmo modo et nō secūdo modo: et
ita nihil contra conclusionem

Arguit septimo Sciencia est veroz et existē-
cium. s. elench? sophistic? nō existit. igit. aīdaior ē Arist. pmo po-
sterioz. aīdaior ē Arist. pmo elenchoz et pmo thopi. vbi oñ dicit q
elench? sophistic? ē apparens syllus. modo. illud quod apparet
nō ē: nec ē verus ens ¶ Dico q illud quod apparet nō ē. ver? ē. nō
ē illud quod apparet esse. ē tamen aliqd ens: vt anizaleū appa-
ret esse aniz et nō ē aniz. ē tamen aliquod ens. sic in proposito di-
cendum ē de elencho sophistico

Arguit octauo Si de elencho sophistico esset
sciencia specialis: maxime q sciencia sophistica. s. sophistica nō
ē sciencia. ergo. aīdaior qā sophistica sciencia ē apparens tantū
vt dicit in textu. s. quod tantū ē apparens nō ē sciencia ¶ Di-
co q sciencia sophistica intrinsece et foāliter: que scz in se ē ap-
parens habet? scientific?: cū tñ nō sit: s. sit habet? deceptor? illa
nō ē sciencia. s. sciencia sophistica extrinsece et obiectiue bñ ē sciencia

Utz necesse sit vnū nomen plura significare.
Pro intellectione qñtiōis Notandū pmo. Qz
phus pposita materia de qua in libro elenchoz tractare intēdit

Quia scz de elenchis sophisticis. Psequēter ad ostendendū ne effica-
tem hui⁹ doctrine in pncipio hui⁹ libri ostendit aliquē esse syl-
logisimū sophisticū siue apparentez: p quez ptingit nos multispli-
citer decipi. ne in decimando de elenchis sophisticis videat⁹ sup-
ponere falsum. Probat aut illud quatenor rationib⁹. Prima
ratio sumit ex pte rez. Sicut ē i reb⁹ ita p circiculi est in oio-
nib⁹ et syllis. qā aī s imitat naturā. s aliq̄ res sunt vere tales
quales apparent. et aliq̄ sunt apparentes tantū. ergo ita etiā
erit in syllis. Minorēz pbat pmo in animat⁹ tam ex pte animē
q̄ ex pte corpis. Ex pte animē. qā qdā vident⁹ habere habitū vtu-
tis et sciencie et eū habent. qdā vō vident⁹ habere vtu⁹ habitū
et nō habent: sicut ypocrite. vel scienciā: sicut psumptiosi: q ac-
cipientes pponēs alioz et fingentes se loqui ex pte: attrituen-
do sibi quod suū nō est. vident⁹ esse scientes: cū tamen nō sint. Ex
pte aut corpis pbat sic. Aliq̄ sunt q vident⁹ pulchri et sunt. Aliq̄
vō solū sunt apparenter pulchri: qui se cōponūt et ornāt aliis
colorib⁹ eos apponētes facieb⁹ suis: vt sic videant⁹ pulchri in fa-
cie. Secdo pbat in morē in reb⁹ inanimat⁹. qā quedā sunt ina-
nimata que vident⁹ aurea. argentea. aut stātea et sunt. qdā vō
vident⁹ esse aurea: vt auricalcea felle thaurino tincta: et tamen
nō sunt. vel argētea: vt spuma argenti et electus

Notandū scdo Q plus pbat aliquos syllos
ess: apparentes tantū ratione solū accepta ex pte auditor⁹. Si-
cut longe distātes a reb⁹ diiudicāt de ipis: ita imperiti in arte
syllisandi diiudicāt de syllis. s longe distātib⁹ aliq̄ res vidē-
tur aliter q̄ sunt. vt patet de stellis: que ppter longā distanciaz
a visu videntur tremere et scintillare: quod tamen nō ē in stellis
s in visu q̄ ppter longē distare mūt et tremūt. vt dicit plus se-
cundo celi. s̄z itur similiter imperit⁹ in arte syllisandi: aliq̄ sylli
videntur veri elenchis: q tamē nō sunt elenchis: ymmo neq̄ sūt syl-
logisimi. qā syllus et qb⁹ dā posuit de necessitate infert psonem
et pmo pōz. Similiter elench⁹ ē syllus cū p̄dictione psonis. il-
li vō q videntur sylli imperit⁹ nō sunt hui⁹ modi. igitur aliq̄ sylli
sunt apparentes tantū. Tercia ratio ad idē ex pte sermonis ē
hec. Quicūq̄ arbitrat⁹ sic accidere in reb⁹ sicut in nomib⁹ et
vocib⁹: illi credūt aliquos esse veros syllos q tamen sunt appa-
rentes. s multisunt hui⁹ modi. ergo rez. Minorēz pbat ex dupl
ci causa. Prima. qā cū res ad disputacionez nō ferim⁹ nobiscūz

Primi Elenchorum

res: & primum nomib' p reb' significat. et ideo multi credunt: q
idem accidat in nomib' vel oñonib' et reb'. Secda causa. qd si-
cut numer' adequatur reb' numerat. vt patet in cõputacioni-
bus: vbi quot sunt vnitates in numero: tot sunt res qb' cõpetit
numer'. sic etiã credunt multi: q nomia adequentur reb'. ita. q
quot sunt nomia que loquimur: tot credam' esse res de qb' loqui-
mur. Et sicut nomē vnū ē quod etiã habeat tantū vnū satū. Qd
tamen nō ē ver. qd necesse ē vnū nomen plura significare. vt pa-
tebit inferi'. Ex quo inferit plūs. q sicut fili q nō sunt p̃mpti in
numer' et cõputacione: facilliter decipiuntur a scientib' et supe-
rantur ab eis. sic hi q vntes vocabulorū sunt ignari: defacili pa-
ralogisātur et decipiuntur a sophist' et ab alijs cū ip̃is disputantib'.

Notandū tercio Qd q̃rtaracio pbi ad pbādū
suū ppositū accipit ex pte arguentis: et ē hec. Quicūq; apparēter
et fecte op̃era sapient' exercent: faciūt aliquos elenchos apparē-
tes tantū: p quos possunt decipere. & alij sunt hui' modi. ergo ta-
les faciūt apparentes elenchos. Alsinorez pbat plūs de sophist'
qb' magis op̃erētū ē videri sapientes q̃ esse et nō videri. Et e-
nim sophista copiosus ab apparēte sapientiā et non existente.
Annūsq; em̃ qualez habitū habet: talis ē. Cū itaq; sophista ha-
beat sophistricā scienciā: que ē apparens et nō existens. ergo et
ipse copiosus ē ab apparente sapientiā et nō existente. Et ites
nō possunt habere apparentez sapientiā: nisi apparenter exercē-
do op̃a sapient' in disputādo. Sunt aut hui' modi op̃a sapientis
duo. Prīmū ē. nō mentiri de his de qb' nonit: et hoc quātū ad
respondentes. Scdm ē. posse menciētes manifestare. et hoc se
tenet ex pte opponētes. Si itaq; alij apparenter exercent op̃a
sapient'. sunt et̃ alij elenchi apparentes tantū. Et aduerte. q
hic enumerātur op̃a sapient'. que pueniūt sapienti cõpato ad a-
lium: siue vt ē in statu disputacionis. sic em̃ sunt duo ei' op̃a. p̃i
mo aut Alsethaphisice enumerātur ser op̃a sapient' que pueniūt
sibi scdm se. Ex qb' inferit plūs q necesse ē sophistas habere ar-
tem de talib' syllis apparētib'. qd p illā facili' psequūtur finem
suū: q ē vana gloria. Ex quo vltre' inferitur. q et̃ elenchi so-
phistici sunt quodā obligates. tamen vtile fuit et necessariū tra-
dere artem aliquā de eis: nō p̃ncipaliter vt eis vtamur: & vt vi-
tem' illos. Alsalū em̃ nō enitatur nisi cognitū. Sicut et in grā-
matica p̃sideratur de incongruitate vt enitetur: non aut vt vta

tar eagrāmaticus. Pro intellectu q̄stionis p̄ncipalr mote
Notandū q̄rto Q̄ **Neccessitas ē duplex.** Que
 dam ē neccessitas simpliciter dicta. scdm quam illud dicitur ne-
 cessariū: quod imp̄le ē aliter se habere. Et sic capiē q̄nto mat̄ia
 p̄uice cū dicit̄. Neccessariū ē quod nō potest nō esse. Et sic de? ē
 neccessariū? Alia est neccessitas non simpliciter: s̄ p̄dictionata sine
 ex suppositione finis. Et sic aliquid quod licet in se sit p̄tingēs: ta-
 men relatū ad aliud dicit̄ neccessariū. Sicut sumptio cibi neccē-
 ria ē alii in respectu ad p̄seruandū vitā. Hoc scdo modo accipit̄
 neccessitas in titulo q̄stionis. Quia vō dicit̄ in titulo q̄stionis. Q̄
 num nomē plura facit. Ideo aduerte. q̄ hoc potest intelligi du-
 pliciter. Vno modo p̄ modū pluriū. et hoc nō ē p̄le. Racio. quia
 q̄ q̄d ē significabile ē intelligibile. s̄ imp̄le ē intellectu intellige-
 re plura p̄ modū pluriū. ex tercio de anima. et scdo thopic. Alio
 mō q̄ n̄ facit illa plura nō p̄ modū pluriū: s̄ vt illa plura in qua-
 dam ratione vniūca vel analogica p̄ueniūt. Et sic vnū nomen
 plura potest significare. Vniūcū em̄ facit plura: vt illa p̄ueniūt
 in vna ratione vniūce. vt hō: oēs p̄ticulares hoies. Analogum
 vō significat plura vt p̄ueniūt in quadā vniūate analogie. vt p̄-
 tet de ente quod facit substantiā et accidēs: que p̄ueniūt in vna
 p̄t̄i ratiōe analogica. vt ē illē in rex natura. Nomen vō egno-
 cū facit plura p̄ modū pluriū et sub diuersis racionib⁹. et etiā tot
 impossicionib⁹. Impositū ē ad findū quot significata sunt ei⁹ et si-
 ne ordine. Ex quo seq̄r corollarie. q̄ nomē vniūcū. vt hō. Ana-
 logū. vt ens. equocū. vt canis: nō p̄similiter dicit̄ vnū nomē. pa-
 tet. q̄a nomē vniūcū ē vnū nomen materialiter et foialr. et si-
 militer analogū. Equocū vō nomen ē vnū tantū materialiter
 et nō foialiter. In quolib⁹ em̄ nomē dno sunt. quoz vnum ē vt
 materia. et illud ē vox. aliud vt forma. et illud ē facio: scdm quā
 vna dictio distinguit̄ ab alia. Vnit̄as ergo materialis nominis
 sen dictionis: accipit̄ ex voce. foialis vō ex sp̄a sone. Vnit̄asq̄z no-
 men egnocum sub vna voce plura facit. ergo dicitur vnum nomen
 materialiter non tamen foialiter

Cōclusio respōsalis. Neccesse ē vñ nomē plura
 significare. intelligendo nō simplr s̄ ex sup̄st̄iore finis: it̄ pro-
 fito sc̄it. q̄ oēs res debent significari p̄ nomia. p̄ba ē p̄cto. Res se-
 cundū numerū: scdm quod esse num̄ ale nomia ē a nobis: et nō
 tantū scdm esse specifiū: sunt infinite. oīones vō et nomia sunt si

Primi Elenchorum

nitra, ergo ad hoc quod res significant per nomina: oportet unum nomen plura facere. Maior est sententia Porphyrii qui dicit, quod singula sunt infinita: quo ad nos et quo ad naturam. Quod autem nomina sunt finita, patet, quia nomina sunt ab institutione intellectus nostri qui imponit nomina ad finem, modo intellectus noster est ut finis, et per consequens: id quod causatur ab eo: ut nomina et eorum impositio. Secundo probatur per totam talis ratione. Namque pauca possunt adaptari pluribus: nisi aliquod illorum paucorum adaptetur multis. Sed nomina sunt pauca, respectu rerum: et res sunt multe et quasi infinite, ergo nisi non possunt significari res infinite: nisi unum nomen significabit multa. Quia autem nomen facit rem mediante conceptu, et diversarum rerum non est unum conceptus, ideo nomen quod dicitur plura facere: facit illa plura mediis pluribus conceptibus: et non mediante uno conceptu tantum. licet bene potest esse unum nomen: tamen secundum materiam quod forisam mediante conceptu uno: significare aliquod communicabile pluribus.

Arguit primo Non est necesse unum nomen plura significare. ergo. Ans. probatur. Primum est unum nomen plura facere, igitur non necesse, tenet contra ex opposito. Ans. probatur. Illud quod facit ad placitum primi instituere non facit ex necessitate sed contingenter. Sed quodlibet nomen facit ad placitum instituere, igitur. Maior nota, minor si militer, quia nomen est vox significativa ad placitum, primo perhibentur. **¶ Dico** quod hoc necesse non dicit necessitatem simpliciter dictam sed dicit necessitatem ex conditione vel suppositione finis: quod non repugnat convenire enti dependenti a voluntate.

Arguit secundo Nomen non significat aliquid. ergo non facit plura. Ans. quia si faceret, vel ergo sic facere pueniret ei essentialiter vel accidentaliter, non essentialiter, quia quod puenit alii cum secundum placitum nostrum et impositionem nostram: non puenit sibi essentialiter, sed facere dictioni puenit secundum impositionem nostram, ergo non puenit sibi essentialiter immo contingenter. Quod autem non accidentaliter, probatur, quia dictio non potest esse sine facione, ergo facio est sibi essentialis. Ans. probatur, quia nisi esset facina: non esset dictio: immo neque vox, ut patet secundo de anima. **¶ Dico** quod facio dictionis est duplex. Queda est generalis: quod scilicet facit se et suum simile, et hec vocatur aliquando significativa naturalis. Naturale enim est quod omne ens mundi significet se et suum simile. Queda vero est facio specialis que vocatur ad placitum et impositoria. Prima facio essentialis est quodammodo dictionem, secunda vero accidentaliter. Et ideo plures huiusmodi.

disignificationes vni dictioni convenire possunt

Arguit tercio Unū nomē nō significat plura
igit nō est necesse res. *Ans* ē *Brif.* quarto metaphi. dicēs. quod
nō vñū fat. nihil fat. s̄ plura fare nō ē vñū fare. *¶ Dico.* qđ nō
vñū fat ad min⁹ nihil fat. Vel dico q nomen potest plura signi-
ficare non per modum plurium: sed bene per modum vnius

Arguit q̄rto Unū nomen nō potest plura si-
gnificare. igit. pbat. Sicut est in natura sic ē in arte s̄ in natura
in vna re non possunt esse plures forme substantiales. ergo etiam
in arte in vno nomē nō possunt esse plures significaciones: que
habēt se vt forma dictionis. *Ans* maior ex scđo p̄bī. *Ans* maior. qā si in
vna re essent plures forme substantiales: vna res haberet plura
esse. cū quelibz forma det esse. et sic talis res nō esset vna. *¶ Di-*
co q vñū nomen fozaliter nō habz plures facōes: nec fat. mul-
ta. s̄ nomē quod ē vñū materialiter tantū et nō fozaliter. vt eg-
nociū potest fare plura. Vel potest dici q Duplex ē forma vocis
Quedā ē essentialis. et illa ē debita ordinacio litterarū in sylla-
bis: et syllabarū in dictionem cū debita placione. et hec forma
nec variari nec multiplicari potest: remanēte eadē voce. Alia ē
forma accidentalis: que dicit significacio pcept⁹: et rei mediante
pceptu. et hec forma potest variari remanēte eadē voce scđz ma-
teriā et formā p̄mā vt in multiplici actuali: vel scđm materiam
et nō scđm formā que dicit placio: vt in multiplici potēciali. Si-
cut ergo in natura in vna re possunt esse multe forme accidenta-
les. quia infinita vni accidunt. sic et in arte non ē inconueniens

Arguit q̄nto Vnius rei ē vna pfectio. s̄ quod
libet nomen ē vñū. ergo quodlibet nomen habet vnāz facionem
que est ei⁹ pfectio. *Ans* maior. qā pfectio rei seqt essenciā ⁊ foiaz sub-
stancialē rei modo vna res habet vnā essenciā: et ita vnā pfectio-
nem. *Ans* minor. qā qđlibz nomen ē vna vox. *¶ Dico* q vñū rei que
est fozaliter et vere vna: ē vna pfectio. modo. nomē equocū nō ē
vere vñū. Potest etiā dici ad argumētū: distinguēdo de pfectio-
ne essentiali ⁊ accidentali: sicut dictū ē de foia p̄cedēti solucōe

Arguit sexto Quod fat plura est nomē equocū
Sed nomen equocū nō ē vñū nomē. ergo nomen vñū nō fat plu-
ra. *¶ Ia* ē reducibilis ad modū et ad signā. *Ans* maior patz ex p̄clo-
ne. *Ans* minor. qā nō habet vnā foiam: a qua res sicut habz esse: ita

Primi Elenchorum

et vñ esse ¶ Dico q nomen equiuocum non est vñm vnitatis
gnificationis: sed bene est vñm vnitatis vocis

Arguit septimo Res non sunt infinite. ergo
fundamentū Añto. nō valet. Añs pbat autoritate Añsto. tercio
philosophor et pmo celi. vbi ostēdit et pbat. q in reb⁹ naturalib⁹ nō
potest esse infinitū. res em̄ naturales sunt cōposite ex materia
et forma. modo materia finit for̄am: ei⁹ cōmiscibilitatē finian
do. Similiter forma finit materiā ei⁹ certū esse dando et inf mē
do. modo ex pncipijs finit solū pñt. ¶ Añtū ¶ Dico. q licet nō
lū infi itū sit actū: tamen res scdm esse numerale dicūt infinite
scdm potenciā successionis: posita cōmunitate mñōi. scdm pñm. ¶ T
dicendū. q infinitū caput large in dicto phi. vt dicat res infinite
respectu nominū q multo pñres sunt res q̄ nomina. ¶ Nō possū
mus dicere. q infinitū et finitū ibi caputē quo ad nos. nobis em̄
pñt. qñ dō sunt nota nomia q̄ res. sumus enim cause et aucto
res nominum sed non ierum

Arguit octauo Quicqd accidit reb⁹ accidit
eciā nomib⁹. ergo fundamētū phi nō valet. Añs pbat. que se ba
bēt vt signū et signatū: qñd vñ pñt: et alteri. h̄ nomia et res
habēt se vt signū et signatū. ergo res. Añs. qñ signū et signatū
sunt relatiua. relatiua autē sunt simul natura. modo illa que sūt
simul natura et eiusdem nature: qñd pñt vñ: pñt et alte
ri ¶ Dico. q relatiua sunt simul natura nō sic q sint eiusdē na
ture. et q pñt vñ pñt et alteri. h̄ sūt simul natura. i. na
turali intelligēcia: vel quo ad accūm pñtēdi. quia posito vñō
relatiuorum ponitur et alterum

¶ Et tñ q̄tuor sunt genera disputacionū. Pro
intelligēcia q̄stiois Notandū pmo ¶ Dispu
tatio ē act⁹ argumētū sive syllogisticū vñ⁹ ad alter vñ canū ad al
ter ap̄er aliquē finē obrinēdū. Dicit autē disputatio: quali⁹ me
sa putatio vel estimatio opponēt et rñdēt. eo q nō semp sunt
vñ⁹ ap̄oiti. h̄ q vñ⁹ affiat alter negat. et ita diuersa putat et di
cūt. In qua diffinitio: act⁹ ponit p genere. ad denotandū. q di
sputatio nō ē argumētū. nec syllogis: h̄ est act⁹. nō q̄liscūq; act⁹: sed
act⁹ syllogisticū: et ita act⁹ rationis. p quod dā intelligi sua differē
cia sensu forma: que sumit ab instrumēto quo fit talis actio. Syl
logism⁹ em̄. ē instrumētū pñcipale disputacionis. et pñlā differē

etiam: disputatio differt ab actib⁹ corporalib⁹ et ab actib⁹ vol-
untariis. Dicitur tamen vni⁹: scilicet opponens: ad alterum: scilicet respon-
dentes. per quod datur intelligi. quod ad disputacionem duo requiruntur. scilicet
opponens qui arguit et proponit. et respondens qui assinit et respon-
det. non tamen oportet quod semper opponens et respondens sint distin-
cti realiter. quia vni⁹ potest implere vices duorum. Et cum aliquis argu-
it sibiipsum. Et ergo dicitur in diffinitione: vel tamen ad alterum. Sit au-
tem omnis disputatio propter aliquem finem. ergo subiungitur in diffini-
tione: propter aliquem finem obtinendum. sicut enim natura agit propter fi-
nem. ut ostendit secundo philosophus. sic et ars debet agere propter finem.
ex quo ars imitatur naturam. Et quo patet. quod hic diffinitio disputa-
tionis est casualis: continens quatuor genera causarum per quas res
habet esse et fieri. Cum enim dicitur act⁹. tangitur causa materialis. cum
dicitur: arguitur. tangitur causa formalis. cum vero dicitur: vni⁹ ad alterum
tangitur causa efficiens. cum vero dicitur propter aliquem finem
obtinendum. tangitur causa finalis

Notandum secundo. Quod disputatio secundum Aristotem. hic
in textu est quadruplex. scilicet doctrinalis: dyalectica: tentativa
et sophistica. Disputatio doctrinalis est que ex propriis principiis v-
nicuius discipline et scientie: et non ex his que videntur respondentis
syllogizatur. Cum⁹ causam assignat probans et dicit. Oportet enim et ne-
cesse est eum credere qui addiscit. Demonstrator enim procedit ex veris
necessariis et immediatis: non querens sensum respondentis. ut dicitur
primo posteriorum. Necessitas autem tenet se ex parte rei et non ex parte
nostrae. Finita autem huius disputacionis est generare scientiam in di-
scipulo. Sit enim disputatio doctrinalis: inter discipulum ignoran-
tem. et magistram informantem: qui tradit scientiam discipulo. Instru-
mentum autem eius est syllogismus demonstrativus: qui facit scire. ut dicitur
primo posteriorum. Secunda disputatio est dyalectica. et est que ex proba-
bilibus collectiva est dictionum. Ex quo enim disputatio dyalectica
ordinatur ad generationem opinionum: que generatur procedendo ex com-
munibus et probabilibus. ideo talis disputatio etiam procedere debet
ex communibus et probabilibus. sed procedens ex probabilibus habet viam in-
teritiam propter hoc quod probatio. quia nihil probabilium quod falsum probabilius esse
quibusdam veris. Et hinc est. quod dyalectica disputatio dicitur collecti-
va dictionum. Est autem probabile secundum philosophum primo theophrasti. quod oibus
aut pluribus aut sapientibus. et his. aut omnibus. vel pluribus. vel maxi-
me notis: videtur esse verum. In quibus particulis Aristoteles. diversos gradus
addit

Primi Elenchorum

probabiles ostendit. Quoddā enī est pbabile grossum. Et hoc tangit
cū dicitur: omib⁹. Aliud est: pbabile mediocre. et hoc tangit
cū dicit. aut plurib⁹. Tercū est pbabile subtile. et hoc tangit cū
dicit: sapientib⁹. Illud aut pbabile subtile adhuc est triplex. qđ
dam subtile. et hoc tangit cū dicit. his oib⁹. Quoddā subtile⁹. et
hoc tangit cū dicit. aut his plurib⁹. Tercū est subtilissimū. et hoc
tangit cū dicit: vel maxime not⁹. Finis aut disputacionis dyale-
ctice: est generare in discipulo vel respōdente opinionē: que opi-
nio est via in scienciā. Dicitur enī tertio adethapbi. Qui bñ ou-
bitat: bene sciet. Dubioz enī ingessio ē sciencie innocuo. Instru-
mentū aut eius est syllogismus dyalecticus

Notādū tertio Quid tertiū gen⁹ disputacionis

est di. putacio tentatiua: que pcedit ex his que videntur respon-
denti: et necesse est cū scire q se simulat habere scienciā. hoc ē. Di-
sputacio tentatiua est que pcedit ex cōmunib⁹. qđ scit⁹: nō sciū-
tur ppa. licet his ignorat⁹: ignorātur ppa. Qui enī ignorat com-
munia in aliqua sciencia: est signū q ignorat et ppa. Ostendit e-
nim Arist. pmo pbisicoz. q nōtra cognicio incipit a cōmuniori-
bus et pcedit ad specialia. Finis aut disputacionis tentatiue: ē
accipere expimentū de sciencia vel ignorācia illi⁹ q simulat et fin-
git se scire. Eius instrumentū potest esse quibet syllog. Quia in
qualibet sciencia. tā in his que ex necessarijs syllogizant. q in his
que ex pbabilib⁹ et etiā in his que ex apparentib⁹ syllogizant: possu-
mus forare syllog. de cōmunib⁹ in tali sciencia tradit⁹. In qua-
libet enī sciencia habentur cōmunia et ppa. vt ostenditur pmo
posteriorz. Quarta disputacio est sophisticā. et est que pcedit ex
his que videntur pbabilia respōdenti: nō tamen sunt. Finis ei⁹
est victoria de respōdente. et ex psequenti vana gloria et appa-
rens sapiencia. Vel vt alij dicūt. q Finis ei⁹ est posse canere a so-
phisticacionib⁹ et deceptionib⁹: que sūt p elenchos sophisticos
Instrumentū ei⁹ est elench⁹ sophistic⁹: de quo detemiat⁹ hic
in libro elenchoz. Dicit aut hec disputacio litigiosa. agonistica
et sophistica. Primo dicitur Litigiosa ppter pentionem. qā ap-
ponens sophista et respōdens disputāt litigāto et pentiondo.
Secūdo dicitur Agonista: ab agona. vel agone: que est bellū mor-
tis. aut certamen anime. Sicut cū corporaliter pugnātes vi-
dentur se habere adinvicem. Sic etiam opponēs sophista et su-
us respōdēs se bāt adinvicez. Tercio dicitur sophistica. pmo p

per apparençiam in oppositè, sedo ppter deceptionem in respon-
dente. Et quibus patet, qd genera disputacionum distinguuntur
penes fines suos proprios, et etiam penes genera syllogismorum
quibus spe. si inueniuntur tanquam suis instrumentis

Notandum quarto Quod ex quo disputacio de illis

quattuor generibus dicitur analogice. Ideo ad cognoscendum de
quo per pps dicat, aduertendum, qd Disputacio potest pderari
dupliciter. Primo quo ad etimologiam nomis et quo ad quid
nomis: quod significatur p hoc vocabulum disputacio. Dicitur eni di-
sputacio: quasi diuersa putacio. Sic disputacio pmo puenit di-
sputacioni litigiose, sedo tentatiue, tercio dyalectice, ultimo do-
ctrinari. Ratio, qd in nulla disputacione est talis diuersa et varia
putacio: sicut in agonistica sine litigiosa. Ibi eni apponit et re-
spondens maxime diuersos fines intendit, quilibet eni vult esse
victor: quod non ptingit in alijs disputacionibus. Alio modo potest
disputacio pderari: vt est actus syllogisticus ad ostendendum aliquid pro-
positum. Tunc disputacio pmo dicitur de illa disputacione: cuius finis est
pfectior. Costat autem, qd finis disputacionis doctrinalis est pfectior
alijs, qd sit ppter generare scienciam. Deinde dicitur de disputacione
dyalectica que generat opinionem: que non est ita pfecta sicut sci-
entia. Deinde de disputacione tentatiua. Ultimo vero de litigiosa.
Et ex hoc sequitur, qd qd he disputaciones: sunt quattuor modi a-
nalogie ipsius disputacionis, et ideo non sunt vni generi neque speciei, tunc p pph-
etia dicitur qd ia (accipiendo genus per litteram) potius quam species, qd quilibet illa
duo disputacionum hi sub se plures modos speciales disputacionum

Conclusio responsalis Tantu quattuor sunt ge-
nera disputacionis, pbat per totum. Disputacio habet se vt quida
motor rationis. Et in motu reali sunt tria quantu sufficit ad decla-
rationem ppositi, scilicet motor mobile et instrumentu quo motor mo-
uet mobile. Est patet de pulsante campanam p finem tenentem manu
sua. Sic similiter est in disputacione arguens vel opponens est
motor, respondens est mobile, argumentacio autem est instrumentu. O-
mnis autem motor capit speciem essenciam, et denominationem a termino
ad quem, vt dicitur in topico. Opponens ergo in disputacione inueni-
dit generare aut habitum aut expimentu de respondente. Si expi-
mentu: tunc sunt disputaciones tentatiue. Si autem inuenit generare
re habitum: hoc est dupliciter, vel in seipso, vel in alio. Si in se: tunc
ad ip

Primi Elementorum

sunt disputaciones litigiosae: per quas opponens vult acquirere scientiam apparentem respectu aliorum: ut iudicet ab alijs copiosius et sciens. Si autem vult generare habitum in alio, hoc est dupliciter. Vel habitum firmum qui est scientia: et sic sunt disputaciones doctrinales. Vel habitum infirmum qui est opinio, et sic sunt disputaciones dyalectice. Opinio enim est habitus infirmus cuius formidine de opposito. Et hac probatione habetur sufficiencia istarum disputacionum.

Arguit primo Disputacio non est actus, igitur diffinitio disputacionis non valet. probatur autem. Quis actus est in illo cuius est actus: et est in vno subiecto. Sed disputacio non est actus vnius nec in vno, ergo. Maior, quia actus saltem secundus est accidens, modo: vnius accidentis est in vno subiecto. Dicitur enim septimo Metaphysice, accidens non migrat de subiecto in subiectum. Et quarto Philosophorum dicitur, Propter non est in diversis, Minor, quia disputacio est actus opponens et respondens, ut innuit in diffinitione. ¶ Dico quod actus simpliciter vnus est in subiecto, modo disputacio non est actus vnus simpliciter sed opponens et etiam respondens. Neque etiam inueniuntur idem esse in diversis diverso modo essendi in, ut patet de motu qui est in mobili subiective et receptive, in mouente autem effectiue et causatiue, ut dicitur tercio Philosophorum. Sic in proposito disputacio est in opponente in ciatiue, effectiue et originaliter, sed in respondente terminatiue et susceptiue, respondens enim assumit, id quod opponens proponit.

Arguit secundo Disputacio demonstratiua non est disputacio. probatur. In omni disputacione opponens expectat sensum respondentis, sed demonstrator non expectat sensum respondentis, ergo videtur quod demonstrator non disputat, et per consequens disputacio doctrinalis non est disputacio. ¶ Dico quod si considerat demonstrator ut sciens sic non disputat, si vero considerat ut docens, illo modo expectat sensum respondentis, non quod quod illa processio respondentis sit causa ipsius scientie, sed ut talis processio ministerialiter et instrumente alter deseruiat demonstratori: ad perficiendum habitum demonstrandi, et ut sic sibi attribuitur disputacio doctrinalis.

Arguit tercio Disputacio doctrinalis non fit ex principijs necessarijs, igitur, probatur, quia fit ex principijs probabilibus, igitur. Probatur autem, quia sequitur bene, disputacio doctrinalis fit ex necessarijs igitur etiam ex probabilibus tenet prima, quia omne necessarium est probabile, probabile cum est quod omnibus, aut pluribus, aut maxime sapientibus videtur.

esse vez. nō necariū videt̃ eciā oib⁹ aut pluri⁹ aut maxime sapiētib⁹ esse vez. et q̃cgo p̃t in mai⁹ potest et in min⁹. Si ergo disputatio doctrinalis est ex necessarijs eciā erit ex p̃babilibus. ¶ Dico q̃ oīne necessariū est p̃babile: non foīaliter s̃ materialiter. Alia em̃ ē foīalitas p̃babilis vt fieret alia ē foīalitas necessarij vt sic. Et ergo argumentum non concludit

Arguit q̃rto Disputatio dyalectica nō est distincta a disputacione doctrinali. p̃bat. Disputaciones accipiūt distinctionem ex finib⁹ suis. s̃ idē est finis disputacionis dyalectice et doctrinalis. ergo nō distinguūt̃. ¶ Dico q̃ disputaciones accipiūt distinctionē ex finib⁹ p̃p̃is. Cōstat aut̃ q̃ disputatio dyalectica nō ordinat̃ in sciētiā nec in finem p̃p̃um et immediatū. s̃ in opinionem. licet ex consequenti ordinetur ad sciētiā in quā tum scilicet opinio disponit intellectum ad sciētiā

Arguit q̃nto Disputatio tentatiua nō distinguit̃ a alijs disputacionib⁹. p̃bat. Disputaciones distinguit̃ per media et syllogismos quos erercēt. s̃ disputatio tentatiua vti quo liber syllo et medio. igit̃ nō distinguit̃ ab alijs disputacionib⁹. ¶ Dico q̃ aliqui disputatio tentatiua coīnectit̃ cū alijs disputacionib⁹ materialiter: nō tamē foīaliter et racione. Alia em̃ ē racio disputacionis tentatiue. et alia doctrinalis vel dyalectice. vt ex predictis patere patet

Arguit sexto Disputatio sophistica nō est disputatio. p̃bat. Disputatio ē p̃pter aliquē finē obtinēdū. s̃ disputatio sophistica nō est hui⁹ modi. igit̃. ¶ Dico q̃ disputatio sophistica nō ordinat̃ in bonū. igit̃ nō ordinat̃ in finē. ¶ Dico q̃ disputatio sophistica ordinat̃ in vanā glā. vt dictū est. ¶ Dico q̃ non semp finis ē simpliciter bon⁹. s̃ sufficit q̃ sit bon⁹ in suo genere. et sic distinguit̃ hic. Qualis em̃ ē disputatio sophistica: talis ē eciā ei⁹ finis. ¶ Potest dici meli⁹ q̃ finis disputacionis sophistice nō ē vana glā s̃ voss: se fecanere a sophisticacionib⁹ alioz. Et ille finis ē bon⁹

Arguit septimo Disputatio sophistica nō est disputatio. p̃bat. Sicut se habet syllogismus sophistic⁹ ad alios syllogismos

Primi Elenchorum

gismos. sic disputatio sophistica ad alias disputaciones. & syllogismus
sophisticus non est syllogismus. igitur disputatio sophistica non est disputa-
tio. Maior patet ex pneniēti similitudine. Minor patet. Syllogismus
sophisticus est paralenchus ut dictum est ante. modo paralenchus non est
elenchus nec bonus syllogismus. Dico quod argumentatio sophistica ipse
non est argumentatio quoad rem: sufficit tamen quoad nomen et ipse

Arguit octauo Plura sunt genera disputacio-
num quam quattuor: ergo peto falsa. Ans. quia est aliqua disputatio
falsi signi: apud distincta a demonstrativa: et tamen hic non enumera-
tur. probatur. Sicut syllogismus falsi signi habet se ad demonstrativum
ita disputatio falsi signi ad disputacionem demonstrativam. & syl-
logismus falsi signi enumerat talis quam distinctus est syllogismus demon-
strativus. ut patet primo thopico. ergo quod. Dico quod non est simile. quia
syllogismus distinguitur ex parte materie. disputaciones vero ex parte finis
modo alia est materia syllogismi demonstrativi quod precedit et necessariis be-
ne intellectis. et falsi signi apud quod precedit et necessariis male intel-
lectis. Disputaciones autem de et in alio et falsi signi ideo est finis
scilicet gūare scilicet 13 vii postie et alii parte. et igitur non est quod distinguat

Arguit nono Plura sunt genera disputacio-
num quam quattuor. probatur. genera disputacionum distinguuntur penes
infinum et syllogismos quos exercent. & plura sunt genera syllogis-
morum quam quattuor. igitur et genera disputacionum erunt plura quam quattuor.
Maior patet ex dictis. Minor patet. quia aliquis est syllogismus simpliciter di-
rectus vel indirectus. aliquis est syllogismus falsi signi. aliquis est syllogismus ignoran-
cie. aliquis est syllogismus vacui. factus ad impossibile etc. Dico vero argu-
mentum perinde. si genera disputacionum distinguantur penes or-
mine genera syllogismorum. ut Aristoteles docet in libro: solum penes quattuor. ergo
etiam genera disputacionum solum sunt quattuor. Vel dicendum quod plu-
res sunt species syllogismorum subesse speciali: similiter et disputaciones
sed Aristoteles hic loquitur de disputacionibus in genere: quas
perficiunt quattuor genera syllogismorum

Utrutrumque sunt methode disputacionis sophi-
stice. per intelligencia questionis more. Notandum primo
quia per se est negotium est definire de disputacione sophistica
tantum et non de alijs. Antequam in speciali definiat de distinctis mo-
dis arguendi sophistice. pneniens est prius definire de finibus talis
disputacionis sophistice. Quia ratio et distinctio eorum que sunt

ad finem accipit ex fine. Talis autem finis disputationis sophistice vocatur metha: secundum methaphorā et similitudinē. Sicut enim in rebus realibus metha est ultimum et finis in quem sagittas dirigit sagitta. Ita in disputatione sophistica: metha est ultimum et finis intentus: ad quem opponens sophista nititur ducere respondentē ut inde persequatur victoriā et vanā gloriā. Diffinitur autem metha sic. Metha est inveniētes ad quod opponens sophista nititur videri ducere respondentē: per argumentationis. Dicitur notatē: videri ducere quia sophista non intendit veraciter persequi aliquem istorum finium. Sufficit ei quod videatur eos persequi. Sicut enim sophista est copiosus ab apparente sapientia: et plerumque vult videri sapiens quod esse: hic non curat: verum secundum rei veritatem redarguat aduersarium. Hic perit est si potest hoc facere secundum apparentiā. et ita in alijs methis. Dicitur per argumentationis. Quia si respondens compellitur ad aliquam inveniētes per coactionis non diceretur duci ad methā. Communitate autem metha etiam diffinitur sic. Metha est induciētes aliquod quod si respondens incurrit creditur esse conclusum. Sequitur corollarie. quia metha potest dici inveniētes et induciētes respectu diversorum. Dicitur inveniētes: respectu opponentis. qui cum ducit respondentem ad methā: ascendit ad finem suum scilicet victoriā: et quantum ad hoc habet rationem boni: saltem apparet. Sed dicitur induciētes respectu respondentis: qui respondens non est bonus ut vincat et ducat ad metham.

Notandum secundo. Quod secundum philosophum in textu quoque sunt methae. scilicet metha redargutionis falsi. inopinabilis. loquacis. et nugationis. inter quas est ordo positus et posterioritas. non cum equaliter sophiste intendunt illos fines. Primo enim et principaliter intendunt methā redargutionis. et volunt videri redarguentes. Secundo demonstrare aliquod falsum vel ducere respondentē ad precedentem falsum manifeste. Tercio ducere respondentē ad methā inopinabilis: ut scilicet procedat id quod est contra opinionem plurimorum: et maxime sapientium approbatorum. Quarto intendit facere ut respondens barbarizet seu incogite loquat. Quinto et ultimo intendit methā nugationis. Et hec metha nugationis est minus principaliter intentata a sophistis. Cum enim non possunt ducere respondentē ad aliquod induciētes: tunc ducit eum ad methā nugationis. De autem methis ut sunt intente a sophista debent esse manifeste. Ad eum sufficit aliquem ducere ad quodcumque falsum vel inopinabile. Sed oportet talia esse manifesta et nota. Si dices. vni autem artifices est

Primi Elenchorum

Unus finis. quomodo ergo sophista habet quos methas seu fines
Respondet. quod huius scientie et artis est unus finis generalis: quem sophi-
sta acquirere desiderat. ut vana gloria vel victoria super respondente
Sed quia huiusmodi finis est viciosus et malus. viciosum autem
et malum multis modis et viis perficitur. bonum autem solum uno modo. ut
dicitur secundo ethicorum. Et ideo sophista assumit sibi multos fines et
modos speciales per quos potest attingere finem et suum intentum
generale. Et plus adiuuat in presenti scientia quam in aliis plurali-
tas talis finium. quia finis aliarum scientiarum est per se bonus: istius autem non.
modo bonum sit uno modo: malum autem omnibus modis

Notandum tertio Quod metha principaliter in-
tenta a sophista: est metha redargutionis. Unde Redargutio
diffinitur sic. Est concessio negatio vel negatio peccatio vi argumē-
ti in eadem disputatione. Dico notatim in eadem disputatione. Nam
si aliquis in diversis disputationibus vel in eadem disputatione: non
vi argumēti: sed contra disputationis: primo unum prae defendere et: et
postea eius oppositum prederet. non diceretur redargui aut duci ad
metha. Communiter autem metha redargutionis sic diffinitur. Est me-
tha perueniens ex eo quod respondens vi argumēti preedit in eadem dispu-
tatione duo contradictoria. Unde ipse redargutio est in contradictione. non
autem oppositione propria aut succedentaria. Dne enim quidam possunt simul
esse falsae. ut omnis homo est albus. nullus homo est albus. Dne et contrarie
possunt simul esse vere. ut aliquis homo est albus. aliquis homo non est albus. Sed
duo contradictorie nunquam possunt simul esse vere vel falsae. ut probatur quatuor-
to metha hi. Secunda metha: est metha falsi. Unde diffinitur sic.
Metha falsi est manifesti falsi peccatio in eadem disputatione vi ar-
gumēti. Vel sic. Metha falsi est metha perueniens: eo quod respondens
ducitur vi argumēti ad preditionem aliquam. proponitur: quod omnibus intelligenti-
bus eius finis reputatur esse falsa. Et si respondens vi argumēti con-
cederet hanc. Duo corpora possunt simul esse in eodem loco. tunc
falsus respondens esset in metha falsi

Notandum quarto Quod tertia metha sophistica est
metha inopinabilia. Et diffinitur sic. Est aliquid inopinabile con-
cessio vi argumēti. Vel sic. Metha inopinabilis est metha perue-
niens ex eo quod respondens ducitur vi argumēti ad preditionem aliquam pro-
positam: que est contra opinionem omnium sapientium vel plurium vel maxime
expertorum. aut contra opinionem vulgarium. aut contra sectam vel opinionem de qua
ipse est. Et si respondens duceretur ad hoc: quod quilibet stella fixa

non est maior tota terra. quod est opinio nē sapientia. Quarta
 metha sophistica est metha soleocismi. et diffinit sic. Est oionis
 grāmaticaliter incōgñe vi argumētī pcessio. Soleocism' est se-
 cundū scdm grāmaticū: est viciū in pteru pti oionis pte egulas
 et pncipia aī et grāmatice cōmissum. Vel diffinit sic. Est metha so-
 leocismi: est metha puenēs ex eo. q respōdens cogit pcedere a-
 liquā pponē vel oionē grāmaticaliter incōgñam vi argumētī.
 Unde dicit Arist. in textu. Est aut vti soleocismo facere secundū
 locutionē barbarisare ex oione respōdentē. Ultima et quinta
 metha est metha nugacionis. Et diffinit sic. Est oionis supflue
 vi argumētī pcessio. Nugacio est est vni' et eiusdē ab eadē pte.
 inuēnis repetitio Dico notanter: ab eadē pte. qā si totē repetit
 ex diuersis pti' nō ē nugacio. vt hō ē hō. Dico: inuēnis repetitio.
 qā si idē ppter maiore expōsitiōē sentencie. vel maiore affectū
 expmēdū bis diceret: nō ē nugacio. vt de' dens me'. vel metha
 nugacionis sic describit. Est metha qua respōdens vi argumen-
 tacionis cogitur eandem proposicionem inutiliter resumere. vel
 pluries dicere. vel cum cogitur idem frequenter repetere

Conclusio respōsalis Tantū quq sunt methæ

ad quas sophista nūc ducere respōdentē. pbat pto p sufficientē
 am. Dis cū metha ē quodā incōueniēs. aut ergo illud incōue-
 niens sumit ex pte rei. vel ex pte sermonis. Si ex pte sermonis:
 hoc est dupliciter. Aut ex pte substācie sermonis. Aut ex pte ali-
 enius accidentis quod euenit circa sermonē. Si ex pte accidentis
 sic est soleocism'. Si aut ē ex pte substācie sermonis: hoc ē dupli-
 citer. Aut ex pte defect': sic nulla sumit metha: cui' causa dicit
 inferi'. Aut ex pte abūdiacie: sic est nugacio. Si aut illud incōue-
 niēs sumit ex pte rei. hoc ē dupliciter. Aut ex parte rei absolute
 sic est metha falsi. Aut ex pte rei respectiue. et sic dupliciter. Vel
 hoc est per comparacionem ad preconcessum vel prenegatum a
 respondente: sic ē redargutio. Vel per respectum ad posicionem
 vel opmionē pluriū et maxime sapientū: sic ē metha inopinabilis

Arguit pmo Metha nō est quodā incōueniens

ergo diffinitio methæ nō est bona. His pbat. quod intendit a ra-
 cione illud nō est viciū et incōueniēs. s metha intendit a racioe
 sophiste. ergo. Aliaior. qā racio sp de pcat ad opima. pmo et hie
 Dico q illud quod intendit a racione recta nō depranata est
 bonū. vt racio nō viciata intendit p se scienciā et nō deceptioē

Primi Elenchorum

Sophista autē habet intencionē viciōsam et corruptā: ex quo appetit vanā glām. ergo nō mix si appetit illud quod ē viciū et in-
conueniēs. Potest etiā dici: q̄ metha inquantū est q̄dā incōnē-
niēs et viciū: nō potest p se intēdi a ratione recte pcedente. ta-
men p accidēs: inquantū cognito incōnēnienti inducto potest
quis redire in veritatem: bene intēditur

Arguit secūdo Plures sunt methē ad quas op-
ponēs nitiē ducere respondentē. igit̄ nō sunt tantū qnq. An s
pbat̄. q̄a aliqua ē metha nō loq. Intēdit em̄ opponēs ducere re-
spondētē ad hoc vt taceat ¶ Dico q̄ nō loqui nō ē special̄ me-
tha ab ill̄ distincta. s̄ ē generalis. et p̄f̄ reduci ad quālibet istarum

Arguit tercio Metha redargucionis nō ē di-
stincta a metha falsi. igit̄. pbat̄ añs. q̄a oīs q̄i redarguit: redar-
guīt ppter falsum. et p p̄is etiā metha redarguciōis ē ad falsū.
null̄ em̄ p veritate redarguit: s̄ q̄a pcedit falsū ¶ Dico q̄ metha
falsi et redarguciones possunt esse circa idē material̄ s̄ nō for-
maliter. Alia em̄ ē ratio methē redargucionis. et alia ratio for-
malis methē falsi. In redarguciōe em̄ pcedūt duo p̄dictoria: q̄ qnq
sunt obscura. In metha aut̄ falsi ē p̄cessio ei⁹ q̄d ē manifeste falsū
et nō obscur̄. vna aut̄ metha diffinit̄ ab alia p suā rōem formalem

Arguit q̄rto Logic⁹ nō habet p̄siderare de so-
leocismo. igit̄ metha soleocismi nō ē special̄ metha. pbat̄. diuer-
si artifices habēt p̄sidere diuersa obiecta. s̄ grāmatica et logica
sūt diuersę sciēcie. et grāmatica p̄siderat de soleocismo. vt patz p
donatū in libello de soleocismo. ergo nō logica. Maior ē Aristō. p
mo posterī. Diuersę em̄ sciēcie hnt diuersa et distincta subiecta.
Aristor nota ¶ Dico q̄ licz grāmatic⁹ et logic⁹ p̄siderāt de soleoci-
simo. nō t̄mōdēmo. p̄sidat em̄ a grāmatico vt ē viciū q̄d ipedit si
nē orōis p̄gine et p̄fecte. s̄ p̄siderat a logico et sophista vt ē igne-
mens q̄d impedit app̄hensionē vitar̄ in oratione vel p̄positione

Arguit q̄nto Vti soleocismo non ē barbarisa-
re scdm locucionē. vt dicit Arist. in textu. pbat̄. q̄a soleocism⁹ et
barbarism⁹ sunt spēs distictę. vt ostēdit donat⁹ in libello de bar-
barismo. ergo vna male diffinit̄ p alia ¶ Dico q̄ capis do ista p-
p̄e tūc sūt spēs distictę. soleocism⁹ em̄ sit i orōe. s̄ barbarism⁹ i di-
ctione. s̄ hic capis barbarizare communiter pro incongrue loqui

Arguit sexto Metha falsi et inopinabilis nō sunt methē distincte, igit. pbat. Quicūq; ducitur ad methā falsi ducitur ad metham inopinabilis, igitur nō sunt methē distincte. Hīs pbat. Quē falsum est imp^{le}. ut hō ē asin⁹. Hō omne impossibile est inopinabile, igit. asinor, quia impossibile non pceditur nec opinatur esse ver⁹. Ergo est inopinabile ¶ Dico q; licet idē materialiter possit esse falsum et inopinabile. Hō non formaliter. ppositio enim aliqua dicitur falsa, quia habet p^{tr}aziam vel contradictoriam verā, sed dicitur inopinabilis, quia intellect⁹ nō apprehendit illā nec ei p^{se}ntit: quod nōdū esse potest circa id quod est falsum in se: sed etiā circa ipsum ver⁹. qā tam ver⁹ q̄ fals⁹ potest esse improbable et ita inopinabile. Et ppter hoc, qā in metha falsi semp est concessio manifeste falsi. In metha autē inopinabilis non semper est p^{ce}ssio manifeste falsi. Metha falsi et inopinabilis sunt distincte methē

Arguit septimo Nugacio non est metha, igit. pbat. Omnis metha est quoddā incōnueniens, sed nugacio nō est quoddā incōnueniens, igit. Maior patet ex distinctione methē. asinor pbat. Propositio verissima nō est incōnueniens, sed nugacio pstituit p^{po}nem verissimā, igit. Maior nota. falsitas enim est incōnueniens, ver⁹ autē p^{ue}niens, ex quo intellectus est verorum, tercio de anima. asinor patet in ista. hō ē hō: in qua est nugacio, quia idem bis repperitur, et tamen p^{po}stia est verissima. Dicit enim Boet⁹ sup p^oscament⁹. Nulla p^{po} est verior illa in qua idem p^oscatur de seipso ¶ Dico q; hic non est nugacio, hō est homo, quia non est repperitio eiusde; ex vna p^{re} h⁹ ex diuersis

Arguit octauo Penes abundantiā sermonis non accipitur metha nugacionis pbat. Penes defectum sermonis non accipitur metha igitur nec penes defectum. Ten⁹ p^{se}quencia, quia non videtur ratio diuersitatis ¶ Dico q; ratio diuersitatis est ista, quia metha est inconueniens p^{cl}usum ab opponente p^{tr}a respondentem. Concl^o autē est oratio p^{fe}cta. Oratio autē p^{fe}cta esse non potest si sit defectus. Et ideo metha non hab⁹ fieri si sit defectus in substantialib⁹ oracionis: nec in oratione imperfecta: nec in dictione imperfecta

Arguit nono Plures sunt methē q̄ quicūq; igit.

Primi Elenchorum

for. pbatur. vana gloria. eciã est metha. pbatur. quia vana gloria est quoddã incõueniens quod sophista appetit finaliter ptra respondente. Et em̃ dictum est. sophista est apparens. modo in apparencia. et ypocriti est vana gloria. ¶ Dico q̃ vana gloria ē metha generalis. hic aut̃ enumerate sunt methæ speciales. Vel dicendũ q̃ vana gloria nō est metha. Nō em̃ est incõueniens ad quod apponens ducit respondentem. plus em̃ eũ ducit ad confusiohem. Licet bene vana gloria sit finis generalis opponēt̃ quē sese intendit in seipso

Utrũ sex sint fallacie in dictione. Pro intelligencia questionis Notandũ p̃mo Q̃ p̃ q̃

Autoriles determinant de quibusdã cõmunib⁹ ad uitã scienciã pertinentib⁹. Jam p̃sequenter ad quedã specialia descendit. et modos disputandi. sophistice distinguit. et dicit. q̃ tales modi arguendi sunt duo. Primus quidē est secundum dictionē. ē. Alter vō extra dictionem. Pro quorũ laciore intelligencia aduertē. ¶ Fallacia potest capi dupliciter. Uno modo actiue. Et sic fallacia est ydoneitas decipiendi aliquem: qui nō inuim siue orationum siue rerum proprietates ignorat. In quibus verbis tangitur tam fallacia in dictione q̃ extra dictionem. vt patz. Aliter sic describitur fallacia actiue capta secundum Petrum Hispanũ Fallacia est ydoneitas decipiendi: faciens credere de non ente: q̃ sit ens. vel de ente: q̃ sit non ens: mediante fantastica visione: hoc est. Fallacia est ydoneitas decipiendi. id est. habilitas seu promptitudo per quam opponens est promptus ad faciendum q̃ videatur respondentē de syllogismo apparente: solum q̃ sit bonus syllogismus: mediante fantastica visione. id est. apprehensione alicuius apparentis et non existentis. Est enim in qualibet fallacia duo inuenire: scilicet: causam apparencie et causam defectus. qui defectus latet subtili causa apparencie. Et in fallacia equiuocationis: causa apparencie est unitas vocis et dictionis. Causa defectus: est pluralitas significacionis. Causa apparencie: est que mouet ad credendum. Causa defectus: est que falsificat creditum. Ratione itaque apparencie: habet fallacia q̃ est ydoneitas decipiendi. Sed ratione defectus habet: q̃ facit credere de non ente q̃ sit ens Et per hoc completur deceptio

Et quia intellectus in sua puritate non decipit. quia intellectus semper est verus. tercius de anima. Sed intellectus compositus et reflexus ad fantasiam sepe errat. ut patet in illis in quibus melancholia domat: qui sepius opinantur esse quod non est: et non esse quod est. Pro bene dicitur in diffinitione: mediante fantastica visione: hoc est: mediante cognitione intellectus reflecti ad fantasiam. vel talis cognitio dicitur fantastica visio. ideo. quia est apprehensio alicuius appareris et non existentis. qualis cognitio est fantasie ventis. ut patet ex his que dicuntur tercius de anima. Secundo caput fallacia passine. et sic est deceptio pueniens ex eo quod aliquis pcessit rationatum et erit pbare aliis quod non est vel doctorum alieni pcessit: quod vel quod non probat. ppter aliquem defectum ammetu. Vel sic breuius secundum Buridannum Fallacia est deceptio imperiti in arte sophistica causata per argumentationem sophisticam. Et hec deceptio non est aliud nisi assensus falsi vel dissensus veri. Et differunt hi modi fallacie. quia Fallacia actine capta est principium argumentationis sophisticæ. et est ideo quod locus sophisticus. Sed argumentatio passine capta: causatur per argumentationem sophisticam

Notandum secundo Ad intenciones Egidij in scri
ptis huius. Quia syllogismus simpliciter communior est quam dyalecticus syllogismus. Ideo oportet quod syllogismus dyalecticus addat aliquo supra syllogismum simpliciter: sicut homo addit aliquo supra animal. Illud autem quod addit sunt quedam principia specialia: que proprii nomine dici possunt quedam maxime. vel quedam habitudines locales. Sic etiam dicitur est de syllogismo sophistico: quod addit aliquo supra syllogismum simpliciter: videlicet quedam habitudines locales seu fallacias actine acceptas. Inne illas autem habitudines locales syllogismi dyalectici et syllogismi sophistici est pueniencia et defectus. Conueniencia quod prima. quia sicut habitudines locales syllogismi dyalectici non sunt ipse syllogismus dyalecticus: sed magis quedam elementa et principia eius. Sic etiam ille fallacie actine seu loci sophistici non sunt ipsi syllogismi sophistici. sed sunt elementa et principia eius non quod effectiva simpliciter: sed magis defectiva. sicut et ipsi syllogismi sophistici magis sunt quodam defectus quam aliquo. Secunda pueniencia inter illa est. Quia sicut loci dyalectici sunt quedam vltima principia ad multos syllogismos. ita quod vni loco dyalectico: multi syllogismi inueniuntur. ut loco a minori multi syllogismi veri inueniuntur. Ita etiam loci sophistici sunt quedam vltima comprehensio multi syllogismi sophistici. id est a quod vni fallacie actine seu loco sophistico. ut equocationi multi syllogismi sophistici inueniuntur.

Primi Elenchorum

infinit: immo quasi infiniti: qui scdm tale fallacia peccare possunt
 Differunt aut ille habitudoines locales. qd habitudoines locales syl
 logismi dyalectici sunt cōpetentes: habētes maximas ip veras
 vel ad min⁹ pbabiles. vt dicēdo. quod potest miles: potest ecia
 rer. miles potest expugnare. ergo et rer. Est ibi loc⁹ a minori. ⁊ ē
 loc⁹ cōpetens: habēs maximā verā: illā rez. quod potest minus
 p⁹ et mai⁹. In syllo aut sophistico loc⁹ ē incōpetens: bat ēs ma
 ximā falsam. vt patet dicēdo sic. canis currit. syo⁹ celeste ē cais.
 ergo syo⁹ celeste currit. Ibi est equocacio: qui ē loc⁹ incōpetens
 et innit. ē maxime false: illi videlicet. semp vni nomini correspō
 det vna res. Et ex hoc patet causa: quare licet dyalectic⁹ suas
 maximas assumit p p⁹ositione suoz argumētoz. tamē sophista
 non assumit. qd statim appareret falsitas ei⁹: et tollerē ei⁹ appa
 rentia. Et qb⁹ oib⁹ potest intelligi: quomō se habeat fallacia a
 ctine capta: ad locū sophisticū. qd scz idē sunt. et quomō se habe
 at ad syl⁹ sophisticū. Si aut querat: quomō se habeat fallacia a
 ctine capta. sine loc⁹ sophistic⁹ ad maximā: dici potest breuiter.
 Q⁹ qd loc⁹ scdm Boeciū in thopiet duplex est. scz loc⁹ maxima
 et loc⁹ difference maxime. Si capis loc⁹ scdm quod ē maxima: sic
 locus sophistic⁹ ē ipa maxima sophistica. sicut loc⁹ dyalectic⁹ nō
 differt a sua maxima. s⁹ ē ipa maxima. Accipiēdo aut locū put ē
 difference maxime. tūc loc⁹ et maxima nō sunt idē. s⁹ diff. sūt si
 cut cōplexū et incōplexū. qd maxima ē qd cōplexū. locus aut isto
 modo acceptus est quid incomplexum

Notandū tercio Q⁹ Fallacia est duplex. scz in
 dictione et extra dictionē. Qui ratio est. Quia licet in qualibet
 fallacia sit causa apparencie et causa defect. tamē qd idoneitas
 decipiendi pncipaliter venit ex causa apparencie. Ido distinctio
 fallaciaz debet accipi ex causa apparencie: s⁹ qd in disputatione
 sophistica sunt tantū duo in genere ex qb⁹ potest accipi causa ap
 parencie: scz res et dictiones. scdm hoc erit duplex fallacia i ge
 nere. Ila enī que accipit causas apparencie sine a re nō qdē ab
 solute p⁹uerata. s⁹ a re vt substat dictioni. vel placioni: dicit fal
 lacia extra dictionē. Que vō habet causas apparencie sue ex p
 te dictionis: appellat fallacia in dictione. Et ex hoc potest colligi
 quid sit fallacia in dictione vel extra dictionem descriptine.
 Capis aut hic dictio p⁹iter p⁹mitti illo quod p⁹inua placione et
 voce litterata et articulata p⁹ferē: nō curando an sit dictio sim

plex-vel nomen-vel verbum . siue composita . vt est-oracio-enun-
ciacio-vel argumentacio

Notandū q̄rto Qz phus definiendo de falla-
cijs . pmo definitur de fallacijs in dictione . Et q̄a he fallacie pec-
cant scdm aliqd multiplex . Ideo aduertendū q̄ multiplex est di-
ctio vel oracio eadē in materia: habēs tamen plures sensus de
pse et ratione sui: vel p̄im de pse: et p̄im ex pte illi⁹ q̄a p̄side-
rat. In qua diffinitione pmo dat̄ intelligi . q̄ nō solū dictio dicit̄
multiplex: vbi dictio equoca . s̄ etiā oīo . vt ignorātes discūt . Vi-
detur enī scdo elenchoz . Vñc multiplex ē distinguendū . quod p̄n-
cipaliter habet vitatē de oīone multiplicit̄ . Datur scdo intelligi
in diffinitione: q̄ aliqd potest habere diuersos sensus dupliciter
Vno modo ratione sui . q̄ sc̄t ex suo modo significandi et imposi-
tione plures sensus importat . vt canis . simuliter hec oracio . canis
est ens . Scdo aliquid potest habere diuersos sensus ex pte p̄side-
rant⁹ . vt hec oīo . q̄cqd vinit sc̄p est . similiter hec . quod quis scit
nunc didicit illud . Et ex hoc psequēter habet̄ . q̄ varij sunt modi
multiplici⁹ . Triplex enī est multiplex . sc̄t . actuale . potencie . et
fantasticū . Multiplex actuale est vbi est identitas vocis penes
materiā et etiā formā . Et p̄iter describit̄ sic . Multiplex actua-
le est dictio vel oracio eadē in materia et forma: habēs plures
sensus . vt hec dictio canis . vel hec oīo . sciētes discūt . Matera-
nā . p̄ dictionis vel oracionis . sunt littere . vel syllabe . vel ipa vox
forma vō est sp̄e mod⁹ p̄ferendi . Ideo tale multiplex habēs idē
titatē vocis et modi p̄ferendi: dicit̄ vnū scdm materiā et formam
Et q̄a vnitas actualis rei sumit̄ a forma . ido talis vox actualit̄
vna: vocat̄ multiplex actuale . Multiplex aut̄ potencie est di-
ctio vel oīo eadē in materia: s̄ differēs in forma: habens diuer-
sos sensus . hoc ē: vbi ē eadē vox sub eisde litter⁹ . et syllabis . et di-
etionib⁹ . nō tamē sub eandem placione diuersa significans . Vbi
est multiplex potencie de dictione . vt pendere: media breuis ⁊
media p̄ducta . De oīone . p̄le ē sedēre ambulare . et sedentē p̄le
est ambulare . Et dicitur hoc multiplex potencie . quia sibi ē idē-
titas vocis solum: s̄ nō forme . modo materia est potēcia . et est
illud quo aliqd est in potencia . vel scdm quā aliqd est potencialit̄
tantū vnū et non actualiter . Sed multiplex fantasticū . est quan-
do oracio vel dictio de pse solū habz vnū sensum vel modū . an-
di . s̄ ex fantasia ipi⁹ p̄siderat⁹ in ordine ad aliqd aliud: attribuit̄

Al. iij.

Primi Elenchorum

rare alter sensus aut mod⁹ fandi. vt papa de p se habet mod⁹ significandi vn⁹. q a gen⁹ masculin⁹. h ex pre illi⁹ q p⁹ferat hanc dictionē papa in ordine ad hāc dictionē musa: tūc sibi attribuit gen⁹ femin⁹ sic arguēdo. musa ē gener⁹ feminini. q a terminat in a ergo papa est gener⁹ feminini: q a terminat in a. Et dicit hoc multiplex fantasticiū: p tanto. q a sicut fantasia est vt anime: que debilititer apprehendit res. sic ptingit in multiplici fantastico: q ppter aliquā pueniēciā minimā: que nec est in materia nec in forma: sed solum propter similem figuracionem vel terminacionem aliquā fantastice credit eandem proprietatem inesse diuersis vocibus

Concl⁹ respōsalis Tantū sex sunt fallacie in
dictione. scz fallacia equocationis. amphibologie. cōpōsicionis. diuisionis. accent⁹. et figure dictionis. Probat⁹ hec p⁹to i mo p inductionē sic. omne argumētū sophisticū sumēs causam apparēcie ex pre dictionis sit scdm equocationē amphibologā et c⁹ijā. ergo tantū sex sunt fallacie in dictione. Secundo pbat⁹ syllo tali. Quot modis eiusdē nomib⁹ et oionib⁹ nō idē sam⁹: tot sunt fallacie in dictione. h totidē modis hoc est sex modis eiusdē oionibus et nomib⁹ nō idē sam⁹: ergo fallacie in dictione tantū erūt sex. Minor est Arist. in textu. potest insup idē pbari p sufficiēciā talem. Qis fallacia in dictione vel capit⁹ penes multiplex a etuale. vel potēciale. vel fantasticiū. Si actuale hoc ē dupliciter. Vel dictionis: sic est equocacio. Vel oionis: sic est amphibologia. Si penes multiplex potēciale: hoc ē dupliciter. Vel dictionis sic est fallacia accent⁹. Vel oionis: hoc est dupliciter. Vel oio diuisa credit⁹ cōposita: sic est cōpōsicionis. Vel ecōuerso composita credit⁹ diuisa: sic est diuisiō. s. Si aut⁹ penes multiplex fantasticiū sic est fallacia figure dictionis. Multiplex cū fantasticiū nō reperit⁹ in oione: h solū in dictione. q a multiplex fantasticiū attrēditur zacione similis figuracionis vel terminacionis dictionis. terminacio aut⁹ p se puenit dictioni: h oioni p accidens racione dictionis. et ergo nō oportet esse fallaciā penes multiplex fantasticiū quod esset in oracione. Est etiā circa hoc p⁹derādū. q nō in omnibus his fallacijs est similis efficacia decipiendi. q a maior ē in illis vbi ē multiplex actuale: q̄ vbi est multiplex potēciale vel fantasticiū patet. q a maior ē apparencia in multiplici actuali q̄ potēciali et maior in potēciali q̄ in fantastico. Vbi aut⁹ ē maior apparencia ibi maior defect⁹ latz. et p⁹is ibi est maior idoneitas ad decipiendum

Arguit pmo Contradiffinitionē fallacie **Fal**
lacia nō est ydoneitas decipiendi. ergo diffinitio nō valet. pbat
a is. ydoneitas decipiendi est naturalis potē. ia. s. nulla fallacia
est naturalis potencia. igit. zisaior patet de homib⁹ de natura
maris: vt dicūt Astrologi: q. tales homies habēt naturalē ydo-
neitatē ad decipiendū alios. que ydoneitas est quedā naturalis
potestas et inclinacio a viciis et infligē maris originaliter. m
nor. pbat. q. a naturalis potēcia est v⁹ a natura inexistens. falla-
cia autē est ens rationis ab intellectu fabricatū ¶ Dico q. ydo-
neitas decipiendi que se tenet ex parte intellect⁹ decipientis te-
ne est naturalis potencia. hic autem fit mēcio de ydoneitate de-
cipiendi: que tenet se ex parte dictionum vel rerum

Arguit scdo Fallacia nō est deceptio anime.
igit. scda diffinitio nō valet. pbat. q. fallacia ē deceptio homis q
decipit s. anima nō est hō. zisaior. q. act⁹ sunt si ppositoy. s. mo-
metaphi. Anima autē est ps si ppositi et homis ¶ Dico q. dece-
ptio est anime. i. homis q. habet animā. et sic ponit ps p toto. ¶
deceptio ē homis denominatine et anime inhesue. Sicut enī a-
nima ē id quo intelligim⁹. scdo de anima. sic aia ē quo decipimur

Arguit tercio Nulla fallacia est in dictione
pbat. ¶ Dis fallacia est in eo q. decipit. s. dictio nō decipit s. hō. i
git. poti⁹ debet dici fallacia homis q. decipit q. fallacia dictiois
zisaior. q. p tanto aliq. dicit⁹ decept⁹: q. p sentit deceptionē.
zisaior ē nota ¶ Dico q. fallacia capta p effectū sylli sophisti-
ci. sic ē deceptio respōdentis. s. si capis p argumento sophistico qd
causa sue app⁹ mēcie sumit a dictione. sic dicit⁹ fallacia in dictioe

Arguit qto Plures sunt fallacie in dictione
¶ sex q. a tredecim. pbat. q. ois fallacia fit in dictionib⁹ ⁊ p di-
ctiones. igit. tredecim erūt fallacie in dictione. ¶ s. pbat. c. mis
fallacia fit in sylli sophistico. ois autē syllus requit tres terminos
et duas pōnes. vt dicit⁹. mo. s. o. ¶ Dico q. argumētū pcludē-
ret si fallacia ideo diceret⁹ in dictione: q. exerceret ⁊ fieret p dicti-
ones. sed dicitur in dictione ideo: quia causam sue apparencie
accipit ex parte dictionis vt dictum est

Arguit qnto Nulla fallacia capit causaz sue
apparencie a dictionib⁹. igit. pbat. ois vitas vel falsitas origi-

Primi Elencborum

naliter est a reb⁹. h in argument⁹ sophistic⁹ p⁹ones sunt vere vel false apparenter ad mun⁹. ergo ois fallacia accipit causam suae apparecie a reb⁹. alior. q^a ab eo quod res est vel nō ē: oio dicitur v^a vel falsa. vt dicit in p⁹dicamēt⁹. ¶ Dico q^ois vitas & fallitas o⁹iginaliter est a reb⁹: h nō absolute a reb⁹: h vt significatur p⁹ dictiones et voces. nō tamē seq^r q^omes debēt diu i extra dictionem. q^a fallacie in dictione p⁹ncipalins sumunt causas apparēcie ex p⁹te vocū significantiū res. h extra dictionē sumūt causas sue apparecie ex p⁹te p⁹petatū: ex⁹ que p⁹ voces significantur

Arguit sexto In fallacijs in dictione nō utimur eodē mō nōle vel oīone. igit^r ratio p⁹clonis nō valet. p⁹bat. in fallacia accent⁹ v⁹simur hac dictione pendere media longa & etiam media breui. modo nō ē eadē dictio pendere. vt ē media breuis et media longa. ¶ Dico q^o nō est eadē in forma quo ad pronunciationē et modū p⁹ferēdi. tamen ē eadē quo ad materiā. q^a ex eisdem litteris et syllabis composita

Arguit septimo In fallacia cōposicionis et diuisionis nō v⁹simur eadē oīone igit^r p⁹bacio p⁹clonis nō valet. p⁹bat. q^a iste due oīones. p⁹le ē sedentē currere. et sedentē p⁹le ē currere nō sunt eedē oīones. p⁹bat. q^a i^a ma ē de sensu cōposito et scd^a de sensu diuiso. modo modalis de sensu cōposito & de sensu diuiso sunt p⁹ones specificē distingere. ¶ Dico q^o licet p⁹o modalis cōposita et diuisa nō est eadē quo ad formā. q^a aliter modus locat^r in vna q³ in alia. vt patet in exēplis p⁹dict⁹. tamen est eadē quo ad materiā. q^a eedē dictiones ponit^r p⁹se in vna sicut in alia. Seq^r corollarie. q^o in p⁹bacione p⁹clonis syl⁹listice: nomē vel oracio dicitur eadem. capiēdo p⁹dentitatem cōmuniter. vel vt est vna & eadē in materia tantū. vel in forma tantū. vel in vtroq³. vel in t⁹mlacione. vel f⁹ r⁹ma t⁹mlacōis in diuers⁹ p⁹nomib⁹ repta.

Arguit octauo P⁹b⁹s nō p⁹ueniēter p⁹s determinat de fallacijs in dictione. p⁹bat. q^a nō sunt i⁹eres. ergo. In teceedēs. q^a sicut se habēt cause apparecie fallaciay: ita se habēt et ipse fallacie. h cause apparecie fallaciay extra dictionē sunt pores causis apparecie fallaciay in dictione. ergo alior. q^a res sunt pores dictionib⁹. Imposicio em⁹ vocū fit a p⁹petate rei. ¶ Dico q^o licet res simpl^r sint pores dictionib⁹ etiā ap⁹o impoⁿnentem vocem ad significandū. tamē in disputacione scd^m q^o d⁹

Spuratio est diuersa putatio inter duos. dictio vel vox vel sermo
est prior. quia disputatio fit de reb^{us} per voces et etiam per no-
ticia dictionu^m et signor^{um} deuentu^m in cognitione rez^{um} et signator^{um}

Utrum fallacia equiuocationis et eius mo-
di sint insufficiens^{ter} ab Arist. assignari. Pro intelligēcia q^{uestio}nis

Notandū p^{ri}mo Q^{uod} postq^{uam} Arist. ostendit aliq^{uando}
generalia que necessaria sunt ad intelligendū modos arguendi
sophisticos. et ostendit: quomodo modi arguendi sophistici in di-
ctione sunt sex. It^{em} p^{ri}nter spectali^{ter} de his modis sex defⁱⁿⁱit: o-
stendendo quomodo quibet eor^{um} fieri habeat. et quor^{um} sūt modi cu-
iuslibet. Et p^{ri}mo determinat de his fallacijs que habēt fieri penes
multiplex actuale. deinde de illis que habent fieri penes multi-
plex potēcialē. Cui^{us} ratio est. q^{uia} act^{us} dignior est potēcia. vt dicē-
t nono assertha. modo digniora deb^{ent} ēē esse p^{ri}ora. vt dicē^t in postp^{ri}-
dicamentis. Et iā fallacie que habēt fieri penes multiplex actu-
ale: includūt maiore^m efficaciam ad decipiendū. et maiore^m appari-
entiam: q^{uia} ille que sūt penes multiplex potēcialē. ex quo in illis est
identitas materie et forme: quod nō ē in multiplici potēciali.
P^{ri}mus aut^{em} defⁱⁿⁱit de fallacia equiuocationis q^{uod} amphibologie.
Idēo. q^{uia} fall^{ax} equiuocationis fit in simplici voce et dictione. s^{ed} am-
phibologia in oratione. modo. simpliciora deb^{ent} ēē esse p^{ri}ora. p^{ri}mo me-
thaphisice. Por^o aut^{em} et dictio est simplicior q^{uam} oratio: et pars
est prior q^{uam} totum

Notandū sc^{co}do Q^{uod} equiuocatio est multiplici-
tas dictionis simplici^{us} em^{issio} ē sc^{co}dm materiā et formā. hoc ē. quā-
do vna dictio plura facit. Talis aut^{em} multiplicitas ē duplex. sc^{ilicet} a
casu et a p^{ri}ncipio: vt in p^{ri}dicament^{is} visum est. An aut^{em} talis dictio e-
quiuoca importat illa plura significata. copulatiue. aut distinctiue
aduertendū est sc^{co}dm intencionē egrediē^{tis}. Q^{uod} nomē equiuocū nō po-
nit sua significata copulatiue. nec distinctiue. q^{uia} sic nulla orō in q^{uā}
poneret dictio equiuoca esset distinguēda. s^{ed} vel simpl^{iter} neganda
vel p^{re}cedenda. quod ē p^{ri}ncipal^{iter} sc^{co}do hui^{us} docent^{ur} paralogismos se-
cundum equiuocationē solvere p^{er} distinctionē. Si tamen intelliga-
tur nomē equiuocū habere sua significata sub copulatione vel di-
stinctione. q^{uia} in habēdo ea: habet quandā similitudinē cū illis.
Et sic p^{re}cedendū est q^{uod} equiuocū habet sua significata Anomodo. p^{er}
modū copulatiuū. Alio mō. p^{er} modū distinctiuū. Potest emⁱⁿ equi-
uocū cōparari ad sua significata dupliciter. Primo. vt p^{er} impossi-

Primi Elenchorum

elone illa importat. Secdo. vt p intellectū ad illa refe: t. Et pmo
 quō modo dicit ea habere sub copulatione: nō q in sua fone co-
 pulacionē includat: s; q̄a vt importat ea simul et semel plu affi-
 gnicat. sicut copulatio sua ptes de necessitate simul habet.
 Si vō nomen equocū cōparat ad sua fata pnt p intellectum ad
 illa refe: t sic habet ea quasi sub distinctione. q̄a nō habet ea simul
 Cū terminis semel sumptis nō ptingat vt equoce. vt dicit Boetius
 Primi. so itaq; eo quomō equocū importat sua fata: videntur
 e. de fallacia equocationis pmo diffinitione q̄ sit. Inde fallacia
 equocationis (actine accepta) est ydoneitas decipiēdi pue-
 niens ex eo: q̄ dictio simplex eadē scdm materiā et for: mā credi
 habere vnā pōnē vel pī significacionē: cū tamen habeat diuersas
 ex se vel ex pūctione ei: cū alia dictione. In qua diffinitione tā-
 gun feres modū hui⁹ fallacie. de q̄b⁹ dicit inferi⁹. Cōmunit̄ au-
 tem diffin t̄ i. Est deceptio anime pueniēs ex eo: q̄ aliqua pro-
 cessas raciocinatin⁹ credit concludere vel pbare aliq̄ psonē ppe
 identitatem dictionis in materia et forma. quaz tamen nō p̄ci-
 dit ppter diuersitatē significatoz p eandē dictionem importato-
 rum. Causa hui⁹ fallacie sicut et cuiuslibet alteri est duplex. scilicet
 licet causa apparencie. scda causa defect⁹ et nō existencie. Cau-
 sa apparencie est actualis vnitas dictionis equoce scdm materiā
 am et formā. In dictione em̄ equoca: que fat plura est vna vox
 vt canis. que rot ex litteris et syllabis cōposita est ei⁹ materia. et
 est eadem forma vel mod⁹ pferendi in ea. Causa defect⁹ et non
 existencie est diuersitas significacionis vel p̄significacōis eiusdē
 dictionis. De ista em̄ dictione canis vt fat syo⁹ celeste: aliquid
 dicit. et splendere in celo. quod nō dicit de ea: vt fat al latrabi-
 le. vel beluam marinam

¶ Hic monstratio Qz scdm intencionem Equocū
 ex Anticore tres sunt modi vel species hui⁹ fallacie. Primi.
 Cum dictio principaliter fat plura. Secdus. Cū dictio fat vniū p̄-
 cipali: et aliud ex p̄se. terci⁹. cū dictio ex sua fone multipli-
 citatem nō habet: s; ex modo p̄andi cū alia dictione. Primi⁹ mo-
 dus est in vere equoc. Secdus in analogis. Terzi⁹. in his que se-
 cundū se sunt vniocai: repiti habet. pot est em̄ aliquid ex sua facio-
 ne esse vniocū: quod tamen ex modo p̄andi aliq̄ multiplicita-
 tem habet. S q̄ corollarie. q̄ p̄m⁹ mod⁹ pl⁹ habet de equocaci-
 one q̄ scdus. et terci⁹ min⁹ q̄ scdus. terci⁹ em̄ quasi p accidens

multiplicitatem precipiat. Primus ergo modus fallacie equocationis est ratione veri equoci scilicet equoci a casu. et est quando dictio eadem in materia et forma eque primo facit diversa. Sic ergo talis paradoxismus. quicquid discunt sunt scientes. et ignorantes discunt. ergo ignorantibus sunt scientes. ad hoc respondendum est negare discuntibus nec est in Barz. In nullo enim syllo medium debet equivocari: quod hic contingit. aliter enim accipitur discunt in minori et aliter in maiori. Pro quo sciendum. Bisco duo facit. Primo facit scientiam tradere alteri actine. et sic scientes discunt: quia docti informant indoctos. Secundo discere et ar scientiam suscipere passine. et sic ignorantes student id quod ignorat. Dicendum ergo. quod paradoxismus iste non claudit. quia medium equivocatur. in maiori enim discere capitur actine et in minori passine. si autem utrobique capiat uniformiter tunc una pronuntia est falsa. Item hic non sequitur. omnis canis est al. syon celeste est canis. igitur syon celeste est al. Item. omnis canis est in domo. syon celeste est canis. igitur syon celeste est in domo. equivocatur enim medium in his duobus paradoxismis ut patet.

Secundus modus huius fallacie est ratione equoci a similitudine: quod vocatur analogum. quando scilicet aliqua dictio vel vox facit plura: sicut unus pro prius et alio pro posteriori. ut hic. quicquid expedit sunt bona. sicut mala expedit. igitur mala bona sunt. Minor pater. quia sectio membri secundum se est mala: quia penalis. expedit tamen nec totum corpus corrumptur. Dicimus enim. quod inter duo mala minus malum est eligendum. Peccat autem iste paradoxismus penes equocationem medii: scilicet huius ubi expedit. Duplex enim aliquid dicitur expedit. Uno modo quod necessarium est ex aliqua dispositione. quod plerumque accidit in malis. et saltem aliquando est necessarium. ut dictum est de transmutatione membri. Alio modo dicitur expedit simpliciter. et sic solum est in bonis. In maiori ergo capitur expedit pro illo quod est bonum et expedit. sicut in minori capitur pro illo quod in certo casu est necessarium. Per prius autem expedit est in bono et ex posteriori in malo. Item hic committitur secundus modus. omnis homo vivit. pectus homo est homo. ergo pectus homo vivit. In maiori enim accipitur homo pro pato principaliori: scilicet pro holo vivente sicut in minori homo accipitur pro pato ex parte: scilicet pro signo vel imagine hominis. Item hic non sequitur. Quicquid currit habet pedes. sicut aqua currit. ergo aqua habet pedes. In minori enim capitur currit pro fluere et non pro currere. Item hic non sequitur. Quicquid videt habet os. prout videt. ergo prout habet os. propter equocationem huius quod est videre. Item hic non sequitur. Omne sanum est al. urina est sana. igitur urina est al. In

Primi Elementorum

maiori enim capite sanitas ipse ut est commensuratio qualitatis primae in alio quo modo aliter dicere habere sanitatem. In minori autem capite per signum sanitatis, urina enim sana indicat hominem sanum. Sanitas enim primo dicitur de alio sicut de subiecto, de cibo vel electuario sicut de efficiente, sed de urina sicut de signo.

Tercio modo fallacie equivocationis est quando aliqua dictio secundum se sumpta facit unum; et habet unum modum standi. Et praedicta cum alia dictione accipit plures modos standi. Et hoc participium sedens per se sumptum habet unum modum standi: quia facit sub tempore presenti, si ei adiungitur hoc verbum surgebat: id hoc participium sedens non solum designat praesens sed et praeteritum, quia hoc verbum surgebat praeteritum imperfecti temporis: includit in se duo tempora, scilicet praesens et praeteritum, cum ergo dicitur: sedens surgebat: valde tantum: sedens nunc surgit, vel sedens tunc in tempore praeterito surgebat, et tunc fit talis pallogismus. Quicquid surgebat stat, sedens surgebat ergo sedens stat, ubi est fallacia equivocationis, quia sedens in praedictione capite absolute solum ad tempus praesens: sed in minori capite in diversis rebus ad praesens vel praeteritum. Eodem modo dicat de hoc pallogismo. Quicquid sanabat sanus est, sed laborans sanabat, ergo laborans sanus est. Sic similiter illa dictio mortale secundum se habet unum modum standi: sed cum ei additur haec dictio in: dicendo immortale, haec dictio immortale habet plures modos standi: secundum quod in potest capere neganter vel privanter. Immortale enim privative capitur: negat actum sed non aptitudinem. Capiendo autem immortale negative: illud dicitur immortale: quod nullo modo est mortale, et tunc fit talis pallogismus. Omne immortale est perpetuum, potens non mori est immortale, ergo potens non mori est perpetuum. Solucio utraque praemissarum est duplex, quia immortale vel potest capi privative vel negative. Si in utraque capite negative: maior est vera et minor falsa. Si autem capite in utraque privative: maior est falsa et minor vera, et sic est bonum syllogismus: Si in maiori tenetur negative et in minori privative: utraque praemissarum est vera, sed committitur equivocatio, et ita arguitur ex quattuor terminis, et ideo nihil sequitur.

Notandum quarto Quod paralogismi peccantes secundum variationem modi standi puta casus vel numeri: sunt secundum equivocationem, ut hic. quicquid sunt episcopi sunt homines, isti asini sunt episcopi, ergo isti asini sunt homines, ubi in maiori si debet esse vera episcopi est in terminis pluralis, in minore vero terminus singularis, ad quem autem

tem modū huiusmodi paralogismi reddens est diuersitas apud
 logicos. Quidā enim dicūt qd p̄tinet ad p̄mū modū. In p̄mo enim
 modo caput significatio cōmuniter: p̄t significatio extendit se
 ad fāctionē vel p̄fāctionē indifferenter. quāuis enī dictio in recto
 absolute et directe fecit fatū suū. et in obliquo indirecte et obli-
 que. et idē tamen dictioni. in materia et in forma p̄ueniūt equali-
 ter diuersi modifādi scdm quod est in recto et in obliquo: in sin-
 gulari vel plurali numero accepta. Rectus enī et obliquus sunt spe-
 cies eiusdem generis. similiter numerus singularis et pluralis. mo-
 do inter spēs eiusdem generis nō est p̄us et posterius: s̄ sunt coque-
 ue sub genere. Alij tamen dicūt. qd tales paralogismi p̄tinentur
 sub tercio modo. vt dicitur De. Diff. intractatu fallaciā. Cōsimi-
 liter paralogismi peccantes penes diuersam habitudinē quam
 importāt p̄pōnes sunt scdm equocationē. vt ibi. quicqd ē de mō-
 te petrino est terra vel lapis. s̄ Petrus est de mōte petrino. ergo
 Petrus ē terra vel lapis. Si enī maior debet esse vā: illa p̄pō de
 dicit habitudinē cause materialis. et sensus maioris est. quicqd ē
 materialiter de mōte petrino est terra vel lapis. In minore vō
 illa p̄pō de dicit habitudinē loci vel mansionis. Si vō vniformi-
 ter acciperet illa p̄pō de tūc vna p̄missa esset falsa. Similiter
 t. c. iste ciphus est de anglia. anglia est terra. ergo ciphus est de ter-
 ra. In p̄tione illa p̄pō de: dicit habitudinē cause materialis. in
 maiori vō habitudinē localem. et valet tantū: iste ciphus est du-
 ctus vel portatus de ista terra que est anglia. Habitudinē autē loci
 reducit ad habitudinē cause efficientis. qd locus est p̄ncipiū gene-
 rationis quēadmodū pater. Ad quē autē modū ex illis tribus redu-
 cantur huiusmodi paralogismi: diuersimode dicūt logici. Aliqui enī
 dicunt qd debēt reduci ad p̄mū modū. et dicūt. qd vni p̄pōni cōpe-
 tunt diuersę habitudines p̄significādi equaliter et eque p̄mo. vt
 liij de: quādoq; importat habitudinē loci vel mansionis. Aliquā-
 do vō cause materialis. vt dictū est in exemplis. Alij vō dicūt. qd
 debēt reduci ad modū scdm. qd p̄pōnes p̄ncipalius importāt ha-
 bitudinem cause materialis: et ex p̄nti alias habitudines. mo-
 do scdm modū fit scdm p̄us et posterius. Seq̄t corollarie. qd vnus
 et idē paralogismus potest reponi sub diuersis speciebus. In talibus
 dictionibus et orationibus ex quibus fit paralogismus: aliquando sunt
 plures defectus et vicia. Vicia enī aliquādo colligata sunt et mi-
 xta. secundū ergo diuersas habitudines et respectus: vnus et idē
 paralogismus reponit sub diuersis modis. Seq̄t corollarie se-

Conclusio responsalis Fallacia equocaciōis
 et ei⁹ modi sunt sufficienter assignati. probatur. Relatio. Dis equo
 cacio puenit ex eo q aliqua dictio diuersa fiat. aut ergo diuersa
 fiat scdm se. aut ex pñicatione cū alia dictione. Si pñm hoc est di
 pliciter. Aut fiat plura equ. pmo. sic est pñm modus. Aut vnū p
 us et aliud p posterio: sic ē scdm mod⁹. Si scdm. sic ē tci⁹ modus

Arguitur scdo Fallacia equocationis nō debet
alias pcedere: igitur, pbatur. Sicut se habet potencia ad actū
sic multiplex potēcialē ad multiplex actualē. Si potencia pcedit
actū, ergo pns ē desimilandi de his fallacijs que peccant penes
multiplex potēcialē, et nō de illis que peccāt penes multiplex
actualē. Añsior ex pñenti similitudine. Añsinor ē Aristot. pmo
philosophor, et nono methaphi. Añsateria em̃ que ē pura potēcia pce
dit for: mā q̃ educit ex ea ¶ Dico q̃ i eadē potēcia bñ pcedit actū
¶ nō i diuersi, in diuersi em̃ act⁹ pcedit potēcia. et sic ē in pposito

Arguitercio Equocacio nō impedit fozalita
tem sylli. Igitur pence equocacio ē non fit atqua fallacia. Quis
pbatur. ista dictio homo: est dictio equoca: et tamen non impe
dit fozalitatē sylli. pbatur p pma gre. qā ista dictio hō facit plura

ut oia sua inferiora. modo fare plura pnenit dictioi equoce. Si
p scda pte. pbat sic arguendo. ois ho e al. soz e ho. ergo soz e al. re
net pta in Barij. ¶ Dico qd hec dictio ho: esset dictio equoca si
significaret sua supposita diuersa ratione et per modum pluriu.
sed significat ea consimilitudine et per modum vnius

Arguit qarto Dictio equoca no est vna scdm
materiā et formā. pbat sic. Illud est vnu scdm formā quod habz
vnā sonē. s dictio equoca habet plures sonēs. ergo no est vna ol
ctio scdm formā. ¶ Maior. qd facio est forma dictionis. modo v
numqd qd habet vnitatē a sua forma. ¶ Minor. quia dictio equi
noca significat plura: et habet plures significaciones

Arguit qnto Dictio equoca no habz materi-
am et formā. ergo no potest dici: esse vna scdm materiā et formā
¶ Is pbat. qd et materia et forma sit vnu. s dictio equoca no est
vna dictio: ex quo no habet vnā sonem a qua dictio dicitur vna
¶ Maior est ¶ Ist. nono metha. et scdo de anima ¶ Dico ad hec
duo argumenta. qd dictio equoca est vna et habet vnā formam:
accipiendo formā p modo pferendi vel pnūciandi. licet no ha
beat vnā formā: accipiendo formā p facione. Dictio em habet
duplicem formā: scz facionē et modū pferendi. quaz vtraz po
test dici essentialis dictioni diuersis respectib. Si em pideret
dictio inesse signi. sic facio est forma essentialis ei. qd ponit eā
in esse signi. Si aut piderat dictio quantū ad vocē que dicendo
pferet racioz cui? dicit dictio. et sic mod? pferēdū ē foia essentialis
ei. et facō ē foia accidentis. pnt ecā i scda qstioe hui? dictum est

Arguit sexto Fallacia equocaciōis non debet
solui p distinctionē vt dictū est in pmo modo. igit. pbat. simpliciter
falsum no est distinguēdū. s oio in qua ponit tmin? equocis
est simpliciter falsa. ¶ Minor pater de ista. ois canis currit: que ē
simpliciter falsa. ex quo canis distribuit p oib? pat. Distribucio
em est multiplicacio tmini cōmunis p oib? suis pat. p signum
vt facia. vt dicit ¶ Ist. in suis distribucionib. et ergo distri
buit canis p oib? pat. suis: hec erit falsa. ois canis currit. sy?
em celeste no currit s mouet in celo similiter belua marina na
tat et no currit. Ad falsitatē aut vltis sufficit falsitas vni? singu
laris ¶ Dico qd in hac ppōne. ois canis currit. subiectum canis
non distribuit p oib? suis pat. s distribuit p oib? suppositis vnius

Primi Elendorum

patet. et ergo potest distingui. Sequitur corollarie. quod terminus equocatus unica distributione non distribuitur per suppositum omnium datorum. quia Unitas distributionis requirit unitatem rationis. quod non habet terminus equocatus in sua equocatione acceptus. sed tot distributionibus distribui potest: quot significata habet

Arguitur septimo Tercio modo assignatus non potest fieri in equocatione. igitur definitio mala. Antea probatur. quia si dictio per se sumpta unum facit. et alteri iuncta: plura. ibi videtur esse amphibologia. et non equocatio: quia est multiplicitas actualis in oratione que resultat ex coniunctione dictionis cum dictione. **¶** Dico quod non omnis multiplicitas actualis resultat ex coniunctione dictionis cum dictione est ipsius amphibologie. sed tantum tunc: quando illa est totius coniuncti et non unius partem. In tercio autem modo equocationis illa multiplicitas primo est per tantum et non totius coniuncti. hec enim oratio laborans sanabatur: non dicitur habere plura sensus. sed tamen habet dictio laborans

Arguitur octavo Diversitas significatorum non est causa defectus in fallacia equocationis. igitur. probatur. quia sic sequeretur. quod fallacia equocationis esset fallacia extra dictionem. probatur. Quia diversitas datorum est ex parte rei. modo res et proprietates rei est causa fallacie extra dictionem. **¶** Dico quod causa defectus cuiuslibet fallacie generaliter est ex parte rei. tamen penes hoc non accipitur fallacia in dictione vel extra dictionem. sed causa apparee non semper est ex parte rei: sed aliquando est ex parte vocis: sicut in equocatione et in alijs fallacijs in dictione. et penes hoc denominatur fallacia

Utrum fallacia amphibologie et eius modi ab Aristotele sint sufficienter assignati. Pro intelligentia questionis more **¶** Notandum primo Quod per Aristotelem definitur de multiplicitate actuali. prout habet fieri in dictione quod sit per equocationem. nunc per iter definitur de multiplicitate prout habet fieri et in oratione per amphibologiam. ostendendo quomodo habet fieri et qui sunt eius modi. Unde Oratio amphibologica est oratio vel sententia dubia proveniens ex multiplicitate orationis eiusdem secundum materiam et formam. Et dicitur ab amphibio quod est dubius: et bolos sententia. quod si dubiosa sententia. Sic autem ut in plurimum amphibologia in oratione: in qua infinitum ponitur inter duos actus. quorum unum ponitur a parte ante. et alter a parte post. Ex diversa enim constructione illorum accu-

fatinoz cūlīnfin. tino causā dīnerfns fēnfus. vt hic. fclō canez cō
medere panem. Imp^ole est te excellere deū. Imp^ole est te videre
candelā. Dīffīnīf aut fallacia amphibologie sic. Est ydoneitas
deciendi pueniēs ex eo q aliqua oīo eadē scdm materiā 7 for
mam credit habere vnā sententiā: quā tamen nō habet ppter di
uerfītatē sensuū eīusdē. Vel sic. Fallacia amphibologie est dece
ptio anime pueniēs ex eo q alīqs pccīfns rā locinatīn^o credit p
bare vel inferre aliqz pccōrē ppter actualē identitatē alicui^o oīo
nis. quā tamen nō pbat nec infert ppter multiplicitatē sensuū
oīonis eīusdē. Seqt corollarie. q fallacia ista et equocacionis
pueniūt: qā ambe habēt fieri pēnes multiplex actuale. h differūt
Quia equocacio fit in dictione. amphibologia in oīone. Scdo
differūt. qā in fallacia equocacionis magz saluet ratio multipli
cis actualis q in fallacia amphibologie. qā in fallacia amphi
bologie est aliqua trāspoficio et trāsmutacio in materia 7 dict
onib^o. qā ex dīnerfa pīfīctione dictionū ante et post causā di
uerfa sententiā. In fallacia aut equocacionis nulla est trāspof
icio vel trāsmutacio. qā semp manet idē vocabulū. de quāto aut
alīqd pl^o innitit trāsmutacioni: de tanto pl^o recedit ab actuali
et accedit ad potenciale. Causa aut appazencie fallacie amphi
bologie: est idēitas oīonis eīusdē scdm materiā et formā. Causa
defect^o 7 nō exīcie est dīnerfītas fēnfū sen fīnfay eīusdē oīōis.

Notandū scdo Qz sicut tres modi sunt falla
cie equocacionis. ita pfoīter Tres sunt modi siue spēs amphi
bologie. Prim^o mod^o est. quādo oīo vna actual^r plura fat pnci
paliter et eque pmo. vt hec oīo. vellem me accipere pugnātes. si
enī ille actūs me pīfīnit a parte ante cū illo vbo accipe: et pu
gnantes a pre post: est vn^o sensus et ver^o. et valet tantū. vellem
q ego caperem et vincerē pugnātes mecū. Si aut ille actūs pu
gnantes pīfīnat a pre ante et me a pre post: erit ali^o sensus et
falsus. ille vezt: vellē q pugnātes acciperēt me. Et scdm hoc fit
paralogīsm^o talis. Quoscūqz vellē me accipere: vellē vt accipe
rent me. h pugnātes vellē me accipe. ergo vellē q pugnātes acci
perent me. Alīdior est duplex vt dictū est. Itē hic. Quod qd scit
hoc scit. h scit ferzū. ergo ferzū scit. Et argmētū appazcat enīdē
eius arguat vterzū. Quod scit habz sciēciā. h ferzū scit. ergo fer
zū habet sciēciam. Alīdior hui^o paralogīsmi quā dicitur. quod
quis scit hoc scit: est multiplex. qā plīj hoc: possum^o significare

Primi Elenchorum

scientē vel scitū. Nā si lii hoc pstruit cū scit a pte añ: sic signat
 scientē ē. et sic maior est falsa. Est em̄ sensus q̄ hoc quod aliqs scit
 q̄ hoc est sciēs. modo hoc est falsum. ego em̄ scio ferzū. vel. de fer
 ro habeo scienciā. et tamen ferzū nihil scit. Si aut lii hoc pstruit
 fur cū lii si. it a pte post. sic maior ē va. et sensus est. q̄ om̄e sciens
 est scitū. Itē hic. Quod qs videt hoc videt. h̄ aliqs colūpnā videt
 ergo colūpnā videt. Maior ē multiplex: scdm q̄ lii hoc potest de
 monstrare videntē vel rem visam. et scdm q̄ aliter et aliter con
 struit cū lii videt. vn̄ em̄ sens⁹ maior est. quod qs videt hoc ip̄e
 vidēs videt. et hoc est vez. Scdus sensus est. q̄ qs. i. vidēs videt
 .i. rem visam: q̄ illa res visa etiā videret. hoc aut est falsus. Itē
 quārtū exēplū Arist. est. Q. tu dicis esse hoc tu dicis esse. dic̄ aut
 lapidē esse: ergo tu lapis dic̄ esse. Maior est multiplex. nō ppter
 hoc vt qdā volūt. q̄ lii hoc potest pstrui cū lii tu vel cū lii dicis
 q̄ tūc in dicto paralogismo nō esset amphibologia h̄ cōpositio
 vel omisio. et ita exēplum illud nō esset cōpetens nec ad ppositū
 Sed ideo maior est duplex. q̄ lii hoc: potest diuersimode pstrui
 cum lii dic̄. Si em̄ pstruit a pte ante: tūc signat dicentē. et locu
 cio est falsa. Si aut pstruit a pte post: tūc signat id quod dic̄. et
 sic est locutio va. Itē hic. Quēcūq; ptingit dicere ptingit loqui.
 h̄ ptingit tacentē dicere. ergo ptingit tacentē loqui. Minor est
 duplex. si em̄ ille actūs tacentē pstruit cū infinitiū a pte añ: sic
 est falsa. et sensus est q̄ aliqs tacendo loquat. vel pstruit a pte
 post. et sic est va. et sensus est. q̄ aliqs loq̄ de aliqua re que ta
 cet. Itē hic. Quicq; est Aristotelis possidet ab Aristotele: iste li
 ber est Aristotelis: demonstrādo libz elenchor: ergo iste liber pos
 sidentur ab Aristotele. Maior. q̄ res possessa ptinet ad possessorē
 Conclō est falsa: posito q̄ sit liber me⁹. Ibi em̄ minor multiplex
 scdm diuersam habitudinē possessionis vel cause efficiētis. Itē
 hic etiā est p̄m⁹ mod⁹ amphibologie. Quoscūq; vellem inuitare
 vellem vt illi me inuitarēt. h̄ pauperes vellem me inuitare. ergo
 vellem q̄ pauperes me inuitarēt. modo hoc est falsum: pauper em̄
 nō potest inuitare aliquē. nihil em̄ dat quod nō habet. Dic̄ em̄
 pauper: quasi pax portās et habēs. Item hic. Quēcūq; ptingit
 videre ptingit habere visum: h̄ cecū ptingit videre. ergo cecū
 contingit habere visum

Notādū terciū Q̄ scdus mod⁹ hui⁹ fallacie
 est. quādo aliqua oīo actualiter vna: significat vnū p̄cipali et

aliud trāsumptine et min⁹ pncipaliter. et de hoc modo p⁹hō nō
dat aliqua exempla. vel ideo. qā oīones trāsumptine apud di-
uerfos sunt diuerse. vel qā que oīo vno tempe est trāsumptina.
alio tpe nō est trāsumptina. Possunt tamen poni quedā exēpla
Primo de hac oīone. Iste lauat laterē q custodit mulierem. vbi
ista oīo. lauare laterē: est duplex. pmo em et pncipaliter signifi-
cat mūdare laterē: deponēdo sordes ei⁹. Secō significat inuri-
liter agere. Sic ergo talis paralogism⁹. Quicūq; lauat laterē is
laterē mūdāt et madidat. h̄ iste lauat laterē: demōstrādo illud
qui vult custodire mulierē: ergo iste mūdāt et madidat laterē.
Istōd⁹ respōdēdi est negare p⁹iam. qā in maiori hec oīo lauat la-
terem capitur in p⁹a significacione. in minori aut capitur tran-
sumptine. Similit⁹ hic. Quicūq; vendit oleū vendit liquorem.
h̄ adulator vendit oleū. igitur adulator vendit liquorē. Vende-
re em oleū duo significat. Primo vendere talē liquorē mitgati-
uum dolor⁹ et vnicuosum et ista est ei⁹ significacio p⁹a. Secō si-
gnificat vendere oleū. i. adulari. Adulatur em vba pia et blanda
p⁹onte: q⁹ blanditur et mitgat audiēt⁹ animū: audiētē deci-
piendo. et ista significacio illi⁹ oīonis est p⁹a et trāsumptina. 2
secundū hoc potest distingui maior. Itē. Quicq; est in fabula ē
in sermone h̄ veniēte inimico lup⁹ est in fabula. ergo veniēte in-
mico lupus ē in sermone. ibi minor est multiplex. Similit⁹ hic ē se-
cund⁹ mod⁹ amphibologie. Quicūq; arat litt⁹ terrā scindit ara-
tro: h̄ iste arat litt⁹: demōstrādo istū q inutiliter laborat et suā
opam p⁹dit. ergo iste terrā arat: o scindit. It ē hic. Quicūq; mul-
get hircū habet lac. h̄ q seruit prao mulget hircū. ergo q seruit
prao habet lac. vbi maior est distinguēda. Si em mulgere capif
p⁹e: maior est vā. Si aut trāsumptine: ipa est falsa. Ad mulgere e-
nim trāsumptine capitur p⁹obtemperare et p⁹sentire in malo. qui
em vult mulgere: debet obtemperare et p⁹ulchre trahere mam-
mas capre: alias nō daret lac. sic q vult seruire malo homini op-
tet q consenciat in malum et non redarguat ipsum

Notandū q⁹rto Q⁹ terci⁹ mod⁹ hui⁹ fallaciē ē
Quādo aliqua oīo p se accepta nō habet nisi v. n̄ sensus. Si vō p
iungitur cū alia oīone: acquit diuerfos sensus. vt hec oīo. scilū
scit: habet vñū sensum. et significat. q scilū habeat scienciē. h̄ si
adūgitur et alia oīo: tūc habz diuerfos sensus. vt scī scit et scē
lum scit. Si em hī scilū est nominatini casus 2 regitur a p⁹e an-
Dij

Primi Elenchorum

re a vbo scit. tñc significat: q̄ seculū hoc est vnīuersum vel mūdo
scit et iste est falsus. Sed si hī seculū est acti casus et p̄stituitur
a pte post. tñc valet tantū. sōi scit et sōi scit seculū. hoc est: habz
scienciā de vnīuerso. et hoc est vez. tñc fit talis paralogismus.
Quicqd̄ scit aliquis hoc scit. seculū aliqs scit. ergo seculū scit. pa
tet solucio ex declaracione. Similiter dicat de ista orōe hoc scit
que p se sumpta pat vnū. tamen si iungit̄ alteri oīoni acqrit di
uersos sensus. dicendo. quod qs scit hoc scit. Si em̄ hoc p̄nomen
hoc est nēt casus et p̄stituit̄ a pte ante: et sic est falsa. q̄a feat: q̄
res scita sciret. et sic seq̄t̄ p̄lo falsa. Si aut̄ lii hoc: est accūs: et
p̄stituit̄ cū isto vbo scit a pte post: tñc est vā. et valet tantū. q̄ ali
qd̄ est scitū a sciente. et fieret talis paralogismus. Q̄ qs scit hoc
scit. hī grāmaticā aliqs scit. ergo grāmatica scit: quod ē falsū. q̄
a scire est ip̄i intellectus. modo grāmatica non habet intellectū
Itē ista oīo. hoc videt: p se habet vnū sensum. hī si adiūgit̄ alteri
oīoni: acqrit duos. dicendo. quod qs videt hoc videt. hī em̄ hoc:
est nominatiui casus: maior est falsa. si aut̄: tñc est vā. Itē ista oīo
hoc tu discis esse: scdm se sumpta habet vnū sensum. hī si adiūgit̄
ei alia oīo. dicendo. quod tu discis esse hoc tu discis esse: acquiric
duos. Si em̄ lii hoc: est ntūs: est falsa: et valet tantū. quod tu
discis. tu existens. hoc qd̄ discit̄ a te discis esse. ita q̄ ē ibi oīo ap
positoria huius p̄nomis tu ad hoc p̄nomē hoc. et tñc seq̄t̄ p̄lo fal
sa: in qua similiter est oīo appositoria huius p̄nomis tu: ad hoc no
men lapis. Si aut̄ lii hoc: est acti casus: tñc est vā: et valet tan
tum. tu discis esse quod discitur a te. nec seq̄t̄ p̄lo. et fit talis pa
ralogismus. Quod tu discis esse hoc tu discis esse. lapidē tu discis
esse. ergo tu lapis discis esse. Itē ista oīo. hoc videt: habet vnū
sensem. hī si ei adiūgit̄ alia oīo. videlicet ista. quod qs videt. et di
catur sic. quod qs videt hoc videt. est duplex sensus. vt sup̄i pa
tuit. et fit talis paralogismus. Qd̄ qs videt hoc videt. colūpnaz
aliqs videt. ergo colūpna videt. Seq̄t̄ ex dictis. Q̄ ea que hic di
cuntur nō sunt p̄dicta sup̄i. sup̄i em̄ dictū est. q̄ iste orōes. hoc
scit. hoc videt. hoc tu discis esse: p̄stituit̄ p̄mū modū amphibolo
gie. hic vō dicit̄: q̄ p̄stituit̄ terciū. p̄dictio em̄ est ad idē: qd̄ nō p̄
tingit in p̄posito. Si em̄ p̄siderēt iste oīones vt scant diuersa ex
diuersa p̄tinctione terminoz. et habēt racione illi plures sen
sus: tñc est amphibologia penes p̄mū modū. Si aut̄ p̄siderēt iste
oīones vt scdm se signāt vnū absolute. tamen ex adiūctione al
teri oīonis acqrit̄ plures sones: sic est tercius modus. Sequitur

ulterius. si paralogismi ex his orationibus facti apud diversos aut
res sub diversis speciebus amphibologie reponuntur non sine ratione
et certo respectu est factum. Egidius tamen qui fideliter Aristotelem
interpretatur est: paralogismos ex his orationibus factos sub prima specie
reponit. quod sicut philosophus autenticus et proprius in hac materia secundum institutum

Conclusio responsalis Fallacia amphibologie cum suis modis ab Aristotele est sufficienter assignata. probatur primo.
Quia omnis modus amphibologie puenit ex multiplicitate orationis.
vel ergo simpliciter orationis. vel orationis puenit cum alia. si secundum. sic
est tertius modus. si primus: hoc est dupliciter. Vel talis multiplicitas
fit secundum significationem principalem. sic est primus modus.
Vel secundum transumptionem: sic est secundus modus

Arguitur primo Logice non habet considerare de amphibologia. probatur. grammaticus habet considerare de amphibologia.
igitur non logicus. tenet prima quia diversi artifices habent considerare diversa
obiecta. ut patet primo posteriorum. Aristoteles. quia amphibologia est
oratio fatina aliqd. vel aliqua sans. modo definire de orationibus
significationis puenit ad grammaticum ¶ Dico quod grammaticus
considerat de amphibologia: ut est oratio fatina absolute. si sophista
inquantum ipsa ingreditur paralogismum. et sic non eodem modo

Arguitur secundo Nulla oratio est significatiua. igitur
amphibologia non est oratio plura sane. probatur. Illud quod verum
est impositum ad falsum. si nulla oratio imposita est ad falsum. igitur
manifestior est nota. quia falsum est res ad placitum representare. manifestior.
quia imponi ad falsum est proprium dictionibus: que sunt voces impositæ
ad significandum ¶ Dico licet oratio non est imposita ad
significandum secundum se totam. tamen sufficit quod est imposita
ad significandum ratione partium: ex quibus partibus fatinis resultat
falsitas orationis. quæ admodum ex esse partium resultat esse verius

Arguitur tercio Fallacia amphibologie non est
distincta ab alijs fallacijs. probatur. Amphibologia est dubia sententia.
si in qualibet fallacia reperitur dubia sententia. manifestior pars
quia in qualibet fallacia est dubium et incertitudo respondentis
nescienti dissolvere paralogismum ¶ Dico quod in qualibet fallacia est
dubia sententia: accipiendo dubiam sententiam communiter. si in amphibologia
est dubia sententia que pronenit ex multiplicitate orationis eiusdem secundum materiam et formam

Primi Elenchorum

Arguit quarto Fallacia amphibologie non est
distincta ab equocatione. pbat. Distincte fallacie habet distinctos modos. h amphibologia habet eosdem modos sicut fallacia equocationis. igit. assaior. qd distincte res habet distinctas proprietates et modos. Assinor est Aristotelis in textu ¶ Dico. qd habent eosdem modos generales sed non speciales

Arguit quinto Fallacia amphibologie non est
fallacia in dictione. pbat. qd est fallacia in oratione. ergo non est in dictione. tenet pna ex opposito. oratio enim est totum: dictio pars Pars aut non est totum. Ass notum. Amphibologia enim fit in orationibus ¶ Dico qd hic dictio debet capi communiter et non proprie. ut dictum est ante

Arguit sexto In fallacia amphibologie non
est eadem forma. pbat. Illud dicit habere eandem formam quod habet eandem placionem. h ordes amphibologice non habet eandem placionem. assaior ex dictis. qd hic forma capit p modo pferendi. assinor. qd alia est placio pnt casus pferi ante. et alia cu pferitur post ¶ Dico qd casus diuersimode profertur: tamen quia ibi manet idem verbum et sic respectu eiusdem. non causat diuersa forma

Arguit septimo processus Aristotelis est in
sufficiens. pbat. qd non expulicat de secundo modo amphibologie. Itē ponit hoc nomen piscis esse equoco. cu tamen non videt ad que sit equoco ¶ Dico quantum ad pnu. quilli? cause due assignate sunt in notabili tercio. Ad scdm. dicit qda: qd piscis est equocum ad piscem pez et ad piscem pictum. h hoc itare non potest. qd tunc exemplum non deseruiret pposito Aristotel. Arist. enim in primo modo amphibologie vel equocationis loquitur de equoco qd significat plura eque pmo et non pms et posteri. Ideo dicit Egidius. qd piscis sumitur equoce ad piscem al et ad piscem celeste. Vel possum? dicere. qd qd sunt nomia ad placitum: nomine piscis aliqua plura appellare eque primo et principaliter possumus

Utr fallacia copositionis et diuisionis sint fallacie
dictae a te et ab alijs reall distincte. Et per modi fallacie copois sint ab Arist. sufficiet assignati. pstelligēcia qibidie mote
Notandum primo p qd pbus definiuit de his fallacijs que peccant scdm multiplex actuale. Itē iter definiuit

nat de his que peccāt scdm multiplex potencie. Et qā multi-
 plicitas potencialis repitur tam in dictione: q̄ oīone. et ideo
 defīnat tam de his fallacijs que sunt scdm multiplex potenci-
 ale in dictione. vt est fallacia accent⁹: q̄ de his que sunt scdm
 multiplex potencie in oīone. vt est fallacia cōposicionis et di-
 uisionis. Pro quoz intelligēcia Sciendū. q̄ Cōposicio in pposi-
 to est eoz que v̄e debēt diuidi falsa vnio. Diuisio aut est eoz que
 v̄e debent cōponi falsa diuisio siue sepacio. Nō est autē hic men-
 cio de veritate vel falsitate pposicionali. quo modo Arist. dicit p-
 mo pibezēnas. circa cōposicionē et diuisionē est veritas ⁊ falsitas
 Nec fit hic sermo de veritate vel falsitate intellectionis. quo mo-
 do veritas est a dequacio intellect⁹ ad rem. S̄ hic sermo de veritate
 et falsitate sit⁹ ipaz dictionū in oīone. Illa em oracio in pposito
 dicitur esse cōposita: in qua dictiones et pres ordinātur scdm si-
 tum: quēadmodū nate sunt apprehendi pmo ab intellectu: sub
 quo sitū mag⁹ videntur debere ordinari. sic econuerso. oracio ista
 dicitur diuisa: in qua pres et dictiones nō ita ordinātur sicut ea-
 rum sitūs exigit et requirit. Sequitur corollarie. q̄ ista oīo. q̄cqd vi-
 nit semp est: potest esse cōposita vel diuisa. Quādo em dictiones
 non ita cōponūtur sicut eaz natura et sit⁹ exigit: erit diuisa v̄a
 Et. q̄cqd vinit semp hoc est. Sed si dictiones vniūtur sicut eaz⁹
 natura exigit: erit cōposita falsa. vt q̄cqd vinit: hoc semp est. cō-
 ponendo hoc a dūerbiū semp: cū liij est: cui p̄e debet vniiri

Notandū scdo Quicet vna et eadē oīo possit
 esse cōposita et diuisa vt exēplificatū ē. Nūq̄ tamē fallacia cō-
 posicionis est fallacia diuisionis nec econuerso. Nō em scdm oīz
 cōposicionē attenditur fallacia cōposicionis. nec scdm omēz di-
 uisionē fallacia diuisionis. Sed tūc est fallacia cōposicionis. quā-
 do aliqua oīo in sensu cōposito est falsa: et diuisio v̄a. et tūc ē fal-
 lacia diuisionis: quādo diuisa est falsa. Et qā aliqua oīo ita ē fal-
 sa scdm sensum diuisionis: quod nō est falsa scdm cōpositū. pnt ex
 illa oīone p̄surgit palogism⁹. ita ibi erit fallacia diuisionis. q̄ nō
 cōposicionis. sicut patebit de istis oīonib⁹. q̄qz sunt duo et tria.
 vel q̄qz sunt paria et imparia. et econuerso. Quia aliqua oīo sic
 cōposita: est falsa. q̄ nō diuisa. palogism⁹ p̄surget ex tali orōe
 peccabit sic scdm cōposicionē. quod nō scdm diuisionē vt patebit
 de istis. sedentē ambulare est p̄le. et p̄le est nō scribentē scribe-
 re. Et si cōposicio et diuisio pl⁹ pueniūt q̄ aliquē due fallacie.

Primi Elendorum

quod habet quasi communem causam apparencie et non existencie. quia unitas orationis materialiter est causa apparencie in utraque. Causa vero non existencie est diversitas factorum. tamen omnino una non est alia. quia utraque habet specialem causam apparencie et non existencie. Causa enim apparencie ut dicitur in compositione est: quia accipimus orationem compositam esse indifferentem ab oratione divisa. In divisione vero est contraria. quia accipimus orationem divisam indifferentem esse a composita. Sicut ergo non est idem accipere compositum ut divisum. et accipere divisum ut compositum. ita non est eadem fallacia compositionis et divisionis. Et per tanto plures specialiter de eis definiat: ordinando speciales pallogismos utriusque fallacie. Fallacia itaque compositionis diffinitur sic. Est idoneitas decipiendi pueniens ex eo: quod oratio aliqua una et eadem secundum materiam: differens tamen secundum formam: habet diversas rationes. que creduntur esse una in composito sensu: propter materiam leui deceptibilitatem eius cum una de sensu diviso una. Causa apparencie in fallacia compositionis: est materialis identitas orationis divise cum composita falsa. propter quam credimus: quod sicut aliqua oratio in sensu diviso est una: sic et in composito. Causa defectus vel non existencie est diversitas formalis orationis divise et compositae: et diversitas solus earum. Communiter autem fallacia compositionis diffinitur sic. Est deceptio anime pueniens ex eo quod aliquis processus racionatur creditur probare aliquam orationem compositam falsam: propter apparenciam unitatem orationis divise vere puenientem secum in materia. quam tamen non probat nec peluodit propter diversitatem sensuum orationis compositae et divise.

Notandum tercio. Quod licet inter expositores diversitas sit de modis fallacie compositionis. tamen secundum Egidium tres assignantur modi huius fallacie. Pro quorum intellectu Notandum est. quod cum dicimus aliquid esse per se. vel aliquid fieri ex aliquo. aliquid quando talis locutio est per se. aliquando vero per accidens. Ex forma enim et puatione fit aliquid per accidens. Ex subiecto autem vel ente in potencia fit aliquid per se. Ex sedente ergo fieri ambulante vel ex ambulante fieri sedente: est per accidens. sed ex ambulante in potencia per se est fieri ambulante in actu: per se. Si enim ex sedente per se fieret ambulans: tunc sedens manens sub sessione fieret ambulans: quod est falsum. sic similiter ex non scribente fieri scribente per accidens est. sed ex non scribente in potencia fieri scribente: hoc est per se. Sequitur corollarie. quod cum dico. ambulante sedere est per se. duo possum intelligere. Primo possum intelligere subiectum et formam simul. sic lo

enclio est falsa. q̄a ualer tantū. q̄ subiectū qđ est sub ambulacione
est sub sessione: quod est imp^{le}. Scđo possum intelligere subie-
ctum tantū. et nō for mā. et sic locutio est vā. et ualer tantū. q̄ il-
lā res que nūc est sub ambulacione: potest postea fieri sub sessione
Sequitur corollarie. q̄ hec cōposita est falsa. ambulante sedere est
p^{le}. patet. q̄a vā. q̄ ambulās simul et semel sit sub ambulacio-
ne et sessione. s̄ hec diuisa est vā. ambulante p^{le} est sedere. q̄a si-
gnificat q̄ hoc subiectū ambulans: quādoq; est sub ambulacione
quādoq; sub sessione. ¶ Prim^o ergo mod^o fallacie cōposicionis. Est
quādo plura ponūt a pte subiecti: ad que pōcatū potest cōpara-
ti p̄iunctim vel diuisim. hoc est. quādo pōcatū potest referri ad
totū subiectū. vel ad ptem subiecti. Sit ergo talis paralogismus.
Quicqđ est p^{le} ptingit vt sit. s̄ ambulante sedere est p^{le}. ergo
ptingit q̄ ambulās sedet. ¶ Maior. q̄a p^{le} posito inesse nullū seq̄
incōueniēs. pmo pōz. Solucio. ¶ Minor est duplex. Si em̄ pōca-
tum p^{le}: refer̄ ad totū subiectū: est falsa. si ad ptem: est vā. vt
patet ex dictis. Itē hic. Quēcūq; p^{le} est scribere p^{le} ē q̄ scribat
non scribentez scribere est p^{le}. ergo p^{le} est q̄ non scribens scri-
bat. ¶ Minor etiā est duplex sicut in pmo. Et ad hunc p̄mū modū
reducit̄ iste palogism^o. Om̄e risibile vel indibile est asin^o. soz ē ri-
sibil^o vel indibil^o. ergo soz est asin^o. ¶ Maior em̄ est duplex. q̄a illa
p̄iunctio vel: potest defīnare risibile vel rudibile tanq; diuersas
ptes subiecti em̄ soz p̄pōnis. et sic mediat inter t̄mlos. et sic maior
est falsa. et p̄cto bene sequitur. et ualer tantū. q̄qđ est risibile vt ri-
dibile est asin^o. modo hoc est falsū. vel potest illa p̄iungere tan-
quā diuersa subiecta diuersaz p̄pōnū. et sic p̄iungit inter p̄pōnes.
et sic maior est vna disunctiua vera. eo q̄ vna p̄s ei^o est vā. et va-
let tantū. om̄e risibile est asin^o. vel om̄e rudibile est asin^o. et sic p̄-
clusio nō seq̄. et est fallacia cōposicionis. Similiter hic. quēcūq;
habēt quattuor unitates sunt quattuor. sed duo et duo non sunt
quattuor. ergo duo et duo non habent quattuor unitates. ¶ Mi-
nor est duplex. q̄a hec p̄iunctio et: vel p̄iungit inter ptes subiecti.
et sic est vna cōposita falsa: et seq̄ p̄cto. Si aut̄ inter p̄pōnes. sic
est diuisa vā. q̄a est vna copulatiua: cui^o ambe ptes sunt vā. et sic
non seq̄ p̄cto. Et generaliter ad hūc modū reducūt palogismi q̄
sūt ex hoc q̄ aliqua p̄iunctio potest indifferenter copulare inter
proposiciones et facere sensum p̄pōteticum et diuisum. vt inter
terminos: et facere sensum compositum et proposicionēz karbe-
goricam de copulato extremo aut disuncto

Primi Elenchorum

Notandū q̄rto Quod scōus mod⁹ hui⁹ fallacie est quādo aliqua dictio posita intersonas dictiones potest cōponi indifferenter cū p̄ma vel scōa. vt hec oīo. Quicumq; scit lfas nūc didicit illas: est duplex. Si em̄ lii nūc cōponit cū scit: locucio est va. et sensus est. q̄ ille q nūc scit lfas aliquādo didicit eas. Si vō lii nūc p̄stuit cū lii didicit. tūc locucio est falsa: et valet tantū. q̄ ille q scit lfas: nūc didicit illas. qd falsū est. potest em̄ aliq; aliq; scire quod studuit ante decē annos. Et tunc fit talis paralogism⁹. Quicumq; scit lfas nūc didicit illas. s̄ antiqu⁹ grammaticus scit lfas. ergo antiqu⁹ grāmaric⁹ nūc didicit illas. Alia for est duplex vt dictū est. Itē. Quicqd vinit semp est. soz vinit. ergo soz semp est. Hic maior est duplex vt dictū est ante. Dicit autē notanter. si dictio vel talis detm̄lacio ponit inter duas detm̄naciones. q̄a si ponat a p̄ncipio vel in fine: nō erit multiplicitas illa. Et ratio hui⁹ est. q̄a sicut adiectiū et substantiū scdm̄ p̄gn̄tātē grāmarice debēt adīnūcē ordinari. vt alb⁹ hō. Ita etiam detm̄lacio et detm̄labile. Quādo ergo detm̄lacio ponit in medio duoz detm̄labiliū. tūc vtriq; est imediātū. et ideo potest p̄stui cū vtroq;. Ad posita vō in medio: solū vni est imediata. et ideo solū habet detm̄lari illud cui est vicinior. vt dicendo. qcqd semp vinit est. semp detm̄lat: tantū vinit et nō lii est. Tercius mod⁹ cōposicionis est quādo plura ponit a p̄te p̄dicati. et ad illa referē aliqd a p̄te subiecti p̄iūctim vel diuisim. et hic modus apposit⁹ est p̄mo. vt sic arguendo. Qd potest vnum solū ferre potest vnū et vnū ferre. s̄ qd potest vnū et vnū ferre potest plura ferre. ergo quod potest vnū solū ferre potest plura ferre. Aliaior est multiplex. Si em̄ ad illa plura posita a p̄te p̄dicati refertur id quod ponit a p̄te subiecti p̄iūctim. et lii solū detm̄lat lii potest locucio est falsa. nā quod potest solū vnū ferre: non potest ferre vnum et vnū p̄iūctim. Sed si intelligat diuisim: locucio est va. et valet tantū. quod potest ferre vnū: potest diuisim et successive vnum et vnum ferre. Cōmunes autē logici distinguētes modos hui⁹ fallacie dicūt. q̄ p̄m⁹ mod⁹ est quādo arguit a sensu diuiso vō ad sensum cōpositū falsū. vt sedentē p̄le est ambulare. igit p̄le ē sedentē ambulare. p̄ma est de sensu diuiso va. scōa de sēsu cōposito falsa. Secūdo. mod⁹ scōz eos ē. qm̄ arguit a p̄pōe yproptetica appēt va. ad kategoria de cōplato vt diuisio ext rēo. vt sic arguēdo. si oīo p̄pō ē necia oīo p̄pō ē va. g⁹ oīo p̄pō ē va ⁊ necia

Utiſ notanter a pōne yppotetica vera. q̃a iſtud argumentum. oīs hō eſt al' et illud eſt alin'. ergo oīs hō ē al' et alin'. nō ē ſcōm iſtum modū. q̃a yppotetica eſt falſa: ex quo eſt copulativa: cuius ſcōda p̃s ē falſa. Terci' mod' eor' ē p̃pōis ſcōdo poſito ab Egidio.

Concluſio reſpōſalis Fallacia cōpoſicionis et diuſionis ſunt fallacie in dictione a ſe et ab alijs diſtincte. Et fallacia cōpoſicionis cū ſuis modis ē bene et ſufficiēter assignata. Prima p̃s patet. q̃a ſi non: nō eſſent ſex fallacie in dictione. quod ē p̃p̃m: et p̃p̃us dicta. Preterea. Fallacie diſtinguūt penes cauſas apparencie et defect'. Hic due fallacie habēt ſpectiales cauſas apparencie diſtinctas. Scōda p̃s patet' ex deſignacōe Egidij: q̃ ei' modos ſic ordinat et Auſtorelē hoc ſcōdiſſe aſſerit

Arguit p̃mo Fallacia cōpoſicionis et diuſionis nō ſunt fallacie in dictione. p̃bat'. Ille nō ſunt fallacie in dictione quāz cauſe apparencie ſumūt' ex p̃te rei. Hic fallacia cōpoſicionis et diuſionis ſunt hui' modi. ergo. nō inor. q̃a cauſa apparencie ſumitur ex unitate materiali orōis cōpoſite et diuiſe. Hic talis unitas eſt realis: cū ſit unitas voc'. ¶ Dico q̃ licet illa materialis unitas ſit realis. non tamen p̃sideratur hic in ratione rei Hic in ratione ſigni habentis plura ſignificata. Et ideo cauſa apparencie nō ſumitur ex p̃te rei. quare dicentur fallacie in dictione

Arguit ſcōdo Iſte due fallacie non ſunt diſtincte a fallacia amphibologie. p̃bat'. q̃a ſicut amphibologia ē in oracōe: ita etiā fallacia cōpoſicionis et diuſionis. ergo nō diſtinguuntur ¶ Dico q̃ licet p̃ueniāt in hoc q̃ ſunt in oracione: tamen diſſerūt in alio. q̃a amphibologia ē in orōe eadē ſcōm' materie et formam. Iſte vero due ſunt in oracione eadem ſcōm' materiam: diuerſa tamen ſcōm' formam

Arguit terciō Fallacia cōpoſicionis et diuiſionis non ſunt diſtincte fallacie inter ſe. p̃batur. Fallacie q̃ accipiuntur penes multiplex potencie in orōne nō ſunt multe Hic una. Hic fallacia cōpoſicionis et diuſionis ſunt accepte penes multiplex potencie in orōne. ergo nō ſunt multe Hic una: et per p̃ſequens nō erūt diſtincte. nō maior. q̃a fallacie accepte penes multiplex actuale in orōne nō ſunt plures Hic tū una ſc̃t amphibologia. ergo rē. tenet p̃ia a ſimili ¶ Dico q̃ nō eſt ſimile. q̃a in

Primi Elenchorum

multiplici actuali orōis solū ē vna causa apparēcie. s; in orōe mltiplici: multiplicitate potēciali sūt dnc cause apparēcie distincte

Arguit q̄rto Eadē est oīo cōposita ⁊ diuisa igitur fallacia cōposicionis et diuisionis nō sunt distincte fallacie. **Ans.** pbat̄ de ista. sedentē ambulare est p^{le}: que ē cōposita et diuisa. si em̄ hoc p̄dicatū p^{le} attribuitur toti: tūc est composita. si autē solū p̄ti: tūc est diuisa. Itē hic. video hoīem magnū tenentē baculū. sensus cōposit⁹ est: video hoīem magnū: tenentem baculū. sensus diuisus. video hoīem tenentē magnū baculū ¶ Dico q; eadē oīo māl^r p^{le} esse diuisa ⁊ cōposita s; nō foīal^r

Arguit q̄nto Alicubi est cōposicio vbi nō est fallacia cōposicionis. igit. pbat̄ aī s. hic. hō ē al: est cōposicio: et tamen nō est fallacia cōposicionis. p p̄ma pte patet. qā ibi ē oīo in ana est rex: ergo ē cōposicio. p scda pte notū ē ¶ Dico q; in illa orōe. hō ē al: ē cōposicō que dicit vniōē p̄dicatī cū subiecto si t; ē cōposicio de q; ē hic ad ppositū: ⁊ a q; sumit̄ fallā p̄posicōis

Arguit sexto Una defmiacio nō potest referri vel ordinari ad plura defmiabilia. igit dicta falsa. **Ans.** pbat̄ Joē inq̄atū idem natū est facere idem. s; quelib; defmiacio est vna. ergo tantū faciet idem. et ita defmiabit tantū vñū defmiabile. **Ans.** vior ē Arist. scdo de generatione. **Ans.** minor nota ¶ Dico. q; vna defmiacio solū refert̄ ad vñū defmiabile. rex est vna acceptioe intellect⁹: s; plurib; acceptioib; accepta potest referri et ordinari ad diuersa. Et idē eodē mō se habēs solū facit idē. s; defmiacō vna p⁹ q; addit̄ diuers⁹ defmiabilib; nō h; se vno mō

Arguit septimo In hac ppōne. q̄cqd̄ vivit sp̄ est: referendo lii semp: ad lii vivit: nō est sensus diuisus s; cōpositus. ergo dicta nō sunt vera. **Ans.** qā tūc ē sensus cōposit⁹ quādo defmiacio addit̄ defmiabili p̄cedenti: ex quo de ratione aduerbij ē q; sūū vñū seq̄t. s; addēdo sp̄ ad lii vivit: addet̄ vbo p̄cedēti. g⁹ ibi erit sēns cōposit⁹ et ver⁹ ¶ Dico q; nō requit̄ ad sēntū cōpositū q; defmiacio addat̄ vbo p̄cedēti. s; q; addat̄ vbo p̄ncipaliōri. tle autē ē illū vñū qd̄ seq̄t. qā in p̄tione p̄cludit̄ de minori extremitate: et habet se vt maior extremitas. et ergo vñū qd̄ seq̄t p̄ncipali⁹ est defmiacio itaq; sibi addita causabit̄ sensum cōpositū

Arguit octauo Aliq̄ modi hui⁹ fallacie sunt

ex eo qd pfectio mediat inter finis vel ppones. et isti modi hic
nō enumerāt. ergo insufficiēs ē enumeratio modorū fallacie cōpo
siciois ¶ Dico qd licet tres modi nō enūerāt hic expse et foiat. tñ
implicite et virtualr. cōprehendunt em sub pmo. vt dictū est

Utrum Fallacia diuisionis cum modis suis
sit sufficienter nata. Pro intelligencia questionis more

Notandū p. 1. Qd Fallacia diuisionis sic diffi
nitur. Est idoneitas decipiendi pueniens ex eo qd aliqua orō v
na et eadē scdm matcriā: differens tamen scdm formā: habz di
uerzas fones: que credūt in sensu diuiso vā: ppter materialē idē
titatē ei? cum vna de sensu cōposito vā. Hec ē tātū dicere. Fal
lacia diuisionis: est idoneitas decipiēdi pueniens ex idētitate
materiali orōnis cōposite vere cū diuisa falsa. Causa apparecie
est idētitas materialis seu potēcialis orōnis cōposite vē cū
diuisa falsa: ppter quā credim? qd sicut oracio in sensu cōposito
est vā: qd sit etiā vā in sensu diuiso. Causa defect? vel nō existen
cie est diuersitas formalis sensus compositi et diuisi. vel diuersi
tas fonis orōnis cōposite et diuise. Cōmunitē aut fallacia di
uisionis sic diffinit. Est deceptio anime pueniēs ex eo qd aliqis p
cessus racionis in? credūt pbare aliquā pconē vel inferre: pro
pter apparentē vnitatē oracionis cōposite vē cum diuisa falsa in
materia. quam tamen non probat nec infert propter diuersita
tem sensuum oracionis compositę et diuise

Notandū scdo Qd scdm Egidium modi hui?
fallacie sunt tres. Prim?. Quādo plura ponunt a pte pōicari:
et subiectū potest ad illa plura referri coniunctim vel diuisim. vt
Quęcūqz sunt duo et tria sunt duo et sunt tria. h qnz sunt duo
et tria. ergo qnz sunt duo et qnz sunt tria. et minor ē duplex. qd
si liq qnz positū a pte subiecti referē ad duo et tria pūctim: tūc
locutio ē vā. qd duo et tria simul sumpta sunt qnz. si autē referē
ad ea diuisim: tūc ē falsa. qd qnz nō sunt duo p se sumpta. nec fa
p se sumpta. It ē. Quęcūqz sunt paria et imparia sunt paria et sūt
imparia. h qnz sunt paria et imparia. ergo quinqz sunt paria et
qnz sunt imparia. et ior est duplex. Quinqz enim sunt paria et
imparia pūctim h non diuisim. Partes em simul sumpte coe
quant totū: h nō diuisim. Nulla em ps enacuat totā essēciā to
cius. h oēs simul sumpte totū pstitūt. Scdus mod? est opposi
tū

Primi Elenchorum

tus i mo. Quando plura ponit ex pte subiecti: et predicatum potest referri ad illa iunctim vel diuisim. vt sic arguendo. Omne tantumdem. et ampli⁹ e tantumdem et p pns equale. h tantumdez 7 amplius e mai⁹. ergo mai⁹ e tantumdem et p pns equale. Minor est duplex. qa lii tantumdez et ampli⁹ posita a pte subiecti si referantur ad mai⁹ positu a pte predicati iunctim. tuc e kathgorica de copulato extremo: et locutio e va. si vo diuisim: tuc e falsa. Misal⁹ em nō e tantumdem p se sumptu: nec ampli⁹ p se sumptu: h mai⁹ e hec duo iunctim sumpta. Alii formāt istu paralogismu sic. quic qd e tantumdez et ampli⁹ est equale et inequale. h quod e mai⁹ est tantumdem et ampli⁹. ergo quod e mai⁹ est equale et inequale. h sic formando palogismum: pertinebit exēplū a d pmi modum

Notandūtercio Terci⁹ mod⁹ hui⁹ fallacie ē

Quando aliqua dictio ponit inter duas dictiones et potest iungi cū vna v⁹ etiā cū alia. et ad istu modū sūt duo exēpla pbi. Primū Quēcūq; posui seruū entē libez ille est liber. demonstrato ergo aliquo seruo dicat. et te posui seruū entem libez. ergo tu es liber. pto falsa de seruo captiuo vel mancipio. Minor e duplex. quia lii entem vel cōponit cū lii seruū et tuc est sensus diuisus et falsus. scz q existentē seruū feci libez. Si vo cōponat cū lii liberū est sensus cōposit⁹ ver⁹. et fat. q entē et existentē libez: feci seruū. Scdm exēplū sic format. Quorūcūq; reliqt diu⁹ Achilles in bello centū: illa sunt plura qz centū. h quinquaginta viroz centum reliqt diu⁹ Achilles in bello. ergo quinquaginta sunt plura qz centū: Minor hui⁹ paralogismi est duplex. qa si lii viroz cōponitur cū centū: tuc locutio e cōposita et va: et e sensus. q Achilles de centū virz reliqt quinquaginta. Si autē viroz pstruit cū hoc quod e quinquaginta: tuc locutio e diuisa et falsa. et est sensus. q de quinquaginta virz Achilles reliqt centū: quod ē imp⁹ le. Cōmunes autē logici pmi modū hui⁹ fallacie ponūt. quādo arguit a sensu composito vero: ad sensum diuisum falsum. vt hic. necessario hō ē al. igit hō necario ē al. pma ē va. qa valet tantū. hec apō ē necaria. hō ē al. qa gen⁹ poicat de specie. h ista ē falsa. hō necario est al. qa valet tantū. q hec res hō vt soz necario ē al. et hoc est falsum (vt ipsi dicūt) eo q soz ptingent et est al. qa potest esse et non esse: ex quo ē corruptibilis. Scdm mod⁹ diuisionis est. qn do arguit a ppōne kathgorica va de copulato diuicto. vel potionato extremo. ad ppōne yppeteticā. copulatiuā diuictuā. v⁹

positio[n]al ē fallax. vt hic. q[ua]q[ue] sunt duo et tria. ergo q[ua]q[ue] sunt
duo et q[ua]q[ue] sunt tria. Similiter hic. om[n]is homo ē vir vel mulier
ergo om[n]is homo est vir vel om[n]is hō ē mulier. Terciu[m] mod[us] di-
uisionis ponit eodē[m] sicut Egidio? 2 in eodē exēplo declarāt

Notandū q[ua]rto **Q[ui]a p[ro]pter exempla textualia p[ro]**
maiori exercitacione inueni[re] possunt adduci alia multa: in q[ui]bus
p[ro]similiter fit fallacia diuisionis. vt Quēcūq[ue] vidisti oculo p[er]cussu[m]
p[er]cussus est. Joannem vidisti oculo p[er]cussu[m]. ergo Joānes oculo
p[er]cussus ē. In hoc paralogismo minor est duplex. Si enī iste ab-
latiu[us] oculo dēclinat lii p[er]cussu[m]: est diuisa fallacia. q[ui]a sciat. q[uo]d tu
vidisti Joānem: q[uo]d ē p[er]cussus oculo. Si autē addit ad v[er]bu[m] cui x[ristu]s
debet addi. q[ui]a est dēclatio v[er]bi: tūc ē cōposita v[er]ba: et valet tan-
tum. tu vidisti oculo tuo Joāne[m] p[er]cussu[m]. Itē hic. null[us] hō hodie
nat[us] fuit heri. h[ic] hō decē annoz hodie natus est. ergo hō decē an-
noz nō fuit heri. as[ser]uor ē duplex. Si enī hoc aduerbiu[m] hodie de-
terminat hoc v[er]bu[m] est: tūc ē cōposita v[er]ba: et valet tantū. hō nat[us]
decem annoz ille est hodie. et hoc ē v[er]u[m]. Si autē determinat hoc
quod est nat[us]: est falsa. et valet tantū. hō decē annoz est natus
hodie. Itē hic. Tu es hodie nat[us] vel nō nat[us]. h[ic] nō es nō nat[us]. er-
go tu es nat[us] hodie. as[ser]uator est multiplex. Si enī hoc aduerbiu[m]
hodie determinat hoc v[er]bu[m] est: tūc ē v[er]ba et cōposita. et valet tantū
tu es hodie nat[us] vel nō es hodie nat[us]. et hoc est v[er]u[m]. Si autē hoc
aduerbiu[m] hodie: determinat hoc p[re]cipiu[m] nat[us]: erit diuisa falsa. et
valet tantum. tu es nat[us] hodie vel es nō nat[us] hodie. Itē hic. tu
scis tantū tres homines currere. et q[uo]q[ue] scis ē v[er]u[m]. ergo tantum
tres homines currere est v[er]u[m]: ponendo q[uo]d plures homines currāt.
et tu tantū tres scis currere. as[ser]uator est multiplex. Si enī hēc di-
ctio tantū: determinat hoc v[er]bu[m] scis: tūc ē cōposita v[er]ba. Si autē de-
terminat hoc v[er]bu[m] currere: tūc ē diuisa falsa. Seq[ue]t[ur] corollarie. q[uo]d
Quādoq[ue] lii et: ponit in aliqua orōne in qua potest teneri co-
pulative et copulative. Si tenet copulative median[do] inter ter-
minos: tūc erit cōposita. q[ui]a tūc p[re]s ordinat scōm situm magis
debitū. Si autē copulative: tūc erit diuisa. Cōiunctio enī p[ri]mo et p[er]
se p[ro]iungit p[re]sorōnis et terminos et ex p[re]sequēti orōnes. et p[ro]for-
miter dicat de p[re]iunctio[n]e diu[er]sina. vnde nō seq[ue]t[ur]. om[n]e al[iquid] ē rōnale
vel irrōnale. h[ic] nō om[n]e al[iquid] ē rōnale. ergo om[n]e al[iquid] ē irrōnale. Itē
tem nō seq[ue]t[ur]. Om[n]is linea ē recta vel obliqua. h[ic] nō om[n]is linea ē recta
ergo om[n]is linea est obliqua. In istis enī maior est multiplex

Primi Elenchorum

secundum quod liij vel: potest capi disunctim vel disunctive

Conclusio responsalis Fallacia diuisionis cum
sais modis est sufficienter assignata: patet ex declaratione

Arguit primo Non sunt tres modi fallacie di-
uisionis. probat autoritate Pr. Mis. qd solū ponit duos ¶ Dico qd
Pr. Mis. solū ponit duos modos in genere. possunt tamē plures
esse in specie. vel de ista controuersia auctoz de modis fallaciaz
ita dicatur sicut iam ante dictum est

Arguit secūdo Non ē eadē materia orōnis diui-
se et cōposite. probat. materia ppōnis ē subiectū et pōcatū. h̄ or-
ratio diuisa et cōposita nō habet idē subiectū et pōcatū. igitur
zissaior. qā subiectū et pōcatū sunt ptes materiales ppōnis. mi-
nor patet de istz duabz. ambulātem p^{le} ē sedere. et ambulātez
sedere ē p^{le}. In p^{ma} subiectū ē: ambulāte solū. In sedē: am-
bulātem sedere. Similiter in p^{ma} pōcatū ē sedere. in secūda
p^{le} ¶ Dico qd hic materia nō accipit p subiecto et pōcato p-
positionis. sed pro voce vel litteris et syllabis

Arguit tercio Fallacia diuisionis nō ē distin-
cta a fallacia cōpōsitionis. probat. qā si sic maxime qd differēt pe-
nes diuersum modū p^{ncipiā}di. qā in cōposita ptes vniū: et in
diuisa diuidūtur. h̄ hoc nō. probatur mod^o pferendi est ex pte lit-
teraz-syllabaz et dictionū. h̄ eodē sunt lfe-syllabe et dictiones
in orōne cōposita et diuisa. igitur zissaior est nota. quia diuerse
littere-syllabe-dictiones: diuersam habent p^{ncipiā}onez zissior pa-
tet in exemplis poribz ¶ Dico qd in orōne cōposita et diuisa
sunt eodem littere-syllabe et dictiones: h̄ nō eodē mō ordinate
quod enim in oratione cōposita componitur. in diuisa diuidi-
tur ergo etiam non est idem modus pferendi

Arguit q̄rto Distincte fallacie habēt causas
apparecie et defect^o distinctas. h̄ hoc non ē in fallacia cōpōsi-
onis et diuisionis. zissior. qā causa apparecie in cōpōsitione est
identitas orōnis cōposite cū diuisa. Et causa apparecie in diuisi-
one est identitas diuise cū cōposita. modo hoc est idem. quemad-
modum ē eadez vta ab Athenis ad Thebas ¶ Dico qd iste falla-
cie hnt causas apparecie et defect^o generales easdē h̄ n̄ speciales

Arguit q̄nto Ista orō. te posui seruū entem li

veram non potest esse vera et falsa secundum diversam praedicationem. probatur. opposita non possunt inesse uni. sed verum et falsum sunt opposita. ergo res. maior est Aristoteles in predicamentis. Opposita enim et tria mutuo se expellunt. Dico quod eadem ratio secundum se et in eodem sensu non est vera et falsa. sed bene in diversis sensibus. Et sic opposita inesse uni respectu diversorum non est inconueniens

Arguitur sexto Tria et duo non sunt quicquid secundum sensum compositum. igitur primo modo non est bene positum. probatur. Illa quae differunt specie unum non fit aliud. sed numeri differunt specificiter. igitur maior. quia una species non addit alteri ut gignat terciam. ut dicit Porphyrius. minor. quia quilibet numerus differt ab alio specificiter. Unde dicit Aristoteles octavo methaphisicis. species rerum habent se ut numeri. Dico quod duo et tria non praestant quicquid formaliter. sed materia liter. id est tres unitates et due unitates simul iuncte praestant illud numerum quicquid. unitas enim replicata quicquid praestant quicquid

Arguitur septimo Ratione coniunctionis copulativae non potest fieri sensus diuinus. habet. unumquodque agit secundum quod vim et naturam habet. sed coniunctio copulativa habet vim copulandi. ergo semper coniungit. et sic nunquam causat sensum diuinum. maior. quia opacio sequitur esse rei. minor. quia dicitur copulativa a copulando et non dividendo. Dico quod coniunctio copulativa semper copulat. sed quia aliquando copulat simpliciter respectu alicuius tercius tunc est sensus compositus. Si autem copulat ordines vel praedicationes: tunc causat sensum diuinum. quia tunc non coniungit ea quae primo coniunctio nata est coniungere

Utrum fallacia accentus cum suis modis sit sufficienter assignata. Pro intelligentia questionis more

Notandum primo Quod postquam Aristoteles definiuit de fallacijs peccantibus secundum multiplex potencie: putat habere fieri in oratione. hic iam definit de fallacia accentus: quae habet fieri secundum multiplex potencie. et hoc in dictione. Pro intelligentia ergo eorum quae dicuntur inferius Sciendum quod Accentus secundum Priscianum diffinitur sic. Est certa lex vel regula ad elendum vel deprimendum syllabam cuiuslibet dictionis. Et dividit in accentum grauem. acutum. et circumflexum. Accentus grauis est qui deprimat syllabam. Acutus est qui acuit et elenat syllabam. Circumflexus est qui tollit. vel elenat. et deprimat. Considerat autem accentus dupliciter. Primo. Sub praedicationis et specificiter differencijs accentuum. ut grauis. acutus. et circumflexus. et sub

Primi Elenchorum

his speciebus foras diuersitatem et distinctionem in significatione dictionum per accentum cum cognoscitur diuersitas sonis in dictione. ut perdere media longa et media breuis. Secundo phiderat accēt? sub cōfusione ad vñū vel ad plures: ut ad granē vel acutū vel circūflextum. Et isto modo accent? generat pfusionē et deceptionē in dictione: ipi respondent. Accēt? itaq; phiderat a grāmatico quo ad esse suū et suarū spēz. et q̄s accēt? debet cuilibz voci. Apud sophistā vō phiderat scdm quod ex diuersitate accētū pseq̄ diuersitas significatoz: ad quā potest puenire deceptio in aliqua voce: eadē scdm materiā: diuersa tamē scdm formā et modū pferē di. Quia fallacia accent? diffinit sic. Est idoneitas decipiēdi pueniēs ex materiali vnitāte dictōis: scōz plures accēt?: plura fauēt. Causa apparēcie est vnitās dictionis scdm materiā: plura fauēt. Causa defect? est diuersitas accentū: ad quā seq̄ diuersitas significatoz. Cōmuniter autē a logicis diffinit sic. Fallacia accent? est deceptio anime pueniēs ex eo q̄ aliquis pcessus ratiocinatin? credit pcludere aliquā pconem ppter identitatē materialē dictionis vel dictionum: quam tamen non concludit ppter diuersitatem formalem eiusdem dictionis vel earūdem

Notandū scdo Quod exempla posita in textu de fallacia accent? nō sunt exēpla Arist. s; trāsatorū. Exēpla cū de seruiencia istī fallacie nō possunt apte trāsferri. nā qd in vna lingua habz accentū granē vel acutū: in alia lingua nō reſernat eundem accentū. sic etiā aliqua dictio in vno idcomate pferē cūz aspiratione: in alio nō optet q̄ ita pferat. Exempla etiam duo que hic ponūt nō indicāt omēs modos hui? fallacie. nec ppe possunt: p modū paralogismi. s; solū ostendūt quomō vna dictio potest regi vno accentu vel duobus. Quorū exēploz: vnū est pſaicū aliis vō metēū. Pſaicū ē hoc: *Metuo longas perennē noctes Lidia dormis.* In hoc exēplo cōmittit fallacia accent?: ex eo q̄ illi metuo: potest esse vel vna dictio vel due pres vel tres: Si est vna dictio: tūc est vbū. et sensus est. *Lidia ego metuo. i. timeo q̄ tu dormis longas noctes me pennte.* Si vō sunt due dictiones: sensus est. *Lidia dormis lōgas noctes: me tuo. i. me existēte tuo perennē.* Cū vō sunt tres dictiones: sensus est. *Q̄ Lidia tu dormis longas noctes me pennte.* Et tūc fieret talis paralogismus Quicūq; dicit: metuo longas noctes pennte me Lidia dormis: dicit se timere. s; dicens me tuo longas noctes nec nō dicit se tū

mere. Igitur dicens se timere non dicit se timere. solutio patet ex declaratione. Et est plius autem metricum est hoc. Item quia nam tanti cinguntur etheri nimbis. In qua ordo est multiplicitas. eo quod hec dictio quia potest sumi interrogative. et tunc in fine acuit. et tunc valet tantum sicut quare vel cur. Vel potest sumi causaliter: et tunc in fine grauat. et tunc valet tantum. quia. id est. causa est

Notandum tercio Quod secundum Egidium quattuor sunt modi huius fallacie. Nec enim fallacia habet fieri in dictione cuius partes sunt syllabe. Syllaba autem potest dupliciter considerari. Primo secundum se et in se. Secundo ut habet ordinem ad dictionem. Dictio enim componitur ex syllabis. Considerando syllabam secundum se quantum ad sensum spectat: tria ei accidunt. scilicet tempus. tenor. et spiritus. Tempus est mora in placatione syllabe. Tenor est accensio gravis. levis. moderata. vel circumflexus. Spiritus est lenitas perfecti di syllabarum vel asperitas. Unde. licet grammatici dicunt. quod accidentia syllabe sunt quattuor: tamen secundum quantum accidunt. scilicet secundum numerum litterarum: non habet fieri fallacia. quia si non essent eadem littere in una dictione sicut in alia: deficeret ibi causa apparens. quia non esset eadem vox. nec materialiter. nec formaliter aliquo modo. Secundum ergo syllabam in se consideratam accipitur tres modi huius fallacie. Quorum primus est secundum tempus. Syllaba enim longa duo habet tempora. brevis autem habet unum tempus. Si ergo aliqua dictio plura facit. et ut unum facit habet aliquam syllabam longam. et ut facit aliud: habet syllabam breuem. erit ibi fallacia accentus. ut patet in hac dictione populus. secundum quam fit talis palogismus. Quis populus est arbor. gens est populus. Igitur gens est arbor. Solutio. Aliter accipitur populus in maiore. et aliter in minore. In maiore enim est prima longa. et facit arboris. In minore autem est prima brevis. et facit gentis. Secundus modus sumitur quantum ad spiritum. quia aliqua dictio aspirata: facit unum. et non aspirata: facit aliud. Ut hamo aspiratus facit decipere. vel hamo capere. Almo vero sine aspiratione idem est quod diligo. et secundum hoc fit talis palogismus. Quicquid hamae hamo capit. Katherine ama. ergo Katherine hamo capit. Solutio. Dicendum quod argumentum non valet. quia aliter capit hamo in maiori quo ad aspirationem quam in minori. Tercius modus huius fallacie est quantum ad tenorem. quando aliqua dictio regitur uno accentu: et tenore gravis. Aliquando vero accensio circumflexa vel acuta. ut hec dictio pendere: ut habet acutum accentum: facit penam sufferre vel pati. ut autem habet accentum gravem: facit

Primi Elenchorum

penam inferre. et secundū hoc tali modo palogisat. Quoscunq;
dignū ē pendere dignū ē penā pati. si istos viros dignū ē pende
re. ergo istos viros dignū est penā pati. Solucō. Vtraq; pmissa
rum est duplex. ex eo q; hec dictio pendere potest pferri media lō
ga-vel media breui. si pmo modo: maior est falsa: et minor est falsa
si secūdo modo: maior est falsa: et minor va. et seq̃ bene p̃cto.
Si vero proferatur diuerso accentu: nihil sequitur

Notandū q̃rto Quart⁹ mod⁹ hui⁹ fallacie se
cundū Egidiū est ex pte syllabe in cōpacione ad dictionē. put
aliqua vox potest esse vna dictio-vel due-vel potest regi vno accē
tu-vel duob⁹. vt patet in hac dictione quies. que potest esse vna
dictio vel due. Et secundū hoc fit talis palogism⁹. Tu es q es. si
quies est reges. igit tu es reges. Vtraq; pmissay est duplex. qā q
es potest esse vna dictio vel due. Si sit dictio in vtraq; maior ē
falsa et minor va. et sic bene sequit̃ p̃cto. qā sicut p̃cto est falsa sic
aliqua pmissay. Si aut̃ sit oīo in vtraq; maior ē va et minor fal
sa. et sic etiā bene seq̃ p̃cto falsa. Si vō in vna teneat̃ vt dictio
et in alia vt oīo: nō seq̃ p̃cto ppter multiplex. Itē hic: Quicūq;
habet dilectionē supnā habet amorē dei. vsurari⁹ habet dilectio
nem sup nam. ergo vsurari⁹ habet grām dei. Vtraq; pmissay est
duplex. eo q; hec dictio supnā: potest esse dictio vel oīo. Itē hic.
Quicquid deus fecit inuiste fecit inuolūtariis vel inuit⁹. race
mos vel vinū fecit de⁹ in vite. ergo racemos vel vinū fecit de⁹ in
uolūtariis vel coact⁹. Eciā vtraq; pmissay est duplex. racione hu
ius q; est in vite quod potest esse vel vna dictio vel due

Conclusio respōsalis Fallacia accent⁹ cū suis
modis est sufficienter assignata. pat; vitar; p̃clonis ex dictis

Arguit pmo Sophista nō habet p̃siderare de
accentu. igit. pbat. Diuersi artifices habēt p̃siderare diuersa o
biecta. si grāmatic⁹ et sophista sunt diuersi artifices. igit sophi
sta nō habet p̃siderare de accentu: ex quo grāmatic⁹ de accentu
determinat. Q̃ Viso q; non est inconueniens diuersos artifices
considerare idem obiectum materiale sed non formale

Arguit scdo Null⁹ accent⁹ est grauis vs acu
tus. igit dicta nō valent. pbat. grauitas et lenitas vel acui t a
sunt p̃tates corpor; si accent⁹ nō est corp⁹. igit. maior ē Ari.
p̃mo celi. minor nota. qā accent⁹ est placio syllabe. modo placō

Syllabe nō est corp⁹ ¶ Dico q̄ capiēdo grāne et acutū p̄p̄e: tūc
soli⁹ p̄ueniūt corpib⁹. hic vō capiūt similitudinariē. sicut enī illud
corp⁹ dicit grāne quod naturaliter tendit et mouet deorsus. ita
accent⁹ grāuis tendit deorsus dep̄mēs syllabā. Et sicut acutū dī-
citur quod facilliter penetrat tacitū: sic accentus dicitur acu-
tus: qui facilliter penetrat auditum per eleuationem syllabe

Arguitur tertio Accent⁹ nō est causa fallacie. p-
batur. Illud quod impedit deceptionē nō causat fallaciā. s̄ ac-
cent⁹ impedit deceptionē. igit̄. Maior nota Minor pbat̄. q̄a ex
distinctione accent⁹ cognoscit̄ diuersitas s̄ari. cū aut cognoscit̄
diuersitas s̄ari: nō est deceptio. vt patet in istis dictionib⁹. amo. ⁊
hamo ¶ Dico q̄ respectu cognoscentis diuersitas accent⁹ impe-
dit deceptiōē: s̄ respectu ignorantis nō. ⁊ tūc hū causat fallaciā

**Arguitur quarto Accent⁹ nō est fallacia in dictio-
ne.** pbat̄. Idoneitas decipiendi ex scriptura nō est fallacia in di-
ctione. q̄a nō est idē scriptū et dictio. Dictio enī: dicit̄. scriptum
vō scribit̄. Sed fallacia accent⁹ est idoneitas decipiendi ex scri-
ptura. ergo. Minor ē p̄bi in textu dicentis. q̄ talis fallacia magis
videt̄ decipiē in scripto q̄ in placione. q̄a in scripto nō potest di-
scerni sub qua s̄one dictio capiat̄: que s̄at diuersa sub diuersis ac-
centib⁹. s̄ in voce et placione facili⁹ hoc cognoscit̄ ¶ Dico q̄ di-
ctum p̄bi nō est intelligendū simpliciter: s̄ quantū ad modos in
textu positos: scdm̄ alios enī modos p̄ueniēci⁹ potest fieri in pla-
cione q̄ in scripto. vt quādo fit ex aspiratione. ecia⁹ dato q̄ oēs
modi p̄ueniēci⁹ decipiāt in scripto. tamen q̄a huiusmodi falla-
cia nō fit in scripturā: nisi in quantū rēp̄sentāt voces vel dictio-
nes. quaz diuersitas accēt⁹ ignorat̄. Ideo nō seq̄t̄: q̄ nō fit falla-
cia in dictione. ex quo causaz appēcie sue accipit ex pte vocis

**Arguitur quinto Fallacia accent⁹ nō distinguit̄
ab equocatione.** pbat̄ in isto palogismo. Dis popul⁹ ē arbor. gēs
est popul⁹. ergo popul⁹ est arbor. Est fallacia equocationis scdm̄
istā dictionē popul⁹ ¶ Dico q̄ capiēdo equocationē cōmuniter
p̄ quacūq̄ pluralitate significatorum eiusdem dictionis. tunc in
predicto palogismo est equinocacio. sed capiēdo equinocaci-
onē in p̄p̄rie pro pluralitate significatorum: que est cū actuali
v̄nitate vocis in materia et forma: sic ibi nō est equinocacio

Arguitur sexto In isto palogismo. q̄c q̄d habet di-

Primi Elenchorum

lectionē supnā diligit deū. h̄ vsurari⁹ habet dilectionē supnā. igitur vsurari⁹ diligit deū. nō est identitas materialis eiusdē vocis igit dicta nō valēt. pbat aī s. qā aliter scribit inquantū est vna dictio: et aliter inquantū sunt due. ergo nō est eadē dictio materialiter ¶ Dico q sup nā nō est eadē dictio scdm materiam: quo ad modum scribendi. sufficit tamē q est eadē quo ad pñiciaciōnem litterarū ⁊ syllabarū: que eodē pñiciant in vna sicut in alia licet nō eodē modo. sic etiā eodē lfe scribunt: licet nō eodē mō

Arguit septimo Alicubi est fallacia accent⁹

vbi nō variat accent⁹. igit. pbat in isto palogismo. qcqd hamahamo capif. h̄ Katherina amat. igit Katherina hamo capif. hic non variat accent⁹. qā semp est pma longa: hamaham vel amatur. ¶ Dico q accēt⁹ capif dupliciter. Uno modo ppe vt distinguit h̄ alia accidēcia lfe. cui⁹ diffinicio habita est in primo notabili. Alio mōdo capif cōmuniter: pnt est desmiatus mod⁹ pferēdi vt scribendi dictionē. et sic se extēdit ad alia accidēcia syllabe. et sic capiendo accentū in p̄dicto palogismo: variat accent⁹. Et isto modo debet capi accent⁹ cū dicit. q sit fallacia distincta ab alijs

Arguit octauo Aliq̄s est palogism⁹ peccans

penes accentū: et nō videt sub qua specie vel modo debet cōprehēdi. pbat de isto. nullū calidū est frigidū. oīs deceptor est callidus. ergo null⁹ deceptor ē frigid⁹ ¶ Dico q reducīt ad scdm. qā ibi sit deceptio p illā lfa: l: ex eo q hec dictio calid⁹ potest scribi p vnū l. vt duplex. si p vnū: tunc minor est falsa. ergo ⁊ conclusio

Arguit nono Ordo Aristotel in ordinaciōe

fallaciay nō valet. pbat. simplex est ante cōpositū. h̄ fallacia accent⁹ est simplicior q̄ cōposicionis et diuisionis. igit. asaior. qā simpliciora sunt p̄ora pmo methaphi. ⁊ minor. qā fallacia accentus sit in dictione cōposicionis. et diuisionis in oīone. modo dictio est simplicior oīō. qā est p̄er⁹. Et p̄stat p simile in multiplici actuali. equocacio que est in dictione p̄cedit amphibologiā que est in oīone. ergo videt q in multiplici potenciali p̄similiter deberet ordinari fallacie ¶ Dico q p̄his nō habuit illū respectū. h̄ habuit respectū ad hoc. qā plures modi vsuati et difficiliore sunt scdm cōposicionē et diuisionē q̄ scdm fallaciā accentus. et ergo fallaciā cōposicionis ⁊ diuisionis preponit sicut plus necessarias. Vel potest dici. q fallacie in dictione: scdm qd

etiam dictū est ante: ordināt scdm quod pl⁹ vel min⁹ habent de multiplicitate. In accentu aut min⁹ est de mltiplicitate q̄ in cōpōsitione et diuisione, quod sic patet. Licet em̄ tam accēt⁹ q̄ cōpōsicio et diuissio innititur vnitati, placionis materialiter. eo q̄ innititur vnitati vocis. Et quilibet istarū fallaciā diuersificat p lacionē foaliter, aliter tamen et aliter, q̄ cōpōsicio et diuissio diuersificat placionē ppter diuersum ordinē dictionū. Accent⁹ vō diuersificat hui⁹ modi foāam ppter diuersū modū pferendi syllabarū. s̄ pstat q̄ mod⁹ pferēdi magis sensibiliter variat placiō. Et p p̄ns fallacia accent⁹ magis habet multiplicitatē potēcialem q̄ cōpōsicio et diuissio, placio em̄ vt peccat p accentū magis sensibiliter est variacioni subiecta. De quāto aut aliqd ē magis subiectū variacioni: de tanto pl⁹ est in potēcia. Et quo seq̄ corollarie, q̄ est dare gradus in multiplicitate potēciali

Et fallacia figure dictionis et eiusmodi ab

Arist. sine sufficienter assignati. Pro intelligēcia q̄stionis hui⁹

Notandū pmo Q p⁹ q̄ Arist. detm̄iauit de

fallacijs peccatib⁹ penes multiplex actuale et etiā penes multiplex potēciale. Itā p̄ter determinat de fallacia que peccat penes mltiplex fantastiū, in quo est mior aptitudo decipiēdi, que fallacia figure dictionis dicitur. Et hec fallacia inter ceteras fallacias in dictione: magis appinquat ad fallacias reales sine ad fallacias extra dictionē. Unde et palogismi multi peccātes penes modos hui⁹ fallacie: peccāt p fallaciā accidēt⁹; et p fallacias extra dictionē, ymmo scdm quosdā null⁹ sit palogism⁹ in hac fallacia, q̄ nō peccat p fallaciā accidēt⁹; que est fallacia extra dictionē. Unde et ppter hoc Arist. eā in fine fallaciā extra dictionem posuit, et magis primā fallacijs extra dictionē. Distinguitur aut fallacia figure dictionis sic. Est idoneitas decipiēdi pueniens ex simili terminacione dictionis vni⁹: cū simili terminacione dictionis alteri⁹. Hoc est tantū dicere. Est idoneitas decipiēdi pueniens ex eo q̄ aliqua dictio similis alteri dictioni in terminacione: videtur habere eundē modū significādi vel fatū: cū tamē non habeat. Et q̄ papa et musa habēt eandē emlacionē: credere aliq̄ q̄ etiā haberēt eundē modū fandi: et essent ambo eiusdem generis: quod est falsum. Causa apparente hui⁹ fallacie est similis terminacio vni⁹ dictiōis cū alia: ppter quā q̄s credit dictiones habere idē fatū vel eundē modū fandi. Causa defect⁹ vel

Primi Elenchorum

nō existēcie. est diuersitas dictionū in sone vel modo sandicti di-
uerſitas eoz quē videntur similia. Et quo patet. q̄ hec fallacia
peccat penes multiplex fantastici. Quid autē sit multiplex fan-
tasticū dictū est ante. Cōmuniter autē fallacia figure dictionis sic
diffinit. Est deceptio animę pueniēs ex eo q̄ aliqui pcessus racio-
cinatin⁹ credit p̄bare aliquā p̄sonē ppter dictiones similes in
voce. quam tamen non probat propter diuersos modos signifi-
candi vel proprietates dictionum earundem

Notandū scđo Q̄ scđm Egidii modū hui⁹ fal-
lacie sunt tres. Prim⁹ modus. quādo ppter vnitatē rei significa-
te interpretamur eundē modū sandi aut supponēdi. vt sic arguēdo
quicq̄ ē al coloratū albedine est albū. s̄ plato ē al coloratū. ergo
plato ē albū. Hic masculinū interpretat in neutz. Quia enim al in
platoe dicit eandē rem quā plato. credim⁹ q̄ plato habeat eun-
dem modū sandi sicut al. vt sicut al neutraliter fat: sic etiā plato
Et hunc modū Arist. vocat masculinū interpretari femin vel neu-
trum. Itē. scđm istū modū potest masculinū interpretari infemin
vt sic arguendo. Quicūq̄ res ē substantia colorata illa est alba. s̄
lapis ē substantia colorata. ergo lapis est alba. Hic ē simil pcess⁹
sicut p̄us. Ad hūc etiā modū possunt reduci palogismi q̄ peccant
penes variationē suppositionis. vt hic. sōi ē hō. hō ē spēs. igit. sōi ē
spēs. q̄a hō in sōite ē eadez res sicut sōi. credim⁹ sōitez et hōem
habere eundē modū sandi. vt sicut hō fat quale qd: sic credim⁹
q̄ sōi fat quale qd: quod est falsum. Itē. mutando nūmex singu-
larez in pluralez. vt hic oēs hōes currūt. plato ē hō. ergo plato
currūt. Itē arguēdo sic. al ē sōi. al ē plato zcijs. ergo al ē oīs hō.
hic plures suppositiones creduntur esse vna

Notandū tercio Scđus mod⁹ est. quādo ppter
vnitatē modi sandi interpretamur vnitatē rei fate. Et hic mod⁹
opponit pmo. et hūc vocat p̄bus interpretari: quantū in quale vel
ecōuerso quale in quantū. Quale enī quantū et substantia habēt
vnitatē aliquo modo in modo sandi. q̄a omīa sūt substantiam
Quale et quantū in p̄terito materialiter sūt substantia. in ab-
stracto tamen nō habēt vnitatē. q̄a sic sūt formā tantum: que
non est substantia. Quia itaqz scđm modū sandi p̄dicamēta impli-
cant seinnicē. put in p̄terito vnū de altero p̄dicat ppter puenien-
ciam illi⁹ modi sandi interpretamur vnitatē rei fate. et quod di-
stribuit in vno p̄dicamēto: credim⁹ q̄ distribuat in alijs p̄dicat

mētis. vt q̄a q̄cqd ē distributiuū substācie: credim⁹ q̄ ectaz distri-
buit in q̄litate vel q̄ntitate: et ita decipimur p̄ hūc scdm̄ modū.
vt sic arguēdo. q̄cqd heri emisti hodie comedisti: carnes crudas
heri emisti. ergo carnes crudas hodie comedisti. hic mutat̄ qd̄ in
quale. Itē. Quicqd heri emisti hodie comedisti. magnū bonē he-
ri emisti. ergo magnū bonē hodie comedisti. ponēdo q̄ solū come-
disti porcionē de eodē bone. Hic mutat̄ qd̄ in quantū. Itē. quan-
toscūq̄ digittos heri habuisti hodie habes. s̄ decē digittos heri
habuisti. ergo decē digittos hodie habes. ponendo q̄ tibi sit ab-
scisus digittus. Hic mutat̄ q̄ntitas p̄tinua in discretā. Itē hic
Quicūq̄ fuisti parisius fuisti hō. bis fuisti parisius ergo bis fuisti
homo. Interpretamur signū distributiuū quādo esse distributiuū
quantitatē p̄tinue. Itē hic. Quicqd heri vidisti hodie vides. albū
heri vidisti. ergo albū hodie vides. nō valet. q̄a albū fāt p̄ modum
qualitatē: s̄ q̄cqd p̄ modū substācie. Itē hic. Do tibi solū denari-
um. s̄ solū denariū nō habeo. ergo do tibi qd̄ nō habeo. nō valet.
nam em̄ fāt substāciā. solū dicit respectū cū exclusionē. vel nega-
cione aliaz rez. et sic p̄cedit a relacōne ad substāciā. Itēz hic.
Aliqs dat cito equū. et nō habet cito equū. igit̄ dat quod nō ha-
bet. nō valet. Nec em̄ dictio quod: fāt substāciā. cito aut̄ dicit
modum actus siue qualitatē. Et ita proceditur a specie vnius
predicamenti ad speciem alterius

Notandū q̄rto. Q̄terci⁹ mod⁹ hui⁹ fallacie ē

quando p̄pter puenienciā duaz dictionū in modo p̄ferendi sine
terminaciōe vocē. credim⁹ puenienciā ipaz in re significata. v̄l mo-
do fandi. vt videre et secare sunt eiusdē terminaciōis. s̄ secare ē
agere. ergo videre est agere. hic p̄pter similit̄ t̄minaciōne in voce in-
terp̄tatur identitatē in fāto. Itē. musa et poeta similiter emi-
nātur. s̄ musa est gener⁹ feminini. ergo poeta est gener⁹ femini.
hic p̄pter puenienciā vocē interp̄tatur puenienciā in modo fan-
di. Et istū modū Arist. appellat faciē interp̄tari agēs paciēs
vel ecōuerso paciēs esse agens. Sufficiēcia istoz tūm modoz
sic sumit̄. Q̄s mod⁹ fallacie figure dictionis sumit̄ ex similitudi-
ne dictionis vni⁹ cū alia. vel ergo illa similitudo sumit̄ ex p̄te vo-
cis. et sic est terci⁹ mod⁹. vel ex p̄te rei significate. et sic ē p̄m⁹ mo-
dus. vel ex p̄te modi significandi. et sic est scdus modus

**Conclusio responsalis Fallacia figure dictio-
nis: est fallacia in dictione ab alijs distincta. et ei⁹ modi: sunt**

Primi Elementorum

insufficienter assignari. Veritas h^o p^olōis patz ex his q̄ dicta sunt.

Arguit p^{mo} Nulla est fallacia figure dictionis. pbat. nulla est fallacia figure o^oionis. ergo nec figure dictionis. tenet p^{na}. q̄a sicut penes alia multiplicia: scz actuale et potencieale sumū duplex fallacie. scz dictionis et o^oionis, sic etiā debet sumi fallacia duplex penes multiplex fantastici. ¶ Dico q̄ nō optet ponere fallaciā figure o^oionis sicut dictionis. q̄a similitudo in emulacione vocē vel modo significādi p^{mo} quēnit dicti omi scōm se: et ex psequēti o^oionē. Abūq̄ em est similitudo orōis cum oracione. oportet q̄ sit ibi similitudo dictionis cū dictione.

Arguit secūdo Dictio nō habz figuram. ergo fallacia figure dictionis male dicit figure: pbatr aūe. figura est in reb^o realib^o. s̄ dictio nō est ens reale. igit. alior. q̄a figura p̄fiderat a mathematico. modo mathematicus est artifex realis. alior. q̄a dictio est ens fabricatū ab intellectu. ¶ Dico q̄ figura p̄p̄e capta est in reb^o mathematicē et realib^o. hic vō figura sumitur similitudinariē. Sicut em figura supra Euclidē est que termino vel finis claudif. termino: vt circul^o. terminis: vt triangulus. sic figura in pposito dicit emulacio et finis dictionis: p quam terminacionem vna dictio assimilatur alteri. et hec similitudo emulacionis potest esse in vocē vel in significato. vel in modo significandi. vt patet ex modis huius fallacie.

Arguit tercio Fallacia figure dictionis non est fallacia in dictione. pbat. Illa deceptio que causam apparēcie habet ex pte rei nō est fallacia in dictiōe. Fallacia figure dictionis capit causam sue apparencie ex pte rei. igit. alior. q̄a capit causam apparencie ex pte significatoz. modo significatū est res quā vox importat. ¶ Dico. q̄ significata absolute p̄fiderando et scōm se. sic ab ipsis causat fallacia extra dictionē. s̄ si p̄fiderentur significata: inquantū ex significato p̄enit similitudo dictionū. sic ex significatis causatur fallacia in dictione.

Arguit q^{rto} Dis fallacia i dictiōe peccat scōz aliquod multiplex. s̄ fallacia figure dictionis non est hui^o modi. ergo. alior. q̄a peccat penes multiplex fantastici. s̄ multiplex fantastici nō est v^o multiplex. ¶ Dico q̄ qdā dicit q̄ fallacia figure dictionis sit scōm verā multiplicitatē. s̄ tamen nō iram peram sicut p̄cedētes fallacie. In multiplicitate em vnitas vocē

est for̃ ale. h̃ in fallacia figure dictionis nō ē vnitas voc̃: h̃ solum
similitudo voc̃: vnde hui⁹ modi multiplicitas ē quasi secundaria
respectu multiplicitat̃: vbi est vnitas voc̃ scdm substantiā. dicit̃
p̃sequenter. q̃ licet hec multiplicitas dic̃t̃ appar̃s: nō tamē sic
dic̃t̃ appar̃s: q̃ sit sine existēcia. h̃ ideo. q̃a puenit ex similitudi
ne dictionis ad dictionē. que similitudo rei dic̃t̃ fantasia rei. i-
deo multiplicitas hui⁹ fallacie dic̃t̃ fantastica. poci⁹ tamen dic̃t̃
dum est. q̃ fallacia figure dictionis sit solū scdm multiplicitatē
apparentem et non verā. q̃a in ṽa multiplicitate est idē nomen
vel oīo eadē sans plura. siue sit eadē materialiter et in potencia
siue for̃ aliter et in actu: quod in fallacia ista nō ptingit. nō enī
vna et eadē vox est multiplex ad agere et ad pati. vel ad quātū
et quale. Et ad argumētū dic̃t̃. q̃ licet multiplicitas apparens
non sit ṽa: tamē sufficit ad decipiēdū. ppter similitudinē enī vni
us dictionis cum alia: potest aliquis credere identitatem earū
in modo significandi vel in significato

Arguit q̃nto Fallacia figure dictionis nō di-
stinguit a fallacia accidēt̃. pbat̃. q̃a idē palogism⁹ in quo ē fal-
lacia figure dictionis: in eodē etiā est fallacia accidēt̃. vt patet
de isto. for̃ ē hō. nō ē spēs. igit̃ for̃ ē spēs. ergo res. ¶ Dico q̃ idem
paralogismus materialiter potest esse in diuersis fallacijs: sed
non eadem ratione et formaliter. per illud ergo non sequitur q̃
fallacia figure dictionis et accidētis sint eadem fallacia

Arguit sexto Res vnius p̃dicamētī nō potest
mutari in res alteri⁹ p̃dicamētī. pbat̃. Essēcie p̃dicamētōy sūt
impmixte. h̃ illa que pmiscēt̃ simul sunt mixta. igit̃. al̃ maior est
Et isto. pmo posterioy ¶ Dico q̃ res diuersoy p̃dicamētōy non
miscēntur scdm substantiā et entitatē. h̃ hic fit mencio de muta-
cione que fit per subsumptionem. sic q̃ sub signo distributiuo vni
us p̃dicamētī subsumitur dicibile alterius p̃dicamētī

Arguit septimo In isto palogismo. q̃nto sc̃i-
q̃ digitos heri habuisti hodie habes. h̃ decey digitos heri res.
nō mutat̃ res vnius p̃dicamētī in aliā. igit̃ vñ exēplū nō valz. p-
batur aīo. q̃a quātūscūq̃ est quēstiuū p̃dicamētī quātitat̃. et de
cem etiā est de genere quātitat̃ ¶ Dico q̃ licet ibi nō mutatur
res vnius p̃dicamētī in rem alteri⁹ p̃dicamētī scdm gen⁹. tñ bñ
sc̃i spēs. q̃a q̃ntitas p̃tinna et discreta sūt diuersę spēs subal̃ne

Primi Elenchorum

Arguit octauo Adutatio vni⁹ generi in aliud
nō causat fallaciā figure dictionis. pbat. q. a legē bene. oīs hō est
al. s. pater est hō. ergo pater est al. p. cō. est vā. q. a pater est al. qd
de suo semie genuit sibi simile scdm spēm. Minor etiā est vā. q. a
dicitur scdo phisicoz. hō generat hoīem et sol. vbi p hoīem intel
ligit pater. Adator etiā vā. Notū aut est q. hic mutat gen⁹ sub
stancie in gen⁹ relacionis. ergo videt q. variatio vni⁹ generi in
aliud nō causat fallaciā figure dictionis ¶ Dico q. distinguēda
est minor. scz hec. pater est hō. vel em̄ pater capit p materiali. i.
p substantiā in qua est paternitas: sic pcedit minor. nec ibi muta
tur vni⁹ gen⁹ in aliud. vel pater capit p foāli. i. p respectu. et sic
minor est falsa. et est fallacia figure dictionis

**Utrum tantum septem sint fallacie extra di
ctionem.** Pro intelligencia questionis more

Notandū pmo Q. postq. definitū est de fal
lacijs in dictione. quot sint. quot modos quelibet habeat. que
causa appareat. et que causa defect⁹ vniuersalq. Itā p̄ter vi
dendū est de fallacijs extra dictionē. que sunt septē vt patebit
Unde notandū est. q. Fallacie extra dictionē sunt que accipiunt
causas appēcie sue ex pte rei. Et dicūt ex dictōz. nō q. fiat sine di
ctōib⁹ absolute. s. q. a causas sue appēcie nō hnt ex pte voc⁹ et di
ctōis: s. ex pte rei. Et q. a logic⁹ nō p̄siderat res absolute: s. p̄side
rat ipas vt sunt dicibiles et p̄dicabiles. vel vt p̄sermonē fcanē
Ideo dicūt fallacie extra dictionē. et nō simpliciter fallacie rei.
Considerandū etiā est: q. sicut in fallacijs in dictionē causa ap
parencie sumit ex pte alicui⁹ vnitat⁹ que est in dictione: sic q. ge
neraliter identitas sermonis vel dictionis in pte vel in toto: et
causa apparencie in fallacijs in dictionē. ex qua vnitatē sequitur
idoneitas decipiēdi vt dictū est. Sic similr est in fallacijs extra
dictionē. vnitatis rei scdm vna⁹ prem est causa apparencie in eis
Et diuersitas scdm aliā prez: est causa defect⁹ Et em̄ inferi⁹ di
cetur Idoneitas decipiēdi in fallacijs extra dictionē non sa
mitur ex vnitatē voc⁹ et diuersitate rei. sic em̄ nō distinguētur
a fallacijs in dictionē. nec etiā sumit ex diuersitate voc⁹ et vni
tate rei. talis em̄ cōposicio et cōplexio nō haberet similitudine⁹
cum vō elencho. q. a deficeret a forma syllistica. vt hic. oīs gladi⁹
est acut⁹. mucro est ensis. ergo mucro est acut⁹. Cōstat aut ex di

ctis. q. palēch^o debet habere similitudinem cum vero elenchō

Notandū scđo Q. distinctio fallaciā extra dictionē scđm quosdā sumit penes generales pōiciones entis. Ens em̄ multipliciter diuidit̄. et scđm diuersas diuisionē ei⁹ sumit̄. diuise fallacie extra dictionē. Vnde em̄ ens diuidit̄ in ens p se et ens p accidēs: sumit fallacia accidēt̄. put vo ens diuiditur in ens pfectū et impfectū. sine inens simpliciter et secundū qd: tūc sumit fallacia a dicto scđm qd ad simpliciter. put vo ens diuidit̄ p opposita et nō opposita: sumit ignorancia elenchi. put vo ens diuidit̄ p idē et diuersus: sumit fallacia periciōis pncipij. put ens diuidit̄ p pū et posteri⁹: sumit fallacia pnt̄. p ut ens diuidit̄ in causā et causatū: sumit fallacia scđz nō causā vt causā. put vo ens diuidit̄ i vñz et mltā. sumit fallā scđz plures interrogacōes. vt vñā facere. ex q^o p̄z qd be fallē recte dicūt ex dicti onē. qā eaz diuisio capis penes id qd ē i re. vt penes diuisiō entis

Notandū terciō Q. scđm Egidij/numer⁹ fallaciā extra dictionē potest sumi alio modo vt penes causā defect⁹. quā deficiūt a vo elenchō. Ut em̄ ante ostēsus est Ad elēchū requiruntur tria. scz illacio. pbacio. et pōictio. Secundū quod ergo est peccatū ptra vñz elenchū: sumit numerus fallaciā extra dictionē sic. Qis defect⁹. vel est in illacione. vel pbacione. vel pōictione. Si p̄mum. hoc est dupl̄. Aut in illacione syllistica. aut non syllistica. Si p̄mū. hoc est dupliciter. Aut in illacione syllistica scđm formā sylli ostēnsi: sic est fallacia accidēt̄. Aut ad imp̄le: sic est fallacia scđm nō causā vt causā. Si in illaciōe non syllistica. hoc est tripliciter. Aut ex habitudine tmini ad tminūz sic est fallacia scđm qd ad dictū simpliciter. Vel antedēt̄ ad psequens: sic est fallacia pnt̄. Vel p̄pōns ad p̄pōnē: sic ē fallacia scđm plures interrogaciones vt vñā facere. Si vo defect⁹ sit in pbacione: sic est fallacia periciōis pncipij. Si in pōictione: sic est fallacia ignoraciē elenchi. Et aduerte qd fallacia extra dictionem sunt in duplici ordine. Quedā sunt pncipales. et quedā min⁹ pncipales et annexē pncipalib⁹. Principales sunt quatuor vt accidēt̄: a scđm qd ad simpliciter: ignoraciā elenchi: periciōis pncipij. Aliē vo min⁹ pncipales. vt fallacia psequēt̄ que reducitur ad accidētis. secundum non causam vt causam. que reducūt ad peticiōē pncipij. scđm plures interrogaciones vt vñā. que reducūt ad ignoranciā elenchi: vt ad scđz qd et simpl̄.

Primi Elenchorum

Notandū q̄rto Quia fallacie extra dictiones sunt multe. et inter multa debet esse ordo. ubi enim nō est ordo: ibi non est bonū. Ideo vidēdū ē qualiter ille fallacie ordinant. Ubi Sciendū q̄ in eis attendit̄ ordo scdm idoneitatē decipiendi. et maior ē vnitas vel identitatē. Et q̄a vnitas substantialis: que ab Aristotele q̄nto methaphi. vocat̄ identitas: est maior alijs vnitatib⁹. scz illa que est in qualitate et q̄ntitate. Ideo et per p̄is fallacie que sumūt scdm vnitatē substantialē alijs recto ordine debēt p̄poni. Sic itaq; q̄a fallacia accidentis plus habet de idoneitate decipiendi. Vicit enim Arist. in texten. q̄ scdm hāc fallacia artifices et omnino scientes ab inscijs redarguunt̄. Ideo recto ordine fallacia accidentis est p̄ma in ordine. postea ponit̄ fallacia a scdm q̄o ad simpliciter: p̄pter identitatē inferētis imperfecti ad illatū. que est quasi identitas p̄t̄ ad totū. Tercio ponit̄ fallacia ignorācie elenchi que minus a p̄ia recedit. nō enim peccat p̄ p̄ia q̄ p̄ elenchū. q̄a nō est v̄a p̄dictio. Quarto ponit̄ fallacia p̄tis p̄pter identitatē aīcedētis ad p̄is que ē substantialis. Quinto ponit̄ fallacia periconis p̄ncipij: ubi est vnitas in q̄ntitate. Sexto et septio ponit̄ nō causa vt causa. sed p̄ plures interrogaciones vt vnā: in q̄b⁹ est vnitas in qualitate. Sed q̄a p̄ueniētia similitudinis in h̄ato est maior q̄z in mō interrogādi. ideo fallacia scd̄z nō causaz p̄cedit fallaciā scd̄z plures interrogaciones vt vnā facere

Conclusio responsalis Tantū septē sunt fallacie extra dictionem. Veritas hui⁹ p̄conis patet ex dictis

Arguit p̄mo Nulla est fallacia extra dictionē
igit. p̄bat̄ oīs fallacia p̄siderat̄ a logico vel sophista. h̄ logic⁹ nō est artifex p̄siderās res. ergo nulla est fallacia extra dictionē: sed pot⁹ dicende sunt esse in dictione. Arist. q̄a tres sunt artifices reales. methaphisic⁹. mathematic⁹. et phisic⁹. sicut tres sunt sciencie reales. sexto methaphi. Et dico q̄ logic⁹ non p̄siderat res absolute et secundum se. sed bene vt significantur per voces et vt sunt dicibiles et predicabiles

Arguit scdo Nulla est fallacia extra dictionē
p̄bat̄. oīs fallacia fit in disputatione. h̄ res ad disputationē ferre nō possum⁹. h̄ loco rez vt in nōmib⁹. ergo nō erit aliqua fallacia sine dictione Et dico q̄ fallacie iste dicūt̄ extra dictionem non q̄ fierēt simpliciter in reb⁹ et p̄ res. h̄ dicūt̄ extra dictionē

propter causam superius dictam

Arguitur tertio Ois fallacia fit p argumētatio-
nem sophisticā. h argumētatio quelibet est ex pponib⁹ et non ex
reb⁹. igit ois falla est in dictione et nulla extra dictionē. z s maior
patet. z s minor. qā ois disputatio fit ex pmissis et pcone. modo p
misisse et conclusiones sunt propositiones. vt dicitur primo prio-
rum ¶ Nec ratio soluitur sicut precedens

Arguitur quarto Videt^r q iste fallacie debent dici
reales. pbat. Effect^r debet denominari a sua causa. h iste fallacie
sumūt causam apparecie a reb⁹. ergo denominari debēt a re. Et
pfirmatur. fallacie que accipiūt causam sue apparecie ex pte di-
ctionis: dicuntur fallacie in dictione. ergo a simili: fallacie. of-
fcentur reales. que accipiūt causam apparecie ex pte rez ¶ Dico
q hoc argumentū habet aliquā apparenciaz. si fallacie extra
dictionem haberent causam sue apparecie res absolute. h hoc
patet esse falsum ex dictis

Arguitur quinto Nō sunt septē fallacie extra di-
ctionē. pbat. Quot modis dicitur vnū oppositoz tot modis et
reliquis. h false in dictōe que opponūtur fallacijs extra dictionē
sunt tm sex. ergo. z s idē p pma pte patz qā enī reale et rationis
opponūtur. modo dictio et res habent se sic. Sz p scda parte. q
sint tantū sex fallacie in dictione: patet ex dictis ¶ Dico q illa
maior intelligitur de vere oppositis et fozaliter. h false in dictōe
z ex dictōez nō opponūtur fozalr qā poti⁹ sunt spēs dispare

Arguitur sexto Ordo in fallacijs nō valet. pba-
tur. Illa fallacia inter fallacias extra dictionē debz esse pma q
magis peccat p elenchū rez. h falla ignoracie elēchi maxime pec-
cat et oficit a vo elēcho. igitur illa erit pma et ita nō falla acci-
dentz. z s maior. qā false extra dictōez capiūtur ex eo q deficient a
vo elenchō. vt dictū ē in notabili tercio ¶ Dico q nō ē idēz ordi-
nare fallas extra dictionē z accipere nūqz eaz. Licet ergo nume-
rus fallaciarum illaz capitur penes peccatum et defectum a ve-
ro elenchō. non tamen oportet q ordo ex eodem accipiat^r

Utrum fallacia secundum accidens ab Aristo-
tele cum eius modis sit sufficienter assignata. Pro intelli-
gencia questionis mote

Primi Elenchorum

Notandū pmo Quod p^o q^o p^obus in textu enūera
 nit fallacias extra dictionē septē. eandē defīnat de p^oma scz de
 fallacia accidētis. que vt dictū est. defīet a vō elencho in inferen
 do. que etiā est tanq^o p^oncipalis inter alias. modo de p^oncipalio
 rib^o debet esse p^oor defīnacio. Pro intelligēcia ergo eoz que in
 ferius dicentur. Sciēdū q^o Accidēs capitur tripl^r. Primo. p^o illo
 q^o dicit naturā accidētis. quomō Dorph^r in p^odicabilib^o diffīnit
 accidens dicens. Accidēs est quod adest et abest p^oter corruptio
 nem sui subiecti. Et sic distinguitur accidēs p^o substāciā. Substan
 cia em̄ est res p^o se existēs. Accidens vō: res in alio. Dicit^r em̄ acci
 dens: quasi cadēs ad aliud. vt ad subiectū. vel cadēs ab alio. q^oa
 a substācia. Et sic nō capitur hic accidēs. q^oa ea que sunt in p^omo
 modo dicendū se: nō sunt accidēcia. eo q^o sunt de q^oitate et esse
 cia rei. et tamen in illis cōmittitur fallacia accidentis. Scdō ca
 pitur accidēs cōmuni^r p^o omni illo quod ē extra essēciā et natu
 ram vel intellectū alicui^r. et sic inferius etiā de p^odicamēto sub
 stancie dicitur accidens supior^r. inferi^r em̄ nō ē de essēcia supio
 ris: s^o p^oci^r ecōuerso. Et sic hō dicitur accidens animalis. et sō
 hominis. Sō em̄ nō est de actuali intellectu hoīs. q^oa om̄e inferi^r
 est in suo supiori potēciatū. Tercio capit^r accidēs magis cō
 munit^r p^o extraneos: p^o illo scz quod ē extraneū alteri nō absolu
 te: s^o inquantū stat sub aliquo tercio. et sic nō solū inferi^r accidit
 supiori s^o etiā sup^r inferiori: equalia equalib^o: cōmunia cōmuni
 bus. Et si sō p^osiderat^r sub illo attributo quod est indiuiduū. tunc
 homo accidit sōi. Accidēs p^omo modo dictū alij vocāt accidēs
 absolute. scdō modo dictū accidēs respectu vni^r. tercio mō acci
 dens respectu tercij. In fallacia itaq^o accidēt^r accipit^r accidēs
 tercio modo. quod accidēs dicit^r trāsumptiue: ad similitudinē
 accidentis p^omo modo dicti: quod est ens in alio. Quia sicut illud
 accidēs est extraneū suo subiecto: q^oa est alteri^r gener^r. ita illud
 accidēs in p^oposito habet extraneā habitudinē ad rem subiecta^r
 vel ad attributū. Nā cōpatū vni: est alteri extraneū. Et istū acci
 dens de quo est ad p^opositū sic diffīnit. Est quoddā extraneū q^o ē
 in p^ote idem et in p^ote diuersum ab aliquo. Et si sō p^osiderat^r vt in
 diuiduū vel sū: intencione indiuidui. tunc hō ē ei^r accidēs. eo q^o
 sic est ei extraneū: quod p^orim puenit cū eo: et p^orim discōnuit ab
 eo. Si em̄ sō p^osideret^r scdō esse tale: vt est suppositum nature. sic
 homo puenit ei. q^oa natura humana est in sōi. sicut q^olibet r^ote ē

in suo singulari. Si autem considerat secundum sub intentione individui, tunc ei homo non conuenit, quia homo est vlt et non individuum.

Notandum secundo Quod in fallacia accidentis tria sunt necessaria, scilicet attributum, res subiecta, et accidens. Attributum est illud quod attribuitur alicui, ut species respectu huius quod est homo. Cum dico homo est species. Res autem subiecta est que primo subicitur attributo alicui in actu vel aptitudine. Accidens autem quod sit iam dictum est. Quomodo autem hec tria accipienda sunt in palogismis affirmatiuis. Egidius docet modum dicendi. Quod res subiecta debet esse medium terminus: et minor extremitas attributum, ut hic, homo est species, secundum est homo, ergo secundum est species. Res subiecta est homo, accidens secundum, et attributum species. Sequitur corollarie primo, quod aliter accipitur res subiecta in palogismis fallacie accidentis: et aliter in syllogis. Nam in syllo et maxime in prima figura: minor extremitas magis habet rationem subiecti vel rei subiecte quam medium terminus, tamen in hac fallacia medium terminus dicitur res subiecta, quod subicitur maiori extremitati: accidit sibi predicari de minori extremitate. Sequitur corollarie secundo, Quod in palogismo negatiuo: accepto attributi accidentis et rei subiecte est reducenda ad syllogismum affirmatiuum. Artificialiter enim est aliquo considerare in sua radice et origine, cum vero negatiua ex affirmatiua sumat robur: assignanda erunt illa tria secundum reductionem ad palogismum affirmatiuum, ut patet de isto negatiuo, homo est species, secundum non est species, ergo secundum non est homo. Res subiecta est ibi homo, secundum est accidens, et attributum est species. Et licet homo in predicto palogismo non est medium terminus, sufficit tamen, quod homo sit terminus medius in palogismo affirmatiuo: a quo iste palogismus negatiuus sumit robur et virtutem. Sequitur corollarie tercio, Quod non est va sententia aliquorum dicentium, quod medium aliquando potest esse attributum: aliquando potest esse res subiecta. Predebant enim quod eque primo et per se essent assignanda ista tria in palogismo affirmatiuo et negatiuo. Sed ut patet ex intentione Aristotelis, hec directe et primo sunt in affirmatiuo: et ex parte in negatiuo per reductionem ad affirmatiuum. Nam cum dicitur in textu, quod ista fallacia fieret, quando attributum remouetur vel foret abesse. Sed sit fallacia accidentis, dicit Aristoteles, quando attributum habet inesse et attributum inesse rei subiecte et accidenti. Sequitur corollarie quarto, Quod in omni palogismo affirmatiuo peccante per fallaciam accidentis: res subiecta est medium terminus. Unde sic secundum ad palogismum, substantia est ens, qualitas est ens, ergo qualitas est ens.

Primi Elencborum

substantia. Ens est res subiecta. Sequitur corollarie quoniam hic res subiecta non capit per subiecto propositionis ut quodam opinatur. In dicto enim palogismo: res subiecta est ens: et tamen non est subiectum propositionis sed predicatum. Cap. 7. Ergo res subiecta per subiecto intencionis vel attributionis. Quocirca cum aliquid trahitur ad standum sub aliquo intentione vel attributo: potest dici id quod subiicitur tali intentioni. In hac ergo propositio substantia est ens. licet ens non sit subiectum propositionis. tamen quia trahitur ad standum sub intencionem substantialitatis: dicitur subiectum tali intencioni. Hec omnia dicta sunt ad intencionem Egidii.

Notandum tercio Quod fallacia accidenti diffinitur sic. Est idoneitas deceptiendi pueniens ex peculiaris identitate accidentis cum re subiecta: propter quam creditur: quod illud quod attribuitur uni attribuendum esset alteri, quod tamen non oportet: propter pecialem diuersitatem unius ad alterum. Causa apparens et non existens: est peculiaris identitas accidentis cum re subiecta. Causa defectus est peculiaris diuersitas eorumdem: propter quod non oportet attribui uni quod attribuitur alteri. Cum enim unum subiecto multa accidunt: non oportet quod omnia que dicuntur de uno: etiam dicantur de alio. sic enim omnia: ut dicit Aristoteles. in terminis essent eadem. Communiter autem diffinitur sic fallacia accidentis. Est deceptio anime pueniens ex eo quod propter extremitatem perfectionis vel distinctionis cum medio creditur proportionabiliter inter se coniungi vel distinguere vel de medio predicari perfectionem: de quo predicantur diuina. cum talis perfectio vel distinctio non est vera veritate argumentacionis. De modis autem huius fallacie aduertitur: secundum quosdam hec fallacia habet tres modos. Primus est. ut superiora accidunt inferioribus. vel conuerso. Secundus est. ut pervertibilia accidunt pervertibilibus. Tercius est. ut accidentia accidunt subiectis. Tamen ut dicit Egidius: in omnibus palogismis huius fallacie est una ratio formaliter. Semper enim habet esse hec fallacia ex eo quod medium stat sub aliquo attributo: respectum enim alia accidunt ei. Sicut ergo si una dictio equocare faceret diuersas substantias. alia vero faceret diuersa accidentia. et scilicet faceret substantias et accidentia. si talia facta haberent dicte dictos simpliciter equocare. non faceret diuersos modos equocacionis. quia esset una ratio equocacionis in omnibus illis. sic formaliter et per se loquendo omnes palogismi huius fallacie non faciunt nisi unum modum. licet multi et scilicet quod possunt diuersos modos facere. ideo plures assignant modos huius fallacie solum ponit duos palos deferentes huic fallacie. primus. Echoriscus est alter ab homine. et echoriscus est homo. ergo echoriscus est alter a se

Secūdo palogism⁹ p quē pbat̃ maior pmi: est iste. Chorisce? ē al-
ter a soīre. soīres est homo. ergo chorisceus est alter ab homine.

Pro laciozī tamen huius fallacie determinatione

Notādū q̃rto Qz licet Egidi⁹ dicat qd solū for-
maliter vn⁹ est mod⁹ hui⁹ fallacie. Perz⁹ tamē illū. ponit disti-
cte modos huius fallacie accidentis. Prim⁹. Quādo aliq⁹ ve-
re dicī de aliquo predicato et p hoc credī vere dici de subiecto
quod tamen est diuers⁹ a subiecto. vt hic. omī es est naturale.
statua herculis est es. ergo statua herculis ē naturalis. natura-
le em̃ pōicatur de ere. et ppter hoc attri-^{bu}it̃ statue de qua pōica-
tur es. cum tamen statua et es sunt diuersa soīaliter. cū null⁹
naturale est artificiale. vt dicī scō phisicoz. Unde dicendum. qd
mediū nō tenetur vnifōriter in maiori et in minori. s. tenetur se-
cundū identitatē que est in pre et nō p se: et ita p accidens. Si-
militer hec est fallacia accidentis. cognosco chorisceū. et chorisce⁹
est veniens. ergo cognosco venientē. p̃co nō seq̃tur. qā licet. co-
gnosco chorisceū: scdm se et absolute. vel vt mihi not⁹ est. vel vt
soci⁹ me⁹. nō tamē seq̃t qd ego cognoscā eū sub illo accidēte quod
est venire. Cognoscere em̃ venientē sub ratione venientis: est co-
gnosco aliquē scdm illā racionē qua dicitur veniens. Aliq⁹ autē
dicitur veniens. qā p̃tine accedit et a. p̃sq̃nat. Posi⁹ ergo co-
gnosco coriscē et nō cognoscere eum. nec habere p̃ceptū de eo
vt est veniens. Similiter hic est fallacia accidentis. triangul⁹ ha-
bet tres angulos equales duob⁹ rectis. s. isocles est triangul⁹. er-
go isocles habet tres angulos rectos. Iste syllogismus est bon⁹ dyalecti-
co. qā est ex veris. s. est sophistic⁹ demonstratori. Demonstrator em̃
demonstrādo p̃p̃am passionem de subiecto: demonstrat eā. de su-
biecto pmo et immediato. modo isocles nō est p̃mū subiectum ⁊
immediatū hui⁹ passionis. habere tres rectos. s. ipse triangulus est ta-
le subiectū. habere em̃ tres angulos inest isoceli p triangulū. vt
declaratur pmo elemētoz Euclidis. et pmo posterioz. Scdm
mod⁹ hui⁹ fallacie puenit ex eo. qd aliq⁹ cōmune pōicatur de du-
ob⁹: qb⁹ est idē in pre et diuers⁹ in pre. et ppter hoc credī i. la-
duo eadē esse int̃ se: cū tū sint diuersa. vt soī ē hō. plato ē hō. g⁹
soī ē plato. similr hic. hō ē a. asin⁹ ē a. g⁹ asin⁹ ē hō. Itē h. iste ē
aliquis. asin⁹ ē aliquis. g⁹ iste ē asin⁹. Terci⁹ mod⁹ puenit ex eo. qd ex
aliquo diuissim sumpt⁹ indebitē inferē aliquo p̃unctū scdm accidēs
vt iste est albus. et iste est monachus. ergo iste ē albus monachus.

Primi Elenchorum

Similiter hic, iste canis est tuus, et iste canis est pater, ergo iste canis est pater tuus. Item hic est pater et est pater filii, igitur pater est pater filii, hic est nugatio. Similiter hic, iste est al et est rationalis, ergo iste est rationale animal, similiter est nugatio. Causa omnium horum: quare in istis non sequitur conclusio ex premissis, quia ex definitis non inferitur coniunctum, quando diversa accidentia repugnancia predicantur de se invicem, vel quando arguitur in predicatis pure accidentibus, aut committitur nugatio, aut variatur determinatio. Constat autem quod aliquid istorum committitur in exemplis dictis.

Conclusio responsalis Fallacia accidentis et eius modi ab Aristotele sunt convenienter assignati, per veritas conclusionis ex dictis. Arguitur primo Fallacia ista non debet dici fallacia accidentis, igitur, probatur, ab illo fallacia debet nominari accipere penes quod habet fieri, sed ista fallacia habet fieri ex partiali identitate extremorum cum medio, ergo debet dici fallacia medii et non accidentis. Aliter patet ex dictis.

Arguitur secundo Videtur quod hec fallacia debet dici fallacia attributi vel rei subiecte, igitur non accidentis, probatur, quia in ista fallacia est ita bene attributum et res subiecta: sicut accidens, ymmo qua ratione dicitur fallacia accidentis eadem ratione deberet dici fallacia attributi vel rei subiecte. Sed dico quod hoc uno argumenta vix concluderetur, si hec fallacia pueniret ex parte medii absolute, et ex parte rei subiecte, vel attributi, sed puenit ex accidentalibus habitudine eorum cum medio, et ideo inde nomen sumit.

Arguitur tercio Nulla est fallacia accidentis, probatur, nulla est fallacia anime, igitur nulla accidentis, tenet prima, quia si unus oppositorum fuerit in natura: etiam et reliquum. Sed dico verum argumentum concluderet, si accidens hic caperetur et distinguitur a subiecto, sed hic capitur communiter per exarando.

Arguitur quarto Inferius non accidit superiori, probatur, id quod vere est nulli accidit, sed inferius vere est, igitur, et Aristoteles est Aristoteles, primo philosophorum, et commentator dixit, illud quod in uno est substantia in alio non est accidens, aliter patet de sorte. Sed dico quod illud quod vere est nulli accidit: accidens capiendum primo modo: tamen bene secundo, vel tercio modo.

Arguitur quinto Superiora non accidunt inferioribus.

Probat. Illud quod accidit alicui nō ē de essencia ei? neq; p se
pmo modo sibi puenit. s. supiora sunt de essencia inferiorū et eis p
mo modo p se pueniūt. ergo. alior nota. alior pmo posterio.
¶ Dico qm̄ maior intelligit de accideēte accepto ppe: et nō capi-
ēdo accideētis pro extraneo Contra

Arguit sexto Supi? nō accidit inferiori capie
do accideēs p extraneo. igitur solutio nō valet. pbat aī s. Unum
extraneoꝝ nō pōcat de alio. s. supi? vere pōcat de suo inferiori
ergo supi? nō est extraneū inferiori. alior. qā hec ē falsa. hō est
aliū. alior est Arist. septimo methaphi. et pmo posteri. ¶ Vi-
co q supi? absolute nō est extraneū ad inferi? s. tamē cōpatue.
Unde licet supi? et inferi? sint idē realiter. tamē qā differūt ra-
tione: aliquid potest cōpetere inferiori: quod vt sic nō cōpetit 2
penit superiori. respectu ergo illi? terciū atēburi quod puenit in-
feriori et nō superiori. tūc supi? accidit. i. extraneat inferiori. Ex
quo pte. q solū in his que sunt ita synonyma: quod necēre nec ra-
tione differunt non potest contingere fallacia accidentis. In o-
mnibus autem alijs contingere potest

Arguit septimo Accidens nō est illud qd est
in pte idē et in pte diuersum ab aliquo. ergo diffinitio accideētis
nō valz. Alis. qā si sic: seq̄ret quod in quolibet syllo esset accideēs
Cōsequēs falsuz. Sc̄q̄la pbat. qā in quolibz syllo mediū est in p-
te idē et in pte diuersum ¶ Dico licet in omni syllo mediū p̄tim
pueniat et p̄tim differat ab extremis. tamen in omni bono syllo
non accipit vt pueniēs et differēs ab extremis. s. in vtrazq; pre-
missaz tenet sub vna ratione: et nō sub diuersis. qā alias nō se-
q̄ret p̄tō neq; vno sine cōbīnacō extremitatū int se in p̄tōe

Arguit octauo Sic arguēdo. Corisc? est alī
ab homīe. corisc? ē hō. ergo corisc? ē alter a se. nō ē fallacia acci-
dentis. ergo exēplū pbi nō ē pueniens. Alis pbat. qā est fallacia p
sequēt? pnt arguit a p̄tione psequēt? ¶ Dico q nō est incon-
ueniēs in eodē palogismo esse plures fallacias. vnde Egiōius di-
cit. q ubi cōmittit triplex fallacia. aliter tamen et aliter. Est em̄
ibi psequēs. vt arguit a p̄tione psequēt?. nō em̄ valet. Est alē
ab hōie. ergo est alter ab hoc homīe vt a seipso. Est ibi accideēs p-
ut va: iā mediū. nō em̄ est idē hō q est corisc?: et a quo corisc? ē
alter. Est etiā ibi figura dictionis. qā ppter p̄tione hui? termi-
B iij

Primi Elenchorum

ni homo. p. quā p. rectionē hō trahit ad p. dicandū de corisco. cre-
dim? q. hō fecit hoc aliqd sicut et coriscus? Q. si v. ex. esset? hō non
staret nisi pro corisco. propter quod si coriscus esset alter ab ho-
mine. sequeretur q. esset alter a se

Utr fallacia a scdm qd ad simpliciter cū eius
modi ab Ari. sit sufficiēter assignata. p. intelligēcia qstiois motu

Notandū pmo Q. postq. p. bus definiuit de
fallacia accidēt: que peccat p. tra elenchū vt illatū est. p. ter de
terminat de fallacia a scdm qd ad simpliciter. et de fallacia scdm
ignoranciā elenchū: que peccat aliquo modo p. elenchū vt est p. di-
ctū. Et pmo de fallacia scdm qd ad simplr. Unde dictū simplr
in p.posito capit. p. dicto sumpto sine defmīlacione diminūte. v. n.
de et scdo thopie. dicūt. simplr dico qd sine adito dico. Sed di-
ctum scdm quid: est dictio sumpta cū aliqua defmīlacione dimi-
nūte. vt hō mortu? Et dicūt scdm qd vel in p. p. a. q. a talis def-
minacio in p. p. a. nō infert dictū simpliciter. et eo q. est diminūtes
vel p. uans racionē dicti simplr. Est autē defmīlacio diminūtes m-
tipler. Quedā enī est p. rabens id cui addit ad modū p. is inte-
gralis. Et cū dicūt. alb? scdm dentes. Scdm dentes est defmīlacio
diminūtes de albo et p. bens ipm ad p. te integralē: q. a ad ben-
tes. Scda est defmīlacio diminūtes: que facit reneri id cui addit.
p. eo cui p. nente in p. p. e. vt cū dicitur ens in opionē sine ens op-
nabile. Dimidit enī ens penes ens in animā. et extra animā. sed
ens dicūt de ente scdm animā in p. p. e. et p. poster? p. der p. ns autē
et p. p. e. dicūt de ente extra animā. Tercia est defmīlacio diminū-
ens: p. bens id cui addit ad modū p. t. in modo. vt cū dicūt oculus
pictus. vel hō mortu? pict? diminuit de oculo. et est ocul? pict?
quasi p. s. in modo respectu oculi. Quarta est p. bens id cui addit
ad modū p. t. in loco. vt bonū ē mactare patrē in trinalis. Quin-
ta est p. bens id cui addit ad modū p. t. in tēp. vt cū dicūt. bonum
est ieiunare in quadagesima. Sexta est defmīlacio diminūens
importās p. dicionē respectu alicui? vt cū dicūt. diuicie non sunt
bone abutenti. Et secundum has omnes determinaciones p. in-
git paralogizare in ista fallacia. vt dicitur inferius

Notandū scdo Q. fallacia a scdm qd ad sim-
pliciter diffinit. ē. Est idoneitas decipiendi. p. uens ex p. ciali
idēitate dicti scd? qd ad dictū simplr. p. p. quā credim? q. vni se-

quatuor ad aliud. et tamen non sequitur propter diversitatem specialium et
zum inter se. Causa apparencie est specialis identitas dicti secundum
quid cum dicto simpliciter. Causa defectus et non existencie est specialis di-
versitas dicti secundum quod cum dicto simpliciter. Unde secundum Aristotem in textu. dicitur secundum
quod et dictum simpliciter videtur esse idem. eo quod sunt propria et in dicto idem patet dis-
tinctio. tamen non est idem esse secundum quod et simpliciter. ut non esse secundum quod et
non esse simpliciter. Communiter autem diffinitur sic. Est deceptio a se per
tenentes ex eo quod propter apparentem inclusionem rationis dicti simpliciter
in dicto secundum quod creditur propria esse bona a dicto secundum quod ad simpliciter
vel e converso. que tamen non est bona propter insufficientem inclusionem
nem illi rationis dicti simpliciter in dicto secundum quod vel e converso.

De modis autem huius fallacie dicitur Petrus in his. quod tot sunt quecun-
que modis contingit alicui accedere definationem diminuentem. Et hoc
fit quatuor modis. Primum secundum preteritum in modo diminuentem. ut non
sequitur. homo mortuus est. ergo homo est. Similiter hic. chimera est ens
imaginabile. ergo chimera est ens. quia imaginabile diminuit de
ratione et quod est esse. Et iste modus fit secundum preteritum subiectivum
Secundum. secundum preteritum integrale. ut Ethiops est albus secundum den-
tes. ergo ethiops est albus. Tercium fit in his que sunt ad aliud. ut
divicie non sunt bone abtinenti. ergo divicie non sunt bone. Licet
etiam divicie non sunt bone comparate ad aliud. tamen in se sunt bone
Quartus modus fit secundum ubi sine secundum locum. ut bonum est interfici-
cere patrem in trivialis. ergo bonum est interficere patrem. Et bonum
est uti dicta in loco egrotantis. ergo bonum est uti dicta. Quintus
modus fit secundum quando. ut bonum est ieiunare in quadragesima. er-
go bonum est ieiunare. Similiter. bonum est capere alicui medicinam la-
tina tunc tunc egrotantis. ergo bonum est capere medicinam latinam.
Si ad cognoscendum modos huius fallacie magis ad intentionem philosophi

Notandum tercio Quod secundum Egidium hec fallacia

tripliciter potest considerari. Primo quantum ad opposita que pos-
sunt claudere per hanc fallaciam. Secundo quantum ad modum pre-
cedendi. Tercio potest considerari ratione materie vel terminorum ad
quos applicari potest talis fallacia. Secundum hoc ergo modi fal-
lacie huius possunt tripliciter accipi. Nam per comparationem ad opposi-
ta possunt distinguere tres modi huius fallacie. Et primus modus fit. quan-
do per hanc fallaciam clauduntur opposita doctoria. De quo philosophus dat
duo exempla. Primum. Quicquid est opinabile illud est. sed quod non
est. est opinabile. ut chimera. ergo quod non est. est. Secundum exem-

Primi Elenchorum

plum sic potest forari. Quod nō est hō non est. vt chimera. aliquid est quod. nō est hō. vt alin⁹. ergo aliquid est quod nō est. Idic nō sequitur. qā nō est idēz nō esse secundū qd et nō esse simpliciter. quod em̄ nō est hō vt alin⁹: deficit ei aliquid p̄ticularē esse. et nō est secundū qd. potest tamen esse simpliciter. Sedūs mod⁹. vt p̄ eā concluduntur opposita p̄natiue. vt Ind⁹. vel Ethiops est alb⁹ secundū dentes. et nō est alb⁹ secundū faciez. ergo indus est alb⁹ et nō est albus. Idic apparenter p̄cludit^r opposita p̄natiue. Nō albū autē hic sumi debet vt est p̄natio albi. Terci⁹ mod⁹ vt p̄ eā p̄cludit^r opposita p̄rie. vt sōi ē alb⁹ secundū pedem. et ē niger secundū manū. ergo est alb⁹ et niger. Sed si p̄siderat^r hec fallacia quantū ad modū p̄cedendi. qā p̄cedit a dicto secundū qd ad simpliciter. sic modi huius fallacie sunt duo. Vnūq³ em̄ cōmittit^r hec fallacia nisi p̄pter incōgruā et indebitā additiōē. Et hoc fit duob⁹ modis. Primo. Quia ip̄a ē incōgrua et incōpetēs simplr. vt hō mortuus. ergo hō. Vel scdō. qā licet additio sit cōpetēs: nō tamē cōpetenter additur. qā addit^r scdū p̄tē a qua totū denominari nō debet. vt hic hō ē alb⁹ dentē. ergo hō est alb⁹. Tercio potest cōpari hec fallacia ad materiā specialē et ad finis circa quos vsat^r. et sic p̄sueuerit distinguī quā ei⁹ modi. q omēs accipiūt scdū quod in diuersis t̄mis et materijs inueniūt imp̄fectio et defect⁹. Primo modus. scdū qd p̄natio deficit a forma. vt hō mortu⁹. ergo hō. Secundo. p̄nt potencia deficit ab actu. vt dicendo. al in potēcia. ergo al. Terci⁹ mod⁹ scdū qd materia deficit a forma. quociēscūq³ ergo aliquid sumptū materialiter: infer^r vt sōaliter: deficit p̄t scdū qd. vt dicendo. latro vult sumere pecuniā. pecunia ē bonū. ergo latro vult bonū. Latro em̄ vult bonū materialiter. qā vult id quod in se est bonū. sōaliter tamē vult malū. qā vult bonū illud malo modo. Quart⁹ mod⁹ est ex eo q̄ps deficit a toto. vt indus. i. ethiops ē alb⁹ i dentib⁹. ergo est alb⁹. Quint⁹ sumit^r ex eo q̄ intenciones et ea que sunt entia apud aliam: deficient a veris reb⁹. vt chimera est opinabilis. ergo chimera est. Posset addi sextus mod⁹. vt similitudines rez deficient a reb⁹. vt non valet. est alpicū. ergo est al. Iste autē terci⁹ mod⁹ accipiēdi modos huius fallacie est q̄si p̄ accidēs respectu alioz modoz. Ideo plūs nō innuit istos quinq³ modos infra terciā viā. sicut innuit modos infra primas duas vias

Notandū q̄rto Quia sicut arguēdo a scdū quid

ad simpliciter comittitur fallacia. Ita quando ex eo quod est simpliciter inferitur id quod est secundum quod, comittitur eadem fallacia et non alia distincta a priori. Ut sicut comittitur fallacia dicendo, homo mortuus, ergo homo. Ita eadem fallacia comittitur dicendo, homo, ergo homo mortuus. Eadem enim est via ab Athenis ad Thebas, et a Thebis ad Athenas. In dictis etiam modis procedi debet semper idem est, quia in sufficienti inclusio vultur dicti in alio. Si vero obijcias de compositione et divisione, quille possunt distinctas fallacias. Respondetur, quod non est simile de compositione et divisione, et secundum quod et simpliciter. Compositio enim et divisio non habet defectum similes, nec eodem, sed magis habet defectum oppositos. Nam per se loquendo, semper quando composita est vera, divisa est falsa; et e converso, ita quod ubi fallit compositio soluit divisio; et e converso. Sed in fallacia secundum quod et simpliciter non est sic. Si enim processus a secundum quod ad simpliciter est malus, non oportet quod processus a simpliciter ad secundum quod sit bonus, et ita ubi deficit processus a secundum quod, non soluit processus a simpliciter, immo uterque potest esse defectivus, ut patet in exemplo dicto. Si item obijcias, bene sequitur, homo mortuus, ergo homo, ergo ibi non est aliqua fallacia, probatur autem, quia bene sequitur, homo mortuus, ergo mortuus, ergo etiam bene sequitur, homo mortuus, ergo homo, tenet per se, quia ex hoc albo potest inferri et hoc et albus, ergo a simili videtur, quod ex hoc mortuo potest inferri et hoc et mortuus. Quod autem bene sequitur, est homo mortuus, ergo mortuus, patet, quia dicendo, homo mortuus, ibi homo stat per hoc secundum quod, modo homo secundum quod quid non dicitur mortuus. Respondetur, quod non est simile de albo hodie, et de mortuo hodie. Quia quod docuit aliquid addit alicui, et vultus est diminutus unius alterius: ibi potest inferri diminutivum, non autem absolute potest inferri illud cuius est diminutivum. Cum itaque mortuus additum homini: diminuat et tollat rationem hominis, ergo ex illo dicto homo mortuus potest inferri mortuum non autem homo. Albus autem ita addit homini, quod non tollit rationem hominis. Ergo ex illo conuncto, homo albus: uterque potest inferri. Patet itaque quod non est simile.

Conclusio responsalis Fallacia a secundum quod ad simpliciter

cuius est modus est sufficienter assignata, patet veritas conclusionis ex dictis.

Arguitur primo Non est ponenda fallacia a secundum quod

quid ad simpliciter, igitur, probatur autem, quia non est ponenda fallacia a simpliciter ad secundum quod, ergo nec e converso, tenet per se, quia non videtur ratio diversitatis: quare ponitur fallacia a dicto secundum quod ad simpliciter et e converso non. Et dico quod ponitur fallacia a secundum quod ad simpliciter: ita a sim-

Primi Elenchorum

placiter ad secundum quid. non tamen oportet. qd ergo sint due fallacie distincte. vt iam dictum est in notabili quarto

Arguitur secundo Si fallacia secundum quod et simpliciter esset una fallacia, ergo sequeretur, quod quando esset fallacia procedendo a secundum quod ad simpliciter, quod etiam ibidem esset fallacia a simpliciter ad secundum quod: prout falsum, probatur, quia dicendo, hoc non est bonum, ergo hoc non est, ibi esset fallacia a secundum quod, et tamen econverso dicendo, non est, ergo non est bonum: est bona prout, quia a superiori negato ad inferi. Item hic est fallacia a secundum quod ad simpliciter, hoc est opinabile, ergo hoc est, et tamen econverso bene sequitur, hoc est, ergo est opinabile, quod enim est potest opinari esse, licet non econverso. Et dico quod fallacia secundum quod ad simpliciter dupliciter potest considerari. Primo, ut ei nulla fallacia admisceatur, sicut ut in tali processu est solus fallacia a secundum quod ad simpliciter. Secundo prout dicitur, ut aliqua fallacia ibi admisceatur, si ergo arguendo a secundum quod ad simpliciter: procedit ibi aliqua fallacia alia, non est inconueniens ibi econverso procedere a simpliciter ad secundum quod, ut patet in primo exemplo argumenti: ubi admisceatur fallacia prout arguendo a destructione antecedentis. Sed si nulla alia fallacia admisceatur: sicut non valet a secundum quod ad simpliciter sic nec econverso. Illud enim quod est secundum quod: est propter rationem illi: quod est simpliciter, non ergo oportet quod illud quod est simpliciter: sit secundum quod. Quatuor vero ad secundum quod exemplum potest distinguere. Primo opinabile potest capi dupliciter, uno modo pro illo quod potest opinari: et sic ens opinabile potest esse ens simpliciter. Alio modo potest capi pro illo quod tantum habet esse in opinione: ut sunt entia ficta: et sic ens opinabile dicitur ens diminutivum: et non potest predicari de ente simpliciter. Unde sicut non sequitur, hoc est opinabile, ergo hoc est, ita nec econverso sequitur, hoc est, ergo hoc est opinabile.

Arguitur tertio Procedēdo a dicto scdm qd ad dictū simplr nō est aliqua fallacia. pbat. ab inferiori ad supi⁹ v⁹ a pte in modo ad corū arguit sine fallacia. h scdm qd est inferi⁹ ad dictū simplr. igit arguit sine fallā. Aliaior nota. Aliaior. qd ē min⁹ sumpt⁹ cū addicione est inferior ad scipm sine additiōe. vt dicit regula logice. modo hic est sic ¶ Dico q duplex ē dēfina cio. Quedā hēns tantū que ē p⁹a. et talis causat p⁹ez in modo sine inferi⁹. et nō facit aliquā fallaciā. Quedā vō est dēfina cō im p⁹a. que est diminutō vel p⁹as racionē dicti simplr. et talis cau sat hanc fallaciā et addita alteri: facit dictum secundū quid et non partem in modo vel inferius

Arguit q̄rto A scdm qđ ad simplr arguendo
nō est fallacia. pbat. null' loc' dyalectic' est falla. s̄ arguendo a
dicto scdm qđ ad simplr est loc' dyalectic'. igit' m̄sior. q̄a loc'
dyalectic' et sophistic' sunt modi et loci distincti. m̄sior ē Ari.
scđo thopie? ¶ Dico q' arguēdo a scdm qđ ad simplr cū determi-
natione tantū p̄rabēte fit loc' dyalectic'. vt hic. hō alb' currit.
ergo hō currit. Sed arguēdo a scdm qđ ad simplr cū determi-
natione diminūte vel p̄nāte: fit loc' sophistic'. Et ita nō ē incōne-
mens eundē locū esse dyalecticū et sophisticū scđz diuersum modū

Arguit q̄nto Processus Aristotel. est insuffi-
ciens. pbat. q̄a nō ponit fallaciā scdm quale et simplr. siml'r scđz
quantum et simpliciter ¶ Dico q' comprehendit hoc sub secu-
dum quid ad simpliciter. capiēdo quid cōmuniter

Arguit sexto Arguēdo a scdm qđ ad simplr
bene valet. pbat. hic bene seq̄. iste est crisps' scdm crines. igit' est
crisp'. q̄a imp'le ē aūs esse v̄z sine p̄sequēte ¶ Dico q' bene va-
let cū determinatione que determinat sibi certā p̄ē subiecti. qua-
lis est crispiciēs crinū. similiter limitas respectu nati

Arguit septimo Hic nō est falla a scdm quid
ad simplr. iste est crisps' scdm caput. ergo iste est crisps'. Ergo etiā
hic bene seq̄. Indus est alb' scdm dentes. ergo ind' est alb'. et p
p̄sequens exemplū p̄us datū nō est p̄ueniens. tenet p̄fā. q̄a nō vi-
detur ratio diuersitat̄: ex quo v̄trobiz cōpat accidens ad p̄tem
subiecti ¶ Dico q' licet v̄trobiz cōpat accidens ad p̄tem subie-
cti. s̄ nō eodē modo. cū enī dicitur. iste est crisps' scdm caput. cō-
pat. accidēs ad p̄ē subiecti. a quo accidente totū h̄z d̄nominari
Sed cū dīo. ind' est alb' scdm dentes. cōpatur accidens ad su-
biectū et partem a quo totum non habet denominari

Arguit octauo Bene valet arguere. Ind' est
alb' scdm dentes. ergo ind' est alb'. pbat. manente eadē fa-
cione terminoz argumentū bene valet. s̄ idēz pat alb' in aūce-
dente et p̄sequente. igitur. m̄sior nota. q̄a manente eadē cau-
sa manet idēz effect'. modo facio est causa vitat̄ et falsitat̄ p̄pō-
nūm. m̄sior. q̄a termin' v̄bicūq; ponitur eque multa sc̄at. vt dī-
cit vna regula logice ¶ Dico q' v̄bicūq; terminus ponitur eque
multa pat facione essentiali. nō aut op̄et q' etiā accidentalī. mo

Primi Elenchorum

do dico qd foetalitas arguendi nō solū attenditur penes facionez
essencialey: s; etiā accidentaley, vt est restrictio, ampliaco. his em
uariat? nō valet pñā. sic in pposito ppter determinacionez im ppe
dictam: modus arguendi predictus non valet

Arguit nono **Nō esse hoiez est nō esse simplr**
ergo arguēdo. nō ē hō. ergo nō ē. nō pcedit a scō; qd ad simplr. ⁊
ita exēplū scō; de mō pcludēdi pñictoria p hāc fallā; nō ē pueni
ens. Añs pbat. qā esse hoiez ē esse simplr. g. nō esse hoiez ē nō es
se simplr. tenet pñā. qā nō videt ratio dinerſitatē. ¶ Dico q nō
est simile, qā in affiatiōis simplr ex eo accipitur: qā dicitur sine
addito. vt illud quod est hō: simplr potest dici q sic. Sed in ne
gatiuis: cū negacio nō dicit aliqz naturā in qua possit reſerua
ri racio pñcipalitatz: nā potest dici simplr tale illud quod est pñ
cipaliter tale. s; tantū illud dicitur simplr tale: qd est vltr tale. vt
illō est simplr nō ens qd est nullū ens. et illud est simplr nō sub
ſtancia quē d est nulla ſubſtācia. Et qā quod nō est hō: nō ppter
hoc est nullū ens. ergo nō esse hoiez nō erit non esse simplr

Utr fallacia scō; ignoranciā elēchi ⁊ ei⁹ mo
di ab Arist. sint ſufficiēter assignati. p itelligēcia qñtionis hui⁹

Notandū pmo **Qz phus definiendo de falla**
ignorācie elēchi pmo oñdit quter hec falla habz fieri. Sedo diffi
nit elenchū. Tercio ostendit modos hui⁹ fallacie. Unde quantū
ad pimum dicit. q illi palogifimi dicūtur peccare scdm ignorāciā
elēchi. q peccāt scō; ōmissiōez alieni⁹ pñictē posite i diffiniōe ve
ri elēchi. Ubi sciēdū. q Ignorācia elēchi pñ capi duplr. Uno mō.
vt ē falla generat. Elench⁹ em claudat in se ſylz. Et ita qd pec
cat ptra ſylm peccat ptra elenchum. ſicut qd pñict aī pñ
eit homini. qā racio aīalis reſeruat in hōie. Lū itaq; oīs falla
peccet aliquo modo p ſylm. ſic oīs peccabit p elenchū: et ſic igno
rancia elenchī dicetnr falla generalis. Sedo capitur ſpeciali
ter et ppe inquantū peccat ptra pñictiō; et ptra pñiciones req
ſitas ad pñictiōez. Elench⁹ em vltra racionez ſylm addit pñictio
nem. Et iſto modo ignorācia elenchī capitur hic. Sciendū est
am. q Ignorācia scdm pñm pmo poſterior⁹ est duplex. Quedam
em est ignorācia ſimplic; negacionis. vel pure negacionis. quā
do aliq; niſil ſcit de aliqua re. vt layc⁹ moctus in geometria
habet ignoranciā pure negacionis de reb⁹ geometricis. Alia autē

est ignorancia prae dispositionis. quādo scit aliq aliter app^{re}
hendit rem q̄ est vt est assensus hui⁹. Nō omē totū est mai⁹ sua
pte. Et ita est duplex. Quēdā simplex. que fit sine discursu et syl
logismo. vt assensus hui⁹. celū nō est. Alia autē est cōplexa. que fit
p sylm et discursu a pmissis ad pconē. vt sic arguēdo. lineae re
cte possunt pcurere. lineae parallele vel eae distantes sunt lineae
recte. ergo lineae parallele pcurūt. Ignorācia autē elenchī non est
ignorancia pure negacionis. nec ignorācia cōplexa. h̄ est ignorā
cia simplex: q̄ fit p ignoranciā alicui⁹ p̄ticle requīte ad v^{er}ū elenchū

Notandū scdo Quā p̄bus in textu diffinit sic e
lenchū. Elench⁹ est p̄dictio vni⁹ et eiusdē non nomis tantū. nec
rei tantū. h̄ nomis et rei simul. nō synonymi: h̄ eiusdē. ex his q̄ da
ta sūt de necessitate. nō p̄numerato eo quod erat in p̄ncipio. ad
idem. scdm idē. similiter. et in eodē tpe. Pro qua diffinitione in
telligendā aduertendū. q̄ q̄ elench⁹ vt etiā dictū est in p̄ma q̄
stione hui⁹. est p̄dictio. nō queliber. h̄ enidēs et p̄clusa p sylm. h̄
deo in diffinitione ista ponūt aliq̄ p̄ticle que pueniūt elēcho
inquantū est p̄dictio. vt sunt ille vni⁹ et eiusdē nō nomis tantū
h̄ rei et nomis. et hoc scdm idē ad idē. similiter et in eodē tpe.
Aliq̄e vō p̄ticle ponūt. q̄e et pueniūt inquantū elench⁹ est p̄
dictio enidēs. vt nō synonymi h̄ eiusdē nomis. Aliq̄e vō vt elē
chus est talis p̄dictio: que est p̄clusa p sylm: vt ex his que data
sunt de necessitate. non p̄numerato eo quod erat in p̄ncipio.
Propter quod patet q̄ dicte p̄ticle nō sup̄flue ponūt in diffini
tione elenchī. Pro cui⁹ tamen distinctioni elucidacōne aduerte
Quā in dicta diffinitione ponūt vnde p̄ticle. Primo dicat. q̄ elen
chus est p̄dictio. i. sylus p̄dictionis. quod quomō sit intelligēdū
dictū est in p̄ma q̄stione libri elēchoy. Scdo dicat. vni⁹ et eiusdē
ei⁹ de scz subiecti et vni⁹ p̄dicati. si em̄ nō est vni⁹ subiectū et vni⁹
p̄dicatū: nō est p̄dictio. vt nō hō mortu⁹ currit. talis hō currit.
Dicat scio. nō nomis tantū. Et hoc dicat p̄pter equoca. In equoca
em̄ est vni⁹ nomen h̄ nō eadē res. et ergo ibi nō est p̄dictio. Dis
canis est ens. q̄dā canis nō est ens. Dicat quarto. nec rei tantū.
Et hoc dicat p̄pter synonymia. Synonyma em̄ sane eandē rem: li
cet nō sit idē nomen. vt asare⁹ Tulli⁹ Cicero. Unde hic non est
p̄dictio. asare⁹ currit. Tulli⁹ nō currit. Dicat q̄nto. h̄ nomis et
rei sūt: nō synonymi h̄ eiusdē. p hoc q̄d dat intelligi. q̄m p̄dictio
ne p̄ponēs debet p̄cipare p̄ticipio: et asare eandē rem. et cr

Primi Elenchorum

go si ppones nō p̄ticiparēt utroq; t̄ m̄lo. et si t̄mini non significarent idem nō esset p̄dictio. vt hic. ois hō currit. qdā hō nō ē asinus. vbi nō manet idē nomen et eadē vox in p̄dicato. Et dicēdo ois de⁹ est. qdā de⁹ nō est: equocādo liij est in prima et scda: non esset p̄dictio. Dicit sexto. ex his que data sunt et necessitate. qā hoc est de ratione sy. li. vt dicit p̄mo priorum: modo elench⁹ ē bonus sylus. Dicit septimo. nō p̄numerato eo quod erat in principio. i. ad elenchū vix requit q in eo nō debet esse p̄dictio p̄ncipij. qā elench⁹ est sylus p̄bati⁹. modo vbi est p̄dictio p̄ncipij: ibi nō est aliqua p̄batio. Dicit octauo. ad idem: qā si alicubi nō argueretur ad idem nō esset elench⁹ s̄ fallā ignorācie elenchij. Dicit nono. scdm idē. ex eadē causa. Decima p̄ticula est similiter. Unde c̄ma. pro eodem tempore. De quibus quattuor particulis exēpla ponentur circa modos huius fallacie

Notandūtercio Q fallacia ignorācie elenchij

Est idoneitas decipiēdi pueniens ex om̄issione alicui⁹ quattuor p̄ticulaz in diffinitione elenchij positaz. ad idem. scdm idē. similiter. et in eodē tempe. Alij autē diffiniūt sic. Est deceptio pueniens ex eo quod ppter apparentē obseruacionē aliquaz p̄ditionū ad elenchū requitaz: credis p̄cludi p̄dictoriū respōdentes. quod tamen non p̄cludit ppter om̄issionē alicui⁹ quattuor p̄ditionū requitaz ad p̄ditionē. Causa appencie est pueniēcia cu vā p̄dictiōe p̄obseruacionē aliquaz p̄ditionū p̄dictiōis. Vel meli⁹. est apparens obseruacio p̄ditionū ad p̄ditionē requitaz. Causa defect⁹ et nō existencie. est om̄issio alicui⁹ p̄ditionis requite ad p̄dictiōē. Et qā de ratione forali elenchij est p̄dictio. hec c̄m p̄ticula vt dictum est ante: dat spēm et cōplet inā racionē elēcho. Ideo penes p̄ticulas illas que seruiūt p̄dictiōi recte: accipiunt modi huius fallacie. qb⁹ peccatū sit p̄tra verā p̄dictiōē. Sūt autē p̄ticule ille quattuor. et scdm hoc erūt quattuor modi hui⁹ fallacie. Prim⁹ mod⁹. quādo non arguit ad idem. vt duo sunt duplū ad vnū. et duo nō sunt dupla ad tria. ergo duo sunt duplū et nō duplū. nō sequitur. qā duplū in p̄missis nō sumit ad idē. qā in p̄ma ad vnum est in scda ad tria. sic autē idē respectu diuersoz nō est incōueniens esse duplū et nō duplū. Si obijcias. Sicut cum est p̄uacio forme absolute a termino absoluto. seq̄t ei⁹ p̄uacio a quolibet subiecto. vt negato alali ab homie: negat a quolibet hoīe. Sic etiā videt q p̄uata forma respectina: seq̄t p̄uacio forme a quolib; ad quod

Questio Quindecima. Fol. 105.

habet respectū. Et p̄ n̄s. illud quod nō est duplū ad aliqd: non potest esse duplū ad aliud. ergo male dictū est. q̄ idē sit duplū et non duplū respectu diuersoz. Respōdet. q̄ nō est simile in negacione absoluti et respectini. q̄a in negacione absoluti vel p̄nactiōe. intelligit actualiter v̄lis negacio. racione cui⁹ seq̄ et inferitur negacio a quolibet supposito. Sed in respectinis nō intelligitur talis negacio. et p̄ n̄s ex p̄uacione tali: nō potest inferri negacio p̄ quolibet ei⁹ supposito. Secūdo mod⁹. quādo nō arguitur scdm̄ idē. vt sōz ē dupl⁹ ad platonē scdm̄ latitudinē. et sōz non est dupl⁹ ad platonē scdm̄ longitudinē. ergo sōz est dupl⁹ ⁊ nō ē dupl⁹. nō seq̄. q̄a nō sumit duplū scdm̄ idē. q̄a in t̄ma scdm̄ latitudinē in scda scdm̄ longitudinē. Terci⁹ mod⁹. quādo non arguitur similiter. vt sōz currit velociter. et sōz non currit abilit̄. ergo sōz currit et nō currit. nō sequitur. q̄a nō est similiter. Quart⁹ mod⁹. quādo arguitur scdm̄ idē temp⁹: vt sōz legit heri. et sōz nō legit hodie. ergo sōz legit et non legit. non seq̄. q̄a non est secundum idē temp⁹. In p̄ma enī sūt temp⁹ p̄cēritū. in scda temp⁹ p̄sens. Sequitur corollarie p̄mo. Q̄ sic arguendo. hō ē spēs. et null⁹ homo ē spēs. ergo homo ē spēs: et nō ē spēs. est fallacia ignorācie elenchi penes terciū modū. q̄a non est similiter. variat enī suppositio. in p̄ma hō supponit simplr. et in scda p̄sonaliter. Sequitur corollarie scdo. q̄ sic arguendo. man⁹ mea ē clausa in vna hora. et man⁹ mea non est clausa in alia hora. ergo manus mea est clausa et non est clausa. est fallacia ignorācie elenchi penes quartū modū: Sequitur corollarie terci⁹. q̄ sic arguendo. sōz videt scdm̄ oculū et sōz non videt scdm̄ aurez: ergo sōz videt et non videt. est ignorācia elenchi penes scdm̄ modū. q̄a non est scdm̄ idē. Sequitur corollarie quarto. q̄ sic arguendo. celū mouetur circulariter. et celū non mouetur recte. ergo celū mouetur ⁊ non mouetur. est fallacia ignorācie elenchi penes terciū modū. Sequitur corollarie q̄nto. q̄ sic arguendo. om̄is homo est indiuiduū. homo non est indiuiduū. q̄a v̄lc. igitur sōz est indiuiduū et non indiuiduum. est fallacia ignorācie elenchi penes terciū modū. q̄a non est similr. q̄a in maiori homo capitur p̄ suppositū. et in minori p̄ v̄li

Notandū q̄rto Q̄ p̄bus in textu cōpando hāc fallam ad fallacias in dictione dicit. p̄pter p̄uenienciā quā habet hec fallacia ad fallacias in dictione: aliqs trahet eam ad illas fallacias. q̄ vt dicit Egidi⁹ dupl⁹ potest intelligi. P̄mo. q̄a in

Primi Elenchorum

hac fallacia videtur committi egnocacio. nā cū arguim^r. aliquid
esse duplū et non esse duplū. qā est duplū scdm latitudinē ⁊ non
scdm longitudinē. vel qā est duplū hoc modo et non alio modo
videmur cōmittere egnocacionē. qā videtur q^d duplū sit cōnoctū
ad dīversos modos duplū. merito ergo hec fallā videtur trahi ad
fallacias in dictione. qā videtur in ea cōmittere egnocacio. Sed
potest sic intelligi. Quia hec fallā speciali modo videtur peccare
p^{er}trā p^{er} dictionem. Fallacie vō in dictione magis deficiūt a vā p^{er}
dictione q^{uam} falles extra dictionē. Quod sic patet. qā ad p^{er}dictio-
nem requiritur affirmacio et negacio eiusdē de eodē. s^{ed} in fallacijs
in dictione quīs seruetur vnitas voc^{is} in materia ⁊ forma aut in
materia tantū. nulla tamen reperitur vnitas rei. Sed falles extra
dictionē sumūt causam appencie ex p^{er}iali identitate rei. et cau-
sam defect^{us}: ex p^{er}iali diuersitate. Cū ergo in eis saluatur alq^{uod} i-
dentitas rei: quā identitate requirit p^{er}dictio. seq^{uitur} q^{uod} falles extra
dictionē non tantū deficiūt in vā p^{er} dictione: sicut falles in dicti-
one ergo ista fallā maiorez habet appenciā cū palogismis in di-
ctione. ⁊ ita videt^{ur} trahi ad illas fallacias. Ex hoc tñ non infer^{re}
q^{uod} sit in dictione. qā causa appencie et defect^{us} si mit^{ur} ex p^{er}te rei

Conclusio responsalis Fallacia ignorancie e-
lenchi cum suis modis est sufficienter ab Aristotele assignata.
Veritas conclusionis patet ex his que dicta sunt

Arguit p^{ri}mo Elench^{us} nō est p^{er}dictio. igit^{ur} diffi-
nicio elenchi non valz. Quis pbat^{ur}. qā ois elench^{us} est syl^{lus}. sed
nulla p^{er}dictio est syl^{lus}. igit^{ur} elench^{us} non est p^{er}dictio. Adinor. qā
in syl^{lo} est ordinacio t^{er}mīnōz. s^{ed} in p^{er} dictione non est talis
ordinacio. vt patet de se ¶ Dico v^{er}o argumentū p^{er}clūderet. si e-
lench^{us} esset p^{er}dictio fo^ualiter quo modo capitur p^{ri}mo p^{er}ibetentias
sed elench^{us} est contradictio. i. syllogismus contradictionis: con-
cludens vel probās contradictorium negatum a respondente

Arguit secūdo Nulla est fallacia ignorancie e-
lenchi. pbat^{ur}. nulla est fallā syl^{li}. igit^{ur} nulla est fallacia elen-
chi. tenet p^{ri}ma. qā elench^{us} est syl^{lus}. Quis pbat^{ur} auctorita. Aris.
hic p^{ri}mo elenchor^{um}. q^{uod} nullā fallaciā dicit syl^{li}. alias em^{endat} Aris. esset
insufficiens ¶ Dico q^{uod} p^{ri}us fallaciā syl^{li} ponit implicite. qā eā
comprehendit sub fallā elenchi. palogism^{us} em^{endat} peccās p^{er}trā illa-
clonem tantum. dicit^{ur} fallacia syllogismi. tamen etiam dicit^{ur}

elenchi inquantum elenchus est syllogismus

Arguitur tertio Fallacia ignorancie elenchi non est specialis fallacia. pbat. generale non est speciale. h fallacia ignorancie elenchi est generalis. igitur non est specialis: et minor patet. quia omnes fallacie reducuntur ad eam tamquam ad generale ut postea dicitur. **¶** Dico quod ignorancia elenchi potest capi dupliciter. Uno modo. pro omissione cuiuscunque particulae in diffinitione elenchi posite. et sic est fallacia generalis. Alio modo capitur specialiter per omissionem alicuius positionis requirite specialiter ad conditionem. Et hoc modo ignorancia elenchi est specialis fallacia. et ita capitur hic

Arguitur quarto Videtur quod omnis fallacia potest dici ignorancia elenchi. ergo non tantum illa que peccat contra aliam particulam requiritur ad conditionem. Aliis probatur. quia omnis fallacia peccat contra verum elenchum. ergo quolibet poterit dici ignorancia elenchi. **¶** Dico quod sicut illud quod dicitur alicui etiam dicitur homini. quia ratio alicuius reservatur in homine. tamen illud specialiter dicitur homini quod dicitur rationali. quod est differentia specifica hominis. sic in proposito. illud specialiter peccat contra elenchum quod peccat contra conditionem. quoniam addit elenchum supra syllogismum. cuiusmodi est hec fallacia. et non alie que peccant contra syllogismum inclusum in elencho. Et propter hoc fallacia ista per quandam antinomialiam vocatur ignorancia elenchi. Alii vero fallacie faciuntur alia nomina

Arguitur quinto Fallacia ignorancie elenchi non distinguitur a fallacia equocationis. igitur. probatur. in fallacia ignorancie elenchi non arguitur ad idem. et hoc etiam contingit in fallacia equocationis igitur. et minor patet ex modis huius fallacie. et precipue ex primo. et minor. quia in equocatione est diversa acceptio terminorum. ubi autem est diversa acceptio terminorum ibi non est ad idem. **¶** Dico quod hoc non est eodem modo. quia in fallacia equocationis non est ad idem ex parte vocis. sed hic ex parte rei

Arguitur sexto Fallacia ignorancie elenchi non videtur distinguere a fallacia secundum quod ad simpliciter. igitur. probatur. quia in utraque fallacia sumitur definitio aliqua. ut cum arguitur sic. ethiops est albus secundum dentes. igitur ethiops est albus. hic sumitur illa definitio albus. similiter in fallacia ignorancie elenchi. ut sic arguendo. a est dupliciter ad b secundum longitudo. h a non est dupliciter ad b secundum latitudinem

Primi Elenchorum

dinem. igit. in pmissis sumit detmiacio dupli ¶ Dico q licet in fallacijs ambab⁹ sumit detmiacio. s. nō eodē modo. et ergo sunt diuerse fallaciē. Unde et si he due fallacie magnā pueniētā habeant. differūt tamen tripliciter. Primo. q. fallacia ignorancie elenchi pcedit cū duplici detmiacione. a scdm qd ad simpliciter cū vna. vt patet in exēplis argumēti. In pmo pcessu est tantū vna determiacio. scz al⁹ scdm dentez. In scdo: due. vna ad b secundum longitudinē. alia ad b scdm latitudinē. Scdo differunt Quia in fallacia ignorancie elenchi est p⁹ a detmiacio. a scdm qd ad simplr imp⁹ a. Tercio differūt. q. fallacia scdm qd ad simplr pcedat in pbando et psequēdo. s. fallacia ignorancie elenchi in pcedēdo

Arguit septimo Plures sunt modi hui⁹ fallacie qz quattuor. pbat. tot modi debent esse quot modis igno. at ver⁹ elēch⁹. s. hoc fit plurib⁹ modis qz quattuor. igit. z. s. Maior. q. penes ignoranciā et recessū a vō elencho capis ista fallacia. vt dictū est. Minor. q. plures pericula ponūt in diffinitione elenchi qz iste quattuor ad idē scdm idē similiter et in eodē tēpore ¶ Dico q quattuor sunt modi pncipales hui⁹ fallacie. tamen possunt esse plures minus pncipales

Arguit octauo Contradictio sp fit in eodē tēpore. igit. quarr⁹ mod⁹ nō valet. pbat a⁹s. q. solū vnū est tēpus igit. pdictio semp fit in vno tempore. tenet p⁹a. q. si pdictio. non esset in eodē tēpore optent esse plura tēpora. s. a⁹s est Ari. octauo philosophor. An⁹ em̄ est mot⁹ p⁹m⁹ p⁹m⁹ mobilis. cui⁹ tēp⁹ ē passio modo vnū subiectū habet vnā passionē ¶ Dico q vnū est tempus scdm se et absolute loquēdo. quod est in p⁹tinuo fluxu. tamen sunt plura tempora secundum assignacionem nostram. z ita hic fit mencio de diuersis temporibus

Utr fallacia peticiōis pncipij cū suis modi ab Aristotele sit bene assignata. Pro intelligēcia q⁹stid⁹is motu

Notandū pmo Q postq⁹ pbus detmiavit de fallacia ignorancie elenchi. p⁹ter detmiat de fallacia peticiōis pncipij: que peccat p⁹tra elenchū in pbando. Unde ad intelligēciam dicendor Sciendū. q. nō est id ē petere pncipiū et petere illud quod est in pncipio. q. Petere pncipiū: est quādo idē sub eo p⁹m nomine peti⁹. vt bō currit. ergo bō currit. et sic nullaz causat

fallaciā. q̄a ibi nulla causa est apparencie. Nā nulla est apparen-
cia: q̄i idē sub eadē voce seipm possit pbare. Petere aut illud qd
est in pncipio: est qnādo idē petīt sub diuerso nomie. vt al' ratio-
nale currit. ergo hō currit. et hoc causat fallaciā. Principiū autē
in pposito est quod pncipaliter pbare intendit. vt est p̄lo. P̄lo
em scdm se est ignota pbat' aut et demonstrat p pmissas qb' plus
credim' q̄ p̄loni. pmo posterioz. Petere ergo pncipiū: est assu-
mere aliqd in pbacione alicui' quod est eque notū cū illo quod
pbare intendim'. vel min' notū: grācia cui' nō pbat' id qd inten-
ditur. Omne em p̄bās debet esse nocius ⁊ clarius probato

Notandū scdo Q̄ qdā dicūt q̄ pncipiū hic
debet intelligi pmissa sylli dyalectici. cui' pncipij ipa p̄lo est p̄n-
cipiatū. Quia tamen hoc non est cōmune dictū. Ideo dicendum
Q̄ hic capīt pncipiū p illo quod est p̄mū in intencione. et hoc ē
p̄lo. Sicut em finis scdm esse intencionalis: est prima ⁊ potissi-
ma causaz. vt dicit scdo phisicor. Sic in pposito p̄lo. q̄a est id qd
pncipaliter intendit: recte dicit' pncipiū. scdm hoc ergo fallacia
presens dicit' peticio est' quod est in pncipio. vel ei' quod ē. ex p̄n-
cipio. vel vt cōmuniter dicit' peticio pncipij. Illud em quod ē in
pncipio: est p̄lo. que materialiter p̄stituit' ex maiori et minori
extremitate: que sunt in pmissis. Et sic p̄lo materialr petitur in
pncipijs et pmissis. Est aut peticio pncipij duplex. statim ⁊ nō
statim. vt visum est scdo p̄p̄. Nā statim duplr p̄tingit. Primo.
qnādo maior est eque dubia. vel magis q̄ p̄lo. Scdo. quādo mi-
nor est eque ignota sicut p̄lo. Et in his duob' modis petīt p̄n-
cipium non statim. q̄a non statim apparet q̄ idē p̄bet seipm. sed
assumpta p̄lone: cū p̄uersa alteri' p̄misit: p̄cludit altera p̄missa
2um. et q̄a nō magis est dubia p̄lo q̄ alta p̄missaz: p̄lo pbabit
alterā p̄missaz: et pbabit ab ea. p̄pter quod infer' ē: q̄ p̄bet a se-
ipsa. et q̄ idē prober idē

Notandū tercio Q̄ fallacia peticiōis pncipij
diffinitur sic. Est idoneitas decipiendi pueniēs ex apparencie di-
uersitate pmissaz ad p̄lonē in noticia et pbabilitate. p̄pter qd a
liquis credit pbare p̄missas p̄lonē. quā tamen non pbāt p̄pter
idēnitatē p̄lonis et pmissaz quāntū ad euidenciā. Vel etiā po-
teit sic diffiniri. Fallacia peticionis pncipij est deceptio pueniēs
ex eo q̄ aliqd aīs creditur pbare aliqd dīs p̄pter apparentē nō

Primi Elenchorum

eioritate est. quod tamen non probatur: quia est eque notum vel minus notum quam prius. Causa apparencie huius fallacie est apparens diuersitas illi quod petitur probari: et eius quod accipitur ad probandum. vel apparens nocivitas antecedens ad prius. Causa defectus est omnimoda idemitas eorum: vel quia autem est magis vel eque dubium cum sequente.

Notandum quarto. Quod philosophus in octavo thopicorum de terminando de petitione principij ponit eius modos quatuor. Primus. Quando per diffinitionem probatur diffinitum et econverso. ut homo currit. et ergo al rationale currit. Secundus. Quando periculare probatur per universale. Ut si aliquis volens probare. quod philosophorum sit una disciplina: petat ab adversario sibi concedi. quod olim philosophorum sit eadem disciplina. Tercius modus. si fiat econverso. ut si universale probatur per particulare. Ut si aliquis volens probare. quod olim oppositorum sit eadem disciplina: petat ab adversario sibi concedi. quod olim philosophorum et doctorum et philosophorum sit eadem disciplina. Quartus. Si aliquis petit divisum quod vult probare prius etiam egri. et inferat medicinam esse scientiam sani et egri. Quintus modus. Si aliquis volens probare unum relativorum: petat sibi concedi reliquum. Ut aliquis volens probare. quod dyameter sit incommensurabilis coelestis: petat sibi concedi. quod costa sit incommensurabilis dyametro. Sufficiens autem horum modorum sic sumi potest. Peticio principij autem est penes complementum. et sic est quintus modus. Aut penes incomplementum. et hoc est dupliciter. Aut quia sunt idem essentialiter. Aut differunt aliquantulum. Si primum: sic est primus modus. Si differunt aliquantulum realiter sic se habent sicut totum et pars. Et hoc dupliciter. Aut se habent sicut totum integrale et eius partes. et sic est quartus modus. Aut sicut pars subiectina ad universale. et sic est secundus modus. Aut econverso: et sic est tertius modus. Alii tamen ponunt modos huius fallacie sub alijs vbiis. et dicunt quod sunt tres. Primus. Quando maior non est nocivus sequente. Ut. omne habens materiam est corruptibile. alius est habens materiam. igitur alius est corruptibilis. Secundus modus. quando minor non est nocivus sequente. ut omne multiplicans species visibiles videtur. et color multiplicat species visibiles. igitur color videtur. Tertius modus. Quando totum autem est eque dubium petenti. ut omne habens nobilissimam figuram est nobilissimum animal. sed homo habet nobilissimam figuram. ergo homo est nobilissimum animal.

Conclusio responsalis. Falla petitionis principij cum suis modis est sufficiens assignata. Veritas petitoris patet. ex dictis.

Arguit pmo Nulla est falsa petitionis pncipij. pbat. nulla est falsa pncipiat. igit nulla est falsa pncipij. et nec pna. qd pncipiu et pncipiatu sunt relatiua. modo posito vno relatiuoz ponit et alio. vt dicit in pncipament. Ans pbat. qd alias Arist. esset insufficiens ¶ Dico qd nō capitur hic pncipius put distinguit a pcone. s. cū dicitur peticio pncipij. intelligitur qd sit peticio pconis que se hz vt pncipiu in itēclōe agēt. Contra

Arguit scdo Conclō non est pncipiu. igit ista fallacia a pcone nō potest denominari falsa peticiōne pncipij. Ans pbat. qd pncipiatu nō est pncipiu. pco est pncipiatu. igit Arist. qd opposita relative nō sunt idēz nec vificātor de eodēz vt dicit in postpncipament. Arist. pmo posteri. ¶ Dico pco nō est pncipiu in genere cause efficient. qd sic pmissē efficiunt pcoz. tū pco est pncipiu in genere cause final. et scdo itēclōz

Arguit tercio Pbus supflue determinat hic de petitione pncipij. qd ois peticio pncipij. vel est scdm vitatez. qn do sejt pceditur ab equenoto scdm naturā. vel a min^r noto ad magis notū scdm naturā. et de tali sufficient determinatur scdo p^rortm. Vel est peticio pncipij scdm opinionez: quādo sejt ab eqāl ter noto quo ad nos. vel a min^r noto quo ad nos pcedit ad magis nobis notū. et de tali sufficienter determinatur octauo thopic. ergo videtur qd hic supflua sit determinatio de petitione pncipij ¶ Dico qd nō est incōueniens in diuersis sciencijs determinare de eodem sub alia et alia ratione. de petitione ergo pncipij determinatur et hic et in libro thopic. s. aliter et aliter. In libris em thopicorū determinat de petitione pncipij. vt est obligas sylti dyalectici tantū. S. hic determinat de petitione pncipij: vt est obligas sylt logisimi dyalectici. et vt vltra hoc habet facere deceptiōz. et vt in ea est quedā apparecia. Si em in petitione pncipij. esset solū obligitas et non apparecia et deceptio non esset fallacia. vt hic. homo currit. igitur homo currit

Arguit qarto Nō sunt quāqz modi hui⁹ fallē. pbat. qd solū duo. qd stat et nō statim. vt dicit scdo for ¶ Dico qd duo sūt modi gnales. tū plures sūt spales. et hoc nō repugnat

Arguit quinto Alia rationale currit. ergo homo currit: nō est falsa petitionis pncipij. pbat. nulla falsa ē pna

Primi Elenchorum

bona. & hec p̄na est bona. igit̃. as̄sator nora. as̄sinor. q̄a arguit̃ a
p̄uertibili ad p̄uertibile. que p̄na est bona. idē em̄ seq̄t̃ ad seip̄m
¶ Dico. q̄ illa p̄na est bona quo ad illacionē & nō quo ad p̄ba-
cionē. q̄a nihil p̄bat. āns em̄ est ignoci⁹ v̄t eque notū cū p̄ntē

Arguit sexto Arguendo a diffinitione ad diffi-
nitum nō est fallā petitionis p̄ncipij. p̄bat. Idē nō est loc⁹ dyale-
cticus et sophistic⁹. & arguendo a diffinitione ad diffinitū est lo-
cus dyalecticus. igit̃ nō sophistic⁹. as̄sinor est Arist. sexto thopt.
¶ Dico q̄ ab eodē diuersimode p̄siderato potest sumi loc⁹ dyale-
cticus et sophistic⁹. q̄a bene stat q̄ respectu apponēt̃ maior ex-
tremitas nociori modo dicat̃ de medio in as̄cedere q̄ de mino-
ri in p̄clone. Et tūc respectu illi⁹ est bonū argumentum dyalecti-
cum. Et sic āns p̄bat p̄sequēs. & respectu respōdent̃ p̄tingit ma-
iorem extremitatem nociori modo p̄uenire minori in p̄clone. q̄
medio in as̄cedente et sic tale argumentū est sophisticū. Unde
etiam in p̄posito. quādo vnū p̄dicatū noci⁹ dicīt de diffinito q̄
de diffinitione. Et tūc si respectu illi⁹ arguatur a diffinitione ad
diffinitū est loc⁹ sophistic⁹. et si ecōtra: est loc⁹ dyalecticus

Arguit septimo Probando v̄t p̄ singulare
non est fallā aliqua. ergo vn⁹ mod⁹ nō est ver⁹. Āns p̄bat. p̄bare
v̄t p̄ singulare est inductio et p̄na bona. vt patet sc̄do p̄p̄. ergo
videt̃ q̄ nō sit fallā aliqua ¶ Dico q̄ qdā sunt magis v̄tēs sen-
su q̄ intellectu. vt sunt illi q̄b⁹ sensibilia magis nota sunt. qdā
v̄o ecōtra magis v̄tēs sunt intellectu q̄ sensu. vt illi quib⁹ in-
telligibilia magis nota sunt. singulare aut̃ est sensibile. v̄t v̄o in-
telligibile. quantū ergo ad hos qui v̄tnt̃ sensu: singulare noci⁹
est v̄t. et sic causat̃ bene a singularib⁹ ad v̄t p̄cedendo loc⁹ dyale-
ctic⁹. & q̄ntū ad hos q̄ v̄tnt̃ intellectu: tūc p̄cedēdo a singularib⁹ ad
v̄t ē petico p̄ncipij. q̄a noci⁹. vt v̄t. p̄bat p̄ignoci⁹. q̄a p̄ singulare

Arguit octauo Arguendo adiunctis ad diui-
cta nō cōmittit̃ fallā petitionis p̄ncipij. igit̃. p̄bat āns. q̄a ibi
cōmittit̃ fallā acci dēt̃ vt declaratū est circa fallaciā acciden-
tis. igit̃ nō petitionis p̄ncipij. tenet p̄na. q̄a distincte fallacie de-
bent fieri distinct̃ modis ¶ Dico q̄ licet arguendo a diuisis ad
iuncta in defectu sepando diuisa est fallā accidentis. tamē quā-
do arguit̃ ab ip̄is in defectu ex p̄te p̄bacionis et nō ex p̄te cō-
p̄sicionis vel diuisionis est fallā petitionis p̄ncipij

Utr fallā psequenti ab Aristotele cū suis modis sit sufficienter assignata. Pro intelligencia q̄stionis more

Notandū pmo Qz postq̄ Arist. determinauit de fallacijs pncipalib⁹ extra dictionē. iaz p̄ter determinat de fallacijs min⁹ pncipalib⁹. que reducūt ad illas. Et pmo determinat de fallacia psequenti que peccat p̄tra elenchū vt est illat⁹ et amectit fallacie accedēt⁹. Pro laciōri intelligencia eoz que dicenda sunt inferi⁹. Sciēdū. q̄ añcedēs in pposito est illud quo posito necessario. pbabiliter vel suspicabiliter: ponit psequēs. ne cessario in demōstratiōis sciēcijs. pbabiliter: in dialacties. ⁊ suspicabiliter: in rethorics. Consequēs autē in pposito dicit omne illud quod sequit aliquo istoz modoz ad añcedēs. Prouenit ergo generaliter ista fallacia. quādo valet arguere ab añcedēte ad psequēs. et aliquis crederet q̄ valeret eodē modo arguere a p̄te ad añs. vt ab inferiori ad supi⁹ valet arguere affirmatiue ⁊ sine distributione. vt hō currit. ergo al currit. crederet aliq̄ p̄conuerso valeret a psequēte ad añs. affirmatiue et sine distributione vt al currit. ergo hō currit. quod est falsū. Similiter a supiori ad inferi⁹ valet negatiue et cū distributione. vt nullū al currit. ergo null⁹ hō currit. crederet aliq̄ q̄ ab inferiori ad supi⁹ etiam valeret negatiue et cū distributione: quod est falsum. vt nō seq̄. nullus hō currit. ergo nullū al currit. Unde generaliter quādo credim⁹ p̄nam p̄terit que nō p̄teritur: est fallacia psequenti

Notandū scdo Qz fallā psequenti diffinit sic. est idoneitas decipiēdi pueniēs ex eo q̄ nos credim⁹ esse identitatē omnimodā inter p̄s et añs. cū tamē nō sit. ppter qd̄ pcedimus p̄nam p̄terit: que tamen nō p̄terit. Causa apparecie hui⁹ fallacie: est identitas añcedēt⁹ ad p̄s. Cū em̄ posito añcedēte ponit psequēs: ppter identitatē que est inter ip̄a credit decept⁹ q̄ similis posito p̄te ponit ⁊ añs. ⁊ destructo psequēte destruit et añs. credit aliq̄ p̄conuerso similiter sit. Causa nō existēcie: est diuersitas añcedēt⁹ et psequēt⁹ ad inniciē. Cōmuniter autē diffinitur sic fallā p̄s. est deceptio ale pueniēs ex eo q̄ ppter bonitatem alicui⁹ p̄te: credit p̄terit ei⁹ esse bona p̄na: ppter apparetem similitudinē quā habz cū ea. que tamen nō est bona ppter defectū eiusdem. Seq̄ corollarie. Qz ad istā fallaciā requiritur due p̄te. vna bona. alia mala. Est autē p̄na habitudo iter añs ⁊ p̄s.

Primi Elenchorum

Et diuidit in simplice et cōpositā. Simplex est quādo ex vno so-
lo aīcedēte inferit pñs. vt hō currit. ergo al' currit. Sed pñ a com-
posita habet fieri quattuor modis. Primo. quādo arguit a posi-
tione aīcedētē ad pōitionē psequētē. vt si hō currit al' currit. sed
hō currit. ergo al' currit. Secūdo. quādo arguit a destructione pñs
ad destructionē aīcedētē. vt si hō currit al' currit. sed nullū al' cur-
rit. ergo null' hō currit. Et istis duob' modis bene arguit. Ter-
cio quādo arguit in aliqua pñā a destructione aīcedētis ad de-
structionē pñs. vt si hō currit al' currit. s' null' hō currit. igit' nul-
lum al' currit. Quart' mod'. quādo arguit a pōitione pñtis ad
pōitionē aīcētē. vt si hō currit al' currit. s' al' currit. igit' hō currit.
Et ist' duob' modis nō seqt'. Et istis causatur fallacia psequētē.

Notandū tertio Scdm intencionē Egidij pro-
prie loquēdo fallacia pñs fit a pōitione pñs ad pōitionē aī-
cedētē. ppter quod formaliter et p se loquēdo: nō est nisi vn' mod'
hui' fallacie. Materialiter tamen et p accidēs loquēdo. vt p ap-
plicaciones ad diuersas materias siue ad diuersa genera termi-
norum. possunt hui' fallacie assignari tres modi. Potest enim
hec fallā applicari ad ea que sunt circa sensum et fantasiam. et
sic est pñ' mod'. Vel potest applicari ad ea que sunt circa scien-
tias. Et hoc dupliciter. Quia vel ille sciēcie erūt morales et re-
thorice. Et sic est scdus mod'. Vel ille sciēcie erūt speculatiue. et
sic erit terci' mod'. Primū modū dicit hui' fallā fieri in his que
sunt circa opinionē. hoc est estimacionē hoīm. Et tales fallā sunt
ex sensu. vt sepi' suspicāt homines p sensum mel esse fel. eo q' rube-
us color est in vtroq'. Et tūc sic palogisat. mel est rubēū fel est ru-
bēum. igit' fel est mel. Dicit aut' iste mod' p tanto esse ex sensu
circa opinionē. q' in tali modo arguendi non assumim' aliquid
aliud. s' vidento fel: suspicamur et estimam' id esse mel. q' rube-
us color inest vtriq'. Scdm exēplū hui' pñi modi est. Si quis di-
ceret terrā esse madidā p pluiā. credim' q' quateret talis pñ a
qñ terra sit madida. q' fuisset pluuia. quod non oportet. potest em
esse terra madida et nō p pluiā: s' p aquā fūsam ad terram. Et
potest sic forari palogism'. cū pluit necesse est terrā esse madidā
ergo si terra est madida. nūc terra est madida. ergo nūc pluit. Se-
cundus mod' hui' fallacie fit. quādo arguit a pōitione pñtis in
rethorice sciēcia. Et hac fit quibsdā adiuētē. Rethores em volē

Questio Decimaseptima Fol. 110

res ostendere qd aliquis sit adulter. arguitur ex quibusdā adiectis et quibusdā annexis: quibus possunt melius suū ppositū pbare. qb? p dicio nib? et annexis verificat? pcludunt qd aliquis sit adulter vt est esse compitū. Adulteri enī psumunt esse cōpti et polliti: ornando se vt pulchriores appareāt. Vel pbāt hoc ex isto. qd aliquis est errabundus de nocte. Venit enī adulteri obsevat catiginē et tenebro sitatem temporis: que magis apta ē ad male faciendū. Sōtat ergo palogism? scdm istū modū. Vis adulter est cōpt? et pollit?. s? iste est cōpt? et pollit?. igit? iste est adulter. Itē Adulter est errabundus de nocte. s? iste est errabundus de nocte. igit? iste ē adulter. Sed isti palogismi non pcludūt. qd hec esse cōptū. esse errabundū de nocte: insunt plurib? hoib?. pōcatū vō. scz esse adulter: non puenit eis. Terci? mod? hui? fallē fit. quādo arguit in sciēcijs de monstratinis. Quēa dmodū arguebat aristellissus. qd voluit pbare: qd vniuersum esset infinitū. et arguebat sic. Quod est factū habet pncipiū. vniuersū nō ē factū. g? vniuersū nō h? finē. s? qd nō hab? pncipiū et finē est infinitū. ergo non habet pncipiū. s? quod nō habet pncipiū nō habet finē. ergo vniuersum est infinitū. Quā aut vniuersum nō est factū pbabat sic. qd vel fieret ex ente vt ex nō ente. Ex ente nō potest fieri. qd ens s? est. quod vō sit non est. Ex non ente etiā nō potest fieri. qd ex nihillo nihil fit. Paralogisat ergo sic scdm aristellissum p terciū modū hui? fallē qd factū est habet pncipiū. ergo quod nō est factū nō habet pncipiū. qd ē falsum. aliquid enim potest esse non factum. et tamen habere pncipiū magnitudinis. vt celū secundū philosophū

Notandū q̄rto Qd scdm alios logicos huius fallacie assignāt tres modi. Prim? est. Procedēdo a destructione antecedēt? ad destructionem pnt?. vt si hō est: al? est. ergo si homo non est: al? nō est. Nō seq̄r. qd ad destructionē posterioris: nō sequit? destructio por?. Sic similiter quādo arguit a pōsitione pnt? ad pōsitionē antecedēt?. vt si mel est: rubeū est. ergo si rubeum est: mel est. Similiter hic. si pluit terra est madida. ergo si terra est madida: pluit. nō seq̄r pōsicio antecedēt? ad pōsitionē pnt? Et ad istū modū reducūt argumētaciones que fiunt a supiori ad inferi? affiātine. vel ab inferiori ad supi? negatine vel cū distributione. Scdus mod? puenit ab insufficiēti enumeratione singulariū. vt sōi ē al. et ecōnerse. plato ē al. et ecōnerse. ergo ois hō est al. et ecōnerse. nō seq̄r. qd licet enumerēt omēs singulares hu-

Primi Elenchorum

ins. ois hō est al. nō tamen enumerāt. omēs singlares illi. oīse
al ē hō. quod habetur p hoc quod dico. et ecōuerso. Terci^o mo-
dus solet assignari a cōmuniter accidētib^{us}. Et dicit^{ur} cōmuniter
accidēcia que aliquādo se sequūt^{ur} et aliquādo nō. vt iste est cōp^{er}
ergo est aduiter. Similiter. musa et poeta simil^{iter} simlāt. h^{ic} mo-
sa est gener^{is} feminini. ergo poeta est gener^{is} feminini. nō seq^{uitur}. q^{uia}
licet aliquādo identitas gener^{is} et identitas terminacionis se p^{er}
sequuntur. non tamen semper

Conclusio responsalis Falla p^{ro}ptis cū suis mo-
dis ab Ari. ē suffi. posita. p^{er} vltas p^{ro}ldis ex his que dicta sunt

Arguit p^{ri}mo Nulla est falla p^{ro}ptis. pbat. aⁿs r
p^{ro}is dicit^{ur} relatiue. h^{ic} nulla ē falla aⁿcedēt^{is}. igit^{ur} nulla est falla p^{ro}-
tis. m^{ai}or nota. q^{uia} aⁿs dicit^{ur} ad p^{ro}is. et p^{ro}is ad aⁿs. m^{ai}or. q^{uia}
a alias Ari. esset diminut^{us}. ¶ Dico p^{er} eadē est falla aⁿcedēt^{is}
et p^{ro}sequēt^{is}. q^{uia} p^{ro}bat^{ur} fallam nō t^{em}p^{or}al^{iter} arguim^{us} a p^{ro}posicione p^{ro}ptis: sed
etiam a destructione aⁿcedēt^{is}. vt patuit ante. denomi^{nat} tamen
poci^{us} falla p^{ro}ptis q^{uia} aⁿcedēt^{is}. q^{uia} hec falla semp^{er} sit a p^{ro}posicione p^{ro}-
tis ex p^{ar}te vel implicite. Quod sic declarat E^{rgo} d^{icitur}. Quāto aliq^{ui}
est special^{iter} affi^{rm}atiue sumpt^{us}: tantū negatū efficit^{ur} generalius. vt
fiat ē in pl^{ur} q^{uia} hō. nō hō erit in pl^{ur} q^{uia} nō al. Et q^{uia} semp^{er} illud q^{ui}
est in pl^{ur}: seq^{uitur} ad id q^{ui} est in min^{us}. sicut al^{iter} est p^{ro}is ad homⁱⁿes. sic
nō hō erit p^{ro}is ad nō al. negacio ergo facit^{ur} de aⁿcedēt^{is} p^{ro}is et
de p^{ro}sequēt^{is} aⁿs. Et ita arguere a destructione aⁿcedēt^{is}. est ar-
guere a p^{ro}posicione p^{ro}ptis. m^{ai}or ito ergo hec falla nomi^{nat}a est p^{ro}is
q^{uia} quodā mō semp^{er} p^{er} eā arguit^{ur} a p^{ro}posicione consequentis

Arguit scdo De falla p^{ro}ptis nō p^{ro}pt^{us} ad p^{ro}bm
hic determinare. p^{ro}bat^{ur}. hic tantū ea des^{er}mianda sunt que sunt
obligates sylli dyalectici. h^{ic} arguere a p^{ro}posicione p^{ro}ptis ad p^{ro}posicio^{em}
aⁿcedēt^{is} affi^{rm}atiue in scda figura est obligatas sylli simpliciter
de qua des^{er}miat in lib^{ro} p^{ro}ptis. ergo res ¶ Dico q^{uia} fallacia p^{ro}ptis du-
pliciter potest p^{ro}iderari. P^{ri}mo. vt est quedā obligatas sylli sim-
pliciter. et sic p^{ro}inet ad p^{ri}mū p^{ro}ptis. et est p^{ro}giacio inutilis ex p^{ro}ptis
affi^{rm}atiue in scda figura. Scdo p^{ro}iderat^{ur} vt habet specialē maxi-
mam cui innitit^{ur}. vt isti. quecumq^{ue} vni et eidem sunt eadem inter
se sunt eadem. Et quia huiusmodi maxima non est necessaria h^{ic}
apparens et sophistica. et ergo consequens vt innitit^{ur} tali ma-
xime: est locus sophisticus. et sic p^{ro}inet. ad p^{ro}positum

Arguitur tercio **Cōuersio** nō attribuit pñe. ergo male dicitur qd hec falsa sit quādo credit pñā puerit. que tamē nō puerit. Hñs pbat. qd puerio est passio pñōis kathēgorice. pñā aut nō est pñō kathēgorica. ex quo pñā. vel est oīo. habēs añs 7 psequens cū nota illacionis. vel est habitudo inter añs 7 pñs. modo. neutz horz est pñō kathēgorica ¶ Dico qd hic nō debet capi puerio pñe p mutaciōe subiecti in pñicatū et ecōuerso. s; debet capi cōmūiter p mutacione añcedentis in psequens 7 econuerso

Arguitur q̄rto **Falla** pñt nō distinguit a falla accidentis. igit. pbat añs p Arist. qd dicit qd reducit ad eā. et qd psequens est ps accidentis. modops nō enumerat ptra suū totū ¶ Dico qd pñs est ps accidentis materialiter. qd ubiq; est falla pñtis. ibi est etiā falla accidentis: licet nō ecōuerso. foras tamen distinguit: ex quo habet distinctas causas apparēcie 7 defectus. Aduer te tamē. qd pñs pñe nō est ps subiectina accidentis. qd tñc nō ponetur in numez cū accidente. nec est ps integralis ei⁹. qd posita pte integrali nō de necessitate ponit totū. posito tamē pñte ponitur accidens. S; licet nō pñsit ps subiectina nec integralis. habet tamen similitudinē cū pte subiectina. qd sicut posita pte subiectina ponitur totū et nō ecōuerso. sic posito pñte ponitur accidens et non econuerso

Arguitur q̄nto **A** posicione pñt valet pñā ad posicionē añcedēt. ergo male dicitur qd sit fallacia. Hñs pbat qd posito posteriori ponitur pñs. s; pñs est posteri⁹ añcedente. ergo posito pñte necessario ponitur añs. et ita bene valet pñā ¶ Dico qd posito posteriori scdm naturā et ambitū cōmunitat⁹ ponitur pñs. nō tñ optz. posito posteriori scd; illaciōez ponere pñs

Arguitur sexto **A**b añcedēte destructo ad pñs destructū bene pñā valet. pbat. pñs actu 7 intellectu includit in añcedēte. ergo destructo añcedēte etiā destruitur pñs. et ergo valebit arguere a destructione añcedentis ad destructionē pñtis. Hñs pbat de ali quod actu includitur in hōie ¶ Dico qd destructo añcedēte destruitur et pñs scdm illū esse pñticulare: quod habet in illo añcedente: tamē scdm esse vniuersale non destruitur. et secundum esse illud quod potest habere in alijs

Arguitur septimo **A**b inferiori ad sup⁹ nō est

Primi Elenchorum

fallacia pñt. igitur pbatnr. ab indefinita ad suam vñem est pñia bona. hñ ibi arguitur ab inferiori ad supi? cñ distribucione. igitur. zñsaior. qñ indefinita et sua vñis eqpollēt. pmo pñbñcñnas. zñsñr nota in hoc exēplo. hñ ē at. igitur oīs hñ ē at. ¶ Dico qñ indefinīta et vñis eqpollēt in materia naturali et nō absolute. vñde hic nō sequitur. hñ currit. ergo oīs hñ currit

Arguit octauo A supiori ad inferi? arguēdo sine distribucione nō est fallā pñquent. pbatnr. oīs fallacia est palogism? hñ a supiori ad inferi? sine distribucione nō est palogismus. igitur. zñsaior nota et dictis. zñsñr pbatnr. qñ palogism? ē it apparēs syllogus. hñ in apparēti syllo debet esse maior minor. 2 pñlo: quod nō est in illo modo arguēdi. ¶ Dico qñ licet ibi nō est palogism? explicite: tamen implicite. cñ dññ sic arguitur. at currit. ergo hñ currit. est enthimema. mō in enthimemate obtineatur vñā pñmissarum

Arguit nono A cōmuniter accidētib? nō capitur fallacia. igitur. pbatnr. A cōmuniter accidentib? capit locus dyalectici ens. vt dicitur scñdo thopicis. ergo nō sophistice. ¶ Dico qñ arguendo a cōmuniter accidentib? que se sequuntur nēcārio: est loc? dyalectice. hñ arguendo ab his que nō pñsequuntur se nēcārio sumitur locus sophisticeus

Uñ fallacia scñm nō causam vt causaz cñ suis modis ab Ari. sit sufficiēter assignata. pñtelligēcia cñstñōis more

Notandū pmo Q postqñ Arist. defñinauit de fallacia pñt. iā pñter defñiat de fallā secundūz nō causaz vt causam: que peccat pñra elenchū inqñ antū est pbatnr. et annexitur fallacie pñtionis pñcipis. Nñde pñcausaz in pñposito intelligitur pñmissa que nēcārio facit ad illacionē pñlois. et qñ remota remouetur pñlo. hñ non causa in pñposito dicitur pñmissa vt pñpō que cōnumeratur cñ pñmissis non pñcipās cñ eis in subiecto vel pñdicato. et ipā posita vel remota: nñbilomin? et alijs et veris pñmissis inferitur pñclūio. Sed pñ non causam vt causam in pñposito intelligitur pñpō que assumitur cñ pñpñib? que sunt cause inferēdi pñclōnē. nō tamen est nēcāria ad illā illacionē. hñ pñcipās in ali quo termino cñ pñpñib? illā pñclūionē inferentib?. Ex quo patz qñ illa tria non causa nō pñpter hoc accidere falsū. et non causa vt causā: habēt se vt pl? et min?: hoc est supi? et inferi? qñ vñ. icñ.

q̄ rep̄itur non causa vt causa: ibi etiā rep̄iuntur alia dño. s̄ non
ecōuerso. q̄a quādo sumitur p̄missa n̄b̄l facies ad illationē p̄cto
nis. siue pueniat cū p̄missis. siue nō: ibi est nō p̄pter hoc accidere
falsum. et nō causa. tamen nō semp̄ ibi est non causa vt causa: q̄
a ad hoc requiritur: q̄ p̄missa nō causa vt causa: pueniat cū alijs
p̄missis in materia. Itē p̄missa nō causa assumi potest in syllo
indifferentē inferēte p̄ctōm verā vel falsam. Sed falsum acci
dere nō p̄pter hoc: tantū fit. vbi inferitur p̄cto falsa. vt patet sc̄do
p̄or. Et diffinitur fallacia sc̄dm non causam vt causam sic. Est
falsitas decipiendi. pueniens ex eo q̄ p̄p̄ que nō ē causa assu
mitur cū p̄p̄nib⁹ que sunt cause inferendi p̄ctōnez: quā deceptus
credit esse causam p̄ctōnis inferende: p̄pter hoc. quod cōmunicat
in materia cū p̄p̄nib⁹ que sunt cause. Causa apperencie in hac
fallacia est pueniēcia illi⁹ p̄p̄nib⁹ que nō est causa in aliquo f̄
tino cū p̄p̄nib⁹ que sunt cause: p̄pter quā credim⁹: q̄ sicut p̄
missa causa facit ad illationē p̄ctōnis false. q̄ etiā p̄missa non
causa inferat illā p̄ctōnez. et q̄ p̄pter falsitatem talis p̄ctōnis de
beret interimi illa p̄missa nō causa. quē n̄b̄l facit ad illationē
p̄ctōnis. Causa v̄o defect⁹ est diuersitas p̄misse nō cause ab a
lijs p̄missis: que sunt cause p̄ctōnis. Cōmuniter aut̄ hec falla
cia diffinitur sic. Est deceptio anime pueniens ex eo q̄ p̄pter fal
sitate p̄ctōnis in bona argumentatione bene illata. nō causa
p̄numerata cū p̄missis. vt causa illatiōis creditur esse causa fal
sitaris p̄ctōis. que tamen non est causa illius falsitatis

Notandū sc̄do Quod sc̄dm p̄cessum Aristotelis
in textu habetur. q̄ hec fallā solū fit in sylis ad imp⁹le. Enī ra
cio ē ista. q̄a ista fallā fit: quādo ex falsitate p̄ctōis fit regress⁹ ad
interimendā aliquā p̄missā. et interimī vna p̄missā que non
erat causa falsitatis p̄ctōnis. s̄ q̄a talis regressus a falsitate p̄cto
nis ad interimendā aliā p̄missā: solū fit in in syllo ad imp⁹le
et nō in syllo ostensiuo. ideo ista fallā semp̄ fit in syllo ad imp⁹le.
Egidio⁹ tamē dicit hic. q̄ hec fallā etiā potest fieri in sylis osten
siuis. et allegat ad hoc Aristotelē sc̄do rethoricoz. Quia in syllo
gisimis ostensiuis etiā sumi potest p̄ causa: quod tamē nō est cau
sa. Et declarat hoc sic. Videm⁹ cū causā esse illud post cui⁹ esse
habet esse aliud. Si ergo aliqd̄ videt̄ habere esse: ratione alieni⁹
illud videt̄ esse causa ei⁹. Et post factionē et p̄structionē ciuita
tis p̄cingūt multa mala: credit̄ ciuitas esse causa illoz̄ maloz̄.

Primi Elenchorum

En ergo sic argueret. post quod fuit mala est causa malorum. h. p.
ciuitate destructa sunt mala ergo ciuitas est causa malorum. hic est
syllus ostensio. et tamen secundum Aristoteli secundo rethorico sententia
est fallacia secundum non causam ut causam

Notandum tercio Quod modi huius fallere communiter
assignant duo. potest tamen etiam assignari tercius. Licet Arist. ut
dicit Egdor solū unū videat ponere. Primum modus est iste. Quan
do premissa non causa puenit cum pcone in subiecto. ut sic arguendo.
nullus homo est risibilis. et omne rationale est homo. et omne
rationale et risibile sunt idez. ergo nullū rationale est risibile. Ibi
illa ppo. et omne rationale et risibile sunt idez. est non causa ut cau
sa pueniēs in subiecto cum pcone. Secundus modus. Quando premissa
non causa puenit cum pcone in pdicato. ut arguendo. omne ratio a
le est hō. ois canis ē rationalis. et al et hō sunt ide. ergo ois ca
nis est hō In hoc palogismo hec ppo. hō et al sunt ide. est non cau
sa ut causa. et puenit in pdicato cum pcone. Tercius modus. Quā
do premissa non causa ut causa. puenit cum pcone tam in subiecto qm
in pdicato. ut sic arguendo. nullū al ē susceptiū discipline. et a
liquis hō ē al. et hō et susceptiū discipline sunt idez. ergo aliqs
hō nō ē susceptiū discipline. Sequitur corollarie pmo. Quod sic
arguendo. ois asin⁹ ē indibilis. omne al ē asin⁹. ois hō ē al. ergo o
mis hō ē asin⁹. Est fallā secundū non causam ut causam sic pceden
do. pco est fallā. ergo aliqua premissa. et nō nisi ista. ois asin⁹ est
indibilis. qā male intermicit premissa que nō est causa illi⁹ falsita
tis. et debet negari ille pcessus cum dicat. et nō nisi ista. ois asin⁹ ē
indibilis. nō em gracia illi⁹ pponis seqt pco fallā. h. ratione isti⁹
omne al ē asin⁹. Eōsimiliter dicet de isto palogismo. omne al ē asi
nus. ois equ⁹ ē al. et ois hō ē al. ergo omis homo est equus

Notandum quarto Quod phus in textu infert tria co
rollaria. Primum. Paralogismi facti secundū non causā ut causā.
simpliciter nō sunt insyllogisati: ad ppositū autē sunt insyllogisati. Quod
corollarium Egdor declarās dicit. Quod in hac fallā est duplex pro
cessus. Un⁹ a premissis ad pconē. Ali⁹ cum a pcone pcedim⁹ ad in
terimendū aliūq premissa. uterq pcessus est bon⁹ et non bon⁹. syl
logisat⁹ et nō syllogat⁹. Primum em pcessus simpliciter est syllogat⁹. qā
secundū rei vitatē pco seqt ex premissis. Ad ppositū autē nō ē syllogat⁹.
qā nō seqt pco ex illa premissa quā assumim⁹. Rursus pcedēdo a
pcone ad premissas: simpliciter et secundū rei vitatē est ibi interimenda

aliqua ppō. h̄ nō est ibi interimēda illa quā interimim⁹. vere em̄
ibi est aliqua ppō que est causa falsitatis. h̄ nō illa quā assignam⁹
p̄ causa. Scdm̄ corollariū. Mod⁹ palogifandi hui⁹ false plezi.
q̄ non m̄n⁹ latet interrogātes q̄ respōdentes. Per quod corol
lariū plūs dat intelligere. q̄ hec falla sit extra dictionē. et quo
em̄ p̄ncipiū decipiendi sumit ex pte rei: nō min⁹ hō decipit p̄sei
psm̄. h̄ raciocinādo cū alio. Et ita defect⁹ hui⁹ false nō min⁹ la
tet interrogātes q̄ respōdentes. Terciū corollariū. Q. palog
ifimi dicti sunt ppter p̄s. et ppter causam vt causam. Et in hoc
annectit hāc fallaz false. p̄sequēt. Nec nāq̄ falla vt dicit Egid
tis inquantū sit in syllis ad imp⁹ le: puenit cū peticione p̄ncipij.
inquantū vō sit in syllis ostēnsis: sic puenit cū falla p̄sequētis.

Conclusio respōsalis Falla scdm̄ nō causam
vt causam cū suis modis ab Arist. est sufficēter assignata. Nōi⁹
conclusionis veritas patet ex his que dicta sunt

Arguit p̄mo Nulla est fallacia scdm̄ non cau
sam vt causam. igit. pbat. nulla falla est effect⁹. igit nec cause. et
nec p̄s. q̄a effect⁹ et causa dicūt relatiue. modo posito vno rela
tinoz. ponit et reliquū. ¶ Dico q̄ cōprehendit sub ea. Vel dicūt.
q̄ nō op̄nit ponere fallaciam effectus. quia hec fallacia sit ratio
ne p̄missa sup̄flue. p̄missa autē est causa conclusionis

Arguit scdo Falla scdm̄ nō causam vt causam
non est ponenda. igit. pbat. Qis falla peccat p̄ra elenchū vey:
h̄ ita nō est hui⁹ modi. igit. n̄ sinor pbat. q̄a hec falla sit in syllo
ad imp⁹ le: in quo semp̄ p̄clo infert: eo q̄ hec sunt. i. mo p̄oz. h̄ nol
lus palench⁹ infert p̄clonē: eo q̄ hec sunt. igit. ¶ Dico q̄ sylus
ad imp⁹ le quo ad p̄mum processum nō est paralenchus. h̄ quo
ad secundum. quia in tali interm̄ittitur p̄missa non causa

Arguit tercio In quolibz syllo est falla scdm̄
non causam vt causam. igit. ita falla nō est distincta ab alijs. p.
batur aū. q̄a in quolibz syllo repitur quelibz p̄missa diuisim⁹ vt
maior vel minor. modo maior vel minor se sola: nō ē causa p̄clo
nis. Dicitur em̄ p̄mo p̄ioz. ex vno nihil seq̄tur. ¶ Dico q̄ hic nō
causa capitur generaliter p̄ illo quod non est causa nec totalis
nec p̄cialis. h̄ capitur hic nō causa eo modo vt diffinita est ante
Et ecia licet vna p̄missaz nō est causa totalis p̄clonis tū p̄cialis

Arguit q̄rto Hec falla habz causam appare

Primi Elenchorum

cie ex pte vocis. ergo male dictum est quod sit fallax extra dictionem.
 Hinc probatur. quia causa appencie est ut prius dicitur. quia propositio que
 non est causa: puenit in aliquo termino cum propositio que est causa. ut cum
 pcelone. Conueniencia autem in termino est pueniencia secundum vocem. ¶ Vi
 co quod illa pueniencia in termino siue secundum subiectum et predicatum po
 test attendi dupliciter. vel ratione vocis. vel ratione rei sate p vocem.
 Hec ergo fallacia comittitur: eo quod propositio que non est causa redargu
 cionis: puenit cum propositione que est huiusmodi causa in ali
 quo termino: non ratione vocis: sed ratione rei significate

Arguitur quinto Non causa non puenit cum pmissa
 causa. probatur. ens et non ens non pueniunt. causa et non causa ha
 bent se ut ens et non ens. igitur pmissa non causa non puenit cum p
 missa causa. Maior. quia sunt pdictoria. modo pdictoria non pueni
 unt. ¶ Dico quod licet causa et non causa formaliter accepta non puen
 unt. tamen materialiter accepta pro pmissis syllogismi. bene
 conuenire possunt in subiecto vel predicatione

Arguitur sexto In syllo ad impo le non est fallax se
 cundum non causam ut causam. probatur. In nullo bono syllo est fal
 lacia aliqua. si syllogismus ad impo le est bonus. syllogismus. ut dicitur primo po
 steriorum. ubi ostenditur pueniencia inter syllogismos. ¶ In ostensum est et ad im
 po le. Maior nota. quia palogismus deficit a bono elencho et syllo. ¶
 Dico quod syllogismus ad impo le absolute est bonus. syllogismus. inquantum ta
 men ibi accipitur pmissa supposita: que in secundo pcessu interueni
 unt licet non sit interuenienda. sic ibi accidit hec fallacia

Arguitur septimo Definire de fallax secundum non
 causam ut causam non puenit ppositum nostrum. probatur. quia puenit ad
 secundum ppositum. modo psciencia libri ppositum est distincta a psciencia libri. e
 lenchorum. ¶ Dico quod in libris ppositum definitur de fallax secundum non
 causam ut causam absolute. ut est quedam obligatio absolute. si hic
 de ea definitur ut est locus pphistice. et ut huiusmodi aliquid causam appencie sue

Et fallax secundum plures interrogaciones ut vna
 facere cum suis modis ab Ari. sic suffi. assig. p intelli. qstiois mote
Notandum primo Quod p q pbus in pcedentibus
 definiunt de fallax secundum non causam ut causam. pter definiunt de
 fallax secundum plures interrogaciones ut vna facere. que est vltima
 inter omes. Cuius ratio est. quia alie fallax extra dictionem decipi

Questio Decimanona Sol. 114

unt in arguendo. s. ista in ingrēdo et respōdēdo. Pro amplio
 zi intelligēcia dicēdoz. Sciēdū. q. ista. p. interrogatio. enū
 ciatio: idē nomināt s. nō eodē modo. In eo em̄ q. aliqua o. est
 fatua veri vel falsi: dicitur enūciatio. Propō vō dicitur: in eo
 q. ordinatur in syllā vel aliquā p. tione. Unde et dicitur p. q. si
 p. alio inferendo posicio. Interrogatio vō dicit: inquāntz capis
 cum signo interrogatorio. ita q. Interrogatio est p. p. babil accē
 pta cum nota interrogacionis. Et sic h. se vt sup. ad p. o. dya
 lecticā. q. p. dyalectica sup. addit p. sensu respōdentz. vel q. ap
 ponens dyalecticz querit p. sensum respōdentz. Ex quo seqtur
 corollariē. q. Interrogatio plures potest dici tot modz: quot mo
 dis dicitur p. plures. Propō aut plures dicitur. in qua nō ē p.
 dicatio vni? de vno. vt em̄ alibi declaratur. Licet vnitas diffini
 tionis: que diffinitio sit p. p. m. opacionē intellect? accipiēda est
 ex q. ditate et natura rei. ita q. p. res diffinitionis nō sunt vni: q.
 sunt in vno. s. sunt vni: q. dicūt vnā q. ditate et naturā. Unitas
 tamen enūciacionis seu p. ditionis: que sit p. p. d. opacionē intel
 lectus: accipiēda est ex intellectu cōponente et diuidēte. ita q. v.
 bi cadit vna actio intellectus componentis: et est vna enūciā
 cio. vbi vero cadūt plures compositiones et plures actiones in
 tellect? cōponēt? et diuidētis: ibi sunt plures enūciaciones.
 Et q. ex vna cōposicione solū vni cōponit cū vno: simplr et per
 omēm modū nō est enūciatio vna: nisi in qua cōponit vni cū v
 no. Vbi ergo p. d. āt plura de plurib? vel plura de vno. vel vnum
 de pluribus: semper est enūciatio plures

Notandū scdo Q. interrogacō plures potest
 dici duob? modz. Vno mō. vt habz vnitatē vocis et pluralitatem
 sensuum. Et talis regit in fallacijs in dictione. vt in cōposicione
 et amphibologia et talis est pluralitas implicita. Scdo potest
 fieri interrogatio plures scdm pluralitatē vocū et sensuū simul.
 Et talis est pluralitas explicita. et sic de ea est ad p. positū. Unde
 interrogatio plures vt vna. est quādo plura pluralitate vocis et
 sensus sim. l. sub vna nota interrogacionis p. ponūt p. modū vni?
 interrogacionis. Et dicit talis interrogatio plures: ppter plura
 litatē interrogatoris. et dicit vna: ppter p. uenienā pluriū inter
 rogatorū acceptōz in simul sub vna interrogacione. Diffinitur
 aut sic fallacia scdm plures interrogaciones vt vnā facere. Est
 idoneitas decipiendi p. uenies et p. ueniticia interrogacionis plu?

Primi Elenchorum

res ad interrogacionē vnā: ppter quā aliqs credit talē interro-
gacionē esse vnā: et quod ad ipam debeat dari vna responsio: cui
tamen sint dande plures, sicut est interrogacio plures. Cōman-
ter aut diffinit sic. Est deceptio anime pueniēs ex eo q' ppter pue-
nienciā p'pōnis plures explicite cū p'pōne vna: credim' ea esse v-
tendū sicut p'pōne vna. cū tamē nō est ea sic vtendū. Causa appa-
rencie, est pueniēcia interrogacionis plures cū interrogaciōe v-
na. Causa defect' est pluralitas interrogatorū acceptorū p modū
vnius. Sequitur corollarie. Q' in aliqb' facile est videre et intel-
ligere quādo est interrogacio plures, in aliqb' vō difficile est vi-
dere. Cui' facilitat' et difficultat' qdā assignāt causam ex mo-
do interrogādi. Quia quādo non pferit interrogacio sub vno mo-
do interrogādi: tūc ibi est facile videre q' sit interrogacio plures
Si aut fiat opposito modo, tūc difficile est videre. Sed si hoc esset
vex: falsa hec esset fallā in dictione, cū mod' interrogandi se te-
neat ex pte vocis. Ideo poti' dicendū est q' diuersitas interroga-
torum est causa facilitat' et difficultat'. Quādoq; eū maxime
manifeste apparet de reb' interrogat' q' plures sint. Et cū quā
Est ne mare celū vel terra. Sic manifestū est, q' nō est interroga-
cio vna. Inferiora eū et celestia maxime differūt. Dicit eū com-
mentator in de substantia orbis, q' q'q' attribuit inferiorib' et ce-
lestib'. totū est equocū et diuersum. hic et ibi. In alijs aut nō est
ita facile noscere diuersitatē interrogatorū, et vtp' est interroga-
cio plures, vt querēdo ita, est ne hic et hic hō: demonstrādo soīres
et brunellū. Et p hoc saluat q' ista fallā: est fallā extra dictionē
Quia sumit principium decipiendi ex parte rei

Notandū tercio Q' modi hui' fallē duplici
possunt sumi. Primo ex ipis interrogat'. Secdo ex modo inter-
rogandi. Racione interrogatorū modi hui' fallē sūt tres. Pri-
mus mod'. Quādo interrogāt plura de vno, ad quā interrogaci-
onem dat vna responsio. Et si q'rat, est ne terra: celus aut mare.
Similiter hic, postro q' soī currat et nō dispart, tūc interrogat',
currit ne soī et dispart, si dicat q' sic, ergo soī dispart: quod est
ptra supposicionē. Secūds mod' sit, quādo vnū interrogat de plu-
rib'. Et ad istā interrogacionē quādoq; dat vna responsio. Ut si
demonstrat' duob' homib' querat, est ne hic et hic homo, vt q' soī
et plato sit hō, et si respōdet q' sic, arguit ptra. Q' cū aliqs pcutit
hūc i. soīrē: et pcutit hūc, i. platōnē, ga nō pcutit hōes. Si aut
dicat q' nō: tūc seqt, q' vn' illoz nō esset homo. Terc' mod' sit.

Quando interrogatur plura de plurib⁹. Et si demonstrato vno bono et alio malo: queratur utrum hec sint bona vel mala. et si respondet unica responsione. et dicat quod sic. quod septem sunt bona. tunc sequitur: quod utrumque eorum sit bonum. et sic in alio esset bonum. Si vero dicatur. quod non sunt bona. sequitur quod neutrum illorum sit bonum. sed utrumque sit malum. Unde ad istas omnes interrogaciones non est danda una responsio: sed plures. Capitur autem sufficiencia horum trium modorum sic. Nam in qualibet interrogacione plures vel interrogantur plura de vno. sic est primus modus vel unus de pluribus. et sic est secundus modus vel plura de pluribus. sic est tertius modus. Distinguendo autem modos huiusmodi fallit ex modo interrogandi. sic ei⁹ modi essent duo. Primus. Quando plura interrogantur sub numero singulari. ut est ne hic et hic homo. Secundus. Quando plura interrogantur ut unus sub numero plurali. ut putatne sunt hec bona vel mala. Sequitur corollarie. Quia cum queritur. Est ne mare. celum vel terra: non debet dari una responsio simpliciter. Est ne mare. celum vel terra: non debet dari una responsio simpliciter. Et si disiunctim. dicendo. quod mare: nec est celum nec est terra. Similiter cum queritur. est ne hic et hic homo: demonstrato forte et platone. debet dici distincte. Hic est homo. et hec est anima est homo.

Notandum quarto Quod secundum philosophum ad plures interrogaciones ut vnā dando simplicem responsionē: aliquando fit verus elenchus. hoc est redargutio. aliquando vero non. Si enim respondens det affirmatiuā responsionē: vere redarguetur. Si vero negatiuā: non redarguetur vere nec apparenter. Cuius ratio est. Quia quando aliquid affirmatur de pluribus: potest de quolibet inferri per se. sed si aliquid negetur a pluribus simul. non oportet quod negetur a quolibet per se. Unde si propositum vno ceco et alio vidente. queratur. sunt ne ceca aut videncia. si respondetur affirmatiue quod sunt videncia: potest inferri. quod videns sit videns: et quod cecus sit videns. et ideo vere redarguetur. Si autem respondeatur negatiue. quod non videt. non sequitur quod possit inferri: quod quilibet illorum non videat. et ita neque vere redarguetur. Sicut in simili. si sol et plato non currunt: non sequitur quod sol non currat. et etiam quod plato non currat. Est enim ista veritas. sol et plato non currunt. altero eorum non currere. Ad vitandū enim copulatiue et igitur ambas partes esse veras. Ad falsitatem autem copulatiue sufficit vnā parte esse falsam. Verū tamē dicit philosophus. quod suppositio quibusdam etiam respondendo negatiue: potest esse verus elenchus. ut supposito. quod aliquid diffinitur in plurali sicut in singulari. Velut si cecus est quod non habet visum: natū est autem habere visum. sic etiam ceca sunt: quod

Primi Elenchorum

non habent visum, nata aut sunt habere visum. Isto itaq; si pro
sit licet falso, si ad oppositā interrogacionē plures respondeat ne-
gative, scit qd cec^o et videns sunt nō videncia: potest inferri, qd
et cec^o et videns sunt cēci: cū sint apti nati videre et nō vident.
Et sic sequitur verus elenchus seu redargutio

Conclusio respōsalis Falla scdm plures inter-
rogaciones vt vnā facere cum istis modis ab Arist. est sufficien-
ter assignata. Veritas hui⁹ p^olōnis patet ex his que dicta sunt

Arguit p^omo Nulla est falla scdm plures in-
terrogaciones vt vnā facere, igitur, pbatnr, qd nulla est falla scdm
vnā interrogacionē vt plures, ergo etiā nulla est falla scdm plu-
res interrogaciones vt vnā, tenet p^oia, qd nō est ratio diuersita-
tis. Alis, qd alias Arist. esset diminut⁹, nō em̄ sufficienter defini-
nasset de fallacijs ¶ Dico qd ratio diuersificat ia est, qd scdm vnā
interrogacionē vt plures: nō est aliqua causa apparēcie, s; scdm
plures interrogacōs vt vnā: est aliqua causa apparēcie, vt visus est

Arguit secūdo Nulla est falla scdm plures re-
sponiones vt vnā facere, igitur etiā nulla est falla scdm plures
interrogaciones vt vnā facere, tenet p^oia, qd nō est ratio diuersi-
tatis ¶ Dico qd hec ratio soluitur eodē modo sicut prima

Arguit tercio Interrogacio et p^o sunt idē, s;
nulla est falla scdm plures propositiones vt vnā facere, ergo et
ciam nulla est scdm plures interrogaciones vt vnā, alior patet
ex dictis ¶ Dico qd licet nō sit aliqua falla scdm plures p^oes
vt vnā facere: scdm vocē, tamē bene scdm rem. Quia eadē est fal-
la scdm plures p^oes vt vnā facere, et scdm plures interro-
gaciones vt vnā, tamen qd nō accidit deceptio: nisi vt p^oes stāt
sub forma interrogacionis, et ergo denominatur ab interrogaci-
one: et non a p^one. Alie em̄ false faciūt deceptionē in arguēdo
s; ista in arguēdo et querendo simul vt dictum est

Arguit q^orto Interrogacio et p^o nō sunt idē
ergo dictū vnū hui⁹ notabilis non est ver⁹. His pbatnr, ppositio
est oīo sumpta sine signo queritino, s; interrogacio est oīo sumpta
cum signo interrogatino. Constat aut qd tales oīones non sunt
eodē ¶ Dico qd licet interrogacō et p^o nō sūt idē formal⁹, sū bñ māl⁹

Arguit q^onto Sophista nō vtit⁹ interrogaciōe

ergo non habet determinare de falsa scdm plures interrogaciones
 vt vnā. *Ans* pbat. qd dyalectic⁹ interrogat. s⁹ sophista non ē dy-
 alectic⁹. ergo. *Ans* minor. qd dyalectic⁹ pcedit ex p⁹abilibus. sophi-
 sta aut ex apparētib⁹. ¶ Dico qd dyalectic⁹ interrogat et etiā sophi-
 sta. s⁹ nō eodē mō. sophista absolute. vt p⁹ in mod⁹ p⁹dict⁹. s⁹ dy-
 alectic⁹ itrogat de p⁹ sū rōdēt⁹; p⁹ponēs vtrāq⁹ p⁹ ē p⁹ditionis. et
 quā p⁹ ē elegerit postea ipse syllogizat. sic autē non facit sophista

Arguit sexto Scdm plures interrogaciones
 vt vnā nō ē palench⁹. igit nō erit falsa. *Ans* pbat. ois palench⁹ p⁹
 stituit ex p⁹onib⁹. s⁹ interrogaciones non p⁹stittunt nec sunt p⁹o-
 nes. igit. *Ans* maior. qd palench⁹ peccat p⁹tra v⁹z elenchum. et ergo
 palench⁹ assumit p⁹ones. *Ans* minor declarat p⁹mo perib⁹enias. p⁹
 posicio eū est oīo nō interrogatiua ¶ Dico qd licet interrogacō
 nō est p⁹o scdm se totā. vt sumit et p⁹onit eū signō q⁹stimo. tamen
 vt sumitur sine signo est propositio. et hoc sufficit

Arguit septimo Hec falsa non est falsa extra
 dictionē. pbat. qd hec falsa sit in oīone multiplici. s⁹ falsa peccās
 scdm aliq⁹ multiplex est falsa in dictione. igit. *Ans* maior nota. quia
 falsa scdm plures interrogaciones. vt vnā: sit in oīone. que habet
 plures sensus. pluralitas aut sensuū est in multiplici aliquo. mi-
 nor patet ex dict⁹ ante. ¶ Dico qd licet hic et ibi repitur multi-
 plicitas et pluralitas. tū nō eodē mō. vt patet in notab⁹l⁹ scdo

Arguit octauo Termin⁹ eodē modo h⁹z diffi-
 nia in singulari et plurali. ergo illa suppositio est va. *Ans* pba-
 tur. qd diffinitio exp⁹mit naturā et essenciā rei. s⁹ eandē rē facit nu-
 mer⁹ singulari et plurali. igit. *Ans* maior. qd diffinitio est sermo q⁹
 dicitur et essentia. *Ans* minor. qd idē facit cec⁹ et ceca ¶ Dico qd idē
 facit cec⁹ et ceca. s⁹ nō eodē mō. et q⁹ nō oīz q⁹ habeāt eādē diffictōez

Utz omēs fallacie ad ignoranciam elenchib⁹ ha-
 beant reduci. Pro intelligencia questionis huius mote

Notandū p⁹mo Qd postq⁹ p⁹b⁹s determinauit
 de sophistic⁹ elenchis quo ad p⁹ncipia eoz et causaz app⁹cie. hic
 tam determinat de ipis quantū ad p⁹ncipia et defect⁹ vt nō existen-
 te. Et qd sophistic⁹ elench⁹ peccāt p⁹tra v⁹z elenchū. aliquando
 in inferendo. aliquādo in p⁹bando. aliquādo ratione p⁹ditionis⁹.
 Et ergo *Ans*. docet modū reducēdi sophisticos elenchos in igno-

Primi Elenchorum

rancia elenchi. vt ex tali reductione appareat. in quo talis palchus peccat et deficit a vero elencho

Notandū scđo Quod dupliciter palench⁹ reduci⁹ ad ignoranciā elēchi. Vno mō reductōe gñ ali. Qñ em̄ in elēcho vt dictū ē: reſeruat racō ſylſi ſimplr. qđd peccat ſylſi peccat eciā p̄ra elenchū. ſicut quicqđ peccat p̄ra ſup̄: peccat p̄ra inferius. ¶ Peccat aut̄ oīs palench⁹ p̄ra ſyl ſm̄ et eo qđ libet hui⁹ modi palench⁹ eſt in modificat⁹: nō inferēs ex neceſſitate p̄lonem ex p̄miſſis. ergo eciā quantū ad hoc oīs palogifm⁹ peccat p̄ra elenchū. et in eū reducitur. ¶ Nec aut̄ reductio in ignoranciā elenchi eſt generalis. qđ ſcđm̄ aliqđ cōmune. Nonerte tamen. qđ in ſyllogifmo duplex eſt modificacio vel mod⁹. Vna eſt debita diſpoſicio p̄miſſarū in qualitate et quātitate. de qua Ariſt. loq̄r. p̄mo pōzmm̄. Alia eſt imodificacio que eſt neceſſaria illacio: vel p̄bacio p̄ eluſionis ex p̄miſſis. In ſyllo em̄ p̄lo debet ſequi ſoāliter et ſyllogifrice ex p̄miſſis. et p̄miſſe debēt eſſe p̄batiue p̄lonis. ſaltem in ſyllo p̄batiuo. Et de tali modificacione eſt ad p̄poſitū p̄ncipaliter cū dicūt. oīs palēch⁹ eſt imodificat⁹. Scđo palench⁹ reducitur ad ignoranciā elenchi reductionē ſpeciali. p̄ cui⁹ cognitione

Notandū tercio Quod reducere aliquā fallaciā in ignoranciā elenchi reductione ſpeciali: nō eſt aliud: qđ oſtendere talē fallaciā peccare p̄ra aliqđ p̄ticulā poſitā in diffiniōe elenchi. Et hac reductione reducunt̄ ad ignoranciā elēchi oīs fallacie: tam in dictione. qđ extra dictionē. Prime tres fallacie in dictione. ſc̄z. equocacio. amphibologia. et falla figure dictionis: peccāt ſcđm̄ multiplex in dictione vel oīone. in hoc qđ vna dictio vel oīo plura ſat. Ad vñ aut̄ elenchū requirit̄ vnitas rei. Et ſic iſte tres peccāt p̄ra hanc p̄ticulā nomis et rei ſimul. Ille vñ tres. falla cōpoſicionis. diuiſionis. et accent⁹: peccant p̄ra vñ elenchū: p̄ tanto. qđ in ip̄is dictio vel oīo nō eſt eadē ſcđm̄ ſoāam ſ. ſolū ſcđm̄ potenciā. nec eciā res ſignificata eſt vna. Peccāt ergo ſ. hāc p̄ticulā in diffiniōe elenchi poſitam: nomis et rei ſimul. Sed falla accidēt⁹ qđ nō bene inferit p̄lonē: p̄pter extraneam habitudinē mediij ad extrema: peccat p̄ra hāc p̄ticulā. ex neceſſitate accidere. i. ſequi p̄lonē. Falla aut̄ a ſecundum qđ ad ſimplr eciā peccat p̄ra diffiniōē elenchi. qđ in palogifm̄ illius falle nō eſt affiācio et negacio eiſdē de eadē. quod tamen requirit̄ ad vñ elenchū. et ſic peccat p̄ra iſtā p̄ticulā ad idē. Falla

latia etiā ignorācie elenchi: vt est fallā specialis: peccat ꝑ diffi-
nitionē elenchi. qā nō obseruat ꝑdicionē speciales requisitas ad
vex elenchū. vt declaratū est circa modos ei⁹. Similiter fallā se-
condū non causā: vt causā: peccat ꝑtra elenchū ꝑ tanto. qā
in fallā scdm nō causā vt causā. ꝑcto nō seqtur ex necessita-
te ex ꝑmissis. Et sic peccat ꝑtra hāc ꝑticiā. ex necessitate acce-
dit. Fallā ꝑticionis ꝑncipij peccat ꝑtra elenchū. qā nō ꝑbat. et
sic peccat ꝑtra hanc ꝑticiā. nō ꝑnumerato eo quod erat in ꝑnci-
pio. Similiter fallā ꝑntis peccat ꝑtra elenchū ꝑ rāto. qā ipsa re-
ducit ad fallā accidet. eo qd est ꝑs ei⁹ vt dictū est ante. Et qā
fallā accidet peccat ꝑtra elenchū. ergo et ista. Similr fallācia
scdm ꝑdices interrogaciones vt vnā: peccat ꝑtra elenchū. quia
ꝑalogismi hui⁹ falte nō sunt ex ꝑpōnib⁹ vel oꝛonib⁹: que sunt v-
na. quod tamen requit ad vex elenchū. Et sic hec fallā peccat cō-
tra gen⁹ syli. Syllus em̄ est oꝛo. Idē autē est oꝛo et vna oꝛo. sicut
Idem est homo et vnus homo. vt dicitur quarto methaphisice.
Et modo. oracio plures non est vna oracio

Notandū q̄rto Q̄ ignorancia elenchi de qua
nunc est sermo: nō est fallā specialis s; generalis. Om̄e em̄ iūdo
quod aliquo modo se extendit ad plura: habet rationē cōmunis.
Et methaphisica est cōmunis sciēcia. qā se extendit. ad om̄ia en-
cia. ei⁹ em̄ obiectū est ens quod est cōmunissimū. Sic fallā igno-
rācie elenchi extendit se ad om̄es alias fallācias. et quo om̄es
ad eam reducūt. et ꝑ ꝑns est cōmunis. De modo autē cōmunitatē
hui⁹ fallacie quidā dicūt. Q̄ hec fallā sit cōmunis ꝑ ꝑdicationē
Ita qd hec fallā cōmuniter accepta: sit oīs fallā. et qd ꝑoaliter di-
catur. Fallā eguocacionis: est ignorācia elenchi. Fallā accidet
est ignorācia elenchi. et sic de alijs. Sed iste mod⁹ dicēdi nō est
verus. ꝑoaliter em̄ racio specialis oīm fallāciarū differt a racio-
ne h⁹ falte. Sicut em̄ in moralib⁹: vtutes et vicia distinguūt scd;
q sub alia et alia ratione sumūt. sic et falte scdm diuersas racio-
nes sumpt: sunt distincte et diuersae. Videm⁹ em̄ q in vtutib⁹ cir-
ca eandē materiā potest vsari. cast⁹. magnanim⁹. et iust⁹ legalis.
Si em̄ aligs exerceat opa castitat⁹: qā in eis delectat⁹: ille ꝑpe ca-
stus est: Ant⁹ vō facit opa castitat⁹. qā hoc honorabile est: ꝑpe ma-
gnanim⁹ dicūt. Ant⁹ vō facit opa castitat⁹ qā lex ꝑcipit: est iustus
legalis. Ipsa vō iusticia legalis licet sit vt⁹ cōmunis ad om̄em
vtutē. eo qd respicit oīm vtutē et materiā cuiuslibet vtut⁹. tamē

Primi Elenchorum

nō est cōmūnis vñs p̄ p̄dicacionē. nō em̄ hec est bona p̄dicacō ⁊
fōzalis. castitas est iusticia legalis. cū oīno eaz ⁊ iuerse sunt raci
ones sic in p̄posito dicendū. q̄ hec fallā cōmūnis est. ⁊ co. q̄ vñ
tur circa materiā cūinslibet falle. Idē em̄ palogism⁹ fit ⁊ scđz ge
neralem ⁊ specialē fallaciā aliter tamē ⁊ aliter. Ut palogismi
peccātes scđm equocacionē: si p̄siderat. ⁊ vt innitunt p̄p̄is maxi
mis sophisticis. scđz q̄ oīni nomini correspōdet vñū fatū: peccāt
p̄ equocacionē. Si vñ p̄siderāt vt om̄itūt aliq̄ p̄icūlā positā in
diffinitione elenchi: peccāt p̄ generalē fallaciā ignorācie elēchi.
Cū itaqz hec fallā distinguit scđm fōzālē racionē ab alijs nō po
terit eis esse cōmūnis p̄p̄dicacionem. Si querās. Ex quo hec
fallā cōmūnis est ⁊ nō p̄p̄dicacionē. an ita sit cōmūnis: qđ eci
am sit distincta a qualibet alia. Respōdet scđm Egidiū. q̄ Ba
plex est cōmunitas. Vna scđm materiā. Alia scđm fōzām. Sicut
ergo methaphisica est generalis ad omēs sciencias: generalitā
te scđm materiā q̄ aliquomō defīniat de om̄iente. nihilomi
nus tamen est distincta sciencia ab om̄ib⁹ alijs sciēcijs. Sic p̄
fōziter dicendū est in p̄posito de hac fallā. q̄ q̄a est generalis ad
alias: generalitate scđm materiā: ⁊ nō scđm formā. cū habeat
fieri scđm fōzālē racionē distinctā ab alijs. sic est generalis. qđ
tamen est distincta ⁊ differens ab om̄ibus alijs

Conclusio respōsalis Oēs falle tā in dictiōe
q̄ extra dictiōez habent reduci ad ignoranciā elenchi. Veritas
huius p̄clusionis patet ex his que dicta sunt in notat̄ illi tercio

Arguit p̄mo Nulla fallā peccat p̄tra illacio
nem: ergo reductio generalis fallaciāz. nō est p̄ueniēs. Hīs p̄ba
tur. q̄a falle sunt defect⁹ syl̄li dyalectici. h̄ de racione syl̄li dyale
ctici est p̄bacio ⁊ nō illacio. igit̄. m̄saior patet. q̄a falle sunt de
fect⁹ elenchi. modo elench⁹ est syl̄lus dyalectici⁹ ⁊ batūns. vt di
ctum est ante. Et dico q̄ licet p̄siderādo palenchos vt sunt obli
quitates syl̄li dyalectici: peccāt p̄tra p̄bacionē. nihilominus ta
men si considerantur vt sunt obliquitates dyalectici: vt syllogi
smus est. quia syl̄lus dyalecticus est syl̄lus. ⁊ sic peccāt p̄ illaciōz

Arguit scđo Nō omēs falle reducūt ad falla
ciā ignorācie elenchi igit̄ p̄lo fals⁹. Hīs p̄bat̄. q̄a si sic. tūc seque
retur. q̄ oēs falle essent vñā. qđ tñ fals⁹ est. q̄a sunt tridecim. ⁊
sequēcia p̄bat̄. q̄a ex quo reducunt̄ ad vñā: identificāt in illo vñō

quæadmodū plures suntj pticulares: cū simul pñt: sic et ipis v
nis sunt? ¶ Dico q licet omēs fallē sunt vna fallā in genere &
non in specie et formaliter

Arguitur tercio Nō omēs fallacie reducunt ad
fallaciā ignorācie elenchi. pbat. idē nō reducūt ad seipm. s fallā
ignorācie elenchi est fallā specialis. ergo nō reducūt ad istā. Alia
ior nota. qā idem nō ptinet seipm ¶ Dico ignorācia elenchi ca
pitur duplr. vt dictū est qstione. xvj. Quo modo p ōmissione cui?
cunqz pticūle posite in diffinitione elenchi. et sic est fallā genera
lis. Alio modo capit p ōmissione alicui pticūle requite ad pdicti
onem. et sic est fallā specialis. Nō ergo est incōueniēs fallaciam
ignorācie elenchi scdo modo reduci ad fallam ignorācie elēchi p
mo mō. sicut spectale ad generale. sic enī idē nō reducūt ad seipm

Arguitur qarto Perfectū nō reducūt ad imperfe
ctum. s fallē in dictione et etiā accidentē pfectiores sunt q fallā
lacia scdm ignoranciā elenchi. igit. Alsinor pbat. qā illa fallā est
pfectior que min⁹ deficit a v elencho. et illa imperfectior que pl⁹
deficit. Cōstat aut. q fallā ignorācie elenchi pl⁹ deficit ab elen
cho q fallā accidentē vel alia in dictione. pbat. qā fallā ignerā
cie elenchi directe est ptra pticulas speciales positas in diffini
tione elenchi. vt ptra has ad idē. scdm idē. similiter. et in eodem
tempore. Sed alie fallacie peccāt ptra elenchū in pticulis gene
ralib⁹. mō grani⁹ peccat q peccat in specie q ille q in genere

Arguitur quinto Fallā ignorācie elenchi habz fi
xi circa pditionē. s nō oēs fallē peccant in pditione. igit non
omēs fallē reducūt ad ignoranciā elenchi. Alsinor. qā aliquē pec
cant in illacione ¶ Dico q he dne rationes pcedūt de ignorā
cia elenchi: vt est fallā specialis. de qua nō intelligit conclusio

Arguitur sexto Nō est aliqua vna fallā genera
lis ignorācie elenchi ad quā reducātur omēs fallē. pbat. qā se
cundū alios et alios defect⁹ et scdm altā et aliā pticulā positā in
diffinitione elenchi: sumit altā et alia fallā. s ignorancia elenchi
ad quā reducunt omēs fallē sic scdm alios et alios defect⁹. ergo
erit alia et alia fallā et non vna. et ita omēs fallē speciales non
reducunt in hāc sicut in vnā ¶ Dico q licet ignorācia elenchi fi
at diuersis modis. tamen qā in omib⁹ istis intendit vnum aliqd.

Primi Elenchorum

ut defectus et appencia veri elenchi. ideo hec falsa est vna falsa. si
cut potest ostendi in simili de iusticia legali: que est vna ut. q. p
eam intēdit vni aliqd. Sequitur ergo corollarie. q. sicut equoca-
cio est falsa vna: et tamen habet diuersos modos. sic ignorancia
elenchi de qua nūc loquimur: est vna fallacia. habet tamē tot mo-
dos: quociens contingit peccare contra verum elenchum

Arguit septimo Illud ad quod aliqua redu-
cuntur et inet illa que reducuntur ad ipsū. s. falla ignorancie. ele-
chi nō p̄tinet omēs fallas. igitur. maior. q. omē mensurās p̄ti-
net sua mensurata. minor. q. idē nō p̄tinet opposita. s. et de-
clin falsē sunt oppositē. q. ille que sunt in discordē: aliunde sumūt
causam sue appencie. q. ille extra dictionē ¶ Dico q. idē nō p̄ti-
net opposita p̄pe dicta et sub rationib⁹ distinctis. p̄stat autē q. fal-
lacie omēs inquantū p̄tinent in falla ignorancie elenchi: in vna
ratione generali p̄ueniūt. q. deficiūt a vō elēcho. et sic opposita
sub rōe ḡali p̄tinent ab vno. ut differēcie oppositē sub p̄fate ḡali

Arguit octauo Supflūū est reducere fallaci-
as ad istā. p̄bat. q. in qualib⁹ fallacia p̄us ostensa est causa de-
fectus. ergo nō oportet hic hoc iterū ostēdere. peccatū enī est fieri p̄
plura quod potest fieri p̄ pauciora ¶ Dico q. ante ostensa ē cau-
sa defectus cuiuslibet falsē scdm se et absolute. s. hic ostēdit causa
defectus. ut deficiūt a vero elencho: cuius sunt obliquitates. nō
ergo est superfluitas

Utrū p̄tineat ad hāc scienciā definiare modum
quo generant in nobis fallē. Pro intelligencia questionis hui⁹

Notandū p̄mo Quod postq. Arist. definiauit
de loc⁹ sophisticis et fallacijs scdm se et etiā ut deficiūt a vō elen-
cho. et ut etiā habēt reduci ad elenchū. hic itā p̄ter definitur de
ipsis in cōpacione quo ad nos: inquantū nos decipimur p̄ eas. et
ut in nobis causant deceptionē. Falsē enī sunt q. impit⁹ facili-
me decipiunt. q. nō possunt distinguere inter idē et diuersū. Sa-
pientes autē q. hoc facile discernere possunt: nō ita decipiuntur si-
cut imperiti. Unde dictū est ante. sapientis est nō mentiri nec de-
cipi. s. menciētē et volentē decipere enadere et manifestare

Notandū scdo Quod tam p̄ fallas in dictione q. s.
extra dictionē generat deceptio in nobis. eo q. nō possum⁹ discere

nere inter idē et diuersum. hoc tamen aliter fit in fallacijs in di-
 ctione: et aliter in fallacijs extra dictionē. In fallacijs em̄ in di-
 ctione fit deceptio: ex eo q̄ nō potest discerni in sermone ⁊ voce.
 et diuersum in re. vt in amphibologia et equocatione causat̄ de-
 ceptio. ex eo q̄ nō potest discerni multiplex dictionis vel orōnis
 quod multiplex videt̄ esse idē in sermone. ratione cui⁹ identita-
 tis in sermone alijs credit eciā esse identitatē in re facta. que di-
 stinctio vt dicit Arist. in textu: in aliqb⁹ equocō est facili⁹ ad co-
 gnoscendū et pl⁹ idonea q̄ in alijs. In his em̄ equocō que sunt e-
 quinoca et multiplicia scdm analogiā. et maxime in his que sūt
 p̄ncipia alior⁹ vt ens vnū idē: nō est facile noscere. q̄ in talibus
 equocō nomē est vnū: et factū quodā modo eciā vnū. In analogis
 em̄ natura cōmunis p̄cipat scdm p̄us ⁊ poster⁹. et sic videt̄ ha-
 bere identitatē in illis que ei⁹ naturā p̄cipiāt. In equocōis autē
 alijs p̄p̄e dicit̄: vt in equocō a casu. q̄a sibi est vnū nomē diuersis im-
 positionib⁹ diuersas res sans: nec est aliqua natura cōmunis. s̄
 solū nomē cōmune: facile est noscere distinctionē talē S; in fal-
 lacia cōpositionis et diuisionis decipimur. eo q̄ credim⁹ orōnez
 cōpositā nō differre a diuisa. et sic credim⁹ facta p̄ ea esse eadē. qd̄
 tamen non est. vt p̄batū est circa fallam cōpositionis et diuisionis
 Similiter in fallā accēt⁹ decipimur. q̄a putam⁹ voces et nomen
 graniter et acute placū nō differre. In fallā eciā figure dictionis
 decipimur. eo q̄ nō possum⁹ distinguere in em̄latione facie vel
 suppositione t̄m̄or. Difficile em̄ est indocto et imperito cogno-
 scere: que sunt illa que in facione vel suppositione distinguuntur
 Sic similiter. si fuerit aliqd nomē qd̄ facit quid vel quale quid vel
 hoc aliqd. grane est distinctionez intelligere et ponere inter illa
 p̄pter identitatē pueniente. Unde facile aliquis decipit̄. Patet
 ergo quomodo decipimur p fallacias in dictione. eo q̄ non possum⁹
 in eis distinguere ⁊ discernere idē in sermōe: ⁊ diuersū in re vt factū

Notandū tercio Q̄ q̄a fallā figure dictionis
 multū videt̄ puenire cū fallacijs extra dictionē. vt eciā dictū est
 ante. In palogismis em̄ figure dictionis cōmittunt̄ eciā fallē ex-
 tra dictionē vt accident⁹ ⁊ p̄p̄e. Propter quod Jeno et alij an-
 tiqui posuerūt fallaciā figure dictionis inter fallacias extra di-
 ctionē. Ne ergo alijs credat̄ hoc esse ver⁹. Ideo p̄bus p̄bat dūa
 bus rationib⁹. q̄ hec fallā sit in dictione. p̄ma. Illa fallā in dictō
 ne dicit̄: qua magis p̄tingit deceptio cū alijs disputato q̄ p̄ se

Primi Elenchorum

ipm considerando. h̄ fallā figure dictionis est hui⁹ modi. igit. *Sedā*
ratio. Illa fallā est in dictione que causat ex similitudine dictio-
 nis cū dictōe. h̄ sic ē de fallā figure dictōis. vt ostēdū ē aū. g. 24

Notandū q̄rto Q̄ sicut decipimur per fallas

In dictione vt declaratū est. ita p̄le est decipi nos p̄ fallas extra
 dictionē. Ideo q̄a nos nō possum⁹ distinguere idē p̄m scdm rez
 et p̄m scdm rem diuersum. Aliquādo em̄ puenit aliqd alicui v.
 no modo: quod nō puenit ei alio modo. et sic postq̄ nō possum⁹
 hac distinguere fit q̄ decipimur. vt hoc p̄dicatū spēs: puenit ho-
 mini aliquo modo. vt quādo est p̄le. h̄ nō puenit ei vt p̄ticulare.
 et sic tunc decipimur p̄ fallā accidēt. vt hic. hō ē spēs. sōi ē hō
 ergo sōi ē spēs. Diuersimode tamen causat in nobis deceptio p̄
 fallas extra dictionē. In fallā em̄ accidēt decipimur. eo q̄ non
 possum⁹ bene indicare idē et diuersum vnum et multa. nec recte
 scim⁹ aliqd atēbuendū esse alteri vno modo et non alio modo.
 Unde et hec fallā accidēt tantā habz latenciā: q̄ etiā scientes
 et artifices expti: ab inscijs decipiunt et redarguūt p̄ eā. vt di-
 cit plus. Quod dictū p̄bi exponens Egidius dicit. Q̄ sapiens in
 quantū sapiens nūq̄ redarguit. h̄ q̄a scientis et sapientis est p̄
 siderare causas vles. vt dicit p̄mo metaphisice. Potest aut̄ hoc
 fieri. q̄ aliq̄s considerās causas vles: deficiat circa p̄ticularia: et
 ita decipiat. et hoc fit p̄ fallā accidētis. Vel q̄a nō est inconue-
 niens aliquē esse sapientē in vno et non in alio. Potest ergo
 aliq̄s existens sapiens in vno: decipi in quo non est sapiens ⁊ exp̄-
 tns. In fallā aut̄ p̄tis decipimur. q̄a opinamur p̄sequens non
 posse esse sine aīcedente. sicut opinamur et credimus: aīns non
 posse esse sine p̄te. Sed in fallā a scdm qd ad simplr decipimur
 q̄a nescim⁹ distinguere inter p̄dictionēz verā et appentez. que p̄-
 dictio appens videt̄ esse pene p̄dictio licet nō sit. Et eadez ratio-
 ne decipimur in fallā ignorācie elenchi. Sed in alijs sequentib⁹
 sejt in fallā scdm nō causam vt causam: p̄titionis p̄cipij. Et
 in fallā scdm plures interrogaciones vt vnā: decipimur. q̄a non
 recte seruat⁹ p̄dictiones positas in diffinizione veri elenchi. Ere-
 dimus em̄ q̄ modi harz fallaz essent veri sylli. et credim⁹ diffini-
 tionem veri elenchi p̄ntre palogismis harz fallaz: q̄s em̄ nō est

Conclusio responsalis Ad hāc scienciāz recte
 p̄tinet ostendere modū quo fallē et deceptiones causant in no-
 bis. p̄bat. Alia non curatur nisi cognitū. decipi aut̄ malū est. et

quo est iudicio et p̄tas imperiti et ignorātis. Ignorare autē et nescire est malū. s̄ p fallas decipimur v: pbatū est sup̄. ergo necesse est trādere modū quo p fallas decipimur. vt postq̄ hoc scire zimus: possem⁹ hoc fugere et evitare. Quare p̄clūso vera

Arguit p̄mo Nō est necessariū specialiter hic ostendere modū quo decipimur p fallas. igitur. pbat̄ur aī s. peccatū est fieri p plura quod potest fieri p pauciora. s̄ p̄us ostensū sūt modi quomodo quelibet fallacia habet causam apparencie sue et modum decipiendi. ergo non fuit necesse hoc repperere

Arguit scdo Nūgacionē cōmittere est supfluum et p̄ter racionē. s̄ hic defm̄are de modis q̄b⁹ fallē habent fieri in nobis est nūgacio. igitur. z̄s̄ maior. q̄a supflua et nūgatoria sunt dimittenda: et solū necessaria defm̄anda. z̄s̄ minor. quia illi modi quib⁹ decipimur antea sunt dicti ¶ Dico q̄ hec argumēta vix p̄cludūt. q̄ modū q̄b⁹ decipimur antea sunt dicti diuissim et distincte circa vnāquāq̄ fallam. s̄ hic dicitur simul quasi p modum recollectionis et recapitulacionis

Arguit tercio Nō est p̄le nos decipi p fallas igit. pbat̄. q̄a intellect⁹ semp est veror. tercio de anima. ergo nō potest decipi p fallas ¶ Dico q̄ intellect⁹ semp est veror. vix ē in p̄ma opacione. In tali cū solū intelligit ens. nō ens cū nō intelligit. tercio de anima. In scda tamen et tertia opacione potest esse falsorū: componendo illa que coponi non debent: et accipiendo in discursu illud pro causa quod non est causa

Arguit q̄rto Nō est p̄le intellectū nost̄r decipi his tredecim fallacijs. igit. pbat̄ aī s. autoritate Arist. i. mo bni⁹. vbi dicit. sapiens non est mentiri. s̄ menciētes ostendere. vbi dicit Egidi⁹. Sapiens fallere non vult: nec potest falli. si ergo nō potest falli: nō p̄tingit deceptionē fieri in nobis ¶ Dico q̄ licet sapiens et doct⁹ nō potest falli et decipi. tamē imperit⁹ et indoctus potest falli et decipi. Quia autē sequētes questionēs non sunt tante vtilitatis nec necessitatis: non oportuit tam longe in eis immorari. vt factum est in precedentibus

Utrum syllogismi sophistici peccantis in materia sint eadem p̄incipia enim syllogismis sophisticis peccantibus in forma. Pro intelligēcia questionis more

Primi Elenchorum

Notandū pmo Qz scdm plm in textu duplex

est syllogismus sophisticus. scilicet peccās in materia. et peccās in forma. Peccās in forma: est q videt syllogismus et nō est. et ppe debet vocari i palogismus. siue sit peccās in forma tantū. siue in materia et forma simul. Alius est peccās in materia tantū. et est q est syllogismus: nō tamen est pueniēs rei. Et de hoc plm dicit etia. Primo. q syllogismus sophisticus peccās in materia accipit falsa. Secdo. q p eū potest accipi expiēcia de ignorācia respondētis. Tercio. q talis syllogismus puenit cū syllogismo tentatino. Syllogismus em tētatius pcedit ex his que vident respondenti. si ergo respondens sit ignorās et pcedit falsū poterit ibi syllogizari falsus. ita q idē erit syllogismus peccās in materia et tentatius. Inquantū qd accipit falsa: dicitur peccās in materia. Inquantū aut pcedit ex his que videtur respondenti: dicitur tentatius. Et qd vltēriū sequitur Differēcia inter syllogismum peccantem in materia: potest sumi expiētiū de respondente. Per syllogismū aut peccantē in forma: et si syllogizet solutio: nō tamē facit manifestum si respondens ignorat. quia tam sciētes q igno rantes per ipsos decipiuntur

Notandū scdo Qz materia syllogismi est duplex.

Quedā est materia syllogismi simplr et quodāmodō ppe: ex qua syllogismus materialiter pstituit. Dicitur em pmo phisicorū. materia est ex quo aliquid sit. Duplex aut est talis materia syllogismi. Quedā pproxima. vt p positiones. Et quedā remota. vt tres tēmini syllogistici. Dicitur em pmo por. Ois syllogismus pstat ex tribus tēminis et duobus pponib⁹ inferētib⁹. Alia aut est materia syllogismi non simplr: s poci⁹ pferas quedam psequēs materiā pmo modo dictā. hoc est pmissas. vt est p babilitas in dyalecticis. et necessitas in demonstratōnis. p bilitas em et necessitas sunt p dictiones et ppetates pmissarū. Hec em pmissae dicuntur necessarie: que non possunt aliter se habere. Hec aut pmissae dicuntur p biles: que oib⁹ aut pluribus. aut maxime sapientib⁹ videntur esse vere. Hec aut est ad ppositum de materia scdo modo dicta. In syllogismo em sophistico: pmissae videntur esse p biles aut necessarie. et tamē sunt falsae. vt hic. qd nō p didisti cornua. qd decē oculos nunq p didisti: et tamen eos nō habes. Et p formiter dicat. q forma syllogismi est duplex. materia em et forma dicuntur relatiue: et opponuntur relatiue. ergo. quot modis dicitur

unum: tot modis et reliquis. Aliqua ergo est forma sylli simplr. vt est modus et figura. Requirit enim ad sylm vt dicitur pmo ppx: qd debz esse in modo et figura. saltē ad sylm de medio cōmuni. Syllus enim expositus est bene in figura. s. nō in modo. ex purz em singulazibz nō fit syllus in modo. vt declarat pmo priozum. Alia autē est forma sylli prima et ppinqua. Et in demonstratinis: forma syllogismi demonstratini est habitudo mediij ad pconē. sicut cause ad effectū. In syllo em demonstratino fit pcessus p causaz ad effectum. ex quo scire est p causam pmo phisicor. et pmo posteriorz. Sic in dyalecticz requiritur habitudo localis in qua fundat argumētatio dyalectica. vt ostenditur secundo thopicis

Notandū tercio Quidē syllo peccante in materia

zia est diuersitas inter logicos. Quidā em dicūt q talis non est sylus simplr. s. ad aliquē tantū. nec est semp sylus ad aliquē. s. tūc quādo respōdens nō cognoscit defectū ei. Et hoc videt dicere phus pmo elenchor. vbi dicit. Q. sophisticus elenchus nō est simplr elenchus s. ad aliquē. Sed ptra hāc opinionē Egidius dicit q pcedit ex falso intellectu phi. Nō em intelligit dictū suū. de syllo peccāte in materia. s. de syllo peccante in forma. Unde ad esse sylli simplr. sufficit accipere pponēs affirmatīas vel negatīas. que sunt pncipia materialia sylli simplr. Quia autē sylus peccans in materia accipit pponēs affirmatīas vel negatīas. licet non pponēs pbabiles aut necessarias peccat ergo ptra naturaz sylli dyalectici vel pbarini. nō autē sylli simplr. Et ita sylus peccans in materia est bonus sylus illatius. licet nō pbarius et dyalecticus. Si obijcias. Syllus peccās in materia: ē sylus sophisticus. s. sylus sophisticus nō est sylus. sicut mortuus hō nō ē hō ergo sylus peccās in materia nō est sylus. Respōdet q fallum. mortuū sophisticū et huiusmodi que puationē importāt: si addatur illis quibz opponitur: nō potest ex eis inferri dictū simplr. si vō addantur his quibz nō opponit: potest bene inferri dictū simplr. Unde et si nō sequitur. hō mortuus. ergo hō. tamē bene sequitur. corpus mortuus. ergo corpus. Eū itaqz sophisticū. vt dicit de syllo peccante in materia: opponit pbabilitati vel pueniēcie rei. et non ipsi syllo. ideo nō est incōueniēs. qd sylus sic sophisticus sit sylus. Segue corollarie. qd sylus peccās in forma magis est sophisticus. q. peccās in materia. patet. Quia peccās in forma deficit a forma syllogismi. In materia peccans deficit a materia et pba-

Primi Elenchorum

bilirate. modo. illud qđ deficit a forma: pl⁹ deficit qđ illud qđ a materia. sicut enī. sola res magis est: que est p formā: qđ que ē per materiā. sic etiā illud quod deficit: scđm formā: magis deficit qđ quod deficit: scđm materiā. Patet ergo. qđ syl⁹ peccans in forma. plus est palogism⁹. et syl⁹ sophistic⁹: qđ syl⁹ peccās in materia. Sequitur corollarie. Si syl⁹ peccās in materia aliquando dicit cōmuni nomie syl⁹ sophistic⁹. hoc nō est id eo. qđ plus sit sophistic⁹ qđ ille q peccat in forma. Sed ideo sic nominatur. qđ a nomen speciale non habet

Notandū qđ quarto Qđ syl⁹ peccantes in materia

sunt duplices. Quidā enī sunt falsigraphi: qui opponit syl⁹ demonstratino. Et illi vocātur palogismi discipline. quia sunt ptra scienciam. Procedūt enī ex pncipijs alicui⁹ sciencie false intellecte. Sicut ptingit in isto pncipio. omēs linee ducte ab eodē puncto in eundē punctū sunt equales. qđ intelligit de lineis rectis et nō circularib⁹. Similiter enī sic argueret. cūm totū est maius sua pre. s. afa tua est ps rui. ergo tu es maior qđ tua afa. et sic anima esset quāta et materialis. quod est ptra Arist. tercio de anima. Maior enī intelligit de pre quātitatina. et hic assumit p qualibet pre. Alij sunt palogismi pcedentes ex pncipijs cōmuni bus in sciencia speciali. Sicut arguebat Brisso de quadratura circuli. Et tales palogismi vocat⁹ litigiosi et sophistic⁹ qđ nō faciunt quod vident⁹ facere. Vidēt enī demonstrare pclonē in sciencia speciali: quā tamen non demonstrāt. De palogismis itaqz falsigraphis nō pnet determinare ad ar⁹ sophisticā. tales enim pcedūt ex p⁹s aut ex opposit⁹ p⁹s. Dialectica aut⁹ et sophistic⁹ sunt sciencie cōmunes. Etiā ea que non possunt sciri sine cognitione omnium scienciar⁹: nō sunt de p⁹deracione cuius sciencie. s. syl⁹ falsigraphi nō possunt sciri sine cognitione cuius scienciar⁹ quodāmodo. sciencie aut⁹ sunt infinite. in quaz quolibz reperuntur syl⁹ falsigraphi. Tamen ad ar⁹ sophisticā pnet p⁹ fiderare de syl⁹ litigioso. quia talis procedit ex cōmuni bus. modo dialectica et sophistic⁹ sunt sciencie cōmunes

Conclusio responsalis Eadē sunt pncipia syl

logismoz peccacium in materia. et eoz q peccāt in forma. pba⁹ p⁹lo sic. Eadē p⁹o que est p⁹lo syl⁹ peccāt in forma: potest esse p⁹missa in syl⁹ peccāte in materia. Et si dicat⁹ canis currit. sy⁹ p⁹erit est canis. ergo sy⁹ celeste currit. Ille palogism⁹ peccat

in forma. et inuenitur loco sophistico: q est equocatio. In maiori em capitur canis restringere p aiali latrabili, ratione poncati qd restringit subiectu. Si in minori capit canis p oib? feat? er quo non restringit. Si ergo accipiat pto illi? sylli? fiat pmissa alteri? sic arguendo. celeste syd? currit. quod currit habz pedes. ergo syd? celeste habet pedes. Iste peccat in materia qa maior est falsa et inuenit pmo peccati in forma. Qñ ergo pñ? sylis peccas in forma inuenit equocatiom. ergo et scdus q peccat in materia. Dñclndit. q loci sophistici nō solū sunt pncipia sylloz peccacium in forma s etia in materia. quare pto vera. Dicit tamē Egd ius q hoc fit aliter et aliter. Qñta illoz qui peccat in forma sunt pncipia et elemēta directe et immediate. Peccantiū autē in materia ex psequēti et immediate eoz sunt pncipia. Sequit corollarie pmo. Q omēs palogismi peccātes in forma reducūt ad xiiij. fallas. pater. qa tales peccāt ptra elēchū. modo. oīs palogism? peccās ptra elenchū reducūt ad aliq de ist? fallacijs. que omēs reducuntur ad ignoranciā elenchi. Seqt corollarie scdo. q oēs palogismi peccātes in materia reducūt ad tredecim fallacias. qa palogismi peccātes in materia reducūt ad eadē pncipia sicut peccantes in forma. s illi q peccāt in forma reducūt ad aliquas ex illis tredecim. igit etiam illi qui peccāt in materia

Arguit pmo Nō sunt eadē pncipia sylloz sophisticoz peccantiū in materia et forma. pbat. Diverfoz dinerfa sunt pncipia. s palogismi peccātes in materia et forma sunt diversi. igitur. et maior est Aristotelis pmo de anima. et minor est nota ex Aristotele in textu ¶ Dico q diverfoz dinerfa sunt pncipia ppa. tamen diverfoz possunt esse eadem pncipia generalia et sic etiam est hic. qa idem loc? sophisticus est palenchu peccat? in forma et etiam in materia. sed non eodē modo. vt dicunt est

Arguit scdo Boni sylli et mali nō sunt eadē pncipia. s palogism? peccās in materia est bon? syltus. qa est in modo et figura. palogism? aut peccans in forma non est bonus syllogismus. igitur ¶ Dico q pñderando syllogismum peccantem in materia: vt syllogismus est tunc eius pncipia sunt modus et figura. sed considerando ipsum vt est peccans in materia tunc eius pncipia sunt cause apparencie et causa defectus syllogismi peccantis in forma. per quem aliqua suarum pmissarum est probabilis apparetur

Primi Elenchorum

Arguitur tercio Sylli peccantes in materia
non reducuntur in tredecim fallas: sicut illi q peccant in forma.
ergo non sunt eadē pncipia ipsoꝝ. **Ans** pbat. Omis fallacia ha-
bet causam apparencie ⁊ defectus. sꝫ syllogismi peccātes in ma-
teria non habent causam apparencie ⁊ defect⁹. igit. **Ans** maior pa-
tet ex dictis. **Ans** minor. quia talis assumit falsum. modo. falsum; nō
est quid apparens sed realiter sic se habēs. ¶ Dico q syllogismi
peccantes in materia non habent causam apparencie ⁊ defect⁹
ex se. tamen presupponunt causam apparencie ⁊ defectus ex syl-
logismis peccantibus in forma in quibus fundātur

Arguit ultimo Paralogismi peccātes in ma-
teria non reducuntur ad syllogismos sophisticos. probatur. q
si sic: tunc reducerentur ad eandem artem. sed hoc nō. igit. **Ans** ma-
ior. quia reducerentur ad scienciaz huius libri. **Ans** minor est **Arist.**
in textu. q in diversis sciencijs sunt diversi paralogismi peccātes
in materia. ¶ Dico q paralogismi peccantes in materia quan-
tum ad materias speciales et sciencias speciales in quib⁹ sunt
non pntent ad eandem scienciam. sed in ordine ad prin. ipia a
quibus sumunt probabilitatem. et sunt apparētes. sic pntinēt
ad eandem scienciam et artem

Utrꝫ oꝝos litigiose bñ distinguāt. q aliq sunt
ad nomē discontables. ⁊ aliq ad intellectū. p intelligētiā bñ qstiois
Notandū pmo Q p q **Arist.** ostendit q di-
stinctio paralogismoꝝ sumenda est scdm locos sophisticos. et nō se-
cundū terminos ⁊ pōnes ex qb⁹ sunt paralogismi. Nam psequē-
ter ostendit. q ista distinctio non est sumēda p respectū ad nos
sive vtentes. scꝫ p hoc q aliqui sylli sūt ad nomē. ⁊ aliqui ad in-
tellectū. Unde ista oꝝo dicitur fieri ad nomē ⁊ nō ad intellectū.
quando opponens ⁊ respondens vtitur nomine vel oracione p
diversis significatis. sic q ipsi non referunt eorum intencioneꝝ ad
eandem rem. licet bene ad idē nomen. ¶ Sed oracio. tunc dicitur
fieri ad intellectū. quando respondens ⁊ opponens vtuntur no-
mine p eodē facto. sic q ambo recipiūt aliquod nomē vel aliquaz
oracionem secundum eundem intellectum. vt id quod unus in-
telligit per nomen. hoc eciam alter

Notandū scdo Q **Arist.** in textu pbat qttuor
rationib⁹ Q ista divisio est insufficiens. Prima Div bona di-

alio debet dari p opposita: sic q membra diuisionis nō coincidāt
 h̄ ista nō est hui' modi. igit. alior. qā cō bona diuissio sit p diffe-
 rencias oppositas que coincidere non possunt. alior patet. qā
 eadē oīo potest disputari ad nomen et etiā ad intellectū. Pro-
 bar hoc Arist. pmo in fallacijs in dictione. in qb' posito q aliq
 nomen plura fecer. tamen opponēs et respondēs possunt uti tali
 nomine vel oīone p eodē facto. et tūc est disputacō ad intellectū
 Similiter possunt uti tali nomine vel oīone p diuersis factis. tūc
 est disputatio ad nomen. Scdo hoc pbat in fallacijs extra di-
 ctionē. ibi em̄ potest disputari ad nomen et etiā ad intellectum.
 qā hoc non est ratione oīonis vel nomis: p disputef ad nomen
 vel ad intellectū h̄ ratione respondēt. q potest se habere aliq-
 do vniformiter ad opponentē: ferendo suā intencionē ad idē cum
 eo. Aliqnādo h̄o diffōiter: nō ferēdo suā intencionē ad idē. Se-
 cunda ratio. Si illa diuissio esset sufficiens: hoc esset p hoc. q o-
 rationes simplices in quib' fiunt false extra dictionē: disputarē-
 tur ad intellectū. Et oīones multiplices que fiūt in fallacijs. in
 dictione ad nomen. Si hoc nō. qā omēs palogismi extra dictio-
 nem possunt disputari non ad intellectū. ergo ad nomē possunt
 disputari. tener p̄ ia ex insufficienti diuisione. Et etiā disputari ad
 nomen non est disputari ad intellectū. Vel optet dicere. q non
 omēs oīones sunt disputabiles ad nomen vel ad intellectū. sed
 erūt aliq̄e oīones: que nec erūt ad nomen nec ad intellectū.
 Itē. nō omēs palogismi in dictione fiūt ad nomē. Vā em̄ semp
 in ipsa nomen vel oracio sumitur pro diuersis significatis. ut pa-
 tet in fallacti figure dictionis

Notandū tercio Tercia ratio est ista. **Distin-**
 ctio oīonum: p hoc q quedā est ad nomē: et quedā ad intellectū
 solū sumit quantū ad p̄fectionē. et maxime qnādo referūt inten-
 ctiones suas ad diuersa facta. que p̄dictio solū cōplet et p̄stituit
 fallaciā ignoraciē elenchi. h̄ incōueniens est distinguere omnes
 palogismos solū scdm̄ rationē elenchi: et nō scdm̄ rationē sylli-
 Aliqui em̄ palogismi peccāt p̄ra syllm̄ et ei' rationē. Aliq p̄ra
 p̄dictionē. Et alii p̄ra vtrūq. ut dictū est pus. Concludit er-
 go q h̄c diuissio est insufficientis. **Quarta ratio.** Si ista diuissio es-
 set sufficiens: maxime ideo. q oīones doctrinales essent dispu-
 tabiles ad intellectū. et sophisticē ad nomen. sed hoc est falsum.
 Possunt em̄ oīones doctrinales etiā disputari ad nomen. quia

Primi Elenchorum

p^ole est. q^o respondēs et opponēs credat istū tminū triangul^o nō idem p^oare. s^o habere diuersa p^oara. Potest ergo in sciencijs doct^onalib^o disputacio fieri ad nomē. Similiter in sophist^o potest fieri disputacio ad intellectū. Si enī aliq^o nomē plura p^oat: et oppo^onens et respondens nō credat hoc plura p^oare. et referāt suos intellectus ad idem. ibi esset disputacio ad intellectum. Relinq^o ergo. q^o ista diuisio quam aliqui ponunt est insufficiens

Notandū q^orto Aliq^os posset obijcere p^otrahāc rationē quartā. et dicere. Q^o cō sophistica semp^o disputat ad nomen. nisi defect^o veniat ex p^ote opponēt^o. Opponēs enī semp^o debet distinguere in p^oncipio o^oionē quā interrogat. quo facto: semp^o per sophistice o^oiones disputab^o ē ad nomen: et nō ad intellectū. Hanc rationē Arist^o in textu imp^obat et dicit Q^o hec instācia nō p^ocludit. q^o ex ea non soluit^o argumentū factū. Quia si opponens distinguendo p^ous interrogauerit. adhuc potest respondēs negare p^o vtroq^o sensu. s^o opponēs potest p^obare p^o vno. et p^o p^ois ibi erit disputacio ad intellectū. Ecce ista respōsio assumit falsū. Non enī op^oet opponētē sophistā p^ous distinguere multiplicitatē o^oionis: q^o interrogare. Primo. Quia aliquādo hoc potest p^otingere. q^o opponēs quādoq^o interrogat multiplicitatē: et non potest tam distinguere. q^o eā ignorat. modo. null^o in disputacione obligatur ad imp^ole. Scōdo. q^o si p^ous distingueret. tunc doceret respondentē: ex quo manifestaret ei multiplicitatē o^oionis interrogate. s^o hoc est incōueniēs. Sophista enī nō debet docere suū respondentē. Tercio. multe sunt o^oiones que nō sunt multiplices. s^o solū multiplex est distinguendū. dato etiā q^o tales o^oiones possent multipliciter intelligi. p^oter diuersas habitudo^oes: que se tenent ex p^ote rei nō tamē op^oet eas distinguere. Quarto. Nō op^oet opponētē distinguere in demonstratiuis: ad hoc q^o respondens p^ocedat vel neget. ergo a fortiori nec in sophist^o. Alijs p^oaret. q^o hoc modo distinguere vt respondēs p^ocedat aut neget: est ip^osus tentacini: cui^o est sumere exp^oeciā de respondente et eius sciencia. et etiam dyalectici: qui considerat de cōmuni^obus. aliter enī q^o sophista. q^o dyalectic^o p^osiderat de o^oib^o et cōmuni^obus scōz rē Sophista autē apparenter. Pro quo finali dicto Bonerte. q^o se cundū Arist^o. quarto methaphi. Dyalectic^o. methaphisic^o et sophista: circa idē versant^o. q^olibet enī eoz p^osiderat de toto ente. s^o alit^o et aliter. q^o methaphisic^o p^osiderat de o^oib^o scōm vitatē. s^o dy-

lectic⁹ scdm pbabilitatē. sophista vō scdm appenciā. Cū itaq; dicitur dyalectic⁹ p̄siderare de omib⁹ scdm rem: nō dēb⁹ intelligi q^d dyalectic⁹ sit artifex realis: sicut methaphisic⁹. s̄ q^d pbabilitas simplr sumitur ex ipa re. quatū em̄ ē ex pte rei: vā pbabiliora sūt alijs. possunt tamen esse falsa pbabiliora: vez quo ad nos. vt dicitur pmo rethoricoz. que sunt scdm rem simplr sunt pbabiliora et meliora. sophista ergo potest esse obutatin⁹ de omib⁹ scdm qd videtur respondentī sed dyalecticus simpliciter. quia est ex pbabilibus simpliciter. Et isto modo dicitur esse de oib⁹ scdm rem

Conclusio responsalis **Diuisio oracionum.** q^d aliquę sunt disputabiles eo nomē et alie ad intellectū ē sufficiēter assignata. Patz vitas p̄lonis ex rationib⁹ Arist. iā adductis

Arguit pmo **Ista diuisio est sufficiēs et bona** igit. pbat. illa diuisio ē bene posita que dat p opposita. sed ista ē hui⁹ modi. igit. illa ior ē vna p̄icio bone diuisionis. illa ior pbat. q^d oīo que disputat ad nomē et illa que disputat ad intellectū includit modos p̄dictorie oppositos. igit sunt membra opposita. Vñs patz. q^d oīo disputabilis ad nomen ē vbi opponens et respondens nō referit ad idē. s̄ oīo disputabil ad intellectū vbi respondens et opponens referunt ad idē. modo referi ad idē et nō referri ad idē: sunt modi p̄dictorie oppositi ¶ Dico q^d ista diuisio dat p opposita quo ad voces s̄ nō quo ad rez. Esse em̄ ad nomen et esse ad intellectū secundum aptitudinē possunt inesse vni. et reperiuntur in vna oracione. sed opposita formaliter nō possunt inesse vni. quia mutuo se expellant

Arguit scdo **Ista diuisio nō esset bona.** maxime ideo. q^d ei membra coincidunt ita. q^d eadē oīo potest esse ad nomen et ad intellectū. s̄ hoc nō impedit. q^d eadē falsa potest esse in dictione et extra dictiōm. vt p̄us ostensū ē. et tamen diuisio qua diuidit fallā in fallam in dictione et extra dictiōm ppter hoc non destruit. igit nec hic impedit ¶ Dico q^d nō est simile. q^d licet id ē palogisim⁹ materialiter potest esse in dictiōe et extra dictiōē nō tamē fōaliter. s̄ eadē oīo fōaliter et materialit⁹ potest esse ad nomē et ad intellectū. q^d hoc nō est ex pte oracionis s̄ ex pte vtentē. q^d disputatur ad nomen vel ad intellectū

Arguit tercio **Ista diuisio imediata ē bñ posita** s̄ ista ē imediata. igit. maior ē boeciij libro diuisionū. mior p̄z

Primi Elenchorum

q̄a dat p̄dno mēbra ¶ Dico q̄ols diuīſio imēdiata bona ⁊ ſuffi-
ciēs ē b̄iaſignata. ſ̄ iſta diuīſio nō ē bō nec ſufficiēs. vt dēclātū ē

Arguit q̄rto Diuīſio ſubſtācie in p̄mā et ſe-
cundam eſt inſufficiēs. et tamē nō dat p̄ oppoſita. q̄a ſcda ſubſtan-
cia p̄dicat de prima. igitur ad bonā diuīſionē nō erigit q̄ debet
dari p̄ oppoſita. et ſic nō ſeq̄r q̄ diuīſio oīōnis ſit inſufficiēs. ex eo
q̄ mēbra ei⁹ coīcīdūt ¶ Dico ſimiliter ſicut ad ſcdam raci-
nem. q̄ eadē ſubſtācia ſōialiter nō potēſt eſſe p̄ma ⁊ ſcda. ſicut ea-
dem oīō ſōialiter potēſt eſſe ad nomen ⁊ ad intellectum

Atq̄ ſyllus tentatiuus ſit litigioſus et ſophi-
ſticus. Pro intelligēcia hui⁹ quēſtionis moīe

Notandū p̄mo ¶ poſtq̄ **Ariſto.** oſtendit q̄
omēs ſylli ſophiſtici tam peccantes in materia q̄ in forma ſunt
in tredecim loc⁹ ſophiſtic⁹. et qualiter diſtinguūt ſcōz illos locos
⁊ nō ſcdm ſm̄los ⁊ p̄pōnes ex q̄b⁹ ſunt. nec per hoc q̄ ſunt ad no-
men vel ad intellectū. hic p̄ſeq̄ētē detīnat de ſyllo tentatino
oſtendendū q̄ aliquo modo ſit in p̄dic⁹ locis. Et ſmo oſtendit q̄
ſylls tētati⁹ ē litigioſus ⁊ ſophiſtic⁹. Deinde oīō dīc q̄ p̄tinet ad
dīſcretīcū. Et vīdo oīō dīc q̄ ſūdat illos ſophiſtic⁹ ex q̄b⁹ ē litigōſ⁹

Notandū ſcdo ¶ licet ſyllus tentatiuus ali-
quando potēſt fieri ex neceſſarijs et quādoq̄ ex impoſſibilib⁹.
ſecundū quod illa vident̄ rēſpōdētī. tamen hic accipit̄ ſyllus tē-
tatiuus p̄p̄o p̄ illo q̄ ſit ex cōmūib⁹ p̄babilib⁹ applicat⁹ ad alīq̄
p̄clōnē ſpecialē in aliqua arte. Et potēſt ſic diſſiniri. Syllus ten-
tatiuus eſt q̄ p̄cedit ex his que vident̄ rēſpōdētī. et ex his que
neceſſe eſt eū ſcīre qui ſe ſimulat habere ſciētiā. i. ex cōmūib⁹
cognit⁹. q̄b⁹ cognit⁹: nō optet ſcīre aī tē in ſpeciali. ſ̄ q̄b⁹ ignora-
tis: neceſſe eſt ignorare illā artē in ſpeciali. Syllus aut̄ litigio-
ſus vel ſophiſtic⁹: eſt oīa ſyllus apparēs ⁊ nō exiſtēs. q̄ vt ordīa-
tur ad victoriā: dīcīr litigioſus. et p̄nt ordīat⁹ ad apparentem
ſapīenciā: dīcīr ſophiſtic⁹. a ſophos grece: q̄ſi ſapīēcia latine

Notandū terciō ¶ ſcdm **Ariſt.** in textu. ſylls
tentatiuus eſt litigioſus et ſophiſtic⁹. Et p̄bat ſic. Quicūq̄ ſylli
vident̄ eſſe ſcdm artē: et tamen non ſunt ſcdm p̄ncīplā p̄p̄a ſciē-
tiarum ſunt litigioſi. eo q̄ ſunt apparētes ⁊ nō exiſtētes. ſ̄ ſylls
tentati⁹ videtur eſſe hui⁹ modi. q̄a applicat̄ circa p̄p̄as p̄clōnes

alicui? sciencie. et tamen non est ex principiis *ppis* illi? sciencie. *h* ex communib? ergo est litigiosus. Et ex hoc infer pbus q sylli falsi graphi: qui dicunt false descriptiones: non sunt litigiosi. qa pcedit ex principiis *ppis* alicui? art?. licet deficiat in materia. Et est ratio *Ipocrati*. q voluit quadrare circuli. quā faciebat p lineas describendo quadratū infra circuli. et pbando. q quattuor ptes circuli et quattuor quatti quadrati essent equales. qa omēs linee ducte ab eodē puncto in eundē punctum sunt equales. Ratio ista nō est litigiosa. qa pcedit ex principiis *ppis*. Ratio autē *Brissoni* de quadratura circuli est litigiosa. qa pcedit ex communib? sic arguendo. Ubicūq; est dare mai? et min? ibi est dare equale. *h* sic est de quadrato et circulo. igit circuli est equalis quadrato. Sed ratio. qa sicut in certamine corā iudice iniuria que habet apparenciā rei: et que simplr est iniusta: est litigiosa. Ita in disputacione argumētacio male pcedēs: que videt bene pcedere: est litigiosa. Si syllos tentatiu? videt pcedere ex principiis sciencie et tamen nō pcedit. ergo syllos tentatiu? est litigiosus

Notādo q̄rto Qd pbus in textu ostēdit. q syllogismus tentatiu? p̄tinet ad dyalecticū. Et hoc pbat duab? rationib?. Prima. Sicut se habet syllos falsigraph? geometric? ad geometricū. sic syllos tentatiu? ad dyalecticū. *h* syllos falsigraphus geometric? p̄tinet ad geometricū. ergo etiā syllos tentatiuus p̄tinet ad dyalecticū. Maior ex p̄tentiā similitudine. qa sicut syllos falsigraph? in geometria pcedit ex principiis *ppis* male intellectis. sic syllos tentatiu? ex principiis communib? male applicatis. Et ex hoc p̄ter app̄et diff̄rētia inter: syllos falsigraphū et tentatiuū. Primo. Quia syllos falsigraph? pcedit ex principiis *ppis* male intellectis. vt est ratio *Ipocrati* de quadratura circuli. Si syllos tentatiu? pcedit ex principiis communib?. sicut est ratio *Brissoni*. Secūdo diff̄rūt. Quia syllos falsigraph? nō potest transferri ad diuersas sciencias. qa pcedit ex oppositis *ppis* principiis alicui? sciencie. *h* syllos tentatiu? potest. qa pcedit ex communib?: que possunt applicari ad diuersas sciencias. Et ex hoc p̄sequenter potest haberi. q syllos tentatiu? nō eodē modo opponitur demonstratino: sicut falsigraph?. qa tentatiu? ei apponit: inquantū pcedit ex communib?. Si falsigraph?: eo q pcedit ex falsis: quāuis fiat ex *ppis* v. modo. syllos demonstratiu? est ex p̄missis *ppis* et veris. Secūda ratio principalis est. Sicut se habet tentatiuus

Primi Elenchorum

ad dyalecticam, sic syllogismus tentativus ad dyalecticum, & tentativa est quedam pars dyalectice, ergo syllogismus tentativus aliquo modo reducitur ad dyalecticum. Minor probatur Aristotele in tertio, quia dyalectica non est alicuius generis vel subiecti determinati, quod sic patet, quia non omnia possunt esse unius generis, & dyalectica videatur de omnibus, ergo non est circa aliud genus determinatum. Ideo dyalectica est interrogativa, si nulla alia demonstrativa est interrogativa, quia non potest probare utramque partem propositionis. Similiter tentativa non est alicuius generis determinati, quia illa scientia que procedit ex communibus, quibus scitis: non est necesse habere scientiam, et quibus ignoratur: necesse est qualibet arte ignorare, non est alicuius generis determinati, sed tentativa est huiusmodi, igitur tentativa non est alicuius generis determinati. Ideo ne scientia potest utriusque tentativa et sumere experientiam de scientia respondente. Tentativa ergo est quedam pars dyalectice. Sequitur corollarie. Quod ideo et indocti utuntur dyalectica et tentativa, patet, quia tales arguunt ex communibus et sine arte, de quibus est dyalectica artificialiter. Sequitur etiam, quod syllogismus tentativus aliquo modo fundatur in locis sophisticis, quia omnes litigiosi syllogismi et sophistici reducuntur ad praedictos locos, ut dictum est ante. Ergo etiam talis syllogismus qui est quodammodo litigiosus.

Conclusio responsalis Syllogismus tentativus est litigiosus et sophisticus. Veritas huius conclusionis patet ex his que dicta sunt in notabili tercio. Sequitur corollarie. Quod idem syllogismus in re sunt litigiosus et sophisticus, & differunt ratione, patet, quia sicut est de hominibus: sic est de syllogismis, & idem homo realiter potest esse litigiosus et sophisticus. Dicunt enim litigiosi, quia certant per victoriam. Sed dicuntur sophistici: quia non certant secundum veritatem & apperentiam. Sic similiter syllogismi dicuntur litigiosi, quando ordinantur ad victoriam. Sed sophistici: quando ordinantur ad apperentiam scientiam et gloriam. Sequitur corollarie. Quod tentativus ex quo est litigiosus potest esse sophisticus quia potest ordinari ad apperentiam scientiam et sapientiam. Nec est inconveniens, quod arguens insyllando intendat plures fines, ut sumere experientiam de respondente: et vincere ipsum: et acquirere scientiam apperentem, tales enim fines non contrariantur nec repugnant.

Arguitur primo Syllogismus tentativus non est litigiosus, probatur nullus syllogismus dyalecticus est litigiosus, & tentativus est dyalecticus, igitur minor ex dicto, maior, quod syllogismus dyalecticus est ex probabilibus, litigiosus vero ex apparentibus. Quid dico quod syllogismus tentativus

Questio Vigesimaquinta Sol. 126

est aliquo modo dyalecticus. q. p. edit ex pbabilib. h. nō simplici-
ter. q. nō pbat pconē suā comodo quo videt pbare. q. videtur
pbare ex p. s. it. tamē ex cōmunib. pcedit. et idō ē apparēs et nō
existens. et si. scdm alio ē dyalecticus: quantū ad pbabilitatē p-
missay. h. est litigiosus: quantū ad pbacionem conclusionis

Arguit secūdo Illa que sunt idē quicqd pue-
nit vni cōtā puenit alteri. h. alio puenit syllo tentatiuo qd nō p-
uenit litigioso. igit syllos tentatiu nō ē litigiosus. et si. q. quia
syllus tentatiu sit et ordinat ad sumendū expimētū de sciencia
respondentis. sed sophisticus et litigiosus ordinantur ad victo-
riam vel apparentem scienciam

Arguit tercio Opposita nō sunt idē ex Arist.
in post p. dicanēt. h. syllos tentatiu et sophisticus sunt opposita.
ergo et. et si. q. sunt diuersa mēbra diuidentia syllogismū.

Arguit qarto Illi sylli sunt distincti quoz fi-
nes sunt distincti. h. fines sylli tentatiui et litigiosi sunt distincti.
et si. q. finis distinguit res. et si. pater. ¶ Dico q. ista tē-
argumenta pbāt q. syllos tentatiu et sophisticus nō differūt ma-
teriali. h. bene formaliter. eo q. habent diuersos fines

**Utz cautele ducētes ad methā falsi et inopina-
bilis ab Ari. sint bñ posite.** Pro intelligēcia q̄stionis more

Notandū pmo Q. p. q. Arist. determinauit de
syllis sophisticis in generali: p quos possunt pcludi quibz meche.
hic p. ter determinat de quibz cantelis opponēt. Que nihil ali-
ud sunt: q. quedā idoneitates et aptitudines ad ducendū facili-
ter respōdēt ad aliq. methā. Et pmo ponit huiusmodi idonei-
tates q. b. facili. pcludit falsum et inopinabile. Deinde q. b. pclu-
ditur nugatio. Deinde q. b. solocism. Et vltimo q. b. sit redar-
guo. Finalis enī intencio sophiste ē redarguere. Primo ita
q. ponit quibz cantelas et docamēta: scdm que respōdēt. potest
duci ad methā falsi. Primo documentū. Q. opponēs debz ce-
lare suū ppositū. i. pcludē: quā vult inferre ptra respondentem.
Et ratio hui. est. Quia quādo respōdēs nescit qd opponēs velit
pcludere: nescit qd debz pcedere vel negare. et sic facili. decipit.
Scdm documentū. Q. opponēs debz multa infrogare. sic enī re-
spōdēs reddat pplex. et nō potest directe p. siderare qd rez qd fal

Primi Elendhorum

sum, difficile enim est ad multa respicere, et sic facili^r decipit. **T**er-
cium documentum. Q. opponens debet laudare dicta respondentis
et ei^r responsiones: quia sic min^us cogitabit de deceptione. Quar-
tum documentum. Q. opponens debet se transferre ad aliam materiam
que respondentem non est cognita, in qua ipse opponens abundare
possit arguens sibi not^a, et sic facili^r decipiet respondentem. **Q**uin-
tum documentum. Q. opponens in principio disputationis dicat, quod
non vult disputare contra ipsum; causa deceptionis, scilicet causa addiscen-
di, quia per hoc respondens erit minus attent^us ad elutandum de-
ceptionem. Et patent ista documenta in his meritis. **L**eta: multa
pete: lauda: transferre memento. **D**iscere te finge: si vis con-
cludere falsum

Notandum secundo **A**d hoc quod opponens facile du-
cat respondentem ad methodum inopinabilem **A**risto, ponit quattuor
documenta. Primum, quod opponens debet considerare de qua via et se-
cta est respondens, et in quo precipit dicti aliorum doctorum. Et tunc de-
bet ei, pponere dicta aliorum doctorum, si respondens negabit illa, tunc
ducat ad methodum inopinabilem, quia negat illa que apparent multum
sapientibus esse vera et probabilia. Si autem preedit illa: cum sint ista di-
ctis sui doctoris: ducet ad inopinabilem: quod preedit illa que sunt con-
tra sectam suam, vel contra dicta illius cui^r est discipulus. Potest tamen
respondens hoc evadere et dicere: quod dicat hoc secundum opinionem
sui doctoris et positionem sue secte, licet aliter de materia
proposita sentiant, et sic non ducet ad methodum inopinabilem. **S**ecundum
documentum, quod opponens debet considerare proprietatem: que est inter vo-
luntates occultas et inter opiniones manifestas, siue inter appe-
titum et rationem, quia multe propositiones sunt que videntur omnibus secundum ra-
tionem. **E**t quod melius est bene mori quam voluptuose vivere, vel tur-
piter siue iniuste agere, et tamen secundum appetitum et sensualitatem
multi eligunt oppositum. Tunc si opponens interrogat a respondere ea
que videntur secundum voluntatem occultam, et respondens preedit, statim po-
test duci ad inopinabilem: quod preedit id quod est contra rationem rectam
que semper deprecatur ad optima. Si autem negat, tunc ducet ad hoc opti-
mabile quod negat id quod multi preediunt. **I**nde per voluntates ocul-
tas in proposito intelliguntur ea que dicuntur appetitui^r sensitiui^r. **S**i
per manifestas opiniones: intelliguntur ea que dicuntur rationi recte
Notandum tertio **T**ercium documentum quod **A**-
ristoteles dat est. Q. opponens debet inspicere proprietatem que est in-

ter naturā et legē. hoc est inter ins naturale et ins positum. quia
lex nature dicit vñ et ins positum aliquādo videt̃ dari. Lex e
nim nature dicit. q omnia sunt cōmuna. Lex vō et ins positum
dicit. q qlibet habeat sua ppa. Et tñc. si opponēs interrogauezit
respondētē de vna pte. et si respōdēs negauerit vñā et aliam cō
cesserit: facile ducet̃ ad methā inopinabilis. Quartū documē
tum Aristotelis est. q opponēs debet attendere p̃tētātē inter o
piniones plurimorū. et opiniones sapientū: que in multis p̃tētātē. Et
Unde sapientes dicūt. felicitatē p̃sistere. in opacione. ṽtutis. stu
dijs et scēcijs. et nō in diuicijs. honorib⁹. et volūptatib⁹. dicūt q
meli⁹ philosophari q̃ ditari. Vulgares vō dicūt. felicitatē p̃siste
re in honorib⁹. diuicijs. et volūptatib⁹. meli⁹ q̃ dicunt ditari q̃
philosophari. Tunc si respondens concedat vñum. et aliud negat
faciliter ducitur ad metham inopinabilis

Notandū q̃rto scdm̃ intencionem Arist. in
tertio. Ad a rē sophistica p̃tinet ostēdere. quo modo habēt fieri o
bligates et methē disputaciōis sophistice. et assignare cantelas
q̃ defect⁹ et deceptio potest generari et fieri in respōdente. h̃ Ra
cio. q̃a malū nō enitat nisi cognitū. et quāto min⁹ cognoscit̃: tā
to min⁹ enitat̃. et quāto magis cognoscit̃: tanto magis enitatur
Si ergo scim⁹ modos quomō obligates et deceptiones fiunt. et
per quas cantelas plus fiunt. meli⁹ et facili⁹ habem⁹ hoc enitare
Et ergo Arist. de his hic dedit documēta et infozacionē. Et ex
hoc patet. q̃ scire malū non est omnino malū. s̃ est aliquo modo
bonū. aliquo modo non. Scire aut̃ malū p̃ se nō est bonū. q̃a ma
lum impicit. sicut bonū p̃ficit appetitū et intellectū. tamen pacci
dens scire malū: est bonū. ex eo q̃ aliquādo scire malū p̃fert ad
enitandū mai⁹ malū. Et venenū scdm̃ se nō est bonū. pacci dens
tamen aliquādo est bonū. vt in vsu medicine et cura infirmitatū
vt in tyziaca

Conclō respōsalis Cautele ducētes respōden
tem ad metham falsū et inopinabilis ab Aristote. sunt bene assi
gnate. Veritas p̃tōnis patet ex his que dicta sunt

Arguit p̃mo Arist. nō recte docet istas caute
las. igit̃. p̃bat̃. In nulla arte docendū est malū. s̃ Arist. hic docet
modū et cantelas deceptionis. igit̃ nō recte agit. Arist. maior. q̃a ars
ordinat̃ in bonū et nō in malū. Arist. minor. q̃a iste cautele ordinatur

Primi Elenchorum

in deceptionē. et decipe aliū est malū ¶ Dico q nulla ars debet docere malū ea intencione vt utamur illis malis. s̄ poci⁹ vt ip̄is malis cogit⁹ possem⁹ ea vitare. g⁹ vtile ē noscere istas cautelas
Arguit scdo Arist. male tradit hic artē decipi
endi respōdentē. pbat. Sapient⁹ est nō decipe nec mentiri. pmo hui⁹. Ergo male docet cautelas decipiendi respōdentē ¶ Dico q sapiēti⁹ nō ē decipe pma intēciōe. ymmo Arist. docet hic istas cautelas: vt ip̄is cognit⁹ possem⁹ vitare dēceptōs sophistarū

Arguit tercio Processus Arist. est insufficiēs
pbat. q̄a nihil dicit de cautelis respōdent⁹. vt patet ¶ Dico q in primo libro determinat de cautelis opponentis. sed in secundo de cautelis respōdentis. et ergo non est insufficiens

Arguit q̄rto Opponēs nō debet se transferre
ad aliā materiā. Agitur cautela vna nō ē p̄tē. ens. Aliis pbat. quia hoc impedit eū in assēcucione sui finis. pbat. q̄a finis ei⁹ est ducere ip̄m respōdentē ad methā. cū autē trāsfert se ad aliā materiā: que forte erit nocior respōdētī: nō pcludet ei. et sic nō psequē finē suū ¶ Dico vey argumētū pcluderet. si trāsferreret se ad materiā notā respōdētī. sed debet se trāsferrere ad materiā ignorā rōdētī
Utrū cautele ducentes ad methā nugaciōis et
soleocismi sint bñ assignate. Pro intelligēcia h⁹ q̄stiois more

Notandū pmo Postq̄ Arist. posuit cautelas
quib⁹ opponēs potest ducere respōdentē ad methā falli et inopinabilis. Cōsequēter ponit cautelas et documenta q̄b⁹ opponēs potest ducere respōdentē ad methā nugacionis et soleocismi. Et pmo ostēdit: quo modo ducit respōdēns ad methā nugacionis. p̄supponit tamen Arist. qd est nugacio: de qua dictū est circa methas. Dupliciter tamen potest cōmitti nugacio. Primo eodem nomīe bis reppetito. vt hō homo currit. Et de tali nō est ad ppositū. Quia in tali nugacione non est aliqua appēncia. Scdo potest cōmitti nugacio sub dineris nomib⁹. Et de tali est ad ppositū. quia in tali nugacione est causā appāreñcie. Et dicēdo: homo insibilis: equus hīnsibilis

Notandū scdo Qd opponēs sophista volens
ducere respondentem ad methā nugacionis: debet vti tali supposiciōe. q̄ nomē fecit idē p se sūptū et etiā cū alio. Quo supposito

Questio Vigesimasexta Fol. 128

et admissio: facile est ducere aliquē ad methā nugacionis. Exem-
plum Aristotelis est de duplo. Duplū enim p suppositionē idē fiat
cum p se sumit. et etiā quādo caput cum alio. si ergo aliquis accipit
duplum per e: dat intelligere dimidium. Si ergo aliquis dicat
duplū dimidiij p iunctim: facit nugacionē stāte suppositione. qā
valebit tantū. duplū dimidiij dimidiij. Nūc enim dimidiij expse po-
nitur. et aliud includit in liij duplū. Et sic cum dico. duplū dimidiij
duplū: ter ponit dimidiij. et valet tantū. duplū dimidiij dimidiij du-
plum dimidiij. Secūm exemplū Aristotelis. est. cū dico. pēpiscencia dele-
et actiois: stāte suppositione erit nugacio. qā valebit tantū. con-
piscencia delectaciōis delectaciōis. qā pēpiscencia dat intelli-
gere liij delectaciōis. An autē illa suppositio sit vā Adverte. Quia
Bictio habet duplex statū. Nūc principale et pmarium quod fiat ex
impositione pmaria. Aliud sedarium. quod sepe fiat ex habitudine
alteri' dictiois cui addit. Et hoc est min' principale. Significat
ergo dictio idē p facione principali et pmaria p se sumpta et alteri'
p iuncta. Bictū enim logici. Termin' vbiq; ponit eque mltā fiat
Seco nō est hoc vtz de p facione minus principali et sedaria. Unde
hoc relatiū duplū et qdlibet relatiū: fiat formam qre ē in subie-
cto. Et qā talis forma relata: habet dependenciā ad aliud. idē
et psequēti fiat illud ad qd forma depēdet. Seco si illud ad qd for-
ma dependet ei adiungat. nō ampli' fiat illud. qā p illud adiunctū
terminatur ei' depēdēcia. Et ideo hic nō est nugacio. duplū dimi-
diij: nisi apparenter. Et talis appa- ēcia sufficit sophiste. eo q
appetit sapiēciā apparēre et nō existētē. Et his patet. quā-
re vt cōmuniter dicūt. gen' appositū spēi facit nugacionē. species
autē appositā generi nō facit nugacionē. qā gen' appositū spēi nō
potest ipam definire. s' sōs appositā generi: ipm determinat

Notandū tertio Quātriplex ptingit aliquē duci
ad methā soleocismi. Uno modo vere et apparenter. Seco appa-
renter tantū. Tertio vere et nō apparenter. Exemplū pmi. Ut si
quis pcedat oīonē pstitūtā ex adiectiōe et substantiōe dixerit
genex tanq; pgnā. vt me' mater. Exemplū sedi. Ut si quis dicat
ficus maturas: tanq; pgnā. talis duceretur ad methā soleocis-
mi apparenter tantū. Quia secūm Ecclianū: ficus est masculini
generis et sede declinationis. Et ideo secūm eū apparenter ducere-
tur ad methā soleocismi. nō tamen vere. qā secūm viratē bene
dicit. ur. Exemplū terciij. Si qs diceret. ficos maturos: sed; in

Primi Elenchorum

tencionem Eccliani tantū. talis non ducēret appenter ad metham soleocismi. s̄ secundum sapientes grāmaticos ducēretur

Notandū q̄rto Quod respondens potest duci ad methā soleo. ismi. p̄cludendo vñū gen⁹ p̄ alio. vel vñū casuz p̄ alio in nomib⁹: que habent vnā ēmiaciōez in plurib⁹ casib⁹. Et si opponens p̄atur nomine neutri⁹ generis: quod habet plures casus similes. et ecclā. q̄a neut⁹ gen⁹ quodā mō cōprehendit. sub se masculinū et feminū. Et cū queritur. qd est hoc. potest respōderi. Coriscus. Laliopetia. vel lignū. Quā em̄ p̄ponitur nomen neutrius generis: respōdens nescit distinguere in quo casu p̄ponitur eo q̄ habet plures casus sub vna terminacione. et ita facilliter ducitur ad methā soleocismi et ad incōgnitatem p̄cedendam

Conclusio respōsalis Cautele ducentes respōdentem ad methā nugaciōis et soleocismi ab Arist. sunt sufficēter assignati. Veritas p̄clōis patz ex his que dicta sunt

Arguit p̄mo Nugacio p̄tinet ad rethorē. ergo male ponitur hic cautele ducētes ad nugaciōem ¶ Dico q̄ nugacio capis dupl^r. Vno modo p̄nt dicit defectū ornatu sermōis et sic spectat ei⁹ p̄sideracio ad rethorē. Alio modo capis p̄ incontinenti: ad quod potest duci respondens sophista. vi argumētacionis. et sic spectat ad logicum

Arguit scdo Nugacio nō est viciū. ergo inutiliter posuit Arist. cautelas q̄b⁹ respōdens potest duci ad nugacionem. p̄ a⁹. q̄a cū dico. hō ē hō: est nugacio. et tamē si respōdens ducitur ad p̄cedēdū istā. hō ē hō: nō male respōdet. p̄ p̄ma p̄te. q̄a idē repetit bis. igit est nugacio. p̄ diffiniciōē nugacionis. sed p̄ scda p̄te. q̄ si respōdens p̄cedat istā. hō ē hō. q̄ nō male non respōdeat. p̄bat. q̄a p̄cedit vez. Dicit em̄ Boet⁹. q̄ nulla est veri or illa: in qua idē idē p̄dicat de seipō ¶ Dico q̄ non sp̄ est nugacio: quando idem bis dicitur. sed quando fit a parte seiusdem extrin⁹ sine aliqua expressiōe affectus. quod ibi nō p̄tingit

Arguit tercio Methanugacionis nō potest p̄cludi a sophista. p̄bat. illud quod sophista p̄cludit in illo est aliqua apparēcia. s̄ in nugacione nulla est apparēcia. igit. z̄s̄ minor. q̄a nō videt̄ que sit apparēcia in nugacione ¶ Dico q̄ apparēcia est. q̄a nomen videtur idem significare p̄ se sumptum et alteri

coninnetum quod tamen non est omnino verum vt patuit

**Utrum cautele quibus ducitur respondens ad
merbas redargutionis ab Aristotele in textu fiat sufficenter assi
gnate.** Pro intelligencia questionis more

Notandū pmo Q postq Arist. in pcedenti-
bus definianit de cautelis: quib' obseruat' facilliter opponens
potest ducere respondentē ad merbas quattuor predictas. Itaq
psequenter definianit de cautelis. qb' opponēs potest ducere faci-
liter respōdentē ad merbam redargutionis. que inter alias me-
rbas est pncipallor. et de numero istaz cautelay: quedā sunt mune
ex pte orationis. quedā ex pte opponētis. et quedā ex pte respōdentis.
Prima itaqz cautela est. Q opponēs debet multa interroga-
re a respondente. Quia quādo multa pponit' et interrogant' diffi-
cile est noscere. qd verū. qd falsum. qd pcedendū. et qd negandū.
Unde in tali pplexitate: qā respondens nō potest ad omnia de-
terminare respicere: facilliter ducitur ad merbā redargutionis.
Scda. Q opponens debet festinare. Aliquādo em̄ respondens
est tardi ingenij et tardi sermonis. Et sic nō bene respondebit:
s' facili' et eludetur. Tercia. Q opponens debet cōmonere re-
spondentē. ad irā. Ira em̄ impedit (ingr Bartho) animum: ne
possit cernere verū. Debet aut' hec cōmocio fieri. q' opponens di-
cat respondentī. q' nō respōdet ad ppositū. q' nō intelligit. et q' in-
iuste agit. et male dicit in responsionib' suis. Quarta. Q debz
multa pponere et interrogare cōmixtim. ita q' maior vni' ratio-
nis ponat' cū minori alteri' rationis. Quinta. q' opponēs debz
interrogare ea que faciūt ad occultacionē. Quia occultacio est
causa latencie. et latencia est causa deceptionis. Et iste caute-
le quinque sunt ex parte orationis

Notandū scdo Q cautele ex parte respōden-
tis etia sunt quaz. Prima. Si respondens negat ola que sibi
pponunt'. et sic interrogandū est ppositū ipsi' quod ab opponēte
intendit' vna est pposito suo. Ratio hui'. qā p hoc respōdens mi-
nus sciet qd pcedere et qd negare debeat. Scda. Si respōdēs
pcesserit aliqua singularia pmeri sub aliquo vti. Tūc si oppo-
nēs indigeat illo vti: nō debet illud interrogare. s' debz eo vti tanqz
cesso. Ratio est Quia quādo videt' respōdenti et etia audientib'
q' pcessit tale vti: et hoc ppter inductionē. qā ex singularib' indu-
y

Primi Elencborum

eitur vñe. nō potest bene respōdē ens id ecōuerso negare. qā statz
esset in metha. Tercia. qñ respōdēs dedit ppōnēz vñem in suo
simili. z non in se. vtendū est z a ad ppōitū. z nō solū p eis q qb?
accipit. Racio huius. Quia aliquādo similitudo later. tūc ad plu-
ra potest dirigi. Quata. qñ opponēs velit aliqñ ppōnē pcludere:
tūc eā debet sub dīstīctione interrogare. et maxime si opposi-
tū illi? ppōnis fuerit pbabile. Racio huius. Quia opposita in-
tase posita magis elucescūt. Quinta. q exprobat opponēti si nō
habet vñde ylogizare: assumat propositiones sibi similes: ac si
essent concessę a respondente

Notandū scio Qd cautele que capiunt ex parte

opponentis sunt sex. Prima. q opponens debet pbare responsi-
onem respondentis. si respōdēns pcedat aliqñ opinabile. et in-
rogare oppositū illi? sopinabit. an sit verū vel falsū. z si respōdēs
pcedet oppositū fiet ptra cū verus elenchus. si nō pcedet. fiet appa-
rens elenchus. Secūda. q opponēs debet pōderare respōsionē re-
spōdētis. si sit aliqñ pñū pñū dictis ab eo. z si sic. dūcet ad redar-
gucionem. Tercia. Si respōdēns instet argumēto opponētis.
opponēs debet fingere aliquā multiplicitatē in suo dicto. z dice-
re q in vno sequit pñū. z in alio non. et q pñū in vno sensu est
vera. z in alio non. et debet dicere. q sumpsit eā in sensu vero. si
respondens eam negauerit. vel q sumpsit eam in sensu falso. si re-
spondens eam pcesserit

Notandū qrtō Qd quarta cautela est. q si op-

ponens cognouerit respondentē pñpe multiplicitatē in dōne e-
ius. debet pñenire solūdo illū defectū. z interrogare ipsum alia. vt
respōdēs credat ipm bene arguere. z nō intendere deceptionē
Quinta. Si opponens nō habet argumētū ad ppōitū: debet se
transfere ad aliā materiā in qua potest argumentū abundare. z
si respōdēs querit. quare se transferat: debet ei respōdere solum
in generali causā. qā vult ei pñdicere. Sexta. q opponēs nō de-
bet interrogare omēs ppōnēs que valent ad suū ppōitū. sñ debz
vñ aliquibus tanquam concessis. vt assumendo eas tanqñ veras:
credat respondens eas esse veras

Conclusio respōsalis Cautele posite ab Ari.

quib? opponens ducit ad methā redargutionis si nō sufficienter
posite. pñ. qā his obnat? cici? opponēs habebit victoriā i rñdēte

Arguit pmo Processus Aristotelis est superfluous. pbat. q̃a antea eciaꝝ determinauit de metha redargucionis. igit̃ hic reperit hoc inutiliter. H̃is est notū. ¶ Dico q̃ antea de terminauit de ea absolute. sed hic ostēdit de cautelis. quibus obseruatis respondens ducitur ad methā redargucionis: et igit̃ hic non superflue determinat de ea

Arguit scdo Plures sunt cautele opponēti q̃ iste hic enūtare. igit̃. pbat. q̃a infinite sunt. pbat. q̃a q̃libet opponens scdm̃ ingeniu suum potest excogitare cautelas ¶ Dico q̃ hic ponunt p̃ncipaliores. s̃ possunt esse plures. m̃n' p̃ncipales

Arguit tercio Sophista nō habet interrogare. igit̃ vna cautela nō est bñ posita. pbat. q̃a dyalectic' habz interrogare. s̃ dyalectic' nō est sophista nec e conuerso. igit̃ ¶ Dico q̃ dyalecticus habet interrogare vtranzq̃ partem contradictionis. s̃ sophista interrogat absolute

Arguit q̃rto Sophista non debet se trāsferre ad aliā materiā. ergo vna cautela nō est bene posita. H̃is pbat. q̃a non licet descendere de genere in gen'. pmo posterior ¶ Dico q̃ artificii speciali q̃ vsat̃ circa certū ⁊ determinatū genus nō licet descendere de genere in gen'. sed artificii cōmuni: licet saltem in genere ⁊ in cōmuni. ⁊ sub rationib' ⁊ apparentijs generalib'. talis em̃ p̃cedit ex cōmunib'. ⁊ vsatur circa totū genus entis. qualis eciaꝝ est sophista. et ita licet ei trāsferre se de vna materia in aliam

irca secundū libz

Elenchorum. Queritur

Curumbic in secundo libro liceat determinare de solutione paralogismorum. Pro intelligencia questionis huius

Notandū pmo Q^{uo}p^{ro}q^{ue}

Auctores in pmo libro determinant de cōp^{ositione} syllog^{orum} sophistic^{orum}: ad intinendū opponentes Et determinant etiā de cunctis que sunt tanq^{ue} mutumētia abūdandi in syllog^{is} soph^{isticis}. Consequ^{enter} ē in hoc secundo ad intinendū respondētē determinat de solutione paralogism^{orum}. Et in principio tangit quatuor de q^{ui}b^{us} in speciali determinare incēdit. Pri^{mo} mus est de responsione. hoc ē de solutione ap^{ar}eat^{ur}. Scdm. quo modo opteat solvere. Et p^{er} hoc intelligit. solutio recta. Terciu^m. quid est solvendū? et quid non. Quia quedā oīones sunt solvende et quedā non sunt digne ad solvendū. Quartū. ad quā utilitatē valeat solutio sophistic^{orum} in syllog^{is} sophistic^{orum}

Notandū scdo Q^{uo}d **Arist.** in textu ostēdit q^{uo}d solutio syllog^{orum} sophistic^{orum} est utilis ad duo. Primo. Quia talis solutio valet ad quālib^{et} p^{ro}ph^{etiam} et disciplinā. Et hoc p^{ro}bat p^{ri}mo de paralogismis in dictione. q^{uia} postq^{uam} scim^{us} solutionē eor^{um}: scim^{us} distinguere quodlib^{et} multiplex s^{ed} scire distinctionē cui^{us}lib^{et} m^{ul}tiplicis valet ad omē sciētiā. in qua regit^{ur} tales oīones m^{ul}tiplices. Scdo p^{ro}bat hoc de fallacijs extra dictionē. quia p^{ro} fallacias extra dictionē alijs p^{ro} se p^{ro}vidēdo circa al^{ia} q^{ui} sciētiā: potest seip^{sum} decipere. sicut dec^{ipit} p^{ro} se p^{ro} fallas in dictione cū alijs disputando. ergo solutio paralogism^{orum} extra dictionē ē valet ad evitandū talē deceptionē. et est utilis ad quālib^{et} p^{ro}ph^{etiam}. Scda utilitas. Quia talis solutio valet ad laudē et gl^{ori}iam respōdētis. p^{er} hoc em^{endat} q^{uo}d scit solvere tales paralogismos: videt^{ur} esse exercitat^{us} et studiosus et sciens in omnibus. Velle ergo est ostendere solutio nem paralogismorum in hoc secundo libro

Notandū tercio Q^{uo}d aliq^{uid} potest valere ad di

disciplinā et sciētiā et ipse. Prīo pncipale et p se: rāq; istud et faci-
ens p se ad generacōz sciēcie in nobis. Et sic syls demfatin' valz
ad generacōz sciēcie. Dicit em pmo posterioz. Demonstratio ē
syls faciens scire. Scdo alio potest valere ad sciētiā et discipli-
nam: tanq; disponēs et pparās intellectū ad generacionē sciē-
cie. Et sic syls dyalecticus dicitur valere ad disciplinā. Scien-
ciam. q a talis generat opinionē. modo opinio est via in sciētiā
Dicitur em tercio methaphisice. q bene dubitat bene sciet. Ter-
cio alio dicit valere ad generacionē sciēcie p actōes. nō dire-
cte et p se. s; tanq; remouēs phibēa. quod scit remouet illud: qd
impedit sciētiā. et sic solutio sylloz sophisticor facit ad genera-
cionē in sciēcie. Solutio enim eorū remouet errorē et deceptio-
nem: quē prohibet acquisitionē sciēcie in nobis

Notandū q̄rto Quia licet Arist. etiam in pmo li-
bro defin. ait de palogismis et de solutione eorū. necesse tamen
et utile fuit hic in scdo: hoc speciali' ostendere. Quod Arist. pbat
in textu trib' rationib'. Prima. q a nō est idē solvere palogis-
mos et posse facilliter solvere et pmpre. modo. licet in pmo libro
dicti sunt modi p quos possum' solvere palogismos. nō tamē di-
cti sunt modi qb' possum' facilliter et pmpre solvere. s; tarde et cū
difficultate. Contingit em sepe. q id quod scim' bene vno modo
ipsam tamē trāspōiti ignoram'. Si ergo debem' esse pmpri in
solutione palogismorū. necesse fuit hic in scdo libro modū solven-
di eorū tradere. Scda ratio. q a licet in pmo libro dicti sunt mo-
di solnēdi palogismos in generali et in sua pncipia. nō tamen
in speciali. Illic aut in scdo docent' modi in speciali. qb' solnēdi
sunt palogismi et in actu. Per p mū ergo libz possum' scire solu-
cionē palogismorū. s; nō possum' habere exercitacionē et pmpri ita-
dinem. Ad em vt dicit Egidius: sufficit alio scire in habitu. sed
optet vt id redeat ad op'. Ad exercitati em sepi' decipiuntur.
Necesse ergo fuit in hoc scdo speciali' tradere solutiones pa-
logismorū. Tercia ratio. facilius est cōponere palogismū q̄ sol-
uere ratione cui' multisunt arguentes. s; pauci bene soluentes.
Sicut em figuras mathematicas multi sciunt destruere et facill-
ter. s; nō p̄tinere. Sic etiā hic in palogismis multi sciunt cōpo-
nere ipsos. qui nesciunt soluere. Necesse ergo fuit hic in secundo
tradere solutiones eorū et cetera

Conclusio respōsalis Utile et necesse ē tradere
yui

Secundi Elenchorum

hic in isto secundo libro soluciones parallogismorum de quibus dictum est in primo. Veritas huius per se patet ex dictis

Arguit primo Non fuit necesse hic determinare de solutione parallogismorum. igitur probatur. In primo libro determinatum est causa appencie et defectus parallogismorum. et ostendere causam defectus est eorum solutionem ponere. ergo non fuit necesse hoc specialiter hic ostendere. **¶** Dico quod licet in primo libro de dezerit plus solutionem parallogismorum. et non ita distincte et pmpre sicut hic in proposito

Arguit secundo Eadem sunt principia compositionis et resolutionis. et in primo libro dicta est eorum compositio: ergo etiam ibi debuit dici solutio. **¶** Ratio est Arist. primo de generatione. **¶** Dico verum argumentum concludit de compositione reali quod eadem sunt principia compositionis et resolutionis. nihilominus tamen compositio et resolutio opposito modo se habent. quia compositio incipit a principiis. et resolutio terminatur ad ea. et sic stat quod cognita compositione ignoret completere resolutionem. quia quod scimus uno modo transpositum ignoramus

Arguit tercio Idem bis ponere est inutile. sed Aristoteles hic ponit solutiones parallogismorum et etiam in primo docuit. igitur. **¶** Dico quod verum argumentum concluderet. si hoc fieret eodem modo. et hoc fit aliter. ut patet ex dictis

Arguit quarto Sequeretur quod ars tradita in primo libro de parallogismis esset imperfecta. probatur. quia in primo docuit componere et non docuit solvere. **¶** Dico quod non docuit ibi solvere ita faciliter et distincte sicut hic. docuit tamen in vii et in suis principijs. Et per hoc patet quare per doctrinam traditam in primo libro dicatur esse immediati sine in exercitatu circa soluciones parallogismorum. Quia exercitatio et experientia est circa singularia et sensibilia. In primo autem libro docetur solutio parallogismorum in universalibus et ut habent esse in suis principijs duntaxat

Utrum respondens dando solutionem apparentem debeat uti cantelis. Pro intelligentia huius questionis

Notandum primo Quod postquam Arist. ostendit utilitatem et necessitatem determinandi de solutione parallogismorum in hoc secundo. Consequenter determinat de eadem solutione. Et primo determinat de ea in generali. secundo in speciali: applicando ad parallogis-

simos diuersarū fallaciā. Et determinādo de solucione paralogi
sinorum in genere. Primo determinat de solucione apparenti
Secūdo de recta. Pro quo Notandū. q. Duplex est solucio palo-
gismorū recta et non recta. Recta est manifestacio sylli falsi oste-
dendo ppter qd est falsus. vt hec. Quicqd beri emisti hodie come-
disti. h. carnes crudas beri emisti. ergo carnes crudas hodie cor-
medisti. cū soluit. q. ideo non valet. qā mut. ē qd in anale. vt oste-
sum est circa fallaciā figure dictionis. Sed solucio nō recta est
manifestacio syllogismi falsi. non ostendendo ppter qd est falsus

Notandū scdo Q scdm Arist. in littera me-
linsest aliquādo dare et assignare solucionem palogismorū appen-
tem q̄ verā. pbat hoc. qā sicut ptingit arguere in aliquā dīctacō-
ne sic ptingit soluere. h. in disputacione litigiosa ptingit argue-
re apparenter tantū. sicut patet in palogismis tam in dictione
q̄ extra dictionē. qui arguit apparenter tantū. Et etiam oppo-
nens sopitā nō vñt ipis nisi vt arguat appareat. et vt videat
arguere. Ergo pueniēs ē i tali disputaciōe etiā dare talē solucōz

Notandū tercio Q Arist. in textu circa hāc so-
lucionē apparentē ponit cautelas plures. Prima. Q. respōdēs
nō debet in ista pcedere: quāuis sibi videant vera. h. debet dicere
transcat hoc. nec pcedendo nec negando simplr. qā p hoc pote-
rit fugere red arguaciōē. Secūda. Si respōdēs ducat ad metham
inopinabilis. tūc debet dicere. q. hoc nō est scdm opīsonē suam.
h. aliorū q. aliter sentiunt. p hoc em fugit metham inopinabilis.

Tercia. Si respōdēs ducitur ad aliqd incōueniēs. et aīa oppo-
nentis sit p̄m quūz suo p̄cti: debet dicere. q. ibi est pericū puci-
pii. Quarta. Si respōdēs ducat ad aliqd falsum. nō sub nose
p̄pō h. similitudinariis. respōdēs debz dicere opponenti: q. nō ca-
pie sub eodē sensu. Quinta. Si aliqua duo pponāt respondentē
quorū vnū sit p̄sequēs ad aliud: et ambo accipiunt p̄ modū f. missa-
zum. ip̄e p̄cti debet negare p̄is q̄ aīa. qā illud est difficilius ad
pbandū. et vtrū duobz sibi pposit debet negare difficili. et si debet
aliquo concedere. debet concedere id quod est facilius. et magis
debet concedere antecedens q̄ consequens

Notandū q̄rto Sexta cautela respōdētis est
hec. Si respōdētis pponit oīones impfecte et truncate. ip̄e nō
debet eas pcedere vel negare. sed debet petere oīes perfectas

Secundi Elenchorum

Septima. Q. si aliqua duo habeant *hūi*: et respondens nesciat dare *hūi*: debet dicere. q. habet *hūi* *h* illud est innominatum. **Octava cautela.** Si pponat respōdenti aliqd dubiū de quo sint *h*ie opiniones. vt de aliquo pblemate: ipe assumēdo *h*ias opīones: debet dicere. q. aliqui sic opīnātur. et aliqui non. et ipe videtur enitare redarguē. **Nonā.** Si respōdēs fūideat argūmentū opponēs: pūqz aliter arguat: debet etiā dare solucionez argumenti. et p hoc opponēs nō ampli⁹ sibi pponet argumentum

Conclusio responsalis Respondens sophista debet quādoqz dare solucioneē apparentē. et dādo solucioneē apparentē debet vti cautelis. **Prima** ps psonis patet ex notabil⁹ secundo. **Secda** ps pbat. q. solucio apparens: est manifestacio syllogismi falsi nō curādo ppter qd est falsus. *h* hoc potest fieri per aliquas cautelas. Itē opponēs sophista habet mltos modos de ciplendi respōdētē. ergo oportet q. etiā respōdēs habeat plures modos ad resistendū ei. *h* cautele nō sunt aliqd qz qdā modicōmunes qb⁹ respondens sophista potest resistere apparenter opponenti. ergo licet sibi vti cautelis

Arguit pmo Per solucioneē apparentez nihil soluitur. igit. pbat. solucio est manifestacio sylli falsi *h* apparēs solucio nō manifestat falsitatē sylli. ex quo est apparēs et nō existens. et p *h*is respōdēs nunqz debet dare solucioneē apparentē **¶** Dico q. solucio apparēs non est manifestacio syllogismi falsi simpliciter vel pfecte. q. non ostendit ppter qd. tamē manifestat aliquo mō. q. in cōmuni. et ideo dicit solucio apparens

Arguit scdo Nulla est solucio apparens. pbat. ois solucio debet qetare animū audientis. *h* solucio apparens hoc nō facit. igit. *ass*aior. q. ideo fit solucio: vt anim⁹ audientis esset quiens. *ass*inor nota. quia ex quo est apparens et non existens: tunc non quietat animam audientis

Arguitur tercio Nulla solucio est non recta. pbat. sicut est de argumētacione sic est de solucione. *h* ois argumētacio debet esse recta. igit. etiā ois solucio debet esse recta *ass*inor q. argumētacio est pcessus syllogistic⁹ rei dubie faciēs fidem. modo illud quod facit fidē rei dubie hoc est rectū **¶** Dico vtz argumēta pclodūt. q. ois solucio recta et sufficiens et ppe de

etia: getat animū audientē. sic etiā oīs argumētatio ppe dicta fa-
cit fidem. sed non cōmuniter dicta vel appari ēa. modo. argumē-
tatio sophistica est apparens argumētatio

Arguit q̄rto Respondens nō debz vti cautel'
pbat. cautela ordinatur in deceptionē s̄ respondēs. nō intendit
deceptionē. igit. asinor. q̄a intencio respōdentis potius est euade-
re deceptionē ⁊ nō decipere. **Q** Dico q̄ nō semp cautela ordinan-
tur in deceptionē. s̄ al. quādo ordinant' in fugā deceptionis ne
aliquis decipiatur. et ad resistendum dictis opponentis. et hoc
pertinet ad respondentem

Artū omnis solucio recta fiat per interēptio-
nem vel distinctionē. **P**ro intelligentia questionis huius

Notandū pmo **Q** postq̄ **A**risto. determina-
uit de solucione apparenti. nūc sequēter detmīat de solucione
recta. cui⁹ ordinis ratio est ista. Quia licet solucio recta pfectior
sit q̄ apparens. tamen solucio apparens est pueniēior. in dispu-
tatione sophistica. eo q̄ respōdens nō soluit palogismos nisi idō
q̄ opponens non videatur eum redarguere apparenter. sed hoc
fit velocius et citius per apparentem solucionem q̄ rectam

Notandū scdo **Q** solucio recta in textu diffi-
nitur sic. Est manifestacio sylli falsi scdm quālibz interrogacionē
accidit falsum. **I**d est. solucio recta est manifestacio sylli falsi ex
pte cuiuscūqz pueniat illa falsitas. **E**t capit hic interrogacio pro
pmissa. q̄a sopposita interrogat de suis pmissis ante q̄ eas syllo-
gilet sicut appa ens dyalectic⁹. **E**t additur notanter in diffini-
tione. scdm quālibet interrogacionē accidit falsum. qd differen-
ciam solucionis apparentis. q̄a licet in solucione apparētī sit ma-
nifestacio falsitat' sylli. tamen non ostendit ppter qd est falsus.
Et dicitur sequit' corollarie. q̄ Duplex est solucio recta. Quia sol-
lucio recta est manifestacio sylli falsi. s̄ duplex est syllus falsus.
Quia vel est falsus ppter falsitatē alicui⁹ pmissē. sic est sylla pec-
cans in materia. **U**el est syllus falsus ex pte psonis. sicut syllus
peccans in forma. **I**ta duplex est solucio recta. Quia vel est sylli
peccans in forma. vel in materia. **S**eqt' corollarie. **Q** solucio
sylli peccans in materia fit itez dupliciter. Quia vel ille syllus
habet falsitatē in pmissis tantū. **E**t sic debet solui ppter interēpti-
onem alicui⁹ pmissē. **U**el est falsus ex falsitate pmissarum ⁊ ⁊

Secundi Elenchorum

elusionis si nul. Et sic debet solui ostendendo falsitatem utriusq;
scilicet premissæ, et conclusionis falsæ

Notandū tercio Quod secundus Aristotelem in
textu. Vis solutio recta sylloz sophistoz: debet esse p interrepti
onem vel distinctionē, pbat Arist. sic. qā ois solutio recta. vel est
sylli peccant in materia. Et sic est solutio p interemptionē. eo q
falis sylus assumit falsum. quo interrepto: ostendit falsitas eius
et sua solutio. Vel solutio recta est sylli peccant in forma. et tñc
fit solutio p distinctionē. ideo qā falsitas ei puenit ex aliquo ap
parenti et ex aliqua causa appaiencie et multiplicitate unde pro
uenit dubietas. Et omis dubietas debet solui p distinctionē vel
etiam p interemptionē. magis tamen p distinctionem. Quare
concluditur. Quod ois solutio recta est p distinctionē vel p interreptio
nem. Sed q sylli debet solui p distinctionē. ut etia illi q sunt ex
tra dictionē. Notat Egidius. q Duplex est multiplicitas. vna no
minis. et alia rei. Sicut ergo in palogismis in dictione est mul
tiplicitas nominis vel vocis. eo q dictio vel oio facit plura. Sic in pa
ralogismis extra dictionē est multiplicitas rei scdm qd aliqua
res potest diuersimode capi vel apprehendi ab intellectu. Qua
re tam palogismi in dictione. q̄ extra dictionē soluedi sunt per
distinctiones. eo q in utrisq; est multiplicitas. licet modo diuer
so. ut dictū est. Sequit corollarie. Quod soluere p distinctōē est aliqd
multiplex soluere in quo sensu est pcedendū. et in quo sensu est
negandū. sine talis multiplicitas sit ex pre vocis. ut in fallacijs
in dictione. vel ex pre rei. ut in fallacijs extra dictionē. Sed sol
uere p interreptionem: est pmissæ falsæ oppositū sumere. quo sum
pro: eius falsitas apparebit manifeste. Quod enim p̄dictoria non
possunt simul esse vā nec falsa. Sequit corollarie scdo. Quod si
volum⁹ aliquā oionē soluere. pmo debem⁹ videre: si est syllogis
ta vel non. Si nō est syllogisata: poterit solui p distinctionē. qā
peccat in forma: dū infert aliqd falsum. Et si est syllogisata. respon
dendum est ad aliqz pmissas. Falsitas enī p̄conis nō puenit ni
si ex falsitate alicui⁹ pmissæ. Debet ergo interimi aliqua pmissas

Notandū q̄rto Quod Arist. in textu ostendit. q
utile et necessariū est ponere in hoc libro scdo: solutionē palogi
smoz: nō tantū in generali s; etia in speciali. Qui⁹ rationem assi
gnat itā. Ad cognoscendū enī aliquid pfecte et cōplete: nō suffi

est ipm cognoscere. in genere in vli ⁊ pñse. s̄ opret ei⁹ cognicio-
nem accipe in speciali ⁊ determinate. ergo etiā ad habendum
sufficientē ⁊ cōpletā solucione palogismoꝝ: opret eoz solucioneꝝ
ingrere in speciali. Et em̄ Arist. docet in textu. omēs palogismi
possunt solui solucione speciali ⁊ p̄a. quod pbat inductiue. Falla
em̄. equocationis. amphibologie. cōpōsicionis. diuisionis. ⁊ accē-
tus: possunt solui solucione speciali. sc̄z p distinctionem p̄sonis
vel alicui⁹ pmissaz. ostendendo q̄ ibi sunt diuersa sc̄ata. ex qua
diuersitate puenit falsitas talis palogismi. Similiter. oēs palo-
gismi figure dictionis ⁊ fallaciaꝝ extra dictionē possunt solui so-
lucione speciali: negādo p̄iam: ⁊ subiūgendo causam defect⁹ il-
lius palogismi in quo fit. Sicut em̄ quelibet fallā habz specialē
causam apparencie. sic etiā habet specialē defectū sub illa appen-
cia latente. Si autē querat. An palogismi ducentes ad methā
nugacionis ⁊ soleocismi: possunt solui solucione speciali. Arist.
respondit in textu q̄ sic. Et dicit. q̄ palogismi ducentes ad nuga-
cionē: debēt solui dicendo. q̄ nomē nō pat idē p se sumptū ⁊ alte-
ri p̄iunctum. loquēdo de sc̄atione sc̄daria. vt dictū etiā est ante. li-
cet in sc̄atione p̄maria ⁊ essentiali dictio idē pat p se sumpta ⁊ al-
teri p̄iuncta. Sed palogismi ducentes ad metham soleocismi de-
bent solui dicendo ⁊ ostendendo. q̄ dictio nō habet eundē modū
significandi in vno casu sicut in alio. nec in vno genere sicut in a-
lio. Et poci⁹ p̄ius ostēdit hīc modū solūdi palogismos ducentes
ad nugacionē ⁊ soleocismum: q̄ ducentes ad alias methas. vt
falsi ⁊ inopinabiles. eo q̄ nugacio et soleocism⁹ important defe-
ctum ex pte oionis ⁊ nō ex pte rei. ideo non habēt eundē modū
solūdi cū palogismis ducentib⁹ ad methā redargucionis

Conclō respōsalis **Dis recta solucio palogi-**
smoz: fit. vel p distinctionē. vel p interēptionē. Veritas hui⁹
p̄clōis patz ex dict⁹. ⁊ maxime ex his que dicta sūt in notabili sc̄io
Arguit p̄mo Plures sunt modi soluendi q̄
istī duo. pbat: tot sunt modi soluendi quot sunt modi male arguē-
di. s̄ modi male arguēdi sunt multi ⁊ quasi infiniti. Dicit em̄ se-
cundo c̄hicoꝝ. male agere p̄tingit multis modis. bene autē agere
solū vno modo. sc̄dator. q̄ solucio debet correspondere modo
arguendi. Dico q̄ duo sunt modi soluendi in genere solucioe
recta. possunt tamen plures esse in specie

Secundi Elenchorum

Arguit scdo Aliq̄s est mod⁹ soluēdi p̄ p̄cessi-
onem. igitur plures sunt modi soluēdi q̄ duo. pbat̄ a. s. q̄a' licet
p̄tingit arguere ex falsis ⁊ multiplicib⁹. sic etiā arguit̄ ex veris. er-
go licet soluant̄ palogismi p̄ interēptionē. q̄n̄ fuit̄ ex falsis. sic de-
bent solui p̄ p̄cessionē: quādo sunt ex veris. ¶ Dico q̄ argumen-
tum nō p̄cludit. q̄a' p̄cessio sit respectu alieni⁹ veri. p̄cedendo au-
tem verum non sit manifestacio alienius falsi. Et ergo per con-
cessionem veri non sit recta solucio. Contra

Arguit tercio Solucio scdm̄ p̄cessionem veri
debet esse solucio ⁊ poni p̄ solucione. pbat̄ autoritate Arist. octa-
no thopic⁹. qui ponit p̄cessionē sp̄s respōsionis. et ergo etiā p̄cessio
veri debet esse sp̄s solucionis. tenet p̄n̄a. q̄a' non videt̄ ratio di-
necitatis. ¶ Dico q̄ hoc non optet. q̄a' respōsio est sup̄ ad so-
lucio. ⁊ sic h̄i p̄cedit̄ q̄ p̄cessio sit sp̄s respōsionis s̄ nō solucōis

Arguit q̄rto Ois sylus debet solui p̄ interē-
ptionem. igit. pbat̄. Ois sylus habēs falsitatē debet solui p̄ in-
terēptionē. s̄ ois sylus q̄ soluit̄ est falsus. igit ois soluit̄ p̄ interē-
ptionem. Maior est Arist. in textu. ⁊ minor. q̄a' si non esset falsus
non solueret̄. ¶ Dico q̄ Duplex est sylus falsus. q̄dā habet fal-
sitate sine multiplicitate. ⁊ ille debet solui p̄ interēptionem.
Alter est q̄ habet falsitatē cū multiplicitate. ⁊ ille debz solui per
distinctionē magis q̄ p̄ interēptionē. Talis est multiplicitas est
causa vnde p̄uenit talis falsitas. Ad talē ergo falsitatē manife-
standam: solucio magis debet fieri p̄ distinctionē q̄ p̄ interēptio-
nem. Et si sit sylus peccans in vtroq̄: potest solui vtroq̄ modo
tam per interēptionem q̄ distinctionem

Utrum diuisio oracionum in faciles et diffici-
les ad soluendum ab Aristotele sit sufficienter assignata.

Pro in̄telligencia istius questionis more

Notandū p̄mo Qz postq̄ Aristoteles proba-
uit utilitatē huius doctrine de speciali solucione palogismoꝝ.
⁊ etiam determinauit de solucione apparenti ⁊ recta palogismo-
rum. Nam hic p̄sequenter et finaliter ostendit: quomodo quedā
oiones sunt faciles ⁊ quedā difficiles ad soluendū. Et dicit. q̄ o-
raciones faciles nō sunt digne solucione. vt in equocatione hec
oracio vir ferebat̄ gradatim sedens. que est multiplex. Quia gra

datim potest venire a gradior grader? Et sic est falsa. Quia va-
let tantum vir sedens ferebat et iuit gradatim. et hoc est falsum. nul-
lus enim sedens ambulat. Secundo gradatim potest venire a nomine
gradus. et sic est vera. et sensus est. quod vir sedens ferebat et portabat
per gradus. et hoc est verum. Sic similiter dicitur de ista. Boreas est
purus. quia purus quandoque valet tantum sicut innocens. et sic est fal-
sa. quia Boreas ventus est frigidus affligit pauperes: qui panem in-
dumina habet. et sic non est innocens. Alio modo purus valet tan-
tum sicut purgatus. et sic est vera quia Boreas purgat auram a nubibus.

Notandum secundo Quod orationes difficiles digne
sunt solutione. Ratio. Quia difficile est videre secundum quod locum so-
phisticum sunt. et que sit causa eorum apparencie. Unde videtur quibus-
dam peccare in dictione. et quibusdam extra dictionem. aliquibus secundum
vnam fallaciam. alijs vero secundum aliam. Ita quod multi perierunt de suis cau-
sis apparencie ad invicem litigant. Sicut etiam aliqui dicunt de illis
nominebus. ens. unum: quod unum fecerit. Alii dicunt quod non. sed plura. et ostendit
dicitur circa primum philosophorum: circa rationes Parmenidis et Zelandis.

Notandum tertio Quod orationum difficultum quedam
dicitur acris. Quia sicut sapor acer realiter pungit gulum: Sic
talis oratio pungit et mordet respondentem faciem ipsum dubitare.
Et dividitur talis oratio secundum divisionem dubitationum: que sunt re-
spondenti per talis orationem ab opponere. Unde. quedam sunt orac-
iones syllogistice: que debent solvi per interpretationem. et alie per di-
stinctionem. Et quandoque nescit que orationem est interpretanda si est syl-
logistica. et si non est oratio syllogistica: quandoque nescit respondens
quo modo solvi. vel per distinctionem. et vel per interpretationem. Et per hoc
alique orationes possunt dici aciores et quedam acerrime.

Notandum quarto Quod ista oratio maxime dicitur
acris: que ex maxime probabilibus maxime improbabile concludit. ap-
parenter. vel maxime probabile interemit. quia in tali processu difficil-
le est noscere quid sit interimendum. Sed ista oratio dicitur minus
acris. quando concludit improbabile ex premissis non multum probabilibus.
sed ex eque improbabilibus. Et tunc respondens bene precipit: quod talis
oratio debet solvi per interemptionem. sed non bene scit que premissa
nimis debet interimi: propter hoc. quia in premissis est equalis
improbabilitas.

Conclusio responsalis Divisio orationum pe-
Z in

Secundi Elenchorum

nes facilitatem et difficultatem soluendi ab Aristotele est sufficienter assignata. Veritas huius conclusionis patet ex dictis

Arguit primo Ista diuisio non valet. probatur. omnis diuisio debet dari per opposita. sed ista non est huiusmodi. ergo. Aristoteles maior est Boetii in libro diuisionum. Aristoteles minor. quia eadem oratio potest esse facilis respectu opponētis et difficultis respectu respondētis. ¶ Dico quod eadem oratio materialiter potest esse facilis et difficultis. sed non formaliter. Et licet aliqua oratio respectu opponētis sit facilis. et respectu respondētis difficultis. Tamen datur aliqua oratio que etiam de se est difficultis. quia habet causam sue apparencie occulte. Et alia est que habet causam sue apparencie manifeste. et ergo dicuntur faciles et difficiles

Arguit secundo Nulla est oratio insolubilis sed quilibet est digna ad soluendum. probatur. respondens debet sustinere oppositiones opponētis. ut dicitur in textu. sed hoc non potest facere nisi soluendo omnes orationes sophisticas. quare concluditur. quod omnis oratio est digna ad soluendum. ¶ Dico quod respondens debet omnes orationes soluere vere vel apparenter. sine solutione recta vel non recta. sed orationes ridiculas non tenetur soluere solutione recta

Arguit tercio Nulla oratio est acris ad soluendum. igitur. probatur. sophistria est sciencia communis. et sophista est artifex apparens. sed sciencia communis potest vti communibus. igitur nulla est acris ad soluendum. ¶ Dico quod respectu respondētis exercitati nihil est difficile. sed respectu inexercitati et orationum in se. quia in eis latet causa apparencie occulte. tunc sunt difficiles et graues ad soluendum

Arguit vltimo Nulla oratio est indigna ad soluendum. probatur. Nullum opus sapientis est indignum. sed proponere orationes sophisticas est opus sapientis saltem sophiste. igitur nulla oratio est indigna. Aristoteles maior. quia sapiens tenetur prudenter et solerter agere nihil vicij proponens. Dictum enim est in principio. sapientis non est mentiri et indigne agere. ¶ Dico quod nulli vere sapientis est opus indignum simpliciter. sed illius quod est sapiens apparenter potest esse. aliquod opus indignum aliquo modo. ut velle decipere respondentem. victoriam acquirere de respondente. est aliquammodo indignum. et hoc intendit opponens sophista.

Finaliter considerandū est. Quod p̄bus in textu dicitur. Quod hec sciencia sine ars non est inuenta sicut alie artes. Quia inuencio aliarum artium ab ista talis fuit. Quod aliqui primo innenerunt principia: et p̄sequenter alij innenerunt ea que sequuntur ex principijs: et sic successine p̄ multū tempus creuit sciencia: quousq; quibet sciencia fuit completa. et quousq; inuenta fuerat erant difficiliora et utiliora. Erant enim principia: que licet sint parua in quantitate: magna tamen sunt in uirtute. Unde etiam magis regraciam dūm est illis: qui innenerunt principia q̄ p̄clusiones. Quod autē alie sciencie ab ista sic sunt inuente: p̄bat Aristoteles exemplariter de rethorica. Nam p̄mi inuenciores rethorice parua innenerunt. sicut alij sup̄nientes inuenta auerunt et addiderunt: quousq; ars fuit completa. At Theophilus principia rethorice cepit a p̄orib; post quē Symach; p̄ quē Theodor; artē rethorice successine p̄plenerunt. Sciencia autē vel ars dyalectice nō est sic inuenta: quia una ei; p̄p̄ finisset ante tempus Aristotelis: immo ante ipsum nihil de ea per modum artis traditū est. sed Aristoteles eam suo proprio labore cōplenit et eius inuentor fuit. Unde dicit. q̄ logica eorum quę enim precesserunt erit similis doctrine Platonis in Logica. ubi multe oraciones rethorice sine arte tradebantur. Ideo talis doctrina sine arte tradita fuit labilis a memoria. Sicut in simili. aliquis uolens tradere artem vel disciplinā formulatiū. ut non dolerant pedes: daret et p̄poneret multa genera calceorum. et nō daret modum determinatū faciēda calciamenta. sed Aristoteles non sic fecit. sed artificiose tradidit. et ex toto fuit huius sciencie inuentor. in cuius inuencione et ordinacione multū temporis cū fatigis expleuit et laborib;. Unde et Aristoteles in fine quia laboribus suis artem logice regulauit. si que omisit: ut uenia sit petita de quib; uo bene dicit: multas grates referendas exoptat. Unde et dicit in textu. Reliquū erit omnium uelutrum uel eorum qui hoc opus audierint. omittis quodam artis inuoluntatem inuencis antea multas grates habere. Multe itaq; grates habende sunt a nobis Aristoteli. Incōparabiliter tamen maiores illi a quo esse intelligenciā uirtutemq; nostram raciocinatiuam accepim;. Cuius lumine illustrati: errores omnes ac deceptiones uitare possumus. Qui est deus benedictus in secula seculorum Amen

Tobie Mily Boze Libwala

Z liij

Handwritten text at the top of the page, likely a title or dedication, written in a cursive script.

Questiones in libros Priorum et Henchorum

Historie per magistrum Joannem de Blo

gonia In studio Cracoviensi collecte

Impensis Domini Joannis Dal

ler noniter recognite ac im

presso. Feliciter explici

unt. Anno domini

1511

Quarta die mensis Junij

Cracovie

per Joannem de Blo

Extensive handwritten notes in a cursive script, likely a commentary or a list of corrections, written in the right margin.

Handwritten notes in the left margin, possibly a reference or a note about the text.

Index Locius Operis Fol. 137

Questiones Primi libri Priorum secundū numerum folioꝝ annotate

- 1 Utrū Syllus simplr dicitur sit subiectū sciēcie libri 1° or. fol. 2
- 2 U. Diffinitio pōnis et ei⁹ dñfio a philosopho in
littera sit bene assignata fol. 5
- 3 U. Tantū tria sunt genera proposicionū. scz. syllo-
gistica dyalectica. et demonstratiua fol. 8
- 4 U. Diffinitio sylli sit bona fol. 10
- 5 U. Dñfio syllogismi in syllogismū pfectū et im-
perfectum sit puenienter assignata fol. 13
- 6 U. Quilibet syllogismus reguletur per dici de omni
vel per dici de nullo fol. 15
- 7 U. Syllus expositori⁹ sit psequēcia formalis fol. 17
- 8 U. Tantū due sunt species questionis scilicet sim-
plex et per accidens fol. 19
- 9 U. Quilibet syllogismus syllogizet ex coniugacione vtili fol. 22
- 10 U. Tantū tres sunt figure syllogistice fol. 23
- 11 U. Quinque regule generales puenientes modis omni-
um figurarū sint bene assignate fol. 26
- ¶ Circa hanc questionē Notabile terciū patet parū defectū
ex ptingenti in fine. qui vt nō ascribat pro vicio: sic: illa oratio
vbi dicitur. modo. arguendo ex puris negatiuis: compleat: non
est debita qualitas
- 12 U. Nouē modi pme figure sint pme formales fol. 28
- 13 U. modi scde et ecie figure sint sufficiēter assignati fol. 30
- 14 U. Quilibet syllogismus imperfectus reducibilis sit ad syl-
logismū perfectum fol. 32
- 15 U. Et vna pōne de necessario et alia de inesse seg-
tur pmo de necessario in pma figura. scda. et ecia fol. 35
- 16 U. Diffinitio ptingēt⁹ sit bñ assignata. et U. pō de
ptingēti pueribilis sit in oppositā qualitatem fol. 37
- 17 U. Additiones quas Aristoteles ostendit in litte-
ra sint bene assignate fol. 39
- 18 U. Quilibet syllogismus in aliqua trā figurarū existēs in
tres terminos et duas pōnes sit resoluibilis fol. 41
- 19 U. Ars de inuēciōe mediū sit sufficiēt ab An. tradita fol. 43
- 20 U. Eodē modo valeat syllogizare in abstractis sicut in
cretis in obliquis sicut in rectis fol. 47

Index

- 21 Q. Quid arguendi ex re duplicatiniis et finis in finis pphm sit puenienter assignatus fol. 49

Questiones Secundi libri Priorum

- 1 Q. Tantū sex sint potestates syllogistice. et an pme tres sint sufficienter assignate fol. 52
2 Q. Altime tres potestates syllogistice sint bñ assignate fol. 54
3 Q. Tres defectus syllogismorum ab Aristotele in textu sint sufficienter assignati fol. 57
4 Q. Tantū quattuor sint species argumentaciōis scilicet syllogismus. exēplū. enthimema. et inductio fol. 59

Questiones Primi libri Elenchorum

secundū numerū foliorū annotatē

- 1 Q. De elencho sophistico q sciēcie libri elēchorū et subiectum attributionis : sit sciēcia specialis ab alijs pib⁹ logice distincta fol. 63
2 Q. Necessē sit vñū nomē plura significare fol. 65
3 Q. Tantū quattuor sint genera disputaciōnū fol. 68
4 Q. Tm quāq sint methē disputaciōis sophistice fol. 71
5 Q. Tantū sex sint fallē in dictione fol. 74
6 Q. Falla equocaciōis et ei⁹ modi sint sufficienter ab Aristotele assignati fol. 78
7 Q. Fallacia amphibologie et eius modi ab Aristotele sint sufficienter assignati fol. 81
8 Q. Falla cōpositiōis et diuisiōis sint fallē in dictione a se et ab alijs realiter distincte. Et v. modi di fallē cōpositiōis sint ab Ari. suffici. assignati fol. 84
9 Q. Falla diuisiōis cū modis suis sit suffi. assignata fol. 88
10 Q. Falla accē⁹ cū suis modis sit suffi. posita fol. 90
11 Q. Falla figure dictiōis et ei⁹ mo. ab Ari. sint suff. assignati fol. 93
12 Q. Tm septē sint fallē extra dictionem fol. 95
13 Q. Falla scō⁹ accē⁹ ab Ari. cū ei⁹ mo. sit suff. assignata fol. 97
14 Q. Falla scō⁹ qd ad sōlū cū ei⁹ mo. ab Ari. sit suff. assignata fol. 100
15 Q. Falla scō⁹ ignoranciā elenchi et eius modi ab Aristotele sint sufficienter assignati fol. 103
16 Q. Falla pericōis pncipiū ē su. mo. ab Ari. sit bñ assignata fol. 106
17 Q. Falla pñt⁹ ab Ari. cū suis modis sit suff. assignata fol. 109
18 Q. Falla scō⁹ nō causā vt causā ē s. m. ab Ari. sit suff. assignata fol. 111

- 19 Q. Falla scdm plures interrogaciones vt vnā facere cū suis modis ab Arist. sit sufficē assignata Sol. 113
 20 Q. Dis fallē ad ignorāciā eiēchi habeāt reduci Sol. 116
 21 Q. Pertineat ad hanc scienciā definiere motum quo generatur in nobis fallacie Sol. 118
 22 Q. Sy. si sophistici peccantis in materia sint eadē picipia cū sy. lis sophistici peccatib' in forma Sol. 120
 23 Q. Erōs litigiose bñ distinguat. qā alique sūt ad nomē disputabiles. et alique ad intellectum Sol. 122
 24 Q. Syllus tentat in? sit litigiosus et sophisticus Sol. 124
 25 Q. Lautele ducentes ad methā falsi et inopinabilis ab Aristotele sint bene posite Sol. 126
 26 Q. Lautele ducentes ad metham negacionis et soleocismi sint bene assignate Sol. 127
 27 Q. Lautele qb' dnciē respōdens ad methā redargucionis ab Arist. in textu sint sufficē assignate Sol. 129

Questiones Secundi libri Elenchor

- 1 Q. In hoc scdo libro liceat determinare de solutione paralogismorum Sol. 130
 2 Q. Respondens dando soluciōem apparentem debeat uti cautelis Sol. 131
 3 Q. Qua solucō recta fiat p interēptiō; v' distinctiō; Sol. 133
 4 Q. Vni io oionū in oiones faciles et difficiles ad soluendū ab Arist. sit sufficē assignata Sol. 134

Finis

